

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
“ŠKOLA, ZÁKLAD ŽIVOTA”**

Základní škola a mateřská škola Měčín – příspěvková organizace

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
1.1. NÁZEV ŠVP	6
1.2. ÚDAJE O ŠKOLE	6
1.3. ZŘIZOVATEL	7
1.4. PROJEDNÁNO	7
1.5. SCHVÁLENO	7
1.6. PLATNOST DOKUMENTU	7
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
2.1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	8
2.2. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU (VELIKOST SBORU, KVALIFIKOVANOST)	8
2.3. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	8
2.4. SPOLUPRÁCE S RODIČI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY	11
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	13
3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	13
3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	13
3.2.1. Kompetence k učení	13
3.2.2. Kompetence k řešení problémů	14
3.2.3. Kompetence komunikativní	15
3.2.4. Kompetence sociální, personální	15
3.2.5. Kompetence občanské	16

3.2.6.	Kompetence pracovní.....	16
3.3.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	18
3.3.1.	Podpůrná opatření prvního stupně.....	18
3.3.2.	Podpůrná opatření druhého až pátého stupně.....	22
3.4.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	26
3.5.	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	28
3.5.1.	Výčet všech průřezových témat a systém jejich číslování v učebních osnovách	28
3.5.2.	Začlenění a realizace průřezových témat	36
4.	UČEBNÍ PLÁN	40
5.	UČEBNÍ OSNOVY.....	43
5.1.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	43
5.1.1.	PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. stupeň <i>M. Šustáčková, J. Sedláková</i>	43
5.1.2.	PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. stupeň <i>A. Cintulová</i>	60
5.1.3.	PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 1 a 2. stupeň <i>E. Toušová</i>	98
5.1.4.	PŘEDMĚT – DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 2. stupeň <i>J. Rábová</i>	160
5.2.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	176
5.2.1.	PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 1. stupeň <i>R. Mašát, E. Toušová</i>	176
5.2.2.	PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 2. stupeň <i>V. Čejková</i>	191
5.2.3.	PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 2. stupeň <i>V. Čejková</i>	226
5.3.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	244
5.3.1.	PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 1. a 2. stupeň <i>V. Čejková</i>	244
5.4.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A JEHO SVĚT	258
5.4.1.	PŘEDMĚT – PRVOUKA – 1. stupeň <i>J. Sedláková, M. Šustáčková, J. Zahálka</i>	258
5.4.2.	PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 1. stupeň <i>J. Sedláková, M. Šustáčková, J. Zahálka</i>	273
5.4.3.	PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 1. stupeň <i>J. Sedláková, M. Šustáčková, J. Zahálka</i>	289
5.5.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	304
5.5.1.	PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 2. stupeň <i>J. Rábová</i>	304

5.5.2.	PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 2. stupeň <i>M. Chloupková</i>	327
5.6.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA	342
5.6.1.	PŘEDMĚT – FYZIKA – 2. stupeň <i>J. Zahálka</i>	342
5.6.2.	PŘEDMĚT – CHEMIE <i>V. Čejková</i>	356
5.6.3.	PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ <i>V. Čejková</i>	368
5.6.4.	PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 2. stupeň <i>J. Zahálka</i>	382
5.6.5.	PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 2. stupeň <i>M. Chloupková, J. Rábová</i>	403
5.7.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – UMĚNÍ A KULTURA	413
5.7.1.	PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň <i>J. Sedláková a M. Chloupková</i>	413
5.7.2.	PŘEDMĚT – SBOROVÝ ZPĚV (nepovinný předmět) – 1. a 2. stupeň <i>M. Chloupková</i>	431
5.7.3.	PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň <i>M. Šustáčková a J. Rábová</i>	434
5.8.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	456
5.8.1.	PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 2. stupeň <i>V. Čejková</i>	456
5.8.1.	PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň <i>E. Toušová, R. Mašát</i>	466
5.8.2.	PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň <i>E. Toušová a R. Mašát</i>	499
5.9.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	507
5.9.1.	PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. a 2. stupeň <i>R. Mašát a M. Chloupková</i>	507
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	521
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	521
6.1.1.	Hodnocení chování žáka	522
6.1.2.	Způsoby hodnocení prospěchu.....	523
6.1.3.	Komisionální a opravné zkoušky	532
6.2.	Autoevaluace školy.....	533
6.2.1.	Oblasti, cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení autoevaluačních činností.....	534
7.	PŘÍLOHY.....	539
7.1.	PŘÍLOHA 1.....	539
7.2.	PŘÍLOHA 2.....	541

7.3.	PŘÍLOHA 3	543
7.4.	PŘÍLOHA 4	544

1. Identifikační údaje

1.1. NÁZEV ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZV platného od 1.9.2016)

Motivační název:

Škola, základ života

1.2. ÚDAJE O ŠKOLE

Škola: **Základní škola a mateřská škola Měčín – p.o.**

Ulice, č.p., místo: **Školní 93, Měčín**

PSČ, město: **340 12 Švihov**

Ředitelka: **Mgr. Václava Čejková**

Kontakty: **tel.: 376 395 107, 739 023 726**

e-mail: cejkova@zsmecin.cz

web: www.zsmecin.cz

IČO: **75 00 52 21**

IZO: **102 164 134**

RED-IZO: **650 014 545**

Koordinátor: **Mgr. Jana Rábová (2. stupeň)**

e-mail: rabova@zsmecin.cz

Mgr. Michaela Šustáčková (1. stupeň)

e-mail: sustackova@zsmecin.cz

1.3. ZŘIZOVATEL

Název: **Město Měčín**
Adresa: **Farní 143, Měčín, 340 12 Švihov**
Kontakty: **tel.: 376 395 132, 725 042 570**
e-mail: mesto.mecin@iol.cz
web: www.mecin.cz
IČO: **25 57 85**

1.4. PROJEDNÁNO

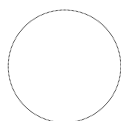
Školskou radou dne 30.8.2016
Pedagogickou radou dne 30.8.2016

1.5. SCHVÁLENO

ředitelkou školy dne 30.8.2016

1.6. PLATNOST DOKUMENTU

Od 1. 9. 2016 se zapracovanými změnami – dokument je v souladu se zákonem č. 82/2015 Sb., a vyhláškou č. 27/2016 Sb. .

razítko školy

.....

podpis ředitelky

2. Charakteristika školy

2.1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

ZŠ a MŠ Měčín – p.o. je úplná základní škola. Jednopatrová budova, v níž je škola umístěna, pochází z roku 1914. Během posledních let prošla několika rekonstrukcemi. Leží na okraji obce v blízkosti hlavní silnice Skašov – Klatovy.

Kapacita školy je 180 žáků. V jednotlivých ročnících nejsou paralelní třídy. V některých letech (podle počtu žáků) jsou na 1. stupni spojovány dva ročníky do jedné třídy.

2.2. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU (VELIKOST SBORU, KVALIFIKOVANOST)

Velikost a složení pedagogického sboru je ovlivněno počtem žáků a od něj se odvíjejícího počtu tříd – 4 až 5 učitelů 1. stupně a 5 učitelů 2. stupně. Ve vzdělávacím procesu pomáhají učitelům asistenti pedagoga, jejich počet závisí na počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je pomoc asistentů doporučena poradenským zařízením. Ve školní družině je zřízeno jedno nebo dvě oddělení (podle počtu přihlášených žáků) a v každém oddělení pracuje 1 vychovatelka. Všichni učitelé 1. i 2. stupně i vychovatelky školní družiny splňují požadavky odborné a pedagogické kvalifikace. Odborná kvalifikace je vyžadována i u asistentů pedagoga, kteří si požadované vzdělání na vlastní náklady doplňují. V případě, že by některý pedagogický pracovník nesplňoval požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, bude ŘŠ vyzván k doplnění vzdělání v souladu se zákonem 563/2004 Sb. (zákon o pedagogických pracovnících).

Práci výchovného poradce vykonává pedagog 2. stupně, který má odbornou kvalifikaci pro tuto práci, zároveň vykonává i práci metodika ICT a koordinátora EVVO. Další pedagog vykonává práci školního metodika prevence.

- složení pedagogického sboru z hlediska věku
průměrný věk pedagogického sboru je mezi 45 a 55 lety
- složení pedagogického sboru z hlediska pohlaví
jsou zastoupeny ženy i muži, větší část tvoří ženy

2.3. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

Malý čtenář – pro žáky 2. – 5. ročníku.

DO-RE-MI – pro žáky 1. – 9. ročníku nebo školní družiny

Den hudby – malí muzikanti z celé školy předvádějí ostatním spolužákům své muzikantské umění.

Den matek – pro žáky 1. – 9. ročníku. Třídy 1. stupně připravují s třídními učiteli krátká vystoupení, žáci 2. stupně se prezentují zejména v pěveckém sboru. Prezentace tohoto projektu je určena široké veřejnosti.

Vánoční zpívání – realizují členové školního pěveckého sboru. Vystoupení se konají v místním kostele i v okolních obcích.

Dopravní den – pro žáky 4. – 9. ročníku. Třídní učitelé provedou v jednotlivých třídách testovou část, žáci 9. ročníku pro ostatní připraví a vyhodnotí praktickou část.

Den dětí – pro žáky 1. – 9. ročníku. Žáci 9. ročníku připravují pro ostatní žáky sportovně vzdělávací soutěže.

Sportovní den – pro žáky 1. – 9. ročníku. Koná se vždy předposlední den školy. Připravují učitelé tělesné výchovy ve spolupráci s ostatními učiteli.

Poznáváme svou vlast – třídní učitelé připravují pro žáky jedno až třídní poznávací exkurze po celé ČR.

České zlato – pro žáky 9. ročníku. Exkurze do známého plzeňského pivovaru.

Já a právo – pro žáky 9. ročníku. Beseda na téma právní odpovědnosti po dosažení 15 let.

Jak odolat – pro žáky 8. a 9. ročníku. Beseda o vlivu návykových látek na lidský organismus a všem, co s problematikou návykových látek souvisí.

Dále jsou pořádány návštěvy divadelních představení v klatovském divadle nebo školu navštěvují malé divadelní soubory různých oblastních divadel či jiní umělci. Žáci 1. – 3. ročníku často navštěvují divadelní představení v mateřské škole nebo žáci navštěvující školní družinu připravují krátká divadelní vystoupení pro děti z mateřské školy. Přirozeně se tak rozvíjí spolupráce mezi mateřskou a základní školou.

Spolupráce na mezinárodní úrovni není realizována.

Od května 2010 do června 2012 škola realizovala grantový projekt „Rozvoj interaktivních způsobů výuky ve škole“ v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Na jeho realizaci získala grant ve výši 2 562 000 Kč. Projekt si kladl za cíl zvýšit kvalitu výuky na škole vytvořením podmínek pro zavedení a aktivní využívání ICT, konkrétně interaktivního systému, hlasovacího zařízení a další techniky do výuky vybraných předmětů. V rámci projektu bylo pořízeno nezbytné ICT vybavení a sada interaktivních učebnic, pedagogický sbor byl proškolen v aplikaci těchto moderních výukových nástrojů při vyučování a několik pedagogů absolvovalo kurzy zaměřené na vlastní tvorbu interaktivních výukových materiálů. Následovala metodická příprava interaktivní výuky ve vybraných předmětech, která byla završena pilotním ověřením připravených podkladů ve výuce. Hlavními výstupy projektu byly komplety vlastních materiálů pro IA systém a hlasovací zařízení pro vybrané předměty. Primární cílovou skupinou projektu byli žáci školy, kteří byli do jeho realizace aktivně zapojeni.

Podle původního záměru měl být projekt realizován v předmětech přírodověda (4. a 5. ročník), vlastivěda (4. a 5. ročník), dějepis (6. – 9. ročník), přírodopis (6. – 9. ročník), chemie (8. a 9. ročník), anglický jazyk (6. a 7. ročník), matematika (9. ročník). Vzhledem k tomu, že interaktivní výuku s využitím moderních technologií si oblíbili žáci i pedagogové, byl projekt oproti původnímu záměru realizován i v přírodovědném semináři (7. ročník), ve výtvarné výchově (9. ročník), ve cvičení z matematiky (9. ročník) a v anglickém jazyce byl rozšířen i do 8. a 9. ročníku.

V rámci projektu byly realizovány 3 klíčové aktivity:

1. Příprava pedagogických pracovníků a vhodného prostředí pro interaktivní vzdělávání – cílem této aktivity bylo zlepšit podmínky pro využití interaktivních nástrojů na škole ve výuce vybraných předmětů a naplnit tak cíle Kulikulární reformy českého školství a Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Plzeňského kraje v oblasti podpory rozvoje informačních a komunikačních technologií na školách.
2. Metodická příprava výuky s využitím interaktivního systému – realizační tým vytvořil úvodní prezentaci pro žáky, která je informovala o možnostech využití interaktivních systémů ve výuce a motivovala k účasti na tvorbě interaktivních výukových programů. Bylo zjištěno, jak žáci na využití systému reagují, co může být pro výuku nejpřínosnější a jaké metody zvýší jejich zájem o učivo. Následovně tým shromáždil, zpracoval a vyhodnotil podněty od pedagogů na možnosti většího zapojení ICT a především interaktivního systému do prezenční výuky. Na základě těchto poznatků tým zpracoval Metodiku pro využití interaktivního systému ve výuce, která obsahuje zhodnocení postojů žáků a pedagogů, upozornila na výhody i omezení interaktivních nástrojů v porovnání s původními metodami výuky, určila vhodná témata ze zvolených předmětů, navrhla způsoby začlenění interaktivních materiálů do běžné výuky a postupy jejich pilotního ověření. Na základě metodiky zvolili pedagogové pro každý ze 7 předmětů vždy alespoň 2 témata pro ročník vhodná k pilotnímu zpracování a ověření ve výuce jako doplnění pro využití i-učebnic. Vznikl tak soubor podkladů pro pilotní ověření interaktivní výuky tvořený vizuálními materiály, návrhy postupů a způsobů zapojení do prezenční výuky.
3. Pilotní ověření výstupů a zpětná vazba – vytvořené materiály a příprava na výuku za využití interaktivních učebnic jednotlivých zapojených pedagogů byly pilotně ověřovány při výuce a následně inovovány do finální podoby.

Výstupy projektu mají pozitivní vliv na udržitelný rozvoj a podporují vzdělávání v práci s komunikačními technologiemi a oblasti osobnostní a sociální výchovy. Cílem projektu bylo vést žáky k aktivní účasti na utváření pozitivního klimatu v kolektivu, rozvíjet komunikativní dovednosti, využívat ICT k osobnímu rozvoji a ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků. Předměty, pro něž byly vytvářeny přípravy a výukové podklady pro využití interaktivního systému, radiofrekvenčního hlasovacího systému a vizualizéru, spadají do vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost, Matematika a její aplikace, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, v jejichž rámci je kladen velký důraz na pochopení komplexnosti a složitosti vztahů mezi lidmi a řešení problémů. V rámci vytvořených podkladů a materiálů byl kladen důraz na tématické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopností poznávání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů),

Multikulturní výchova, Mediální výchova (práce s ICT, podíl na publicitě projektu prostřednictvím spoluvytváření příspěvků na internetové stránky školy a do místního tisku), Environmentální výchova (vztah člověka k prostředí).

Od července 2012 do června 2014 realizovala škola projekt „EU peníze školám“, tzv. Šablony. Tento projekt bezprostředně navazoval na první projekt. V rámci jeho realizace byly nezbytným IC technologiemi vybaveny další 3 učebny. Vznikly digitální učební materiály pro výuku dalších předmětů, a to zejména na 1. stupni, ale také pro výuku dalších předmětů na 2. stupni.

2.4. SPOLUPRÁCE S RODIČI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY

O prospěchu žáků jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek. Dvakrát ročně se konají třídní schůzky, na nichž jsou rodiče informováni o prospěchu a chování žáků a dalším dění ve škole. V případě zájmu mají rodiče možnost osobních konzultací v průběhu celého roku nebo se mohou informovat telefonicky. Pravidelně si zveme rodiče žáků s výchovnými i vzdělávacími problémy. Od 1. 9. 2005 je při škole zřízena Školská rada, která má 6 členů (2 zástupci rodičů, 2 zástupci zřizovatele, 2 zástupci pedagogů). Školská rada se schází podle potřeby, obvykle dvakrát ročně. Z jednání školské rady jsou pořizovány zápisy, které jsou k dispozici na internetových stránkách školy nebo jsou k nahlédnutí v ředitelně školy.

Škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Klatovech a se Speciálním pedagogickým centrem v Plzni. Pracovníci těchto zařízení pravidelně navštěvují školu a spolupracují s pedagogy při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Někteří žáci docházejí na tzv. nápravu přímo do PPP. Třídní učitelé, asistentky i vyučující využívají možnosti konzultovat problémy s pracovníci PPP i Centra při jejich návštěvách ve škole nebo na jejich pracovišti. Každoročně pracovníci PPP Klatovy provádějí se žáky 9. ročníku „PROFI orientaci“, čímž vycházejícím žákům a jejich rodičům pomohou při volbě dalšího vzdělávání žáků.

Ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 se škola zapojila do projektu Minimalizace šikany, který realizovala organizace AISIS. Program Minimalizace šikany nabídl systémové a celostátně použitelné řešení problematiky šikanování na školách. Všichni učitelé základní školy se zúčastnili čtyř dvoudenních seminářů. Na 1. modulu se pedagogové naučili rozlišovat šikanu od pouhého škádlení a způsoby, jak nemocné chování odhalit a zaznamenat. Následovaly techniky, pomocí nichž se dá utvářet a zlepšovat bezpečné klima ve třídě, vedení otevřené komunikace, tvorba pravidel a práce s nimi. Druhý modul byl věnován způsobům komunikace s dětmi a rodiči, učili se techniky práce se třídou. Vyústěním bylo rozpoznávání jednotlivých stádií šikany a na konkrétních příkladech z praxe určování jejího stupně. Na 3. modulu se učitelé seznámili s jednotlivými kroky při řešení šikany a na modelových situacích se učili řešit případy, které se na většině škol vyskytují a které mohou vyústit až v šikanu. Na konkrétních případech určovali, co ještě může řešit sama škola a kde už musí nastoupit pracovníci specializovaných pracovišť. V těchto prvních třech modulech byli rozděleni do 5 skupin. Měli tak možnost pracovat s pedagogy jiných škol. Svoji skupinu měli i vedoucí pracovníci, kteří kromě výše uvedeného museli zvládnout ještě legislativní stránku. Teprve na 4. modulu se sešli všichni učitelé školy společně. Řešili některé situace, s nimiž se během své práce setkali, problémy současných třídních kolektivů a možnosti jejich řešení. Zjišťovali, které prvky v prevenci šikany už máme ve škole zavedené, v kterých jsou nedostatky, případně které úplně chybí.

Připravili si osnovu, podle níž v následujících měsících postupovali. V tom nám byla nápomocna odborná konzultantka střediska výchovné péče, která má s řešením těchto složitých situací praktické zkušenosti. V období srpen – listopad 2010 navštěvovala naši školu a vedla pedagogy při inovaci minimálního preventivního programu školy a jeho zavádění do praxe. Na základě získaných zkušeností a s využitím metodických materiálů vydávaných MŠMT je zpracován Minimální preventivní program školy.

Školu navštěvují pracovníci OSPOD Klatovy a informují se na některé žáky. Pomáhají nám i při řešení některých výchovných problémů, případně při obtížích s komunikací s rodiči.

Pravidelně škola také spolupracuje s Policií ČR, jejíž pracovníci pořádají pro naše žáky řadu besed na různá témata. Těchto programů se účastní i vyučující, kteří využívají diskutovaná témata při dalším vyučování v různých předmětech nebo při třídnických hodinách.

Úspěšně se také rozvíjí spolupráce s různými ekologickými sdruženími, jejichž členové téměř každoročně pořádají besedu na různá ekologická témata (např. alternativní zdroje energie).

V oblasti kultury je úspěšná spolupráce s kulturní komisí zřízenou při Městském úřadě v Měčíně, jejímiž členy je několik pedagogů školy. Žáci školy se podílejí zejména na charitativní Tříkrálové sbírce. Účastníme se i sbírkově-preventivní akce Ligy proti rakovině Praha "Český den proti rakovině – Květinový den" (prodej kvítků se stužkou a rozdávání letáčků o prevenci rakoviny). Naši žáci také pravidelně přispívají do Měčínských novin, které ve spolupráci s kulturní komisí vydává Městský úřad Měčín. Cíleně je tak podporován rozvoj klíčových kompetencí a částečně je realizováno průřezové téma Mediální výchova. Škola také poskytuje prostory a projekční techniku pro konání různých akcí (besed, výstav, jarmarků, ...), které kulturní komise organizuje.

Velice důležitá je spolupráce s pracovníci zdejší městské knihovny, která pro žáky organizuje dopolední setkání, během nichž probíhají chvilky zážitkového čtení, besedy o knihách a krátké čtenářské soutěže. Díky těmto akcím se zvýšil zájem zejména mladších žáků o četbu, což přispívá k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti.

Z místních institucí je již tradiční spolupráce s MÚ Měčín, kde také každoročně probíhá slavnostní rozloučení s vycházejícími žáky. Čtyřikrát ročně vycházejí Měčínské noviny, do nichž žáci i učitelé pravidelně přispívají.

V posledních letech se také obnovila spolupráce se Základní školou v Předslavi. Jsou společně organizovány různé sportovní nebo výchovně vzdělávací akce.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Vzhledem k současným personálním a materiálním podmínkám se škola neprofiluje.

Za posledních několik let se značně změnilo složení žáků ve škole. Dříve bývala v naší škole poměrně silně zastoupena romská komunita. V současné době již její zastoupení není tak silné, ale zvyšuje se počet žáků ze sociálně slabých rodin. Také se zvyšuje počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nich někteří jsou integrováni a některým integrovaným žákům pomáhá nejen při výuce asistent pedagoga.

Naši snahou i do budoucna bude, aby romské děti i děti ze sociálně slabých rodin navštěvovaly předškolní zařízení. Někdy se toto neseťká s pochopením ze strany jejich rodičů. Přestože v našich žákovských kolektivech zatím přetrvávají dobré vztahy bez ohledu na sociokulturní východiska rodiny nebo její ekonomickou situaci, bude i nadále naší prioritou bezproblémové začlenění těchto dětí do třídního kolektivu, utváření příznivého a bezpečného klimatu uvnitř třídních kolektivů i mezi třídními kolektivy a soustavná spolupráce s rodinou. Při této práci budeme i nadále využívat zkušenosti, které jsme získali na seminářích projektu Minimalizace šikany.

Ve vzdělávání se zaměřujeme především na rozvoj nejdůležitějších klíčových kompetencí, aby žák, který ukončí základní vzdělávání neměl problémy nejen s výběrem další školy, ale následně ani se začleněním do pracovního procesu a společnosti. To předpokládá, úspěšné ukončení základního vzdělávání a pokračování v dalším odborném vzdělávání. Naším cílem je tedy vychovat takového žáka, pro něhož nebude problém získávat a vyhodnocovat informace z různých zdrojů a tyto informace využívat k dalšímu učení, žáka, který bude o problémech přemýšlet a bude se je snažit řešit sám nebo s něčí pomocí a nebude tyto problémy odsouvat, žáka, který bude umět naslouchat a utvářet si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhajovat, žáka, který se nebude bránit spolupráci s ostatními a bude respektovat a ctít jejich svobodu a názor, žáka, kterému bude vlastní péče o prostředí, v němž žije, žáka, který si uvědomí, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat. O to se snažíme zejména pomocí vhodných výchovných a vzdělávacích strategií, ale také zařazováním různých metod a forem práce. Navázat bychom chtěli na projekt „Rozvoj interaktivních způsobů výuky ve škole“, a „Ke klíčovým kompetencím společně“, které byly v minulých letech realizovány. Během jejich realizace se stalo samozřejmou součástí výuky využívání moderních komunikačních technologií, které umožnily i volbu dalších strategií nebo umožnily vzdělávací strategie rozvíjet.

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

3.2.1. Kompetence k učení

žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení

- podporujeme zájem žáků o učení tím, že oceňujeme jejich aktivitu a snahu

- při výběru učiva respektujeme jeho aktuálnost a zájmy žáků, vytváříme podmínky podle jejich aktuálních možností a zájmu
- učíme žáky práci s informacemi a informačními zdroji, učíme je číst s porozuměním, pracovat s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou, vyhledávat a třídit informace, klást otázky, argumentovat, diskutovat, prezentovat výsledky svého učení
- učíme žáky algoritmům činností, využíváme pomůcky usnadňující zapamatování a pochopení nového učiva
- vedeme žáky k provádění odhadů výsledků a ověřování výsledků
- vedeme žáky k různým způsobům učení nabídkou vhodných úkolů (pamětní, logické, činnostní, učení se individuálně, ve dvojicích, ve skupině, zařazujeme pokusy a pozorování, na jejichž základě mohou žáci porovnávat výsledky a vyvozovat závěry)
- umožňujeme žákům volit vlastní způsob plnění úkolů
- zařazujeme kooperativní činnosti
- vedeme žáky k prezentaci toho, co se naučili (ústní i digitální prezentace)
- zadáváme termínované domácí úkoly
- zadáváme úkoly, při jejichž řešení žáci využívají ICT
- zařazujeme úlohy, při jejichž řešení je vhodné využívat kalkulačky
- využíváme VSW a ICT nejen při výuce informatiky (interaktivní systémy, vizualizéry, hlasovací zařízení)
- nabízíme vědomostní a dovednostní soutěže
- vybízíme žáky k sebehodnocení
- hodnotíme především individuální pokrok v učení
- vedeme žáky k využívání znalostí daného předmětu i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě
- nabízíme dostatek úkolů, na základě jejichž provádění může žák vyvozovat nové poznatky
- umožňujeme a podporujeme účast žáků v soutěžích
- umožňujeme žákům využívat MFCHT, encyklopedie, slovníky, atlasy

3.2.2. Kompetence k řešení problémů

žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá

- zadáváme problémové úlohy, které předpokládají identifikaci problému a nalezení vhodného způsobu řešení
- zadáváme úlohy obsahující i údaje pro výpočet nepotřebné (širší zadání)
- využíváme problémových úloh obsažených v různých vědomostních testech, olympiádách, ...
- probírané učivo vztahujeme k reálnému světu – předkládáme problémové úlohy z praktického života (zejména při matematice, fyzice, chemii)
- zadáváme úkoly tak, aby žáci měli možnost volit různé postupy při řešení
- kladně hodnotíme nalezení více možných způsobů řešení úloh

- vedeme žáky s vyvozování vzorečků namísto jejich pouhého sdělování
- umožňujeme žákům využívat vlastní poznámky
- spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a chováním
- vedeme žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- učíme žáky asertivnímu chování
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- nabízíme pomoc výchovného poradce

3.2.3. Kompetence komunikativní

žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhajuje

- učíme žáky naslouchat, vyjadřovat se ústně i písemně
- společně se žáky rozvíjíme nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- vyžadujeme správné a účelné používání odborné terminologie a symboliky (zejména v matematice, chemii, fyzice)
- učíme žáky komunikovat i pomocí jiných komunikačních cest (e-mail, chat, ...) – využíváme různé způsoby při zadávání úkolů (předtištěné, rozesílání e-mailem, ...) a odevzdávání úkolů žáky
- při zadávání úloh využíváme ICT
- umožňujeme žákům využívat ICT nejen při hodinách informatiky, ale i ve volném čase k přípravě referátů a projektů na jiné předměty a jsme jim nápomocni
- zadáváme takové úkoly, které žákům umožňují využívat různé zdroje informací
- zařazujeme kooperativní metody učení (práce ve dvojicích, ve skupinách)
- realizujeme vystoupení žáků pro širokou veřejnost
- vedeme žáky k tomu, aby přispívali do Měčínských novin

3.2.4. Kompetence sociální, personální

žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor

- budujeme pozitivní školní a třídní klima
- ve výuce i při mimoškolních činnostech zařazujeme kooperativní činnosti – práce ve dvojicích, ve skupině
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami – práce ve dvojicích, práce ve větších skupinách
- obměňujeme skupiny, ve kterých se žáci učí a vedeme je k přijímání různých rolí ve skupině

- zadáváme úkoly, při nichž je vhodné spolupracovat ve skupině
- umožňujeme žákům při plnění úkolů vzájemně spolupracovat
- umožňujeme žákům podílet se na hodnocení své vlastní práce i na hodnocení práce ostatních žáků
- učíme žáky objevovat a rozvíjet svoje silné stránky, nadání a talent
- fungujeme jako poradci a směřujeme žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem
- vzhledem k zastoupení romské komunity neustále rozvíjíme multikulturní výchovu
- integrujeme tělesně i mentálně postižené žáky
- spolupracujeme se žáky i rodiči při tvorbě školního řádu
- umožňujeme žákům hodnocení výsledků své práce na základě předem daných kritérií

3.2.5. Kompetence občanské

pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije

- budujeme společně se žáky pravidla demokratického chování a dbáme na jejich dodržování
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- respektujeme individuality ve školním i třídním kolektivu
- snažíme se v žácích pěstovat hrdost na školu, do které chodí (podílejí se na udržování školy, reprezentují školu na různých vědomostních i sportovních soutěžích, exkurzích, výletech, ...)

3.2.6. Kompetence pracovní

žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat

- zařazujeme pracovní činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků se zřetelem na jejich další rozvoj, místní i regionální potřeby
- vedeme žáky k plánování postupů
- při fyzice a chemii využíváme činnostního učení, zařazujeme dostatek praktických cvičení, při nichž žáci samostatně provádějí pokusy a vyvozují ze svých pozorování závěry
- dbáme na dodržování bezpečnostních zásad
- vedeme žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek a nástrojů
- vyžadujeme od žáků udržování pracovního místa v pořádku a čistotě
- učíme žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu
- vyžadujeme pravidelnou údržbu svěřené techniky a pomůcek

- umožňujeme žákům provádět drobné opravy pomůcek
- dbáme na správné používání rýsovacích potřeb
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků
- zejména vlastním příkladem učíme žáky plánovat a organizovat práci, udržovat pořádek, být důslední při plnění zadaných úkolů
- organizujeme exkurze do různých závodů po celé ČR
- nabízíme různé zájmové kroužky
- umožňujeme žákům samostatně organizovat akce pro své mladší spolužáky
- spolupracujeme s keramickým kroužkem při ZUŠ Přeštice

3.3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Pedagogickým pracovníkem, který odpovídá za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami je výchovný poradce.

Poskytování podpůrných opatření žákům naší školy spočívají zejména v:

- poradenské pomoci školy
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek,
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

3.3.1. Podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně uplatní škola i bez doporučení školského poradenského zařízení v případě mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.). Budou spočívat v úpravě metod, organizaci a hodnocení vzdělávání a budou poskytována žákovi, u kterého se projeví potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Škola zpracuje plán pedagogické podpory žáka (popis obtíží, speciální vzdělávací potřeby, podpůrná opatření prvního stupně, ...). S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu (např. asistenta pedagoga). Plán pedagogické podpory bude škola průběžně aktualizovat v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně bude škola průběžně vyhodnocovat. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná

opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Škola DOPORUČÍ – NEDOPORUČÍ zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Podkladem pro zpracování PLPP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je školní vzdělávací program. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se zrakovým postižením, se sluchovým postižením a s vadami řeči spolupracuje škola se Speciálním pedagogickým centrem v Plzni. Jeho pracovníci poskytují telefonicky konzultace podle potřeby a vykonávají návštěvu žáků přímo ve výuce jednou za školní rok. V rámci této návštěvy se uskutečňují konzultace podle potřeb vyučujících.

Zodpovědné osoby

Vzhledem k tomu, že na škole nepůsobí školní speciální pedagog ani školní psycholog, využívá škola v oblasti poradenské činnosti pomoc PPP a SPC. Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, je výchovný poradce.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Podpůrná opatření ve škole

a) poradenská pomoc školy

- školní metodik prevence
 - péče o žáky s rizikovým chováním
 - prevence rizikového chování
- výchovný poradce
 - podpora žáků a podpora pedagogických pracovníků
 - spolupráce s třídními učiteli
 - komunikace se zákonnými zástupci

- komunikace se školským poradenským zařízením

b) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- řešení typových úloh a problémů
- motivace žáka
- upevňování pracovních návyků

c) úprava obsahu a výstupů vzdělávání

- obsah a výstupy vzdělávání se neupravují

d) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací hodiny a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

e) v oblasti hodnocení žáka:

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokroku
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní

f) v oblasti využívaných pomůcek:

- běžné učebnice a učební pomůcky
- běžné učebnice a učební pomůcky

g) v oblasti požadavků na organizaci práce učitele/lů

- didaktické úpravy průběhu vyučování a práce s učivem
- metody práce podporují kvalitu poznávacích procesů žáka
- metody osvojování učiva
- rozvoj a podpora osobního učebního stylu žáka
- práce s obsahy vzdělávání směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků
- podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci (odlišné kulturní a životní podmínky)
- individuální nebo skupinová práce pedagogického pracovníka se žákem

h) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

- v rámci poskytování podpůrných opatření prvního stupně nejsou zařazovány předměty speciálně pedagogické péče

Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- rozhovor se zákonným zástupcem žáka
- pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka
- konzultace školy a zákonných zástupců o postupech vzdělávání, s cílem spolupráce na řešení problému žáka

Podpůrná opatření jiného druhu

- respektování zdravotního stavu žáka
- vyhodnocení a respektování zátěžové situace v rodině či škole
- uvažování vztahových problémů
- postavení ve třídě (v jakých činnostech, jakým způsobem)

3.3.2. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Škola zajistí bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával. Školské poradenské zařízení posoudí speciální vzdělávací potřeby žáka a doporučí konkrétní podpůrná opatření. Neposkytuje-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, informuje škola místně příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí. Škola poskytuje podpůrná opatření bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Shledá-li školské poradenské zařízení, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně. Škola může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka. Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane škola po projednání se zákonným zástupcem žáka poskytovat, pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Pokud škola doporučí zákonnému zástupci žáka, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení a školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu, požádá zákonný zástupce žáka o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy zajistí zpracování individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. Podkladem pro zpracování IVP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je školní vzdělávací program. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a zákonného zástupce. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s individuálním vzdělávacím plánem informovaným souhlasem. Škola doplňuje a upravuje individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Při zpracování IVP pro žáky s LMP (od 3. stupně podpory) budou zohledňována jejich specifika, a to zejména: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) poradenská pomoc školy

- školní metodik prevence
 - péče o žáky s rizikovým chováním
 - prevence rizikového chování
- výchovný poradce
 - podpora žáků a podpora pedagogických pracovníků
 - spolupráce s třídními učiteli
 - komunikace se zákonnými zástupci
 - komunikace se školským poradenským zařízením

a) v oblasti metod výuky (pedagogické postupy)

- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- rozvíjení a podpora osobních specifických učebních stylů žáka
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- řešení typových úloh a problémů
- motivace žáka
- upevňování pracovních návyků
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- častější kontrola a poskytování zpětné vazby
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- ve vyučovací hodině se věnuje větší pozornost formám a metodám výuky, struktuře vyučovací hodiny, přiměřenosti vyučování, logické organizaci a srozumitelnosti předkládaného učiva, motivaci k učení a opakování základních principů učiva, které směřuje ke zvyšování koncentrace pozornosti žáka a ke zlepšení jeho motivace
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- pomoc při překonávání nepřipravenosti na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech

- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

b) v oblasti úpravy obsahu vzdělávání

- úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem
- úprava obsahu vzdělávání žáka v závislosti na struktuře a charakteru jeho speciálních vzdělávacích potřeb a na základě doporučení školských poradenských zařízení
- **u žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV¹** (části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem), **ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá**
- posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků
- u žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek je třeba podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci, posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího

c) v oblasti organizace výuky

- nastavení pravidel průběhu a struktury vyučovací hodiny (střídání forem a činností během výuky)
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- diferenciaci výuky, skupinová a kooperativní výuka
- zohlednění postavení žáka ve třídě
- nabídka volnočasových aktivit ve škole a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně exkurzí
- podpora sociokulturní adaptace v zapojení do třídního kolektivu

d) v oblasti hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifíků žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)

¹ dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016

- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokroku
- podpora sebehodnocení
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

e) v oblasti pomůcek a učebních materiálů

- běžné učebnice a učební pomůcky
- speciální učebnice, speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáka
- duplicitní poskytnutí učebnic a učebních pomůcek (pokud není možné je přenášet)

Podpůrná opatření jiného druhu

- respektování zdravotního stav žáka
- vyhodnocení a respektování zátěžové situace v rodině či škole
- uvažování vztahových problémů
- postavení ve třídě (v jakých činnostech, jakým způsobem)

Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání

- asistent pedagoga, úvazek

Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka

- školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum)

Spolupráce se zákonnými zástupci žáka

- rozhovor se zákonným zástupcem žáka
- pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka

- konzultace školy a zákonných zástupců o postupech vzdělávání, s cílem spolupráce na řešení problému žáka
- v případě nespolupracujícího zákonného zástupce žáka spolupráce s OSPOD

3.4. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Ředitelka školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka školy zajistí zpracování individuálního vzdělávacího plánu bez zbytečného odkladu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka. S individuálním vzdělávacím plánem se seznámí všichni vyučující žáka a zákonný zástupce, který stvrdí seznámení s individuálním vzdělávacím plánem informovaným souhlasem. Škola doplňuje a upravuje individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

Zodpovědné osoby

Vzhledem k tomu, že na škole nepůsobí školní speciální pedagog ani školní psycholog, využívá škola v oblasti poradenské činnosti pomoc PPP. Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, je výchovný poradce.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

a) v oblasti metod výuky (pedagogické postupy)

- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí

b) v oblasti úpravy obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace

c) v oblasti organizace výuky

- diferenciaci výuky, skupinová a kooperativní výuka
- zohlednění postavení žáka ve třídě

d) v oblasti hodnocení žáka

- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka
- nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokroku
- zohlednění akcelerovaného vývoje nadaných žáků v práci s učivem
- podpora sebehodnocení

e) v oblasti pomůcek a učebních materiálů

- běžné učebnice a učební pomůcky
- odborná literatura (přiměřeně míře nadání žáka)

Podpůrná opatření jiného druhu

- vztahové problémy
- postavení ve třídě (v jakých činnostech, jakým způsobem)

Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka

- školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna)

Spolupráce se zákonnými zástupci žáka

- rozhovor se zákonným zástupcem žáka
- pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka

3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT**3.5.1. Výčet všech průřezových témat a systém jejich číslování v učebních osnovách****1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)****1.1. Rozvoj schopností poznávání**

- 1.1.1. cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění;
- 1.1.2. cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů;
- 1.1.3. dovednosti pro učení a studium

1.2. Sebepoznání a sebepojetí

- 1.2.1. já jako zdroj informací o sobě;
- 1.2.2. druzí jako zdroj informací o mně;
- 1.2.3. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty);
- 1.2.4. co o sobě vím a co ne;
- 1.2.5. jak se promítá mé já v mém chování;
- 1.2.6. můj vztah ke mně samé/mu;
- 1.2.7. moje učení;
- 1.2.8. moje vztahy k druhým lidem;
- 1.2.9. zdravé a vyrovnané sebepojetí

1.3. Seberegulace a sebeorganizace

- 1.3.1. cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle;
- 1.3.2. organizace vlastního času, plánování učení a studia;
- 1.3.3. stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

1.4. Psychohygiena

- 1.4.1. dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému;
- 1.4.2. sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích;
- 1.4.3. dobrá organizace času;
- 1.4.4. dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
- 1.4.5. hledání pomoci při potížích

1.5. Kreativita

- 1.5.1. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

1.6. Poznávání lidí

- 1.6.1. vzájemné poznávání se ve skupině/třídě;
- 1.6.2. rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech;
- 1.6.3. chyby při poznávání lidí

1.7. Mezilidské vztahy

- 1.7.1. péče o dobré vztahy;
- 1.7.2. chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc;
- 1.7.3. lidská práva jako regulativ vztahů;
- 1.7.4. vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

1.8. Komunikace

- 1.8.1. řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;
- 1.8.2. cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání;
- 1.8.3. dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování);
- 1.8.4. specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“);
- 1.8.5. dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů);
- 1.8.6. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);
- 1.8.7. efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace;
- 1.8.8. pravda, lež a předstírání v komunikaci

1.9. Kooperace a kompetice

- 1.9.1. rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.);
- 1.9.2. rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);
- 1.9.3. rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- 1.10.1. dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika

- 1.11.1. analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí;
- 1.11.2. vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;
- 1.11.3. pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu);
- 1.11.4. dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)**2.1. Občanská společnost a škola**

- 2.1.1. škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;
- 2.1.2. způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů);
- 2.1.3. formy participace žáků na životě místní komunity;
- 2.1.4. spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

2.2. Občan, občanská společnost a stát

- 2.2.1. občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku);
- 2.2.2. Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana;
- 2.2.3. úloha občana v demokratické společnosti;
- 2.2.4. základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost);
- 2.2.5. principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

2.3. Formy participace občanů v politickém životě

- 2.3.1. volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby);

2.3.2. obec jako základní jednotka samosprávy státu;

2.3.3. společenské organizace a hnutí

2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

2.4.1. demokracie jako protiváha diktatury a anarchie;

2.4.2. principy demokracie;

2.4.3. základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka);

2.4.4. význam Ústavy jako základního zákona země;

2.4.5. demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (EGS)

3.1. Evropa a svět nás zajímá

3.1.1. rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa;

3.1.2. místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu;

3.1.3. naši sousedé v Evropě;

3.1.4. život dětí v jiných zemích;

3.1.5. lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

3.2. Objevujeme Evropu a svět

3.2.1. naše vlast a Evropa;

3.2.2. evropské krajiny;

3.2.3. Evropa a svět;

3.2.4. mezinárodní setkávání;

3.2.5. státní a evropské symboly;

3.2.6. Den Evropy;

3.2.7. život Evropanů a styl života v evropských rodinách;

3.2.8. životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

3.3. Jsme Evropané

3.3.1. kořeny a zdroje evropské civilizace;

3.3.2. klíčové mezníky evropské historie;

3.3.3. Evropská integrace;

3.3.4. instituce Evropské unie a jejich fungování;

3.3.5. čtyři svobody a jejich dopad na život jedince;

3.3.6. co Evropu spojuje a co ji rozděluje;

3.3.7. mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)**4.1. Kulturní difference**

- 4.1.1. jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;
- 4.1.2. člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika;
- 4.1.3. poznávání vlastního kulturního zakotvení;
- 4.1.4. respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy);
- 4.1.5. základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

4.2. Lidské vztahy

- 4.2.1. právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci;
- 4.2.2. udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost;
- 4.2.3. vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);
- 4.2.4. předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace);
- 4.2.5. důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích;
- 4.2.6. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy);
- 4.2.7. význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;
- 4.2.8. tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého;
- 4.2.9. lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

4.3. Etnický původ

- 4.3.1. rovnocennost všech etnických skupin a kultur;
- 4.3.2. odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost;
- 4.3.3. postavení národnostních menšin;
- 4.3.4. základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;
- 4.3.5. různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa;
- 4.3.6. projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

4.4. Multikulturalita

- 4.4.1. multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;
- 4.4.2. multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování;
- 4.4.3. specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost;
- 4.4.4. naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
- 4.4.5. význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

- 4.5.1. odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám;
- 4.5.2. nekonfliktní život v multikulturní společnosti;
- 4.5.3. aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;
- 4.5.4. otázka lidských práv, základní dokumenty

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

5.1. Ekosystémy

- 5.1.1. les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);
- 5.1.2. pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
- 5.1.3. vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- 5.1.4. moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);
- 5.1.5. lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky);
- 5.1.6. kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

5.2. Základní podmínky života

- 5.2.1. voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);
- 5.2.2. ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);
- 5.2.3. půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině);
- 5.2.4. ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);
- 5.2.5. ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);
- 5.2.6. energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);
- 5.2.7. přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- 5.3.1. zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;
- 5.3.2. doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);
- 5.3.3. průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);

- 5.3.4. odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);
- 5.3.5. ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV);
- 5.3.6. změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);
- 5.3.7. dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

5.4. **Vztah člověka k prostředí**

- 5.4.1. naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé);
- 5.4.2. náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);
- 5.4.3. aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);
- 5.4.4. prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);
- 5.4.5. nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

6. **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)**

6.1. **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

- 6.1.1. pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě;
- 6.1.2. rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;
- 6.1.3. hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);
- 6.1.4. hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;
- 6.1.5. chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;
- 6.1.6. identifikování základních orientačních prvků v textu

6.2. **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**

- 6.2.1. různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
- 6.2.2. rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem;
- 6.2.3. hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality);
- 6.2.4. vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje);
- 6.2.5. identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá;
- 6.2.6. identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

6.3. **Stavba mediálních sdělení**

- 6.3.1. příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií);
- 6.3.2. principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost);
- 6.3.3. příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- 6.4. Vnímání autora mediálních sdělení**
 - 6.4.1. identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení;
 - 6.4.2. výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci;
 - 6.4.3. prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- 6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti**
 - 6.5.1. organizace a postavení médií ve společnosti;
 - 6.5.2. faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování;
 - 6.5.3. způsoby financování médií a jejich dopady;
 - 6.5.4. vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy;
 - 6.5.5. role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování;
 - 6.5.6. role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam);
 - 6.5.7. vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti);
 - 6.5.8. role médií v politických změnách
- 6.6. Tvorba mediálního sdělení**
 - 6.6.1. uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;
 - 6.6.2. tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium;
 - 6.6.3. technologické možnosti a jejich omezení
- 6.7. Práce v realizačním týmu**
 - 6.7.1. redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média;
 - 6.7.2. utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu;
 - 6.7.3. stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;
 - 6.7.4. faktory ovlivňující práci v týmu;
 - 6.7.5. pravidelnost mediální produkce

3.5.2. Začlenění a realizace průřezových témat

PT	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV	Rozvoj schopností poznávání 1.1.x.	^{INT} M	^{INT} M	^{INT} Čj, M, Tv	^{INT} M	^{INT} Tv	^{INT} Čj, M, Hv	^{INT} M, Přs, Hv	^{INT} Čj, M, Hv	^{INT} M, Hv
	Sebepoznání a sebepojetí 1.2.x.	^{INT} Čj	^{INT} Prv	^{INT} Aj, Prv, Tv	^{INT} Tv,			^{INT} Čj	^{INT} Ov, Vz, Tv, Pč	^{INT} Vz, Pč
	Seberegulace a sebeorganizace 1.3.x.	^{INT} Tv	^{INT} Tv	^{INT} M, Tv	^{INT} M, Tv, Pč	^{INT} M, Tv, Pč	^{INT} Tv	^{INT} Tv	^{INT} Aj	^{INT} Vz
	Psychohygiena 1.4.x.	^{INT} Vv, Tv	^{INT} Vv, Tv	^{INT} Vv, Tv	^{INT} Aj, Vv, Tv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Přs, Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv, Vz
	Kreativita 1.5.x.	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv, Tv	^{INT} Vv, Pč	^{INT} D, Vv, Hv	^{INT} Vv, Hv, Svs	^{INT} Vv, Hv	^{INT} Aj, Vv, Hv
	Poznávání lidí 1.6.x.	^{INT} Čj, Prv		^{INT} Aj	^{INT} Aj	^{INT} Aj	^{INT} Aj	^{INT} Tv	^{INT} Aj, Vz	
	Mezilidské vztahy 1.7.x.	^{INT} Prv							^{INT} Vz	
	Komunikace 1.8.x.	^{INT} Čj, Hv	^{INT} Čj, Pč	^{INT} Čj, Aj, Pč	^{INT} Aj	^{INT} Aj, Hv	^{INT} Aj, D, Hv	^{INT} D, Hv	^{INT} Hv, Vz, Pč	^{INT} Aj, Hv, Vz, Pč
	Kooperace a kompetice 1.9.x.	^{INT} Tv				^{INT} Čj	^{INT} Aj, M	^{INT} Aj, M	^{INT} M, Tv	^{INT} M, Tv
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 1.10.x.					^{INT} M	^{INT} M	^{INT} M	^{INT} M	^{INT} Aj, M, Vz

PT	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	Hodnoty, postoje, praktická etika 1.11.x.		^{INT} Čj			^{INT} M		^{INT} Pč		^{INT} Vz
VDO	Občanská společnost a škola 2.1.x.						^{INT} Ov		^{INT} D, Vz	
	Občan, občanská společnost a stát 2.2.x.					^{INT} Vl	^{INT} D	^{INT} Ov, Svs	^{INT} D, Pč	^{INT} Ov, Pč
	Formy participace občanů v politickém životě 2.3.x.		^{INT} Prv	^{INT} Prv		^{INT} Vl	^{INT} Ov			^{INT} Ov
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhod. 2.4.x.						^{INT} D, Ov		^{INT} Ov	^{INT} D, Ov
EGS	Evropa a svět nás zajímá 3.1.x.	PROJEKT – Příloha 1								
	Objevujeme Evropu a svět 3.2.x.					^{INT} Hv	^{INT} Ov	^{INT} Aj		
	Jsme Evropané 3.3.x.						^{INT} D	^{INT} D, Ov, Svs	^{INT} D	^{INT} D, Ov, Ch

PT	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV	Kulturní difference 4.1.x.				^{INT} Hv		^{INT} M	^{INT} M, D	^{INT} M, Ov, Vz	^{INT} M
	Lidské vztahy 4.2.x.	^{INT} Prv	^{INT} Tv	^{INT} Hv, Tv	^{INT} Tv, Pč	^{INT} Tv	^{INT} M	^{INT} M, Pč, Svs	^{INT} M, D	^{INT} M
	Etnický původ 4.3.x.							^{INT} Hv, Svs	^{INT} Hv	^{INT} D, Ov
	Multikulturalita 4.4.x.						^{INT} Aj	^{INT} Hv	^{INT} Aj, Hv, Vz	^{INT} Vz
	Princip sociálního smíru a solidarity 4.5.x.						^{INT} Ov	^{INT} Ov		
EV	Ekosystémy 5.1.x.		^{INT} Prv	^{INT} Prv	^{INT} Pří	^{INT} Pří		^{INT} Př		
	Základní podmínky života 5.2.x.					^{INT} Pří	^{INT} Z	^{INT} Přs		^{INT} Ch
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5.3.x.	^{INT} Tv	^{INT} Tv, Pč	^{INT} Pč			^{INT} Ov	^{INT} D, Ov, Svs	^{INT} D, Z	^{INT} D
	Vztah člověka k prostředí 5.4.x.							^{INT} Pč	^{INT} Př, Vz	^{INT} Aj
MEV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 6.1.x.					^{INT} Čj, Inf	^{INT} Inf	^{INT} Přs	^{INT} Inf, Hv, Vz	^{INT} Ch, Hv, Vz

PT	Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6.2.x.				^{INT} Čj					^{INT} Čj
	Stavba mediálních sdělení 6.3.x.									^{INT} Čj
	Vnímání autora mediálních sdělení 6.4.x.									^{INT} CvČj
	Fungování a vliv médií ve společnosti 6.5.x.		^{INT} Tv	^{INT} Tv					^{INT} Čj, Hv, Vz, Svs	^{INT} D, Ov, Hv, Vz
	Tvorba mediálních sdělení 6.6.x.						^{INT} Čj	^{INT} Inf	^{INT} Inf	
	Práce v realizačním týmu 6.7.x.	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv	^{INT} Vv

Použité zkratky předmětů

Čj	český jazyk a literatura
Aj	anglický jazyk
Rj	ruský jazyk
Nj	německý jazyk
M	matematika
Inf	informatika
Prv	prvouka
Pří	přírodověda
Vl	vlastivěda
D	dějepis
Ov	občanská výchova
F	fyzika

Ch	chemie
Př	přírodopis
Z	zeměpis
Hv	hudební výchova
Vv	výtvarná výchova
Vz	výchova ke zdraví
Tv	tělesná výchova
Pč	pracovní činnosti
CvM	cvičení z matematiky
CvČj	cvičení z českého jazyka
Přs	přírodovědný seminář
Sh	sportovní hry

Zkratky způsobu začlenění průřezových témat (PT)

^{INT}	integrace do předmětu
^P	projekt
^{SP}	samostatný předmět

4. Učební plán

Učební plán - 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.		2.		3.		4.		5.		Celkem M	Celkem D
		M	D	M	D	M	D	M	D	M	D		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	1	8	2	8	2	5	3	4	3	33	11
	Anglický jazyk					3		3		3		9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	20	5
Inf. a kom. technologie	Informatika									1		1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2		2		2						12	0
	Přírodověda							2		1			
	Vlastivěda							1		2			
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		1		12	0
	Výtvarná výchova	1		1		1		2		2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0
Disponibilní časová dotace celkem			2		3		3		4		4		16
Celková časová povinná dotace		21		22		25		25		25			118
		118										102	
M - minimální časová dotace D - disponibilní časová dotace													

Učební plán - 2. stupeň											
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.		7.		8.		9.		Celkem M	Celkem D
		M	D	M	D	M	D	M	D		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4		4		4		3	1	15	1
	Anglický jazyk	3		3		3		3		12	0
	Další cizí jazyk			2		2		2		6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	1	4		4		3	1	15	2
Inf. a kom. technologie	Informatika	1			1		1		1	1	3
Člověk a společnost	Dějepis	2		2		2		2		11	1
	Občanská výchova	1		1		1		0	1		
Člověk a příroda	Fyzika	2		2		1	1	1	1	21	6
	Přírodovědný seminář				1						
	Chemie					2		2			
	Přírodopis	2		2		1	1	1			
	Zeměpis	2		1	1	1		1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		10	0
	Výtvarná výchova	2		2		1		1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví					1		1		10	1
	Tělesná výchova	2	1	2		2		2			
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0	1	1		1		1	0	3	1
Volitelné předměty							1		2	0	3
Průřezová témata										0	0
Disponibilní časová dotace celkem			3		3		4		8		18
Celková časová povinná dotace		29		30		31		32			122
		122								104	
M - minimální časová dotace	D - disponibilní časová dotace										
Volitelné předměty: 8. ročník - sportovní hry; 9. ročník - cvičení z českého jazyka, cvičení z matematiky											

Poznámky k učebnímu plánu

- Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova, psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, realizuje se v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.
 - Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP – bude provedeno po konzultaci se školským poradenským zařízením. Pokud bude ve třídě vzděláván žák-cizinec, který nebude mít na dostatečné úrovni zvládnutou znalost českého jazyka, bude vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk nahrazen v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk.
 - Od 7. ročníku je zařazen další cizí jazyk. Vzhledem k podmínkám školy je žákům nabízen výběr mezi ruským a německým jazykem.
 - V 8. ročníku jsou volitelným předmětem sportovní hry, v 9. ročníku jsou volitelnými předměty cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky.
 - Na 2. stupni jsou na hodiny tělesné výchovy třídy děleny na chlapce a dívky, v 6. ročníku mají chlapci a dívky zpravidla tělesnou výchovu ještě společně. Chlapci a dívky jsou napříč ročníky spojováni do skupin (záleží na celkovém počtu chlapců a dívek na 2. stupni).
 - Pokud zdravotní postižení žáka (žáků) objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru RVP ZV nebo jeho části, bude příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část nahrazen příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho (jejich) vzdělávacím možnostem.
 - Pro výuku předmětů speciálně pedagogické péče by disponibilní časová dotace oblasti Jazyk a jazyková komunikace byla využita pouze v případě, že by ve škole pracoval pedagog s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky nebo speciální pedagog. Pokud takový pedagog nebude ve škole k dispozici, jsou všechny disponibilní hodiny oblasti Jazyk a jazyková komunikace věnovány výuce českého jazyka.
- Pro žáky 2. – 9. ročníku je určen nepovinný předmět sborový zpěv.. Dotace je 1 hodina týdně.

5. Učební osnovy

5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. stupeň

M. Šustáčková, J. Sedláková

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	8+1	8+2	8+2	5+3	4+3	33+11	4	4	4	3+1	15+1
Anglický jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
	celková týdenní hodinová dotace 42 + 11 hodin						celková týdenní hodinová dotace 27+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat, uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Český jazyk a literatura má komplexní charakter.

Žák se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a vhodně se vyjadřovat.

Žák si osvojuje spisovnou podobu jazyka. Uplatňuje a prohlubuje dovednosti, porovnává různé jevy, třídí a zobecňuje.

Získává základní čtenářské návyky, tvořivé schopnosti, interpretuje a reprodukuje literární text. Poznává základní literární druhy. Obohacuje žáka v oblasti emocionální a kulturní.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- uvědomění si historického a kulturního vývoje jazyka
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- kultivovanému projevu, k rozvíjení vztahu k literatuře druhům umění

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- využívá a aplikuje znalosti českého pravopisu
- vyhledává a třídí informace (pomocí slovníků...)

Učitel

- vede žáka k používání spisovného jazyka, učí rozpoznávat spisovnou podobu od nespisovné
- zařazuje práci s informacemi (slovníky, pravidla českého pravopisu)

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná spisovnou a nespisovnou podobu jazyka
- osvědčené postupy své práce používá při řešení obdobných problémů
- na základě toho se snaží odvodit možný způsob řešení a aplikovat známé postupy řešení

Učitel

- zařazuje práci s odpovídajícím textem, volí vhodné způsoby práce
- vede žáka k výběru co možná nejefektivnějšího způsobu řešení
- pracuje s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- naslouchá druhým a snaží se jim porozumět
- písemně a ústně formuluje myšlenky a názory
- plynule čte přiměřené texty s porozuměním

Učitel

- vede žáka k správnému vyjadřování
- napomáhá realizovat vystoupení žáka pro širokou veřejnost (Den matek)
- směřuje žáka k celkově kultivovanému projevu

Kompetence sociální, personální a občanské

Žák

- dokáže pomoc poskytnout, je-li o ni požádán
- učí se poznávat, kdy druhý pomoc potřebuje a dokáže se vcítit do situace druhého a podle toho s ním jednat

Učitel

- zadává úkoly, při nichž se učí žák pravidla práce ve skupině, ale vede ho i k samostatné práci

Kompetence pracovní

Žák

- při psaní správně drží psací potřeby a dodržuje hygienické návyky
- zlepšuje svoji jemnou motoriku a grafický projev
- dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami

Učitel

- vede žáka k účelnému využití pracovního prostoru a plochy tak, aby to jeho práci zkvalitnilo a urychlilo
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- zařazuje práce se slovníky, pravidly českého pravopisu a encyklopediemi(přiměřené věku)

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ročník (9 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - rozlišuje tvary stejné a odlišné, pojmy nahoře-dole, před-za, nad-pod, vlevo-vpravo - rozděluje slova na slabiky a hlásky - určí první i poslední hlásku ve slově - z hlásek složí slabiky a slova - vyslovuje správně délku samohlásek - uvolňuje ruku kresebnými uvolňovacími cviky - správně sedí a drží psací potřeby	přípravné období čtení	z Prv 1 – hygiena člověka, moje třída z Vv 1 – kresba z Tv 1 – správné držení těla OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě), 1.2.1. (já jako zdroj informací o sobě)
	Žák: - čte písmena velké i malé tiskací abecedy, spojuje do slabik a slov - přiřazuje malá a velká tiskací písmena - osvojuje si správné tvary psacího písma - pracuje s mřížkou (analyticko-syntetická činnost) - opisuje slova a krátké věty - píše opisem, přepisem i podle diktátu - obohacuje svoji slovní zásobu - porovnává významy slov	čtení a psaní písmen, slov a vět	OSV – 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
komunikační a slohová	Žák: - správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - čte krátké věty (později i delší texty) přiměřené složitosti	praktické a věcné čtení	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ročník (9 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: - snaží se porozumět písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - pečlivě vyslovuje, dokáže opravit nedbalou výslovnost - trénuje paměť na krátkých textech (říkadla, říkanky) - naslouchá druhým, vyjadřuje svoje přání, dokáže požádat, poděkovat a omluvit se - reprodukuje kratší příběhy na základě poslechu	praktické a věcné čtení	- do Hv 5 – rytmižace říkadel - OSV – 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.))
	Žák: - zvládá základní hygienické návyky při psaní - píše správné tvary písmen a číslic - podepíše se celým jménem a příjmením - podle předlohy opíše krátké přání a pozvánku	písemný projev	z Tv 1 – správné držení těla
Literární výchova	Žák: naslouchá čtenému nebo přednášenému textu	poslech literárních textů	
	Žák: rozlišuje pojmy básnička, říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádky	základní literární pojmy	do Hv 5 – rytmižace říkadel
	Žák: - zařadí postavu do správné pohádky - reprodukuje pohádku - hodnotí vlastnosti postav - nakreslí ilustraci k příběhu nebo pohádce - dramatizuje pohádku (rozdělí role)	tvůrčí činnosti s literárním textem	- do Vv 1 – kresba - do Pč 1 – modelování ROZŠIŘUJÍCÍ: seřadí ilustrace podle děje, podle obrázkové osnovy vypravuje příběh
	Žák: - hodnotí vlastnosti postav - navštěvuje divadelní představení - hovoří o svých zážitcích	zážitkové čtení a naslouchání	do Prv 1 – vlastnosti lidí

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník (10 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - rozlišuje sluchem i písemně délku samohlásek - rozděluje slova na konci řádku podle slabik - rozlišuje samohlásky krátké a dlouhé	zvuková stránka jazyka - rozlišování hlásek sluchem - modulace řeči - věta-slovo-slabika-hlávka/písmeno - rozdělení hlásek - délka samohlásek - slabiky s ě	do Hv 2 – rytmus
	Žák: - poznává významy slov - porovnává a třídí slova významem opačná, souřadná, nadřazená, podřazená	slovní zásoba - významy slov - slova podřazená - nadřazená	do Prv 2 – ovoce, zelenina, stromy
	Žák: - vyhledává v textu slova příbuzná - třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje podstatná jména, slovesa, předložky	tvarosloví - slovní druhy - tvary slov	
	Žák: - uspořádá vhodně slova ve větě - rozlišuje, třídí a utváří věty podle postoje mluvčího	skladba - pořádek slov ve větě - druhy vět podle postoje mluvčího	
	Žák: spojuje věty do jednoduchých souvětí	věta jednoduchá souvětí	
	Žák: - odůvodňuje psaní velkých písmen na začátku věty a v typických případech psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních - odůvodňuje psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, ů-ú	pravopis	do Prv 2 a VI 5 – naše vlast – vlastní jména

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník (10 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu - orientuje se na řádku i v odstavcích	praktické čtení - plynulé čtení s porozuměním - čtení se zaměřením na úkol - orientace v textu	využíváno ve všech dalších předmětech a všech ročnících při získávání informací z písemných zdrojů
	Žák: porozumí mluveným nebo písemným pokynům přiměřené složitosti	naslouchání vedení rozhovoru s partnerem	OSV – 1.11.3. pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu))
	Žák: - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích - vyjadřuje se v krátkých mluvených projevech se správným tempem řeči	mluvený projev - komunikační žánry - oslovení - pozdrav - omluva - poděkování	
	Žák: - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti – vypráví podle nich jednoduchý příběh	písemný projev - základní hygienické návyky při psaní - žánry písemného projevu - oznámení - blahopřání - pozdrav - jednoduchý popis - vypravování	z Tv 1 – 3 – správné hygienické návyky do Prv 2 – psaní adresy do Prv 3 – péče o zdraví do Čj 5 – písemný projev (hůlkové písmo) OSV – 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.))

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník (10 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Literární výchova	Žák: ○ vyjadřuje svoje pocity z vyslechnutého textu	poslech literárních textů	
	Žák: ○ čte s porozuměním ve vhodném tempu a frázování	zážitkové čtení a naslouchání	
	Žák: ○ přednáší ve vhodném tempu a frázování ○ tvořivě pracuje s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem- ○ přednes ○ volná reprodukce ○ dramatizace	
	Žák: ○ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ○ rozlišuje říkadla, hádanky, rozpočítadla, básně, pohádky a ilustrace	základní literární pojmy	○ do Vv 2 – kresba, malba, výtvarné vyjádření děje

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ročník (10 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - porovnává významy slov - vyhledává v textu slova příbuzná	nauka o slově - význam slov - tvoření slov - slovní zásoba	
	Žák: - užívá správné tvary podstatných jmen, sloves a přídavných jmen - porovnává a třídí slovní druhy - odůvodňuje (s pomocí tabulky vyj. slov) psaní i/y po obojetných souhláskách	tvarosloví - rozlišování pádů - časování sloves	OSV – 1.1.2. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	Žák: - píše a odůvodňuje správně bě, pě, vě, mě - odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku vět a u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmů	pravopis	z Prv 3 – naše obec
	Žák: pamětně si osvojuje abecedu a využívá ji k řazení slov	abeceda	do Aj 3 - abeceda
	Žák: - spojuje věty do souvětí za pomoci spojovacích výrazů - seznámí se se stavbou věty jednoduché a souvětí - vyhledává a graficky znázorňuje základní skladební dvojice spojuje věty do jednoduchých souvětí	skladba - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice	
Komunikační a slohová výchova	Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - pečlivě vyslovuje, dbá na správnou melodii věty	praktické čtení - plynulé čtení s porozuměním - čtení se zaměřením na úkol - orientace v textu	využíváno ve všech dalších předmětech a všech ročnících při získávání informací z písemných zdrojů
	Žák: respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	naslouchání	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ročník (10 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák: - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - porozumí písemným nebo mluveným pokynům	mluvený projev - komunikační žánry - zpráva - oznámení - vypravování - jednoduchý popis	
	Žák: - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	písemný projev - základní hygienické návyky při psaní - žánry písemného projevu - oznámení - blahopřání - jednoduchý popis - vypravování	do Inf 5 – vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací OSV – 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.))
Literární výchova	Žák: vyjadřuje svoje pocity z vyslechnutého textu	poslech literárních textů	
	Žák: čte s porozuměním a přednáší z paměti ve vhodném tempu a frázování texty přiměřené věku	zážitkové čtení a naslouchání	
	Žák: - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - tvořivě pracuje s literárním textem (čte text podle rolí, vyjadřuje se vlastními slovy...)	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes - volná reprodukce - dramatizace	z Tv3 – kolektivní spolupráce
	Žák: odlišuje pohádku, bajku a příběh s dětským hrdinou	základní literární pojmy	do Vv 3 – výtvarné vyjádření děje do Aj 4 – pohádka

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník (8 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Jazyková výchova	Žák: - vyhledává a používá slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma - rozlišuje v textu i v mluvené řeči slova spisovná a nespisovná - odlišuje předpony a předložky (nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz...) - vyhledá kořen slova, určí předponu a příponu, tvoří slova odvozená od daného kořene	nauka o slově - význam slov - slova spisovná a nespisovná - předpony a předložky - stavba slova	do Čj 7 – nauka o slově
	Žák: - zduvodňuje a píše i/y ve slovech příbuzných - píše správně i/y v přísudku	pravopis - docvičování a opakování pravopisu vyjmenovaných slov - psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov - shoda podmětu s přísudkem	
	Žák: - v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy - u podstatných jmen určuje pád, číslo, rod - osvojuje si vzory podstatných jmen – přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstat.jmen rodu mužského podle algoritmu - u sloves určuje osobu, číslo, čas a způsob - v textu rozliší slovesné tvary jednoduché a složené	tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména a jejich skloňování podle vzorů - slovesa – časování, slovesný způsob	do Aj 5 – slovesa čas budoucí do Aj 8 – slovesa, čas minulý

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník (8 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Jazyková výchova	Žák: ○ při práci s textem rozliší větu jednoduchou a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru ○ naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce a samostatně souvětí podle něj vytváří ○ užívá vhodné spojovací výrazy ○ pozná nejčastěji užívané spojky (a, ale, že, aby...)	skladba ○ stavba věty ○ souvětí a jeho stavba	
	Žák: ○ ve větě vyhledá základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek ○ určuje neúplnou základní skladební dvojici (pojem nevyjádřený podmět), dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo ze situace ○ rozliší větu uvozovací a přímou řeč v přiměřeně náročném textu	○ podmět a přísudek ○ shoda podmětu s přísudkem ○ řeč přímá a nepřímá	
Komunikační a slohová výchova	Žák: ○ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ○ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru ○ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk	praktické čtení ○ plynulé čtení s porozuměním ○ čtení se zaměřením na úkol věcné čtení ○ čtení jako zdroj informací	○ využíváno ve všech dalších předmětech a všech ročnících při získávání informací z písemných zdrojů
	Žák: ○ respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru ○ věcně naslouchá, reaguje otázkami	naslouchání ○ praktické (zdvořilé vyjádření) ○ věcné (pozorné, soustředěné, aktivní-otázky)	○ MEV – 6.2.1. (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník (8 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Komunikační a slohová výchova	Žák: - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si podstatná fakta - vede správně dialog, vede telefonický rozhovor - používá při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku	mluvený projev - komunikační žánry - zpráva - oznámení - vypravování - jednoduchý popis - vzkaz	z Hv 4 – život a dílo hudebních skladatelů
	Žák: - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - volí úhlednou, čitelnou a přehlednou úpravu svého písemného projevu - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev	písemný projev - základní hygienické návyky při psaní - žánry písemného projevu - oznámení - jednoduchý pracovní postup - jednoduchý popis - vypravování	do Inf 5, 6 – vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací do Čj 6 – vypravování, popis do Aj 6 – vypravování
Literární výchova	Žák: vyjadřuje svoje pocity z vyslechnutého textu	poslech literárních textů	
	Žák: čte s porozuměním a přednáší z paměti ve vhodném tempu a frázování texty přiměřené věku	zážitkové čtení a naslouchání	
	Žák: - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - tvořivě pracuje s literárním textem (dramatizuje text, reprodukuje vlastními slovy) - na dané téma tvoří vlastní jednoduchý literární text	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes - volná reprodukce - dramatizace	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník (8 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: odlišuje pohádku, bajku a příběh s dětským hrdinou	základní literární pojmy - spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář - divadlo, film, herec, režisér - verš, rým	do Vv 4 – výtvarné vyjádření děje do Aj 7 – divadlo film

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník (7 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Jazyková výchova	Žák: - určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené - tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek - tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami - odliší předponu a předložku, příponu a koncovku na přiměřeném textu	nauka o slově - slova příbuzná - stavba slova – určování kořene, předpony, přípony a slovotvorného základu - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova	do Čj 6 – stavba slova
	Žák: - poznává významy slov - porovnává a třídí slova významem opačná, souřadná, nadřazená, podřazená	pravopis psaní y/i po obojet. souhlásce v kořenu, předponě a příponě	do Čj 6 – pravopis
	Žák: - v přiměřeném textu určí všechny slovní druhy - podstat. jména skloňuje podle vzorů a odůvodňuje psaní i/y v koncovkách - u podstatných jmen přiřazuje v textu rod i životnost, číslo, pád a vzor - samostatně určí přídavná jména, jejich druh, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý a jarní, odůvodní pravopis koncovek - pozná zájmena, určuje druh a skloňuje osobní zájmena - pozná číslovky, určí druh a skloňuje číslovky dva, tři, čtyři, pět - u sloves určí nebo sám utvoří osobu, číslo, čas a způsob - slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, kde správně odůvodní psaní koncovek podle syntaktických pravidel	tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména, pád, číslo, rod a vzor - přídavná jména – druhy a jejich skloňování - zájmena – druhy a skloňování osobních zájmen - druhy číslovek, skloňování číslovek dva, tři, čtyři, pět - slovesa – tvary, časování, způsob	do Čj 6 – tvarosloví OSV – 1.9.2. (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny))

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník (7 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Jazyková výchova	Žák: - o tvoří a v textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí - o v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený, holý, rozvitý, několikanásobný a podmět nevyjádřený - o pozná nebo tvoří přísudek holý, rozvitý, slovesný a jmenný se sponou - o v souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu - o zapíše větné vzorce u souvětí nebo podle vzorce souvětí utvoří - o v textu vyhledá přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět, upraví přímou řeč na nepřímou a naopak	skladba - o věta a základní skladební dvojice - o podmět a přísudek – shoda - o souvětí - o řeč přímá a nepřímá	o do Čj 6 – skladba
	Žák: - o plynule čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu - o při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk	praktické čtení - o plynulé čtení s porozuměním - o tiché čtení s porozuměním	o využíváno ve všech dalších předmětech a všech ročnících při získávání informací z písemných zdrojů
	Žák: - o zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah - o posoudí úplnost či neúplnost písemného i ústního sdělení	naslouchání - o praktické - o věcné	
Komunikační a slohová výchova	Žák: - o volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích, zdvořile vystupuje - o rozpozná manipulativní komunikaci – reklama - o rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá	mluvený projev - o základy techniky mluveného projevu - o komunikační pravidla	o MEV – 6.1.1. (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě), 6.1.4. (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník (7 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Komunikační a slohová výchova	Žák: - dbá na úhledný písemný projev - píše správně po stránce obsahové a formální - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří písemný projev a text dělí na odstavce	písemný projev - technika psaní - žánry písemného projevu - omluvenka, vzkaz, inzerát - dopis - zpráva - referát - výpisek - tiskopisy	z Čj 2 – hůlkové písmo do Inf 5 – vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací do Čj 6 – zpráva, dopis, výpisky do Aj 5 – dopis, adresa do Aj 8 – dotazník do Aj 9 – inzerát
	Žák: vyjadřuje svoje pocity a dojmy z vyslechnutého textu	poslech literárních textů	
Literární výchova	Žák: rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů	zážitkové čtení a naslouchání	
	Žák: - přednáší ve vhodném tempu a frázování - tvořivě pracuje s literárním textem, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem- - přednes - volná reprodukce - dramatizace	
	Žák: pozná základní literární útvary – bajku, povídku, báji, pověst	základní literární pojmy - bajka, povídka, báje, pověst - cestopis - humor v literatuře - řeč autora a řeč postav	do Vv 4 – výtvarné vyjádření děje do Čj 6 – mýty, báje ROZŠÍŘUJÍCÍ: jiné žánry literatury (cestopisy, humorná literatura...)

5.1.2. PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. stupeň*A. Cintulová*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	8+1	8+2	8+2	5+3	4+3	33+11	4	4	4	3+1	15+1
Anglický jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
	celková týdenní hodinová dotace 42 + 11 hodin						celková týdenní hodinová dotace 27+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat, uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Český jazyk a literatura má komplexní charakter.

Žák se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a vhodně se vyjadřovat.

Žák si osvojuje spisovnou podobu jazyka. Uplatňuje a prohlubuje dovednosti, porovnává různé jevy, třídí a zobecňuje.

Získává základní čtenářské návyky, tvořivé schopnosti, interpretuje a reprodukuje literární text. Poznává základní literární druhy. Obohacuje žáka v oblasti emocionální a kulturní.

V 9. ročníku je jako volitelný předmět zařazena jedna hodina „Cvičení z českého jazyka“. Cílem je rozvíjet dovednosti získané v předmětu český jazyk a vést žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Zařazována bude zejména skupinová práce a časté využívání výukového SW.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- uvědomění si historického a kulturního vývoje jazyka
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- kultivovanému projevu, k rozvíjení vztahu k literatuře druhům umění

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení****Žák**

- pracuje s informacemi a informačními zdroji
- učí se číst porozuměním
- pracuje s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturu
- vyhledává a třídí informace
- klade otázky, argumentuje, diskutuje
- rozlišuje a chápe rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou podobou jazyka
- využívá a aplikuje znalosti českého pravopisu
- vyhledává a třídí informace

Učitel

- podporuje zájem žáků o učení tím, že oceňuje jejich aktivitu a snahu
- nabízí žákům aktuální texty, odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturu a respektuje jejich zájmy

Kompetence k řešení problémů**Žák**

- hodnotí výsledky své práce i práce spolužáků na základě daných kritérií
- učí se asertivnímu chování
- rozpozná spisovnou a nespisovnou podobu jazyka
- pracuje s odpovídajícím textem, volí vhodné způsoby práce
- hodnotí výsledky své práce
- osvědčené postupy své práce používá při řešení obdobných problémů
- na základě toho se snaží odvodit možný způsob řešení úlohy a aplikovat známé postupy řešení, případně přijít s jiným, logicky správným postupem?
- vybírá co možná nejefektivnější způsob řešení úloh

Učitel

- vede žáky, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- využívá problémových úloh obsažených v různých vědomostních testech, olympiádách, ...

Kompetence komunikativní**Žák**

- využívá ICT
- volí vhodné jazykové prostředky
- správně se vyjadřuje
- naslouchá druhým a snaží se jim porozumět
- písemně a ústně formuluje myšlenky a názory
- plynule čte přiměřené texty s porozuměním
- vede žáka k celkově kultivovanému projevu

Učitel

- učí žáky naslouchat, vyjadřovat se ústně i písemně
- společně se žáky rozvíjí nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- zadává takové úkoly, které žákům umožňují využívat různé zdroje informací
- vede žáky k tomu, aby přispívali do Měčínských novin

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- učí se pracovat ve skupině, snaží se být jejím platným členem
- postupně se učí pravidla práce ve skupině – snaží se pracovat samostatně, ale v případě potřeby dokáže o pomoc požádat a tuto pomoc přijmout
- dokáže pomoc poskytnout, je-li o ni požádán
- učí se poznávat, kdy druhý pomoc potřebuje a dokáže se vcítit do situace druhého a podle toho s ním jednat
- dochází k poznání, že člověk sám lépe pochopí podstatu problému, pokud ji někomu vysvětluje a tím si vytváří pozitivnější představu o sobě samém a začíná si více důvěřovat

Učitel

- zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích, ve skupině
- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali počátečním nezdarem

Kompetence pracovní

Žák

- udržuje pracovního místa v pořádku a čistotě
- používá Pravidla českého pravopisu
- při psaní správně drží psací potřeby a dodržuje hygienické návyky
- používá slovníky, encyklopedie a pravidla pravopisu, dokáže v nich vyhledávat a třídit, s vyhledanými údaji dokáže pracovat a seznámit s nimi své spolužáky
- osvojuje si práci s výukovým SW
- zlepšuje svoji jemnou motoriku a grafický projev
- učí se účelně využívat pracovní prostor a plochu tak, aby to jeho práci zkvalitnilo a urychlilo
- dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami

Učitel

- dbá na dodržování bezpečnostních zásad
- učí žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: rozpozná jazyk spisovný, nespisovný a nářečí a zdůvodní jejich užití	úvod o českém jazyce jazyk a jeho útvary	- do Hv 7 – lidová píseň - do Čj 9 – útvary českého jazyka
	vlastními slovy vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov	jazykověda a její složky	
	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	jazykové příručky	
	Žák: spisovně vyslovuje, vysvětlí spodobu znělosti – používá v písemném projevu	zvuková stránka jazyka spisovná výslovnost	do Čj 9 – zvuková stránka jazyka
	označí u slov hlavní a vedlejší přízvuk	slovní přízvuk	
	rozpozná větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích	zvuková stránka věty	
	označí slovotvorný základ, předpony a přípony	- stavba slova a pravopis - slovotvorný základ - předpona a přípona	z Čj 5 – nauka o slově
	označí kořen slova a uvede slova příbuzná	slova příbuzná	
	provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova	stavba slova	
	pojmenuje změny, k nimž dochází při odvozování	střídání hlásek při odvozování	do Čj 9 – tvoření slov
	vysvětlí vznik skupin hlásek při odvozování a správně je píše	skupiny hlásek při odvozování	
	- vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky - vysvětlí, kdy ke zdvojení souhlásek nedochází - rozpozná přípony (-ina, -ík, -ice)	zdvojené souhlásky	
	odůvodní pravopis v těchto skupinách, píše je pravopisně správně	skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně	z Čj 5 – pravopis

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: ○ při psaní používá daná pravidla ○ vysvětlí rozdíl mezi slovy lišícími se předponou (např. zpráva – správa)	zvuková stránka jazyka ○ předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-	
	○ uvede, s kterými pády se pojí předložky s a z ○ doplní vynechané předložky do textu a zdůvodní	○ předložky s, z	
	○ rozpozná, v jaké části slova se i – y nachází, a podle toho použije správné pravidlo ○ vybaví si vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná ○ rozliší významy slov lišících se i – y (sípe – sype...) ○ u podstatných jmen odůvodní koncovku příslušným vzorem a píše ji pravopisně správně ○ píše správně osobní koncovky sloves v přítomném a budoucím čase ○ v přičestí minulém koncovku odůvodní podle pravidla o shodě přísudku s podmínkem	○ i – y po obojetných souhláskách	
	Žák: ○ vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné ○ uvede znaky, podle kterých jednotlivé slovní druhy rozpozná ○ správně určí slovní druh podle významu v dané větě	tvarosloví ○ druhy slov	○ z Čj 5 – tvarosloví ○ do Čj 7 – tvarosloví

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - vyhledá v textu podstatná jména, určí u nich pád, číslo, rod a vzor - rozliší podst. jm. konkrétní a abstraktní - vysvětlí zvláštnosti podst. jm. hromadných, pomnožných a látkových - rozliší a správně píše podst. jm. obecná a vlastní (jednoslovné názvy osob, zvířat, měst, řek, zemí, hor, světadílů, svátků...) - píše pravopisně správně koncovky podst. jm., bezpečně odůvodňuje pomocí vzorů - rozpozná podst. jm., která se skloňují jako příd. jm., a uvede další příklady	tvarosloví podstatná jména	
	vyskloňuje vlastní jména osobní a místní podle příslušných vzorů vybere příjmení, která se nesklonují	skloňování vlastních jmen místních	
	vyskloňuje podst. jm. místní a pravopisně správně píše jejich koncovky	pomnožná jména místní	
	- vyhledá v textu příd. jm., určí u nich pád, číslo a rod - rozpozná příd. jm. tvrdá, měkká a přivlastňovací - vyhledá jmenné tvary příd. jm. a píše je pravopisně správně	přídavná jména	
	koncovky příd. jm. odůvodňuje správným tvarem vzoru a píše je pravopisně správně	skloňování příd. jm. tvrdých a měkkých	
	- příd. jm. přivlastňovací skloňuje podle příslušných vzorů - rozliší příd. jm. od podst. jm.	skloňování příd. jm. přivlastňovacích	
	- vysvětlí pojem stupňování - vytváří 2. a 3.stupeň - odůvodní vzniklé skupiny souhlásek - uvede příklady zesilování a zeslabování pomocí různých příslovcí	stupňování přídavných jmen	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	- vyjmenuje druhy zájmen, pro každou skupinu uvede charakteristické znaky - vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu - správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj	tvarosloví zájmena	
	- rozliší druhy číslovek, rozpozná určité a neurčité - za číslovkou řadovou píše tečku - čte letopočty různým způsobem - skloňuje číslovky dva, oba, tři, čtyři - tvoří správný tvar jmen počítaných předmětů	číslovky	
	- uvede charakteristické znaky sloves - v textu vyhledá slovesa a určí osobu, číslo, čas a způsob - převéde slovesné tvary z jedn. č. do mn. č., z oznam. způsobu do podmíň. zp. atd	slovesa	
	Žák: - ve větě vyhledá podmět a přísudek - rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony - vyjmenuje sponová slovesa a najde je v textu - nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak - rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem - vyhledá několikanásobný podmět	skladba základní větné členy	- z Čj 5 – skladba - do Čj 7 – skladba
	vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem i několikanásobným a používá ho	shoda přísudku s podmětem (několikanásobným p.)	
	- vyhledá ve větě předmět, příslovečné určení a přívlastek - rozliší přívlastek shodný a neshodný	rozvíjející větné členy	
	- rozliší větu jednoduchou a souvětí - pozná, z kolika vět se souvětí skládá	souvětí	
	nepřímou řeč převede na řeč přímou a zapíše ji se správnou interpunkcí	opakování o přímé řeči	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák: - o v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje - o používá přímou řeč, čas přítomný ke zvýšení napětí - o reprodukuje přečtený příběh - o odstraňuje opakování slov - o podle své fantazie dokončí načaté vypravování - o zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech) - o samostatně napíše vypravování - o text člení do odstavců	vypravování	o z Čj 4 – písemný projev
	Žák: - o vyjmenuje a používá různé postupy při popisu - o práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves - o rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a nahradí je plně spisovnými	popis o popis předmětu	z Čj 4 – písemný projev do Aj 8 – popis
	- o shromáždí množství pojmenování znaků - o popíše obličeje, postupuje od nejvýraznějších znaků k méně výrazným - o dbá na pestrost použitých sloves - o používá přirovnání a rčení - o výstižně popíše známou osobu – vnější popis	o popis osoby	
	- o chápe rozdíl mezi vypravováním a popisem děje - o popíše (ústně či písemně) děj podle obrázku	o popis děje	
	o vytvoří samostatně jednoduchý popis pracovního postupu	o popis pracovního postupu	
	o vybírá výstižná slova, popř. i odborné výrazy		

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák: - rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky - vyhledá v tisku zprávu a oznámení a dané znaky konkretizuje - najde příklad hodnocení a výzvy - samostatně napíše zprávu a oznámení	zpráva a oznámení	z Čj 5 – písemný projev do Inf 7 – počítačová grafika (vektorová grafika – Corel Draw), prezentace informací (prezentační program PwP) MEV – 6.6.1. (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení), 6.6.2. (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)
	Žák: - zdůvodní, proč se výpisky pořizují - vyhledá důležité údaje - udělá výpisky z jednoduchého výkladu z učebnice (dějepisu, zeměpisu nebo fyziky)	výpisky	OSV – 1.1.3. (dovednosti pro učení a studium)
	Žák: - uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem - shromáždí odborné výrazy, jejich význam vyhledá v některé encyklopedii nebo slovníku - zpracuje výtah kratšího výkladu nebo textu z naučné knihy - uvede pramen, z něhož je výtah pořízen	výtah	OSV – 1.1.3. (dovednosti pro učení a studium)
	Žák: - uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem - napíše osobní dopis	dopis	z Čj 5 – písemný projev

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Literární výchova	Žák: - o vysvětlí, proč vznikají mýty a báje - o přečte několik ukázek - o čte s porozuměním, reprodukuje text a najde hlavní myšlenku - o uvede příklady mýtů a bájí, které se vyprávěly mezi indiány, ve starověkém Egyptě či v Řecku nebo Římě	mýty, báje	- o z Čj 5 – základní literární pojmy - o D 6 – Egypt, Řecko, Řím - o do D 7 – středověk
	Žák: - o vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek - o čte s porozuměním, vyhledá v textu odpovědi na otázky	pohádky	
	Žák: - o vyvodí z textu charakteristické znaky pověsti - o porovná pověst s pohádkou - o najde pravdivé jádro	pověsti	- o D 6 – Řecko, Řím - o do D 7 – středověk - o Vv 6 – nauka o perspektivě

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Literární výchova	Žák: - čte s porozuměním ukázky z děl B. Němcové, K. J. Erbena, A. Jiráska... - z povídek B. Němcové vyhledá důkazy dřívějšího života lidí - vysvětlí, co byly předsudky - vyjmenuje postavy z povídky Babička - na ukázkách z Kytice vyhledá znaky balady - několik veršů se naučí zpaměti - uvede názvy nejznámějších pověstí z knihy A. Jiráska Staré pověsti české - přečte si některé pověsti a reprodukuje je - najde pravdivé jádro a hlavní myšlenku - vyhledá zastaralá slova nebo zastaralé tvary slov a porovná je se současným jazykem - formuluje vlastní názory na četbu - jmenuje další díla těchto autorů	z české lit. 19.století	- do D 7 – vrcholný středověk - do Čj 8 – Národní obrození
	Žák: - charakterizuje hlavní postavy, zhodnotí jejich jednání a popíše vztahy mezi nimi - využije vlastní čtenářské zkušenosti a doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury	dobrodružná literatura	
	Žák: vyhledá důkazy o vztahu člověka a zvířete, zhodnotí je	svět lidí a svět zvířat	
	Žák: - vyhledá humorné situace a humorná slova - charakterizuje hlavní postavy, najde hlavní myšlenku - porovnává postavy a situace z jednotlivých ukázek	humorná literatura	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	Průběžně: Žák: ○ získává z různých zdrojů další informace k probíranému učivu ○ připravuje si referáty o přečtených knihách ○ čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení		

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - využívá vědomosti získané v nižších ročnících - rozliší slova podle významu (oči – oka...) a správně je skloňuje	tvarosloví podstatná jména (odchyl.tvary podst. jm.označujících části těla)	z Čj 6 – tvarosloví do Čj 9 – tvarosloví
	- příd. jm. zařazuje ke vzorům - koncovky píše pravopisně správně - převádí tvary příd. jm. z jedn. do mn. čísla a píše je pravopisně správně (běloučský – běloučcí...) - tvoří příd. jm. přivlastňovací z podst. jm. a odůvodní koncovky	přídavná jména	
	- vyjmenuje vztažná zájmena - vytvoří správné tvary zájmena <i>jenž</i> a používá je v textu - odůvodní odlišnost tvaru po předložce - používá ve správných tvarech i ostatní vztažná zájmena - píše správně interpunkci	zájmena (skloňování a užívání vztažných zájmen)	
	- bezpečně pozná číslovku v textu - rozhodne, kdy bude za číslovkou tečka - uvědomí si rozdíl (pět hodin – patery hodiny)	číslovky	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - vyčasuje slovesa (např. krýt, kupovat, psát, mazat) v přít. čase - možnost dvojích koncovek si ověří v Pravidlech - vytvoří přítomné tvary i od sloves typu prosit, trpět, sázet - vytvoří správné tvary rozk.zp. (Nepros! Nekaz!) - převeď slovesa z času přítomného do času minulého - vytvoří infinitiv od sloves typu peče, může - rozpozná tvary hovorové - vyvodí podstatu rodu činného a trpného - rozliší použití zájmena se v trpném rodě a ve zvrtném slovese v činném rodě - utvoří tvary přičestí trpného - nahradí opisný tvar trpný zvrtnou podobou slovesa a naopak - převeď věty se slovesy v čin. rodě do trpného rodu	tvarosloví slovesa (slovesný rod činný a trpný)	do Čj 9 – tvarosloví
	- rozliší přísl. místa, času, způsobu, míry a příčiny a správně se na ně zeptá - příd. jm. a příslovce rozvíjí různými příslovci - objeví, z čeho vznikly přísl. spřežky, píše je pravopisně správně - vysvětlí rozdíl (nahoru – na horu) - utvoří 2. a 3.stupeň	příslovce	
	- určí pády, s kterými se předložky pojí - užívá správné tvary po předložkách <i>kromě</i> a <i>mimo</i> - správně používá slabičné nebo neslabičné podoby předložek - vyhledá ve Stručné mluvnici poučení o kladení přízvuku na předložky - nahrazuje slova předložkovým spojením	předložky	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - o z příkladů vyvodí, co všechno může spojka spojovat - o vyjmenuje nejčastější spojky podřadící a souřadící - o spojky v souvětích nahrazuje jinými spojkami - o spojuje věty v souvětí - o na základě získaných vědomostí zvládá interpunkci	tvarosloví o spojky	o do Čj 9 – tvarosloví
	- o rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slov. druhem - o vytvoří věty s částicemi	o částice	
	- o rozpozná význam citoslovcí - o nahradí citoslovce slovesem a naopak - o napíše věty, v nichž užije citoslovce - o píše správně interpunkci	o citoslovce	
	Žák: - o vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podst. jm. vlastních, uvede příklady - o vysvětlí pravopis v několikaslovném vl. názvu, uvede příklady - o doplní v textu malé či velké písmeno (podle pravidel a významu) a odůvodní	pravopis - o psaní vel. písmen ve jménech vlastních - o průběžné procvičování pravopisu (konc. podst. jm. a příd. jm., shoda přísudku s podmětem, vyjm.slova).	o z Čj 6 – tvarosloví, skladba
	Žák: - o definuje, co je slovo - o rozliší význam věcný a mluvnický, uvede příklad - o vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu - o rozpozná význam obrazný - o vysvětlí význam běžných rčení	význam slov o slovo, věcný význam slova, sousloví a rčení	- o z Čj 4 – nauka o slově - o do Čj 9 – význam slov
	- o vysvětlí pojmy a uvede příklady - o objasní metaforu a metonymii, uvede příklady	o slova jednoznačná a mnohoznačná	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	- objasní pojem synonymum a uvede příklady - k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak - vyjmenuje slova se slohovým zabarvením (hovorová, knižní, básnická...) - ke spisovným slovům uvede slova v obec. češtině nebo slova nářeční (pokud je zná)	význam slov synonyma	do Čj 9 – význam slov
	vysvětlí pojem, uvede a vyhledá příklady	antonyma	
	vysvětlí pojem, uvede a vyhledá příklady	homonyma	
	- vyhledá odborné názvy v textu - vysvětlí pojem terminologie - uvede příklady terminologických sousloví z fyziky, dějepisu..., rozliší je na domácí a přejaté	odborné názvy	do Čj 8 – nauka o slovní zásobě do Čj 9 – tvoření slov
	Žák: - vysvětlí, jak se vyvíjí slov. zásoba - vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby, uvede příklady	slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba a způsoby jejího obohacování	
	- vysvětlí pojem odvozování - vytvoří názvy osob od sloves a příd. jm. - pojmenuje obyvatele různých měst a zemí - vytvoří názvy prostředků a nástrojů od sloves a příd.jm., názvy dějů od sloves - vytvoří zdvojnásobky - vysvětlí pojem přechylování a uvede příklady - z podst. jm. dokáže vytvořit příd. jm., vysvětlí rozdíl (balicí papír – žena, balící...) - odvodí slovesa od jiných sloves - rozpozná předponu, nahradí ji jinou, vysvětlí význam	odvozování	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - vysvětlí pojem složenina - tvoří složeniny	slovní zásoba a tvoření slov skládání	
	- vyvodí, jak zkratky vznikly, správně je napíše a správně je i přečte - na příkladu Čedok vyvodí zkratkové slovo - uvede příklady zkratk i jiného druhu (např., atd. a dalších), vysvětlí jejich význam a správně je píše	zkracování	
	Žák: - objasní podstatu vět jednočl. a dvojčl. - vyhledá v textu věty jednočl. a dvojčl. - rozliší věty dvojčl. s nevyjádřeným podmětem - nahradí věty jednočl. větami dvojčlennými a naopak	skladba věta jednočlenná a dvojčlenná	do Čj 8 – skladba
	- vysvětlí, co jsou větné ekvivalenty a uvede příklady - rozpozná, který slov. druh je základem vět. ekvivalentů v textu	větné ekvivalenty	
	- vyjmenuje druhy vět a pozná je v textu - rozliší otázky zjišťovací a doplňovací, uvede příklady	druhy vět a vět.ekvivalentů podle funkce	
	- vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi větami hlavními a vedlejšími - zeptá se na větu vedlejší	věta hlavní a vedlejší	z Čj 6 – skladba
	- vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné se sponou - vyjmenuje sponová slovesa - správně určí přísudek slovesný složený - pozná slovesa fázová a způsobová	přísudek	
	- uvede, čím může být podmět vyjádřen - vyhledá ve větách podměty a určí, zda jsou holé, rozvité nebo několikanásobné - vysvětlí podstatu podmětu všeobecného, uvede příklad - rozliší věty s podmětem všeobecným a nevyjádřeným	podmět	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: doplní koncovky v přičestí minulém, pravopis zdůvodní	skladba shoda přísudku s podmětem	
	- vymezí charakteristické znaky, s čím tvoří skladební dvojici - vyhledá v textu předměty	předmět	
	- rozliší druhy příslovečných určení - rozpozná je v textu, dokáže se na ně zeptat	příslovečné určení	
	- uvede, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen - rozliší přívl. shodný a neshodný - dokáže vyjádřit přívl. shodný neshodným a naopak - vyvodí rozdíl mezi přívl. několikanásobným a postupně rozvíjejícím, rozpozná je a píše správně interpunkci - z příkladu vyvodí přívl. těsný a volný, dokáže je rozlišit a píše správně interpunkci	přívlastek	
	- vymezí charakteristické znaky - uvede, s čím tvoří skl. dvojice a čím bývá nejčastěji vyjádřen - vyhledá v textu doplňky - píše pravopisně správně koncovky doplňků	doplňek	
	- vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí je - píše správně interpunkci	větné členy několikanásobné	
	- pozná druh vět vedlejších, zeptá se na ně - nahradí větné členy větou vedlejší - rozpozná druhy vedlejších vět příslovečných	věty vedlejší	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák: - využívá prostředky k oživení děje a stupňování napětí - správně píše interpunkci v přímé řeči, používá přirovnání a personifikaci - vyhledá a uplatní ve vypravování dějová slovesa - text rozčlení na odstavce, pracuje s osnovou - rozliší slova neutrální, kladně nebo záporně citově zabarvená - nespisovné výrazy nahradí spisovnými - pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky - napiše vypravování	vypravování	- Vv 7 – událost - do Čj 9 – vypravování - do Aj 8 – vypravování, příběh - do Aj 9 – vypravování
	Žák: - v textu (popis obrazu) vyhledá ústřední motiv - promyslí stavbu popisu a vypracuje osnovu - pracuje s textem, nahradí opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími - vypracuje popis obrazu	popis uměleckých děl	- do Vv 8 – práce s uměleckým dílem - do Čj 9 – popis
	- vysvětlí pojem líčení - pracuje s textem, sestaví osnovu - text rozčlení do odstavců - vyhledá výrazy líčící krásu místa a vztah k němu - využívá synonyma - líčí své dojmy z některého uplynulého dne nebo ze zimní či jarní přírody	líčení	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	- pracuje s textem, osnovou a odstavci - vypíše všechny potřebné předměty a prostředky, vyhledá všechny fáze postupu - nahradí slovesa vhodnějšími - nahradí opakující se příslovce a spojky - vyhledá v textu odborné názvy a vysvětlí jejich význam - využívá slovníky - napiše popis pracovního postupu	popis popis výrobků a pracovních postupů	z PČ 6, 7 – jednoduché pracovní postupy do PŘ, CH, F – laboratorní práce
Komunikační a slohová výchova	Žák: rozliší, co patří do charakteristiky vnější a vnitřní pracuje s textem vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy uveče znaky, kterými se přímo popisuje vzhled vysvětlí pojem nepřímé charakteristiky a vyhledá příklady používá rčení a přirovnání vysvětlí různá přísloví a pořekadla stručně charakterizuje svého kamaráda nebo sám sebe	charakteristika	Čj 7 – povídka
	Žák: z textu vyvodí všechny důležité části, pojmenuje je pracuje s textem shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis	životopis	do Čj 9 – životopis do PČ 8, 9 – volba profesní orientace OSV – 1.2.1. (já jako zdroj informací o sobě)
	Žák: - vyhledá v textu podstatné části - najde zdůvodnění - uveče, proč se žádost píše - formuluje žádost ústně i písemně	žádost	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: - vyhledá údaje, které pozvánka obsahuje - napíše jednoduchou pozvánku	pozvánka	do Inf 7 – počítačová grafika (vektorová grafika – Corel Draw), prezentace informací (prezentační program Power Point)
	Žák: - porovná výtah a výpisky - pracuje s textem - podle osnovy shrne obsah úryvku - připraví výtah z textu, který si sám vybere	výtah	
Literární výchova	Žák: - čte plynule a s porozuměním - při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo - reprodukuje přečtený text - pracuje s textem - objeví hlavní myšlenku, vyhledá metafory, přirovnání a personifikaci - vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech		
	Žák: - vysvětlí pojem bajka, uvede autory bajek - z textu vyhledá charakteristické rysy - pokusí se napsat bajku	bajka	
	Žák: - z textu vyvodí typické znaky povídky - charakterizuje hl. hrdinu na základě vyhledaných údajů - uvede příklady dalších povídek	povídka	Čj 7 – charakteristika do Čj 8 – charakteristika literárních postav

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: - rozliší lyriku a epiku - objasní pojmy: sloka, verš a rým - pojmenuje druhy rýmu, schematicky znázorní a dokáže na příkladech určit - vyhledá metafory, personifikaci, přirovnání a zvukomalbu - pokusí se najít smysl básně	poezie	
	Žák: - z literárních ukázek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí - uvede autory balad a romancí - naučí se libovolnou báseň z paměti	balada romance	
	Žák: - porovná poezii s prózou - uvede odlišné, ale i společné znaky	próza	
Literární výchova	Žák: - na základě návštěvy divadelního představení vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry - uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem - vyjmenuje nejznámější autory	drama	
	Žák: - vyjmenuje charakteristické znaky - porovná pohádku s pověstí na základě konkrétních přečtených příběhů	pověsti pohádky	o z D 6 – Řecko, Řím
	Žák: - uvede knihy s touto tematikou na základě vlastní četby - shromáždí základní údaje o autorech - vypráví zajímavý příběh z vlastní četby - sestaví osnovu, vyhledá dobrodružné prvky a nalezne prostředky, kterými autor dosáhl napětí	dobrodružná literatura	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník (4 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - uvede knihy s touto tematikou i na základě vlastní četby, shromáždí jména autorů - vyhledá příklady humorných prvků	humorná literatura	
Žák: - uvede autory, kteří psali (píší) sci-fi - charakterizuje druh této literatury - v textu vyhledá prvky sci-fi - samostatně rozvíjí myšlenky, jak mohou různé vynálezy ovlivnit životy lidí	sci-fi	
Průběžně: Žák: - si připravuje referáty o přečtených knihách a shromažďuje informace o autorech - formuluje vlastní názory na četbu - čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení		do Vv 7 – vyprávění výtvarnými prostředky

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní - vyjmenuje slovanské jazyky západní - v ukázkách textů v polštině, slovenštině, chorvatštině a lužic. srbštině vyhledá podobné a rozlišné znaky	čeština jako jeden ze slovanských jazyků	- z D 7 – raný středověk - do Čj 9 – jazyky slovanské
	Žák: - vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová slova - tvoří nová slova pomocí předpon a přípon	nauka o slovní zásobě slovní zásoba a tvoření slov	z Čj 7 – slovní zásoba a tvoření slov
	- vyhledá v textu slova cizího původu, vysvětlí jejich význam - ve Slovníku spisovné češtiny zjistí, z kterých jazyků byla do češtiny přejata uvedená slova - pojmenuje různé profese, vědní obory a sportovní disciplíny přejatými výrazy - slova přejatá nahradí domácími - vysvětlí pojem slovo mezinárodní a uvede příklad - vyhledá v textu přejatá slova a rozpozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopise od slov domácích	slova přejatá a jejich pravopis	
	Žák: - v textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat - vytvoří náležité tvary a ověří je v Pravidlech - vyskloňuje podst.jm. idea a rozpozná, podle kterých vzorů se řídí jeho koncovky - podle slova idea dokáže tvořit tvary podobných slov - uvede příklady slov, která se neskloňují	tvarosloví skloňování obecných jmen přejatých	do Čj 9 – tvarosloví

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - vyhledá v textu cizí vlastní jména a shromáždí o nich informace - vyvodí, podle jakých vzorů se budou skloňovat - rozpozná jména slovanská a neslovanská - uvede příklady jmen, která se neskloňují - tvary některých jmen si ověří v Pravidlech	tvarosloví skloňování cizích vlastních jmen	
	- vysvětlí pojem slovesný vid - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá - doplní vidové dvojice - vytvoří sloves. tvary v rozkazovacím způsobu a převede je do záporné podoby	slovesný vid	
	Žák: vyvodí z textu, jakými slovními druhy jsou vyjádřeny větné ekvivalenty	skladba věta jednočlenná a dvojčlenná	- z Čj 7 – skladba - do Čj 9 – skladba
	- vytvoří věty s přísudkem slovesným, jmenným se sponou i jmenným beze spony - obměňuje slovesný způsob - vytvoří věty, kde bude podmět vyjádřen např. číslovkou, infinitivem slovesa nebo neohebným slovním druhem	základní větné členy	
	- rozpozná členy holé, rozvité a několikanásobné a určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny - vysvětlí pojmy řízenost, přimykání a shoda, uvede příklady - prohloubí si vědomosti o přívlastku shodném a neshodném, těsném a volném, postup. rozvíjejícím a několikanásobným	rozvíjející větné členy	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - o pojmenuje významové poměry mezi jednotlivými členy, uvede nejčastější spojovací výrazy - o vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí mezi nimi významový poměr - o správně doplní interpunkci	skladba o několikanásobné větné členy (významový poměr)	
	- o vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad - o vyhledá v textu přístavky - o vymyslí a doplní do vět vhodné přístavky - o napíše správně interpunkci	o přístavek	
	- o graficky znázorní stavbu věty jednoduché - o rozliší větu jednoduchou od souvětí	o věta jednoduchá a souvětí	
	- o vysvětlí pojem souvětí podřadné - o graficky znázorní stavbu souvětí	o souvětí podřadné	
	- o vysvětlí, jak vedlejší věty pozná - o rozliší v.v.podmětné od předmětných, předmětné od doplňkových ...	o druhy vedlejších vět	
	- o pozná, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojené, znázorní je graficky - o v běžných typech souvětí píše správně interpunkci - o vyhledá souřadně spojené v.vedlejší a určí u nich významový poměr - o rozpozná, kdy nejsou v.věty souřadně spojené	o souřadně spojené věty vedlejší	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - vysvětlí pojem souvětí souřadné, vyhledá je v textu - vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními - z textu vyvodí ještě poměr příčinný - souvětí s výz. poměrem důsledkovým změni na souvětí s výz. poměrem příčinným a naopak - vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy - do textu doplní správně čárky a odůvodní je - některá souvětí znázorní graficky - rozebere složitá souvětí, rozliší věty hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět, mezi souřad. spojenými větami určí významový poměr a souvětí graficky znázorní	skladba souvětí souřadné	
	Průběžně: Žák: opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících		
Komunikační a slohová výchova	Žák: - pracuje s textem - vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní - rozliší charakteristiku přímou a nepřímou - uvede vlastnosti, kterými se lidé od sebe liší - doplní přirovnání a rčení do určitého textu - odstraní kompoziční nedostatky - vybere z krásné literatury ukázkou charakteristiky postavy a vypíše zajímavá a výstižná jazyková vyjádření - vybere si libovolnou literární postavu a vypracuje její charakteristiku	charakteristika literárních postav	- z Čj 7 – povídka - do Čj 9 – charakteristika

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák: - vyhledá básnické obrazy, najde příklady subjektivně zabarveného popisu - porovná ukázky různých autorů - vypracuje subjektivně zabarvený popis - použije personifikaci, přirovnání a metaforu	subjektivně zabarvený popis	do Čj 9 – popis
	Žák: - vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá - v textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a na sousloví - upraví nepřesné formulace, kde by mohlo dojít k omylům - odstraní opakování vztažných vět, nevhodná předložková spojení a upraví pořádek slov - slova přejatá nahradí českými ekvivalenty - vypracuje výklad - uvede knihy nebo časopisy, z kterých čerpal informace	výklad	- do Čj 9 – výklad - OSV – 1.1.3. (dovednosti pro učení a studium)
	Žák: - vypíše důležitá fakta - zpracuje výtah z určeného textu - využije i citáty	výtah	- do Čj 9 – výtah - OSV – 1.1.3. (dovednosti pro učení a studium)
	Žák: - v textu vyhledá znaky typické pro úvahu - porovná úvahu s výkladem - shromáždí hodnotící prostředky a obrazná vyjádření - uvede příklady, jak začít úvahu - ústně diskutuje na vybrané téma - napiše úvahu na libovolné téma	úvaha	- do Čj 9 – úvaha - MEV – 6.5.5. (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Komunikační a slohová výchova	Žák:	shrnutí o slohu	
	- vyjmenuje základní styly podle funkce (prostěsdělovací, odborný, publicistický a umělecký) a uvede příklady - rozpozná základní styly podle formy (projevy mluvené a psané)		
Literární výchova	Žák:	setkání se starší literaturou	o z D 6 – starověk
	vyjmenuje nejznámější biblické postavy, uvede základní informace	Bible	
	- charakterizuje nejstarší českou literaturu - uvede příklady nejstarších památek, kronik - charakterizuje dobu husitskou, uvede některá díla J.Husa, vysvětlí jeho myšlenky - charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J.A.Komenského, uvede jeho nejznámější díla, vysvětlí jeho myšlenky	starší česká literatura	z D 7 – starověk z D 7 – vrcholný středověk
	časově zařadí, charakterizuje období, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla	Národní obrození	z D 7 – raný novověk, baroko
	Žák:	od romantismu k moderní literatuře	o Vv 8 – práce s uměleckým dílem
	- charakterizuje romantismus, časově ho vymezí, uvede našeho nejvýznamnějšího představitele - mezi ukázkami rozpozná román, povídku, bajku a novelu - vysvětlí pojem adaptace, scénář		o D 8 – Národní obrození
	Žák:	setkání se světovou literaturou	o z D 8 – novověk od konce 18. století do roku 1914
	- uvede základní literární směry - autory časově zařadí - formuluje názory na umělecké dílo		

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: - vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní a uvede u nich, které používají azbuku a které latinku - vyhledá shodné a odlišné prvky - vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (románské a germánské)	jazyky slovanské	- z D 7 – raný středověk - z Čj 8 – čeština jako jeden ze slovanských jazyků
	Žák: popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel na ukázkách vyhledá důkazy, že se vyvíjel vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy a uvede příklady	vývoj českého jazyka	z D 7 – raný středověk
	Žák: rozliší jazyk spisovný a nespisovný pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí	útvary českého jazyka	z Čj 6 – úvod o českém jazyce
	Žák: rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé vysvětlí spodobu znělosti ve slovech dovede podtrhnout hlavní a vedlejší přízvuk vysvětlí, proč dbáme v mluveném projevu na vhodné tempo	zvuková stránka jazyka	z Čj 6 – zvuková stránka jazyka
	Žák: bezpečně rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku vysvětlí pojmy: slovotvorný základ a základové slovo vytvoří slova příbuzná odliší zkratková slova a zkratky vytvoří slova složená vytvoří slova přechylováním	tvoření slov	z Čj 6 – stavba slova z Čj 9 – tvoření slov
	Žák: používá pravopisná pravidla	pravopis	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná; uvede příklady rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná v textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi uvede příklad sousloví rozliší metaforu a metonymii, uvede příklady vyhledá v textu odborné názvy, rozliší, zda jsou domácí, nebo cizí, zda jednoslovné, nebo víceslovné	význam slova	z Čj 7 – význam slova
	Žák: určí mluvnické kategorie, zařadí jména ke vzorům, koncovky píše pravopisně správně rozliší podst. jm. konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková příd. jm. správně stupňuje zapiše slovy i složitější číslovky	tvarosloví jména a jejich druhy	z Čj 7, 8 – tvarosloví
	správně skloňuje jména přejatá	skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen	
	- u sloves bezpečně určí osobu, číslo, čas, způsob, rod, a vid - převeďte slovesné tvary z rodu činného do trpného a naopak - tvoří vidové dvojice - slovesné tvary převeďte do minulého času a správně napíše koncovky	slovesa a jejich tvary	
	- rozpozná v textu přechodníky - rozliší přechodník přítomný a minulý - vyhledá koncovky, kterými je tvořen	přechodníky	
	píše správně velké a malé písmeno, orientuje se v základních pravidlech	psaní velkých písmen ve vl.jménech a názvech	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Jazyková výchova	Žák: charakterizuje větu jednoduchou vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání a uvede příklady pozná slovesa sponová, fázová a modální rozliší druhy přísudku přísudek jmenný se sponou nahradí slovesným a naopak vyjmenuje druhy podmětu a vyhledá je v textu každý větný člen charakterizuje, vyhledá v textu a blíže ho určí vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, a uvede příklady graficky zobrazí stavbu věty rozpozná větné členy holé, rozvité a několikanásobné objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem, doplní správné koncovky vyhledá ve větě přístavek, objasní jeho podstatu a napíše správně interpunkci, dokáže do věty přístavek doplnit rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné a větné ekvivalenty, dokáže je navzájem nahradit odliší od sebe samostatný větný člen a osamostat. vět. člen, uvede příklady pozná ve větě elipsu (výpustku)	skladba věta jednoduchá	z Čj 8 – skladba
Jazyková výchova	Žák: charakterizuje souvětí rozliší větu jednoduchou a souvětí určí počet vět v souvětí a doplní čárky odliší od sebe souvětí podřadné a souřadné určí druhy vedlejších vět dokáže spojit věty v souvětí podle zadáných podmínek dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak graficky znázorní složité souvětí podřadné	skladba - souvětí - podřadné	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	- o u souřadného souvětí určí významový poměr - o doplní správně interpunkci - o graficky znázorní složité souvětí souřadné - o graficky znázorní i složité souvětí souřadné se souřadně spojenými větami vedlejšími	• souřadné	
	- o charakterizuje vsuvku - o vyhledá vsuvku v textu - o rozliší vsuvku od vedlejší věty - o tvoří věty se vsuvkami, píše správně čárky	o vsuvka	
	Žák: - o rozliší činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový) - o pozná východisko a jádro výpovědi - o opraví pořádek slov v zadaných větách - o vysvětlí pojem příklonky, uvede příklady a vyhledá je v textu	hlavní zásady českého slovosledu	
Komunikační a slohová výchova	Žák: - o využije znalostí o vypravování pro vytvoření vlastního příběhu - o dbá na návaznost a soudržnost textu	vypravování o vypravování v umělecké oblasti	o z Čj – vypravování
	Žák: shrne a upevní si znalosti rozliší popis statický a dynamický porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený uvede, jak členíme charakteristiku dbá na slovesa a výstižná pojmenování	popis a charakteristika - o popis předmětu - o charakteristika - o popis děje - o popis pracovního postupu	z Čj 7, 8 – popis a charakteristika
	Žák: vysvětlí, kdy který tiskopis použije	tiskopisy	

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: vyplní profesní životopis	životopis	z Čj 8 – životopis
	Žák: shrne a upevní si znalosti zpracuje výklad odborného textu	výklad	z Čj 8 – výklad
	Žák: pořídí si výtah z předneseného výkladu	výtah	z Čj 8 – výtah
	Žák: shrne a upevní si vědomosti z 8. ročníku napíše úvahu na libovolné téma	úvaha	z Vv 7 – tématické práce z Čj 8 – úvaha
	Žák: vymezí charakteristické znaky proslovu a uvede, při jakých příležitostech se pronáší vyhledá obraty a výrazy, s nimiž se v jiných útvarech nesetkáváme uvede, z jakých částí se proslov skládá připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, též na vystupování	proslov	
Komunikační a slohová výchova	Žák: vyjmenuje charakteristické znaky diskuse vytvoří rozmanitá zahájení diskuse	diskuse	
	Žák: vyjmenuje publicistické útvary	publicistické útvary	MEV – 6.2.1. (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) MEV – 6.3.3. (příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající))

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	- charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát a interview - podle textové předlohy sestaví interview se známou osobností	zpravodajské útvary	z Vv 8 – užitá grafika
	- přinese noviny a vyhledá v nich úvodník a komentář - uvede charakteristické znaky úvodníku a komentáře - vyhledá v textu výrazy aktualizované a vedle toho výrazy automatizované (běžně užívané), posoudí, které výrazy převažují - pokusí se komentovat nějakou aktuální událost ze třídy, ze školy	úvahové útvary	
	charakterizuje pojmy reportáž a fejeton pokusí se o vlastní tvorbu sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a obsahového rozvržení	publicistické útvary přechodné útvary	
Literární výchova	Žák: - uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní) - rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální - vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostěsdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky	souhrnné poučení o slohu	
	Žák: - uvede nejznámější představitele (Šrámka, Wolkera, Seiferta, Nezvala, Halase ...) - vyhledá básnické prostředky, rým ..., vyvodí témata básní	poezie mezi válkami	D 9 – situace v letech 1914 – 1948
	Žák: - uvede nejznámější představitele (Vančura, Čapek...) - přečte si ukázky z jejich tvorby - charakterizuje postavy, dobu a prostředí, vztahy mezi lidmi	próza mezi válkami	z D 9 – 1. polovina 20. století

PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	Žák: - charakterizuje Osvobozené divadlo, jeho představitele i hry - charakterizuje divadlo Semafor a Divadlo Jára Cimrmana	divadelní hry	Hv 9 – Osvobozené divadlo, Semafor
	Žák: - do časové přímky zařadí autory (Seiferta, Nezvala, Hrubína, Hrabala...) - na ukázkách vysvětlí hlavní myšlenky, charakterizuje postavy - rozliší literaturu hodnotnou a konzumní	literatura po roce 1945	z D 9 – 2. polovina 20. století
	Žák: uvede autory, kteří odešli po roce 1968 do exilu a publikovali v zahraničí (Škvorecký, Kundera, Lustig, Vaculík...)	literatura po roce 1945 literatura exilová	
	- vysvětlí pojem samizdat - uvede důvody, proč tato literatura vznikla - vyjmenuje některá díla a jejich autory	literatura samizdatová	
Literární výchova	Žák: - vyjmenuje některé současné autory (Viewegha, Škvoreckého, Žáčka, Jirouse...) - pokusí se sestavit chronologickou řadu liter. autorů - uvede, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu - přečte si ukázky z některých děl, charakterizuje hlavní postavy, prostředí, vysvětlí hlavní myšlenky - formuluje vlastní názory na četbu	současná literatura	
	Žák: uvede nejznámější světové autory, vyjmenuje jejich díla a zařadí je do literárního směru	světová literatura	

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA – 9. ročník (volitelný předmět – 1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Žák: využívá různých typů slovníků a příruček	práce se slovníky a jazykovými příručkami	
Žák: odůvodňuje pravopisné jevy, odliší hovorové výrazy od spisovných	pravopis a gramatika	
Žák: - provede rozbor složitější věty jednoduché i souvětí - tvoří věty jednoduché i souvětí podle grafu - nahrazuje větný člen větou vedlejší a opačně - změní souvětí souřadné v podřadné - využívá synonyma	skladba	
Žák: využívá internetové projekty zabývající se mateřským jazykem a literaturou	tvořivé činnosti s literárním textem	MEV – 6.4.2. (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)

5.1.3. PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 1 a 2. stupeň*E. Toušová*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	8+1	8+2	8+2	5+3	4+3	33+11	4	4	4	3+1	15+1
Anglický jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
	celková týdenní hodinová dotace 42 + 11 hodin						celková týdenní hodinová dotace 27+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

V komunikačním a písemném projevu se žák učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst a porozumět přiměřenému textu, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, pracovat s textem.

Jazyková výchova vede žáka k přesnému a logickému myšlení, jasnému a srozumitelnému vyjadřování. Cizí jazyk a další cizí jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců, větším možnostem v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci mezinárodní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- rozvíjení kultivovaného projev

Obsahovou náplní Cizího jazyka je nácvik řečových dovedností, receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních pomocí jazykových prostředků. K rozvíjení je využívána slovní zásoba tématických okruhů, které jsou stanoveny a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáka, jejich zájmům a potřebám.

Žák začíná s výukou Cizího jazyka ve třetí třídě, v této době získává základní znalosti jazykových prostředků. Od 6. třídy, tj. na 2. stupni se zaměřujeme i na četbu a konverzaci. V 8. a 9. ročníku je jedna hodina zaměřena na výuku konverzace, mluvnice a slovní zásobu. Do vyučovacího předmětu cizí jazyk jsou zařazena průřezová témata. Osobnostní rozvoj – Poznávání, Sociální rozvoj – Komunikace, Výchova demokratického občana – Forma participace v politickém životě, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Multikulturní výchova – kulturní diferenciaci, Multikulturalita, Mediální výchova – kritické čtení a vnímání, mediální sdělení, stavba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- pracuje s informacemi a informačními zdroji, pracuje s populárně naučnou literaturou, pracuje se slovníkem, vyhledává a třídí informace, klade otázky, prezentuje výsledky svého učení
- využívá ke své práci ICT
- poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy

Učitel

- podporuje zájem žáků o cizí jazyk tím, že oceňuje jejich aktivitu
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vede žáky k využívání znalostí v reálném životě
- zařazuje kooperativní činnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problému logické myšlení, vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- s chybou pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Učitel

- volí pestrá zadání úkolů, učí žáky porozumět cizojazyčným zadáním, připravuje nápadité testy a soutěže
- vede žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- využije probíraných témat k rozšíření na oblast života žáků (hovoří o své rodině a přátelích, zaznamenávají počasí v aktuálním čase, udělají rozhovor s ..., uspořádají anketu apod.) – nabídne možnosti získání dalších informací (časopis, webové stránky, jiný spolužák apod.)

Kompetence komunikativní**Žák**

- rozvíjí společně s učitelem nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- učí se komunikovat i pomocí jiných komunikačních cest (e-mail...)
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Učitel

- zadává takové úkoly, které žákům umožňují využívat různé zdroje informací
- žákům vytváří dostatečné množství komunikativních situací, kdy jsou nuceni vyjadřovat samostatně svůj názor, svoje mínění, myšlenky (volba impulsů k rozvoji mluvení a psaní – ne pouze otázky, ale obrázky, nedokončení věty, začátek zajímavého příběhu)
- vymýšlí aktuální podněty – události každodenního života, aktuální události ze života školy, země apod.
- velkou pozornost věnuje nácviku poslechu s porozuměním – volí pestré, zajímavé a pro žáky zábavné prvky motivační i úkoly k porozumění, které žáci dále mohou rozvíjet – na základě poslechu se žáci učí nejen pouze reprodukovat vyslechnuté, ale využít ho k dalšímu ústnímu či písemnému projevu

Kompetence sociální a personální**Žák**

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- hodnotí svou vlastní práci i práci ostatních žáků na základě předem daných kritérií
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- vede žáky k užitečné spolupráci – koriguje vztahy mezi nimi (slabí žáci, žáci s poruchami učení, postižení, handicapovaní, Romové) – cílem je, aby každý žák našel své místo v kolektivu i menší skupině
- v počátečních fázích výuky je učitel nedílnou součástí pracovního kolektivu – provádí všechny aktivity spolu s žáky, vede, dává příklad, naznačuje směr, nenásilně koriguje – žáci se učí zaujímat vhodný postoj k dospělému partnerovi
- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem
- zadává úkoly, při nichž je vhodné spolupracovat ve skupině

Kompetence občanské**Žák**

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- osvojuje si pravidla slušného chování

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- do výuky zařazuje témata týkající se mezních situací – žáky vede k jejich řešení prostřednictvím použití cizího jazyka (např. zavolat první pomoc, ohlásit nehodu/požár, poradit při ošetření, zachovávat pravidla zdravého životního způsobu, péče o zuby, slunění, bezpečné koupání, chování se v lese, apod.)
- respektuje individuality ve školním kolektivu

Kompetence pracovní**Žák**

- používá bezpečně a účinné materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti předem dané
- udržuje své pracovní místo v pořádku a čistotě
- uspořádává věci na lavici tak, aby získal dostatečnou pracovní plochu
- osvojuje si správné pracovní a hygienické návyky

Učitel

- vede žáky k samostatné práci s materiály podporujícími výuku cizího jazyka – práce se slovníky, gramatickými příručkami, vyhledávání zadaných témat v cizojazyčných časopisech, na internetu (v případě výuky 2 jazyků – práce s materiály dvojjazyčnými, vynechání mateřského jazyka)
- vede žáky k plánování postupů

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vhodně zadává dlouhodobé úkoly – žáci musí pracovat samostatně, systematicky a cílevědomě – jejich hodnocení má potom větší váhu (sledování počasí a změn v přírodě, zpracování projektu na vybrané téma, apod.)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - pozdraví, rozloučí se, jednoduše se představí, osloví osobu - rozumí jednoduchým pokynům, otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - vyjádří souhlas a nesouhlas	pozdravy	OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě) z Prv 2 – zásady slušného chování
Žák: - počítá do dvanácti - porozumí otázce Kolik? - tvoří mn. č. podst. jmen – pravidelné tvary - porozumí otázce Kolik je ti let? a odpoví na ni - přečte jednoduchá slovní spojení	čísla	z M 2 – numerace do 20
Žák: - pojmenuje školní potřeby, určí jejich barvu a počet, použije neurčitý člen a, an - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - čte jednoduché věty typu This is..., These are....	škola	
Žák: - pojmenuje základní geometrické tvary - použije pojmy velikosti a délky	- geometrické tvary - velikost	z M 2 – prostorové útvary
Žák: - představí členy rodiny - pojmenuje základní vybavení místnosti - užívá určitý člen the a spojení I have got....	- moje rodina - doma	z Prv 2 – rodina
Žák: - vyjmenuje anglickou abecedu - hláskuje své jméno	- abeceda - hláskování	z Čj 3 – abeceda
Žák: pojmenuje hračky, určí jejich polohu pomocí předložek	hračky	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
in, on, next to o přečte jednoduchý text		
Žák: o určí části lidského těla, části obličeje o tvoří věty On má..., Ona má.... o rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	o moje tělo o obličej	o OSV – 1.2.1. (já jako zdroj informací o sobě)
Žák: o pojmenuje běžné druhy ovoce a zeleniny, potraviny a nápoje o přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení o ve větách užívá vazby Máme..., Máte... o vyjádří pocit hladu a žízně, libosti a nelibosti I like..., I don't like... o používá vazbu I want....	o ovoce a zelenina o jídlo a pití	o z Prv 2 – ovoce, zelenina
Žák: o vyjmenuje běžné části oblečení o píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy o popíše oblečení své a svých spolužáků pomocí vazby I have got..., She has got..., I'm wearing..., He's wearing....	o oblečení	
Žák: o pojmenuje hry, hudební nástroje, dětské dopravní prostředky o seznámí se s vazbou I'm good at..., I can play... i v záporu, tuto vazbu najde a přeloží v jednoduchém textu, čte jednoduché texty	o zábava pro děti o v parku	o z Hv 1 – druhy hudebních nástrojů
Žák: o určí podle obrázku domácí zvířata	o domácí zvířata	o z Prv 2 – živočichové o OSV – 1.8.1. (řeč těla, řeč zvuků a slov,

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- rozliší je podle hlasů - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)
Žák: pojmenuje druhy aut a dopravních prostředků	dopravní prostředky	
Žák: - pochozí smysl a význam jednotlivých svátků - pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty - zazpívá vánoční písně	- Halloween - Vánoce - Velikonoce	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: o pozdraví, odpoví na jednoduché otázky, představí se	o pozdravy	o OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
Žák: o počítá do 100, sčítá a odčítá o odpoví na otázku Kolik je hodin? o utvoří množné číslo podst. jmen o napíše slovem číslovky základní	o čísla 1 – 100	o z M 3 – numerace do 100
Žák: o rozumí základním pokynům k práci o rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně o odpoví na otázku Co je to? o zeptá se otázkou Je to...? a odpoví krátce Ano, je., Ne, není. o jednoduše popíše zařízení třídy větami This is..., That is... o nakreslí a popíše svoje potřeby do školy o zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	o ve třídě	o OSV – 1.8.5. (dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů))
Žák: o pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, určí jejich barvu o odpoví krátce na otázky Do you like... a Do you eat...? o užívá spojení I like – I don 't like o požádá slušně o jídlo a pití	o ovoce a zelenina o jídlo a pití o barvy	o z Prv 2 – ovoce, zelenina
Žák: o pojmenuje členy rodiny a hláskuje jejich jména, ukáže je na fotografii, určí věk o zazpívá písničku k narozeninám a vyrobí pozvánku na oslavu	o moje rodina o doma	o z Prv 2 – moje rodina

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- o pojmenuje jednotlivé místnosti a domácí činnosti - o nakreslí plán bytu - o při popisu užívá slov: between, opposite, next to, on the right, on the left		
Žák: - o pojmenuje hračky na obrázku, svoje hračky - o odpoví na otázky Have you got a...?, How many....?, Where is...? - o vyjádří skutečnost vlastnictví I have got a..., I haven't got a... - o čte krátké texty - o krátce napíše o své oblíbené hračce a hračku nakreslí	o hračky	
Žák: - o vyjmenuje a ukáže části těla - o v jednoduchém popisu užívá spojení I have got, she (he) has got, používá zájmena her, his - o čte přiměřené texty o postavičkách - o nakreslí si postavičku (vymyšlenou příšerku) a krátce ji popíše - o rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	o lidské tělo a zdraví člověka	o z Prv2 – lidské tělo
Žák: - o pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti, sestaví rozvrh hodin - o určí čas po hodinách - o pojmenuje různé typy zájmů a zálib - o otázkou Do you like...? zjistí zájem a nezájem - o používá krátkou odpověď Yes, I do. No, I don't. - o otázkou zjistí zájem a dovednost spolužáků Can you...? - o nazývá správně druhy sportů a her - o vyjádří postoj svůj a svých spolužáků k nim Does she,	- o časové rozvržení dne - o rozvrh hodin - o zájmy a záliby - o sport a hry	- o OSV – 1.4.3. (dobrá organizace času) - o z Prv 2 – režim dne

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník (3 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
he like? - užívá gerundium po slovese like -ing - napíše svůj časový plán dne		
Žák: - užívá vazbu I am wearing - popíše oblečení své a svých spolužáků - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	oblečení	
Žák: - pojmenuje běžná domácí zvířata, krátce popíše jejich vzhled a způsob života - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - užívá sloveso like - likes	zvířata	z Prv 2 – živočichové
Žák: - pojmenuje názvy částí města podle plánu - zeptá se Kde je...?, Kde mohu koupit...? - použije slova always, never, often - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	ve městě	
Žák: utvoří a použije tvary přít. času průběh. ve větách	přítomný čas průběhový	
Žák:	pohádky	z Čj 3 – pohádka

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
o přečte a přeloží dvě jednoduché pohádky		
Žák: - o pochopí smysl a význam jednotlivých svátků - o pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty - o zazpívá vánoční písně	- o Halloween - o Vánoce - o Velikonoce	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - odpoví na pozdrav, odpoví na jednoduché otázky - představí se, použije zdvořilostní fráze při setkání a loučení - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	pozdravy	OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
Žák: - napiše pod vedením učitele nebo samostatně dopis o sobě a své rodině - vyplní osobní údaje do formuláře	dopis	z Čj 5 – dopis
Žák: - zeptá se spolužáka, zda mu půjčí lepidlo, nůžky apod. - ten použije krátkou odpověď: <i>Yes, I do. No, I don't.</i> - rozumí základním vztahům a tvoří pomocí nich otázky: <i>Who...? Where...? When...? What ...? What time...? How...? How many...?</i>	- poděkování - prosba o půjčení	OSV – 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.))
Žák: - období vyjmenuje - popíše počasí a činnosti, které do určeného období patří - přečte text ☐ rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	roční období	z Prv 2 – roční období
Žák: popíše počítač, vyjádří svůj vztah k počítačům pomocí otázek : <i>Do you like...? Can you use...? What do you do on a computer?</i>	počítač	Inf 5 – popis počítače
Žák: - vyjmenuje pomůcky pro výtvarnou výchovu - používá sloveso <i>need</i> ve všech tvarech presentu - spojí si tvary <i>I cut – I am cutting</i>	- výtvarné pomůcky - materiály	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - popíše nábytek a vybavení bytu podle nakresleného plánu - plní úkoly z poslechu textu - čte přiměřený text	- byt a jeho zařízení - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	z Prv 2 – bydlení OSV – 1.8.5. (dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů))
Žák: - rozlišuje číslovky základní a řadové: one - first - vypráví o domě, použije vyjádření: There is... There are... On the third floor live...	- náš dům, poschodí - adresa	z Čj 5 – adresa
Žák: - vyjádří, kolik je hodin, dvěma způsoby: 9:30 nine:thirty nebo half past nine - určí reálný čas anglicky - orientuje se poslechem nahrávky textu v obrázku nebo schématu	- čas - hodiny a minuty	z Prv 2 – čas
Žák: - vyjádří časovou posloupnost, orientuje se v Tv programu - vypráví o oblíbeném pořadu	můj oblíbený program v Tv	
Žák: - použije vztah why – because, popíše zdravotní potíže - vysvětlí, jak se bude léčit - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zdraví a nemoci	z Prv 2 – zdravý živ styl
Žák: - používá vazbu I' d like - vypráví o svém denním stravovacím režimu	jídla a nápoje	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ při poslechu článku hledá sportovní termíny ○ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu ○ tvoří věty s použitím částice no	○ zimní sporty	
Žák: ○ vyjmenuje měsíce ○ čte v kalendáři (hledá datum svého narození, datum narození rodinných příslušníků) ○ □ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ○ řekne, kdy má narozeniny ○ používá řadové číslovky ○ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	○ měsíce ○ narozeniny ○ datum	○ z Prv 2 – měsíce
Žák: ○ vypráví o práci rodičů, rozpozná povolání podle popisu ○ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ○ používá osobní a přivlastňovací zájmena ○ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	○ Povolání ○ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	○ OSV – 1.8.3. (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování))

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - vyjmenuje domácí zvířata - popíše je a porovná jejich užitek pro člověka - vyjádří třetí stupeň adjektiv long – longer – the longest - pojmenuje známější volně žijící zvířata - řekne, jaká je cena plyšáků - orientuje se v librách a pencích	- domácí zvířata - cena zboží - britská měna	
Žák: - ve svém školním rozvrhu si plánuje budoucí program - používá they will, they won't	- prostá budoucnost - I will	
Žák: - orientuje se na mapě Velké Británie - vyjmenuje země UK - najde hlavní města, hory a řeky	mapa Velké Británie	z Prv 3 – mapa OSV – 1.8.4. (specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“))
- orientuje se na mapě USA - popíše území USA	mapa USA	
Žák: seznámí se s minulým časem prostým sloves to have a to be a rozpozná tento čas u pravidelných významových sloves	- minulý čas prostý - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	
Žák: - přečte, přeloží, porozumí a po rolích čte dvě národní pohádky - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- Pohádky - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - formuluje základní otázky při představování a odpovídá na ně - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení	představování	z VI 5 – pravidla slušného chování OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
Žák: - jednoduše popíše svoji třídu - představí některé své spolužáky - používá množné číslo podst. jmen - tvoří věty se slovesem to be - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	škola	z VI 4 – škola
Žák: - popisuje svoji rodinu a její jednotlivé členy - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - podává informace o sobě nebo jiné osobě (věk, narozeniny) - používá přivlastňovací pád (<i>possessive case</i>) - tvoří věty se slovesem to have got - ovládá přivlastňovací zájmena - vytvoří povídání (dialog) o svém domácím mazlíčkovi	- rodina - domácí mazlíčci	z VI 4 - rodina OSV – 1.8.5. (dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů))

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - popisuje svůj dům, byt - pojmenovává některé domácí práce - používá rozkazovací způsob, rozumí výrazu výzvy – let's - čte a zaznamenává čas a datum (ptá se)	dům, byt	
Žák: - rozšiřuje si slovní zásobu na téma jídlo a pití - napíše krátké blahopřání k narozeninám (pohlednice, píseň) - vyjádří, že něco umí, neumí – can, can't - požádá o svolení, zda něco smí udělat - vyjádří, že se někde něco vyskytuje, nebo nevyskytuje – there is, there are	- narozeniny - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - podává základní informace o své vlasti, hlavním městě, městě (vesnici), kde žije - poradí návštěvníkům ČR, jak zde mohou strávit volný čas - ptá se a popisuje, co právě dělá – čas přítomný průběhový (prezent continuous)	- Česká republika - Praha - moje město (projekt) - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	z VI 5 – ČR OSV – 1.9.1. (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.))
Žák: - popíše běžné zvyky - mluví o opakujících se činnostech – čas přítomný prostý (<i>prezent simple</i>) - mluví o zálibách svých i ostatních - používá příslovce vyjadřující opakovanost děje	- britská škola - naše škola	z VI 4 – škola MKV – 4.4.2. (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
◦ ☐ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
Žák: ◦ mluví o předmětech blízkých, vzdálených – ukazovací zájmena – this, that, these, those ◦ vyjádří názor na vzhled někoho, něčeho ◦ zeptá se na zájmy a zvyky – otázky v čase přítomném prostém, doplňovací otázky	◦ nakupování ◦ oblečení	
Žák: ◦ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ◦ zdůvodní svůj názor ◦ popíše určité chování, opakovanou činnost ◦ vysvětlí rozdíl mezi časem přítomným prostým a průběhovým	◦ školní výlet ◦ ZOO	
Žák: ◦ říká, co dělal v minulosti ◦ mluví o zážitcích ◦ mluví o počasí ◦ používá čas minulý prostý slovesa to be, pravidelných sloves a některých nepravidelných sloves	◦ volný čas ◦ víkend ◦ prázdniny ◦ počasí	◦ z Pří 5 – volný čas
Žák: ◦ zeptá se na cestu, popíše ji ◦ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ◦ říká, komu určitá věc patří ◦ ptá se na události v minulosti ◦ používá čas minulý prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa ◦ tvoří otázky na podmět a předmět	◦ prohlídka města ◦ orientace ve městě	◦ OSV – 1.8.5. (dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů))

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - čte a překládá jednoduché příběhy - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - odpovídá na otázky - jednoduchými větami vypráví příběh - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- příběhy - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	z Čj 4 – vypravování

5.1.3.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití		▸ využití vlastních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ doplňování cvičení přímo v prezentaci – lze se ke gramatickým cvičením snadno vracet během hodiny i v následujících hodinách (každou hodinu si lze uložit), což umožňuje zpětnou vazbu vyučujícímu i žákům, využít práci s chybou ▸ využití internetu – promítání demonstračních filmů přímo z internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce země, města, o kterém se v konverzační hodině mluví, jídla, školních aktivit, zvířat, oblečení, rodiny...) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ přehrávání zvuků, která vydávají zvířata – přiřazování slovíček podle zvuků (využití nástroje Lesson Activity Toolkit) ▸ přehrávání zvuků činností (přiřazování sloves) ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD (Relaxační angličtina) – např. téma UK ▸ přehrávání vlastních nahrávek a pokusů o konverzaci z USB (vlastní tvorba žáků – projekty)
	○ IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK		
	o vizualizér	▸ zobrazování vlastních prací pro poslech a nácvik výslovnosti (fonetický přepis – znaky) ▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákrešů a mapek přímo z učebnice, fotografií na plochu interaktivního systému ▸ ukázky obrázků z jednotlivých států – CR, UK ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ kontrola domácích úkolů, ukázky domácích úkolů všem žákům při práci s chybou
	o diktafon	▸ využití pro nahrávky dialogů ▸ kontrola výslovnosti ▸ oprava výslovnosti (poslech vlastní nahrávky a oprava chyb) ▸ procvičování slovní zásoby ▸ opakování učiva ▸ využití pro práci v terénu (hry na turisty v anglicky mluvící zemi)
	o videokamera	▸ nahrávání prezentací žáků ▸ nahrávání školních činností a následný popis ▸ záznam hudebních aktivit
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření kartotéky obrázků pro procvičování slovní zásoby ▸ vytvoření fotografií rodinných příslušníků, kamarádů, spolužáků ▸ záznam města, obce, ve kterém žáci bydlí ▸ při skupinové práci u flipchartů – jednotlivé flipcharty lze vyfotit a umístit na stránky internetové stránky třídy

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK		
	o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ kopírování pracovních listů z příručky pro učitele „Angličtina – Way To Win 6“ (Fraus) ▸ tisk pracovních listů ke konverzačním tématům a konverzačních tabulek ▸ tisk obrázků z oblasti reálií pro žáky (možnost vlepění do sešitu) ▸ tisk neúplných textů pro poslech (písně, rozhovory, krátké příběhy) ▸ skenování obrázků, konverzačních textů, nákresů, mapek, slovní zásoby, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů k jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	o text	▸ možnost doplňování textu ▸ možnost zvětšení části textu v učebnici ▸ využití textu jako alternativy textu v učebnici ▸ možnost zvýraznění části textu, jeho popis ▸ využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy) ▸ využití odkazů na internetové stránky
	o audio	▸ přehrávání poslechových cvičení zaměřených na doplňování neúplného textu ▸ přehrávání poslechu správné výslovnosti – ukázková konverzační témata – „Bydlení, Povolání, Hudební nástroje, Grayland, Christmas, UK...“ ▸ přehrávání rozhovorů ▸ přehrávání krátkých příběhů a reálií (anglicky mluvící země) ▸ přehrávání písní
	o video	▸ promítání videí z internetových odkazů ▸ promítání videí úvodních textů jednotlivých lekcí ▸ promítání videí – „Relaxační angličtina“ – vyvozování reálií o anglicky mluvících zemích – (např. v tématu – „UK, CR“) ▸ promítání videí z vlastních cest – (např. CR, UK – London)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK		
	o obrázky	▸ možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, doplnění – téma „Počasí“ ▸ obrázky demonstrující děj – tvorba a osvojování slovní zásoby – prezentace téma – „Povolání“ ▸ obrázky pro tvorbu rozhovorů
	o mapy	▸ plán města – London, UK, CR ▸ možnost popisu směrů a cesty ▸ možnost doplňování a dokreslování do mapek a schémat v učebnici
	o interaktivní cvičení	▸ součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) ▸ tabulky – pro práci ve dvojicích s možností doplňování zjištěných údajů ▸ rozdílná obtížnost cvičení ▸ inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ vytvoření prezentací pro poznávání anglicky mluvících zemí ▸ tvorba projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky – např. téma „Bydlení, Povolání, CR.“
	o výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (internet, videa)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK		
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků) ▸ práce žáků u IA tabule na předem vložených gramatických cvičeních, střídání žáků při řešení jednotlivých částí cvičení – učitel funguje pouze jako průvodce a usměrňovatel, stěžejní je práce a zapojení žáků ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů nebo v lavicích
	◦ aplikace	▸ možnost tvorby projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ procvičování učiva ▸ vytvoření prezentací pro dokonalejší zvládnutí anglického jazyka
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ možnost tvorby kartotéky (slovíčka, obrázky) ▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ při vyhledávání informací na internetu, v učebnicích ▸ při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat ▸ při vlastním hodnocení na základě daných kritérií se učí posuzovat příčiny vlastního neúspěchu a hledat způsoby, jak být úspěšnější
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů pro část hodiny ▸ teoretické znalosti se učí využívat při řešení reálných situací, s nimiž mohou přijít do styku v běžném životě

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK		
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhajuje)	▸ vytváření projektů a miniprojektů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ k předvedení jakéhokoli rozhovoru musí žáci dobře porozumět textu, umět jej interpretovat a převést do anglického jazyka
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním – žáci se učí spolupracovat a obhájit svůj názor ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů ▸ silným nástrojem k rozvoji této kompetence se ukázalo být vlastní hodnocení žáků
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ vyhledávání problémů (ve svém městě, škole, třídě) a poukazování na ně ▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze života ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití internetu (zpravodajské servery) ▸ zejména při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě ▸ posilují své volní vlastnosti

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK	
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	› možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům › při zařazení práce ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat › při vhodném sestavení skupin se učí s těmito žáky pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální)
Mezipředmětové vztahy	› možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících › opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole › doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání › znalosti a dovednosti, které v Aj žáci získávají využívají následně i v dalších vědách, a to zejména v informatice, zeměpise (téma UK, CR“ a přírodovědě – přírodní krásy zemí, o kterých se v konverzačních tématech hovoří)
Využití nových dovedností pedagogů	› při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití › během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie › prohloubili jsme dovednosti se softwarem nám již známým, ale začali jsme jej využívat názornějším způsobem – Power Point přestal být pasivním nástrojem pro předvádění prezentací, ale díky možnosti animací a možnosti do prezentací aktivně zasahovat přímo při předvádění se stává i tento software interaktivním nástrojem

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ROČNÍK	
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu	› možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky › výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky
Negativa	› přílišné používání IA techniky – nižší soustředěnost žáků › přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací › přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou › nespolehlivost techniky › nemožnost propojení některých aplikací

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - podává informace o sobě - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - získává informace od spolužáka jednoduchými otázkami - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - opakuje čas přítomný prostý	představení	
Žák: - pomocí vhodných předložek jednoduše popíše svoji třídu - odlišuje počitatelnost a nepočitatelnost - rozšiřuje si slovní zásobu – téma škola, školní potřeby - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	třída	
Žák: - jednoduše popíše svůj denní program □□ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení - vhodně používá čas přítomný prostý a průběhový - zaznamenává údaje o počasí - čte a píše datum – zaznamenává narozeniny své i svých spolužáků - hláskuje jména - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a	můj život (projekt)	z Pří 5 – denní režim OSV – 1.9.2. (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny))

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
dalších osvojovaných tématech		
Žák: - vyjmenuje části těla - pomocí popisu kreslí zvíře - používá some, any s počítatelnými pod. jmény v množ. čísle používá zájmena jako předmět – him, us ...	zvířata	
Žák: - osvojuje si slovní zásobu na téma – „Zdraví“ - nacvičí jednoduchý rozhovor na téma – „U lékaře“ - vyjadřuje se v čase minulém prostém	zdraví	z Pří 5 – zdravý životní styl
Žák: - objedná jídlo v restauraci – rozhovor - vyjadřuje se pomocí 2. pádu – konstrukce s of (a cup of, a piece of) - popíše recept jednoduchého jídla - používá pro vyjádření budoucnosti vazbu going to	jídlo	
Žák: - vypráví o své zemi - stupňuje přídavná jména - s mapou interpretuje poznatky o GB a USA - srovnává pomocí vazby – as – as - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- moje země - Great Britain - USA (projekt) - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	z VI 5 – ČR, práce s mapou EGS – 3.2.1. (naše vlast a Evropa)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o popisuje různé druhy zábavy – film, divadlo - o používá frekvenční příslovce - o tvorí příslovce z příd. jmen pomocí koncovky -ly - o vyjadřuje nutnost pomocí vazby have to, must	- o umění - o mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	o z ČJ 5 – film , divadlo
Žák: - o rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - o vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - o čte a překládá jednoduché příběhy - o vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - o odpovídá na otázky ústně i písemně - o stručně vypráví příběh	- o příběhy - o zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

5.1.3.2. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití		▸ využití vlastních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ doplňování cvičení přímo v prezentaci – lze se ke gramatickým cvičením snadno vracet během hodiny i v následujících hodinách (každou hodinu si lze uložit), což umožňuje zpětnou vazbu vyučujícímu i žákům, využít práci s chybou ▸ využití internetu – promítání demonstračních filmů přímo z internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce země, města, o kterém se v konverzační hodině mluví, jídla, školních aktivit, zvířat, oblečení, rodiny...) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ přehrávání zvuků – např. téma sport – přiřazování slovíček podle zvuků (využití nástroje Lesson Activity Toolkit) ▸ přehrávání zvuků činností (přiřazování sloves) ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD (Relaxační angličtina) – England – Wales, Scotland ▸ přehrávání vlastních nahrávek a pokusů o konverzaci z USB (vlastní tvorba žáků – projekty)
	○ IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
	o vizualizér	▸ zobrazování vlastních prací pro poslech a nácvik výslovnosti (fonetický přepis – znaky) ▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákrešů a mapek přímo z učebnice, fotografií na plochu interaktivního systému ▸ ukázky obrázků z jednotlivých států ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ kontrola domácích úkolů, ukázky domácích úkolů všem žákům při práci s chybou)
	o diktafon	▸ využití pro nahrávky dialogů ▸ kontrola výslovnosti ▸ oprava výslovnosti (poslech vlastní nahrávky a oprava chyb) ▸ procvičování slovní zásoby ▸ opakování učiva ▸ využití pro práci v terénu (hry na turisty v anglicky mluvící zemi)
	o videokamera	▸ nahrávání prezentací žáků ▸ nahrávání školních činností a následný popis ▸ záznam hudebních aktivit
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření kartotéky obrázků pro procvičování slovní zásoby ▸ vytvoření fotografií rodinných příslušníků, kamarádů, spolužáků ▸ záznam města, obce, ve kterém žáci bydlí ▸ při skupinové práci u flipchartů – jednotlivé flipcharty lze vyfotit a umístit na stránky internetové stránky třídy

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
	multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	- kopírování pracovních listů z příručky pro učitele „Angličtina – Way To Win 7“ (Fraus) - tisk pracovních listů ke konverzačním tématům a konverzačních tabulek - tisk obrázků z oblasti reálií pro žáky (možnost vlepění do sešitu) - tisk neúplných textů pro poslech (písňe, rozhovory, krátké příběhy) - skenování obrázků, konverzačních textů, nákrešů, mapek, slovní zásoby, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů k jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	text	- možnost doplňování textu - možnost zvětšení části textu v učebnici - využití textu jako alternativy textu v učebnici - možnost zvýraznění části textu, jeho popis - využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy) - využití odkazů na internetové stránky
	audio	- přehrávání poslechových cvičení zaměřených na doplňování neúplného textu - přehrávání poslechu správné výslovnosti – ukázková konverzační témata – „Prázdniny, Angličtina – světový jazyk, Oblečení...“ - přehrávání rozhovorů - přehrávání krátkých příběhů a reálií (anglicky mluvící země) – např. England, Wales, Scotland - přehrávání písní
	video	- promítání videí z internetových odkazů – téma „Divadlo“ - promítání videí úvodních textů jednotlivých lekcí - promítání videí – „Relaxační angličtina“ – vyvozování reálií o anglicky mluvících zemích – (např. v tématu „England“) - promítání videí z vlastních cest – (např. London – England)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
	o obrázky	› možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, doplnění – téma „Počasí, Divadlo, Oblečení, Prázdniny....“ › obrázky demonstrující děj – tvorba a osvojování slovní zásoby – prezentace téma – „Povolání“ › obrázky pro tvorbu rozhovorů
	o mapy	› plán města, mapy anglicky mluvících zemí – England, Wales, Scotland, › možnost popisu směrů a cesty › možnost doplňování a dokreslování do mapek a schémat v učebnici
	o interaktivní cvičení	› součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) › tabulky – pro práci ve dvojicích s možností doplňování zjištěných údajů › rozdílná obtížnost cvičení › inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o opakování a motivace	› opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině › možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) › vytvoření prezentací pro poznávání anglicky mluvících zemí › tvorba projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky – např. „Zdravý živ styl, Oblečení, Život v budoucnosti“
	o výklad (expozice)	› využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (internet, videa)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků) ▸ práce žáků u IA tabule na předem vložených gramatických cvičeních, střídání žáků při řešení jednotlivých částí cvičení – učitel funguje pouze jako průvodce a usměrňovatel, stěžejní je práce a zapojení žáků ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů nebo v lavicích
	◦ aplikace	▸ možnost tvorby projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky např.– „Zdravý životní styl, Oblečení, Život v budoucnosti“ ▸ procvičování učiva ▸ vytvoření prezentací pro dokonalejší zvládnutí anglického jazyka
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ možnost tvorby kartotéky (slovíčka, obrázky) ▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ při vyhledávání informací na internetu, v učebnicích ▸ při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat ▸ při vlastním hodnocení na základě daných kritérií se učí posuzovat příčiny vlastního neúspěchu a hledat způsoby, jak být úspěšnější

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů pro část hodiny ▸ teoretické znalosti se učí využívat při řešení reálných situací, s nimiž mohou přijít do styku v běžném životě
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ vytváření projektů a miniprojektů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ k předvedení jakéhokoli rozhovoru musí žáci dobře porozumět textu, umět jej interpretovat a převést do anglického jazyka
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním – žáci se učí spolupracovat a obhájit svůj názor ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů ▸ silným nástrojem k rozvoji této kompetence se ukázalo být vlastní hodnocení žáků
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ vyhledávání problémů (ve svém městě, škole, třídě) a poukazování na ně ▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze života ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití internetu (zpravodajské servery) ▸ zejména při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK		
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě ▸ posilují své volní vlastnosti ▸ konkrétní témata – zdravý životní styl – vlastní příklady, bydlení a prostředí, ve kterém žijí
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ při zařazení práce ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat ▸ při vhodném sestavení skupin se učí s těmito žáky pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální)	
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání ▸ znalosti a dovednosti, které v Aj žáci získávají využívají následně i v dalších vědách, a to zejména v informatice, zeměpise (téma „England“) a přírodovědě (téma „Pčasí, „Zdravý životní styl“)	
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití ▸ během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie ▸ prohloubili jsme dovednosti se softwarem nám již známým, ale začali jsme jej využívat názornějším způsobem – Power Point přestal být pasivním nástrojem pro předvádění prezentací, ale díky možnosti animací a možnosti do prezentací aktivně zasahovat přímo při předvádění se stává i tento software interaktivním nástrojem	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ROČNÍK	
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power Pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky
Negativa	▸ přílišné používání IA techniky – nižší soustředěnost žáků ▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o představí sám sebe, spolužáky, rodinné příslušníky - o zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - o vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - o mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - o napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	o představení	- o z Čj 5 – dotazník - o OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
Žák: - o vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - o popisuje, co dělal o víkendu - o reaguje na jednoduché písemné sdělení - o používá čas minulý prostý - o používá vazbu ago (jak je to dlouho, co se určitá věc stala) - o rozšiřuje si slovní zásobu – nepravidelná slovesa (minulý čas)	o domov	o z Čj 4 – slovesa, čas minulý
Žák: - o popisuje oblíbené činnosti svého volného času - o mluví o svém oblíbeném sportu - o používá čas přít. průběhový - o používá vazby like +- ing, going to - o rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	o volný čas	o OSV – 1.3.2. (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
Žák: o jednoduše popisuje, jak si představuje život v budoucnosti	- o život v budoucnosti - o mluvnice – rozvíjení používání gramatických	o z Aj 6 – popis

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- o budoucnost vyjadřuje slovesným tvarem will + významovým slovesem, won't - o vymyslí a popíše 1 předmět z budoucnosti (dopravní prostředek...)	o jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Žák: - o čte (detektivní příběh), odpovídá na otázky - o rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - o používá čas minulý průběhový (někdo byl v určitém okamžiku uprostřed nějakého děje) - o přiřazuje časové předložky in, on, at - o pozná rozdíl mezi časem minulým prostým a průběhovým	o příběhy kolem nás	
Žák: - o vyjmenuje nejznámější místa v Londýně - o zeptá se na cestu - o vysvětlí, jak se dostat na určité místo - o vytvoří jednoduchý plán města - o vyjadřuje předem naplánovanou budoucnost pomocí času přítomného průběhového - o srovnává pomocí 2. a 3.stupně přídavných jmen - o používá osobní zájmena, přivlastňovací zájm.	o Londýn	- o ze Z 7 – Evropa - o MKV – 4.4.5. (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
Žák: - o v jednoduchém příběhu najde čas předpřítomný - o používá slovesa v přičestí trpném (3. tvar) - o mluví o oblíbeném filmu	o video, kamera	
Žák: - o srovnává školní činnosti ve své škole a v britské škole - o sestaví svůj školní řád - o používá slovesa must, mustn't, should, shouldn't, have	o školní řád	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
<i>to, don't have to, can, can't</i>		
Žák: - o používá předpřítomný čas při vyprávění neuvěřitelného příběhu - o rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - o vyjadřuje se pomocí vazby ever, never - o čte a píše velká čísla	- o neuvěřitelné - o slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	o z Čj 7 – vypravování, příběh
Žák: - o čte a překládá jednoduché příběhy - o vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - o odpovídá na otázky - o vypráví příběh - o zapisuje důležité informace	- o příběhy - o zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

5.1.3.3. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití		▸ využití vlastních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ doplňování cvičení přímo v prezentaci – lze se ke gramatickým cvičením snadno vracet během hodiny i v následujících hodinách (každou hodinu si lze uložit), což umožňuje zpětnou vazbu vyučujícímu i žákům, využít práci s chybou ▸ využití internetu – promítání demonstračních filmů přímo z internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce země, města, o kterém se v konverzační hodině mluví a další témata např. – jídlo, školní aktivity, život mladých lidí, oblečení, rodina...) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ přehrávání zvuků, např. téma – volný čas – přiřazování slovíček podle zvuků (využití nástroje Lesson Activity Toolkit) ▸ přehrávání zvuků činností (přiřazování sloves) ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD (Relaxační angličtina) – California, Florida ▸ přehrávání vlastních nahrávek a pokusů o konverzaci z USB (vlastní tvorba žáků – projekty)
	○ IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
	o vizualizér	▸ zobrazování vlastních prací pro poslech a nácvik výslovnosti (fonetický přepis – znaky) ▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákrešů a mapek přímo z učebnice, fotografií na plochu interaktivního systému ▸ ukázky obrázků z jednotlivých států ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ kontrola domácích úkolů, ukázky domácích úkolů všem žákům při práci s chybou)
	o diktafon	▸ využití pro nahrávky dialogů ▸ kontrola výslovnosti ▸ oprava výslovnosti (poslech vlastní nahrávky a oprava chyb) ▸ procvičování slovní zásoby ▸ opakování učiva ▸ využití pro práci v terénu (hry na turisty v anglicky mluvící zemi)
	o videokamera	▸ nahrávání prezentací žáků ▸ nahrávání školních činností a následný popis ▸ záznam hudebních aktivit
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření kartotéky obrázků pro procvičování slovní zásoby ▸ vytvoření fotografií rodinných příslušníků, kamarádů, spolužáků ▸ záznam města, obce, ve kterém žáci bydlí ▸ při skupinové práci u flipchartů – jednotlivé flipcharty lze vyfotit a umístit na stránky internetové stránky třídy

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
	multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	- kopírování pracovních listů z příručky pro učitele „Angličtina – Way To Win 8“ (Fraus) - tisk pracovních listů ke konverzačním tématům a konverzačních tabulek - tisk obrázků z oblasti reálií pro žáky (možnost vlepění do sešitu) - tisk neúplných textů pro poslech (písně, rozhovory, krátké příběhy) - skenování obrázků, konverzačních textů, nákresů, mapek, slovní zásoby, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů k jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	text	- možnost doplňování textu - možnost zvětšení části textu v učebnici - využití textu jako alternativy textu v učebnici - možnost zvýraznění části textu, jeho popis - využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy) - využití odkazů na internetové stránky
	audio	- přehrávání poslechových cvičení zaměřených na doplňování neúplného textu - přehrávání poslechu správné výslovnosti – ukázková konverzační témata – „Prázdniny, Angličtina – světový jazyk, Oblečení...“ - přehrávání rozhovorů - přehrávání krátkých příběhů a reálií (anglicky mluvící země) - přehrávání písní

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
	◦ video	▸ promítání videí z internetových odkazů ▸ promítání videí úvodních textů jednotlivých lekcí ▸ promítání videí – „Relaxační angličtina“ – vyvozování reálií o anglicky mluvících zemích – (např. v tématu – „UK“, „USA“) ▸ promítání videí z vlastních cest po USA – (např. „USA – Utah, Grand Canyon, Kalifornie, Niagarské vodopády“)
	◦ obrázky	▸ možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, doplnění – téma „Utah, Kalifornie, Grand Canyon.“ ▸ obrázky demonstrující vlastnosti – tvorba a osvojování slovní zásoby – prezentace téma – „Přídavná jména“ ▸ obrázky pro tvorbu rozhovorů
	◦ mapy	▸ USA, UK, plánky jednotlivých míst USA , plánky měst ... ▸ možnost popisu směrů a cesty ▸ možnost doplňování a dokreslování do mapek a schémat v učebnici
	◦ interaktivní cvičení	▸ součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) ▸ tabulky – pro práci ve dvojicích s možností doplňování zjištěných údajů ▸ rozdílná obtížnost cvičení ▸ inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	◦ opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ vytvoření prezentací pro poznávání anglicky mluvících zemí ▸ tvorba projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky
	◦ výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (internet, videa)
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků) ▸ práce žáků u IA tabule na předem vložených gramatických cvičeních, střídání žáků při řešení jednotlivých částí cvičení – učitel funguje pouze jako průvodce a usměrňovatel, stěžejní je práce a zapojení žáků ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů nebo v lavicích
	◦ aplikace	▸ možnost tvorby projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ procvičování učiva ▸ vytvoření prezentací pro dokonalejší zvládnutí anglického jazyka
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ možnost tvorby kartotéky (slovíčka, obrázky) ▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ při vyhledávání informací na internetu, v učebnicích ▸ při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat ▸ při vlastním hodnocení na základě daných kritérií se učí posuzovat příčiny vlastního neúspěchu a hledat způsoby, jak být úspěšnější
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů pro část hodiny ▸ teoretické znalosti se učí využívat při řešení reálných situací, s nimiž mohou přijít do styku v běžném životě
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhajuje)	▸ vytváření projektů a miniprojektů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ k předvedení jakéhokoli rozhovoru musí žáci dobře porozumět textu, umět jej interpretovat a převést do anglického jazyka
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním – žáci se učí spolupracovat a obhájit svůj názor ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů ▸ silným nástrojem k rozvoji této kompetence se ukázalo být vlastní hodnocení žáků
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ vyhledávání problémů (ve svém městě, škole, třídě) a poukazování na ně ▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze života ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití internetu (zpravodajské servery) ▸ zejména při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK		
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě ▸ posilují své volní vlastnosti
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ při zařazení práce ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat ▸ při vhodném sestavení skupin se učí s těmito žáky pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální)	
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání ▸ znalosti a dovednosti, které v Aj žáci získávají využívají následně i v dalších vědách, a to zejména v informatice, zeměpise (téma „USA, UK“ a přírodovědě – téma „Přírodní krásy USA“)	
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití ▸ během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie ▸ prohloubili jsme dovednosti se softwarem nám již známým, ale začali jsme jej využívat názornějším způsobem – Power Point přestal být pasivním nástrojem pro předvádění prezentací, ale díky možnosti animací a možnosti do prezentací aktivně zasahovat přímo při předvádění se stává i tento software interaktivním nástrojem	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ROČNÍK	
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power Pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky
Negativa	▸ přílišné používání IA techniky – nižší soustředěnost žáků ▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o několika větami vypráví o letních prázdninách - o rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - o aktivně zvládne povinnou slovní zásobu a věty na téma <i>Holidays</i> - o ptá se spolužáků na zážitky a dojmy z prázdnin - o zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - o vyjádří české sloveso přijet slovesy come, get, arrive s předložkami	o prázdniny	o z Čj 7 – vypravování
Žák: - o používá slovní zásobu a věty na téma – Jobs - o shromáždí údaje a vypracuje jednoduchý inzerát; tvoří se spolužákem dialog - o napíše jednoduchý formální dopis s žádostí o práci (brigádu) - o vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - o reaguje na jednoduché písemné sdělení - o zopakuje si slovosled věty tázací a oznamovací - o používá přítomné slovesné časy - o zopakuje si množné číslo podstatných jmen	o zaměstnání	o z Čj 5 – inzerát
Žák: - o na překladech si procvičí slovní zásobu na téma - <i>Clothes</i> - o vyjmenuje i další frázová slovesa, která souvisí s oblečením a nakupováním - o tvoří otázky s frázovými slovesy - o upevní si názvy částí těla - o po přečtení textu si vybere jeden odstavec k pamětnému osvojení	o styl	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- o tvoří jednoduché věty o svých kamarádech s využitím frázových sloves - o tvoří věty v čase předpřítomném (<i>present perfect</i>), používá vazby s – for and since, too/enough		
Žák: - o osvojí si slovní zásobu na téma – <i>Materials</i> - o zopakuje si počitatelná a nepočitatelná podst. jména - o používá čas minulý prostý a minulý průběhový - o překládá z angličtiny věty, ve kterých jsou vazby s – had to, could - o poslechem textu si upevní slovní zásobu, odpovídá na otázky, odpovědi vyhledává v učebnici - o vymyslí konec situace popsané v textu	- o život v minulosti - o mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Žák: - o tvoří jednoduché věty na téma zdravý životní styl - o upevní si názvy částí těla - o vyhledá příslovce a postupně si osvojuje jejich tvoření - o rozliší ve větě přídavné jméno a příslovce - o objasní rozdíly mezi přídavnými jmény a příslovci a v jejich stupňování - o tvoří příslovce pomocí přípony - o s využitím nahrávky nacvičí rozhovor, který obmění a předvede - o používá modální slovesa can/must - o osvojuje si vazbu will be able to/will have to - o dává doporučení pomocí should/shouldn't	o zdraví, nemoci	- o z Př 8 – lidské tělo, zdravý životní styl - o EV – 5.4.4. (prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví))
Žák: - o sestaví trasu a plán cesty - o zhodnotí a vysvětlí důležitost výměnných pobytů pro studenty - o osvojí si povinnou slovní zásobu k tématu	o Anglie	ze Z 7 – Evropa, státy OSV – 1.10.1. (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- po přečtení textu tvoří otázky - v otázkách i odpovědích dodržuje větný slovosled - používá základní číslovky slovem i písmem - vypracuje samostatnou práci – naplánuje pobyt v Anglii - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)
Žák: - čte jednoduchý text, po společném nácviku čtení je schopen odpovědět na otázky i přeložit vybrané části pomocí dvojjazyčného slovníku - popíše situace zachycené na obrázcích – používá vazbu there's someone ... ing, see/hear someone ... ing - seřadí části příběhu podle posloupnosti děje, stručně jej vypráví, domyslí konec příběhu - používá dějová slovesa - k přídavným jménům přiřazuje opozita	představitost	
Žák: - diskutuje o slavných lidech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - stručně popíše nějakou televizní show - pracuje s přehledem gramatiky v učebnici - porovnává čas minulý prostý a předpřítomný, vyhledává je v textu - používá vazby s – been and gone - tichým čtením a poslechem nahrávky doplní text - vytvoří jednoduchý kviz	sláva a štěstí	z Ov 8 – zásady lidského soužití
Žák: s využitím článku v učebnici prověří a ohodnotí své znalosti o Austrálii	- Austrálie (miniprojekt) - slovní zásoba – rozvíjení dostatečující slovní zásoby k	ze Z 7 – Světadíly OSV – 1.8.3. (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník (3 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- o ☐ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - o pomocí nahrávky nacvičí čtení a překlad textu - o čte jednoduchý text a odpovídá na otázky - o přirovná přírodní podmínky Austrálie s př. podmínkami rodné země - o nacvičí a přednese krátké sdělení o životě v Austrálii - o vyjádří svůj postoj k rasovým otázkám současnosti	ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	řeči, cvičení v neverbálním sdělování))
Žák: - o mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - o v článku vyhledává I. kondicionál, osvojuje si pravidla - o doplňuje neúplné věty na základě přečteného článku - o napíše jednoduchý e-mail - o vyhledá v textu odpovědi na otázky - o pracuje ve skupině, ve dvojici	o přátelé, spolupráce	o z Ov 8 – mezilidské vztahy
Žák: - o ☐ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - o shromažďuje informace (poslech, čtení článků v učebnici, v časopisech) - o s využitím osvojené slovní zásoby a gramatiky vypracuje miniprojekt - o uplatní v něm mnohá probraná témata a slovní zásobu.	- o náš svět - o zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	- o z Ov 7 – kulturní tradice - o OSV – 1.5.1. (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích)

5.1.3.4. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití		▸ využití vlastních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ doplňování cvičení přímo v prezentaci – lze se ke gramatickým cvičením snadno vracet během hodiny i v následujících hodinách (každou hodinu si lze uložit), což umožňuje zpětnou vazbu vyučujícímu i žákům, využít práci s chybou ▸ využití internetu – promítání demonstračních filmů přímo z internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce země, města, o kterém se v konverzační hodině mluví např. témata – jídlo, volný čas, celní odbavení, oblečení, vlastní profil...) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ přehrávání zvuků, přiřazování slovíček podle zvuků (využití nástroje Lesson Activity Toolkit) ▸ přehrávání zvuků činností (přiřazování sloves) ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD (Relaxační angličtina) – Austrálie, Florida, Kalifornie ▸ přehrávání vlastních nahrávek a pokusů o konverzaci z USB (vlastní tvorba žáků – projekty)
	○ IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK		
	o vizualizér	▸ zobrazování vlastních prací pro poslech a nácvik výslovnosti (fonetický přepis – znaky) ▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákrešů a mapek přímo z učebnice, fotografií na plochu interaktivního systému ▸ ukázky obrázků z jednotlivých států Kalifornie, Austrálie – Tasmánie, USA ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ kontrola domácích úkolů, ukázky domácích úkolů všem žákům při práci s chybou
	o diktafon	▸ využití pro nahrávky dialogů ▸ kontrola výslovnosti ▸ oprava výslovnosti (poslech vlastní nahrávky a oprava chyb) ▸ procvičování slovní zásoby ▸ opakování učiva ▸ využití pro práci v terénu (hry na turisty v anglicky mluvící zemi)
	o videokamera	▸ nahrávání prezentací žáků ▸ nahrávání školních činností a následný popis ▸ záznam hudebních aktivit
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření kartotéky obrázků pro procvičování slovní zásoby ▸ vytvoření fotografií rodinných příslušníků, kamarádů, spolužáků ▸ záznam města, obce, ve kterém žáci bydlí ▸ při skupinové práci u flipchartů – jednotlivé flipcharty lze vyfotit a umístit na stránky internetové stránky třídy

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK		
	multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	- kopírování pracovních listů z příručky pro učitele „Angličtina – Way To Win 9“ (Fraus) - tisk pracovních listů ke konverzačním tématům a konverzačních tabulek - tisk obrázků z oblasti reálií pro žáky (možnost vlepění do sešitu) - tisk neúplných textů pro poslech (písně, rozhovory, krátké příběhy) - skenování obrázků, konverzačních textů, nákresů, mapek, slovní zásoby, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů k jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	text	- možnost doplňování textu - možnost zvětšení části textu v učebnici - využití textu jako alternativy textu v učebnici - možnost zvýraznění části textu, jeho popis - využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy) - využití odkazů na internetové stránky
	audio	- přehrávání poslechových cvičení zaměřených na doplňování neúplného textu - přehrávání poslechu správné výslovnosti – ukázková konverzační témata – „New York, GB – tradiční, moderní, Austrálie, Celní odbavení ...“ - přehrávání rozhovorů - přehrávání krátkých příběhů a reálií (anglicky mluvící země) - přehrávání písní – např. téma „Bob Marley“
	video	- promítání videí z internetových odkazů - promítání videí úvodních textů jednotlivých lekcí - promítání videí – „Relaxační angličtina“ – vyvozování reálií o anglicky mluvících zemích – (např. v tématu – „Austrálie – Tasmánie, Kalifornie“ - promítání videí z vlastních cest – (např. Kalifornie, New York)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK		
	o obrázky	▸ možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, doplnění – téma „Americký způsob života, Můj profil...“ ▸ obrázky demonstrující děj – tvorba a osvojování slovní zásoby – prezentace téma - „Budoucí čas, Nepřímá řeč...“ ▸ obrázky pro tvorbu rozhovorů
	o mapy	▸ plán města – New York, mapy angl. mluvících zemí – Austrálie – Tasmánie, Kalifornie ▸ možnost popisu směrů a cesty ▸ možnost doplňování a dokreslování do mapek a schémat v učebnici
	o interaktivní cvičení	▸ součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) ▸ tabulky – pro práci ve dvojicích s možností doplňování zjištěných údajů ▸ rozdílná obtížnost cvičení ▸ inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ vytvoření prezentací pro poznávání anglicky mluvících zemí ▸ tvorba projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky – např. téma – „Můj profil, Životopis, Austrálie, New York“
	o výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (internet, videa)

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK		
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků) ▸ práce žáků u IA tabule na předem vložených gramatických cvičeních, střídání žáků při řešení jednotlivých částí cvičení – učitel funguje pouze jako průvodce a usměrňovatel, stěžejní je práce a zapojení žáků ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů nebo v lavicích
	◦ aplikace	▸ možnost tvorby projektů a miniprojektů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ procvičování učiva ▸ vytvoření prezentací pro dokonalejší zvládnutí anglického jazyka
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ možnost tvorby kartotéky (slovíčka, obrázky) ▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ při vyhledávání informací na internetu, v učebnicích ▸ při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat ▸ při vlastním hodnocení na základě daných kritérií se učí posuzovat příčiny vlastního neúspěchu a hledat způsoby, jak být úspěšnější
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě projektů a miniprojektů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů pro část hodiny ▸ teoretické znalosti se učí využívat při řešení reálných situací, s nimiž mohou přijít do styku v běžném životě

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ vytváření projektů a miniprojektů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ k předvedení jakéhokoli rozhovoru musí žáci dobře porozumět textu, umět jej interpretovat a převést do anglického jazyka
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním – žáci se učí spolupracovat a obhájit svůj názor ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů ▸ silným nástrojem k rozvoji této kompetence se ukázalo být vlastní hodnocení žáků
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ vyhledávání problémů (ve svém městě, škole, třídě) a poukazování na ně ▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze života ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití internetu (zpravodajské servery) ▸ zejména při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě ▸ posilují své volní vlastnosti

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK	
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ při zařazení práce ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat ▸ při vhodném sestavení skupin se učí s těmito žáky pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální)
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání ▸ znalosti a dovednosti, které v Aj žáci získávají využívají následně i v dalších vědách, a to zejména v informatice, zeměpise (téma „ Austrálie – Tasmánie, Kalifornie, New York“ a přírodovědě – klima, fauna a flora zemí, o kterých se v konverzačních tématech hovoří)
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití ▸ během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie ▸ prohloubili jsme dovednosti se softwarem nám již známým, ale začali jsme jej využívat názornějším způsobem – Power Point přestal být pasivním nástrojem pro předvádění prezentací, ale díky možnosti animací a možnosti do prezentací aktivně zasahovat přímo při předvádění se stává i tento software interaktivním nástrojem
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power Pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky

PŘEDMĚT – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ROČNÍK	
Negativa	▸ přílišné používání IA techniky – nižší soustředěnost žáků ▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.1.4. PŘEDMĚT – DALŠÍ CIZÍ JAZYK – 2. stupeň*J. Rábová*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Rj / Nj								2	2	2	6
							Celková týdenní dotace 6 hodin				

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

V komunikačním a písemném projevu se žák učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst a porozumět přiměřenému textu, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, pracovat s textem.

Jazyková výchova vede žáka k přesnému a logickému myšlení, jasnému a srozumitelnému vyjadřování. Cizí jazyk a další cizí jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců, větším možnostem v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci mezinárodní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- rozvíjení kultivovaného projev

Obsahovou náplní dalšího cizího jazyka je nácvik řečových dovedností, receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních pomocí jazykových prostředků. K rozvíjení je využívána slovní zásoba tématických okruhů, které jsou stanoveny a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům a potřebám.

Do vyučovacího předmětu další cizí jazyk jsou zařazena průřezová témata. Osobnostní rozvoj – Poznávání, Sociální rozvoj – Komunikace, Výchova demokratického občana – Forma participace v politickém životě, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Multikulturní výchova – kulturní diference, Multikulturalita, Mediální výchova – kritické čtení a vnímání, mediální sdělení, stavba mediálního sdělení.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Žák

- pracuje s informacemi a informačními zdroji, pracuje s populárně naučnou literaturou, pracuje se slovníkem, vyhledává a třídí informace, klade otázky, prezentuje výsledky svého učení
- využívá ke své práci ICT
- poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy

Učitel

- motivuje žáky ke studiu cizího jazyka jako důležitého prvku pro další studium i praktický život
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- učí žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- vede žáky k tomu, aby byli schopni samostatně se vzdělávat a ohodnotit svoji úroveň s pomocí běžně dostupných programů na internetu a ve škole.
- uplatňuje individuální přístup nejen k žákům nadaným, ale i k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problému logické myšlení, vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- s chybou pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Učitel

- poskytuje žákům prostor pro vyslovení vlastní zkušenosti s problémem

- umožňuje žákům hodnotit vlastní práci, práci spolužáků nebo skupiny a podporuje vzájemné předávání poznatků a zkušeností
- učí žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- zařazuje formy a metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování, aby nacházeli nejvhodnější řešení problémů
- vede žáky k vyhledávání, třídění a kombinování informací z různých informačních zdrojů, aby si ověřovali získané informace

Kompetence komunikativní

Žák

- rozvíjí společně s učitelem nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- učí se komunikovat i pomocí jiných komunikačních cest (e-mail...)
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Učitel

- vede žáky k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, dohlíží na dodržování etiky komunikace
- učí žáky komunikovat na odpovídající jazykové úrovni
- vede žáky k tomu, aby uměli naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- rozvíjí u žáků slovní zásobu v probíraných tématech

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- hodnotí svou vlastní práci i práci ostatních žáků na základě předem daných kritérií
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- používá metodu skupinové práce
- vede žáky k tomu, aby byli schopni v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dbá na to, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- podporuje diskusi a spolupráci při řešení úkolů, umožňuje dětem zastávat různé role v týmu, zhodnotit práci a zažít pocit úspěchu

- usiluje o převzetí zodpovědnosti žáka za své jednání a o dosažení jeho pocitu sebedůvěry, sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- osvojuje si pravidla slušného chování

Učitel

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- vede žáky k tomu, aby vhodnou formou prosazovali své názory a požadavky
- vede žáky k tomu, aby se uměli zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti předem dané
- udržuje své pracovní místo v pořádku a čistotě
- uspořádává věci na lavici tak, aby získal dostatečnou pracovní plochu
- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- osvojuje si správné pracovní a hygienické návyky

Učitel

- učí žáky efektivně organizovat svou práci
- vede žáky k pravidelné přípravě na výuku, rozvíjíme smysl pro povinnost
- při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, dodržování stanovených postupů a jeho dokončení
- vede žáky k tomu, aby využívali cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí
- zapojuje žáky do přípravy a realizace nejrůznějších školních projektů

PŘEDMĚT – RUSKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - postupně si vytváří kladný vztah k dalšímu cizímu jazyku - osvojí si základní pravidla výslovnosti a gramatiky - vytvoří si jednoduchou slovní zásobu z daných tematických okruhů - ovládá větné konstrukce k vyjádření základních vztahů - dokáže přijmout a podat jednoduchou informaci - formuluje jednoduché otázky a odpovědi - čte krátké texty POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ☐ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné	- předazbukové období - pozdravy - seznámení s azbukou – odlišné hlásky od Čj - tematické okruhy – rodina , domácí zvířata, škola, barvy - azbukové období – základní pravidla výslovnosti - věci kolem nás - představujeme se - rodina - vlastní jména, číslovky - život na vesnici - škola - narozeniny - Pojechali 1, 15 lekcí (1 – 2 lekce za měsíc) - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a	EGS – 3.1. (Evropa a svět nás zajímá) MKV – 4.1. a 4.4. (kulturní diferenciací) Vv – barvy M – číslovky Př – domácí zvířata

PŘEDMĚT – RUSKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák ◦ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ◦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ◦ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ Žák ◦ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ◦ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	porozumění)	

PŘEDMĚT – RUSKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Žák: - postupně si vytváří kladný vztah k dalšímu cizímu jazyku - osvojí si základní pravidla výslovnosti a gramatiky - vytvoří si jednoduchou slovní zásobu z daných tematických okruhů - ovládá větné konstrukce k vyjádření základních vztahů - pojmenovává věci kolem nás - sestaví popis osoby - tvoří jednoduché rozhovory na simulované situace - čte krátké texty POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho	- Ruská federace – zeměpisné názvy - Na návštěvě. Narozheniny. Zdvorilostní obraty. - Časové pojmy. Kalendář, datum. - Volný čas. Časování sloves. - Škola. Řadové číslovky. Rozvrh hodin - Portrét. Části těla. Popis osoby. - Město, vesnice kde bydlím. Orientace ve městě - Časování sloves - Ruské pohádky. Procvičování čtení a výslovnosti - Pojechali 2, 9 lekcí (1 lekce za měsíc) - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	EGS – 3.1. (Evropa a svět nás zajímá) MKV – 4.1. a 4.4. (kulturní diferenciacie) Z – ruské zeměpisné realie Čj – řadové číslovky, pohádky Hv – ruské písně

PŘEDMĚT – RUSKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

PŘEDMĚT – RUSKÝ JAZYK – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - podá jednoduchý popis nebo charakteristiku lidí, životních podmínek, každodenních zvyklostí v podobě jednoduchých vět - osvojí si další základní pravidla výslovnosti a gramatiky - vytvoří si jednoduchou slovní zásobu z daných tematických okruhů - ovládá větné konstrukce k vyjádření základních vztahů POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák: - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- Evropa. Zaměstnání rodičů - Jídlo. Skloňování podstatných jmen. - Kulturní a historické památky Prahy. - V obchodě. Dárky. Ruské svátky. - Dopisování. Budoucí čas sloves. - Skloňování zájmen. - Denní režim. Věty s modálními slovesy. - Časopis - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	EGS – 3.1. (Evropa a svět nás zajímá) MKV – 4.1. a 4.4. (kulturní diferenciacie) Z – Evropské zeměpisné reálie Čj – pohádky Ov – svátky Hv – ruské písně

PŘEDMĚT – RUSKÝ JAZYK – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

PŘEDMĚT – NĚMECKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Žák: - postupně si vytváří kladný vztah k dalšímu cizímu jazyku - osvojí si základní pravidla výslovnosti a gramatiky - vytvoří si jednoduchou slovní zásobu z daných tematických okruhů - ovládá větné konstrukce k vyjádření základních vztahů - dokáže přijmout a podat jednoduchou informaci - formuluje jednoduché otázky a odpovědi - čte krátké texty POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Vstupní audioorální kurz - Abeceda, pozdravy, internacionalismy, jména, dny, - Téma: Jmenuji se, bydlím ... (otázky a odpovědi, prosba, zápor souhlas, nesouhlas) Základní seznámení s německy mluvícími zeměmi. Seznámení se základy psaní na počítači v němčině. - Téma: Moje rodina Přivlastňovací zájmena, sloveso v přítomném čase, představení členů rodiny. - Téma: Kamarádi a mé nejbližší okolí. Předložky, popis osoby. - Téma: Škola Školní potřeby, určitý člen, zápor kein, rozkazovací způsob, otázka - Téma: Koníčky Telefonování, dopis, e-mail, základní informace o Vídni, práce se slovníky - Duetsch mit Max1, zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní	EGS – 3.1. (Evropa a svět nás zajímá) MKV – 4.1. a 4.4. (kulturní diferenciacie) Vv – barvy M – číslovky Př – domácí zvířata Čj – internacionalismy Z – německy mluvící země, EU Inf – vyhledávání informací na Internetu, písemná elektronická komunikace

PŘEDMĚT – NĚMECKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
○ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák ○ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ○ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ○ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ Žák ○ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ○ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem ○ mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

PŘEDMĚT – NĚMECKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - postupně si vytváří kladný vztah k dalšímu cizímu jazyku - osvojí si základní pravidla výslovnosti a gramatiky - vytvoří si jednoduchou slovní zásobu z daných tematických okruhů - ovládá větné konstrukce k vyjádření základních vztahů - dokáže přijmout a podat jednoduchou informaci - formuluje jednoduché otázky a odpovědi - čte krátké texty POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné	- Internacionalismy, jména, dny, - Téma: Koníčky Telefonování, dopis, e-mail Časování sloves v přítomném čase - Téma: Ich habe einen Computer Sloveso haben v přítomném čase, 4. pád podstatných jmen, Vídeň - Téma: Roční období Rok, roční období, měsíce, svátky, časové údaje, určování času - Téma: Cestování Vyjádření cíle cesty - Téma: Byt, bydlení Popis domu, pokoje, činnosti během roku Předložky se 3. a 4. pádem - Téma: Směr cesty Předložky se 3. a 4. pádem Mozart, Salzburg - Téma: Můj den Denní program, části dne, nakupování - Duetsch mit Max1, 2, zvuková a	EGS – 3.1. (Evropa a svět nás zajímá) MKV – 4.1. a 4.4. (kulturní diference) Vv – barvy M – číslovky, početní úkony Př – domácí zvířata Čj – internacionalismy Z – německy mluvící země, EU Inf – vyhledávání informací na Internetu, písemná elektronická komunikace

PŘEDMĚT – NĚMECKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák ◦ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ◦ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ◦ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ Žák ◦ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ◦ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ◦ slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem ◦ mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

PŘEDMĚT – NĚMECKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Žák: - postupně si vytváří kladný vztah k dalšímu cizímu jazyku - osvojí si základní pravidla výslovnosti a gramatiky - vytvoří si jednoduchou slovní zásobu z daných tematických okruhů - ovládá větné konstrukce k vyjádření základních vztahů - dokáže přijmout a podat jednoduchou informaci - formuluje jednoduché otázky a odpovědi - čte krátké texty POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- Téma: Můj den Denní program, části dne, nakupování - Téma : Týdenní program Rozvrh hodin, škola, školní potřeby, způsobová slovesa, časové údaje, podmět man Berlín a jeho památky - Téma :Lidské tělo Části těla, popis osoby Telefonování Pohádky Préteritum haben, sein Pohádky bratří Grimmů - Téma: Ve městě a na vesnici Plán města, popis cesty, dopravní prostředky, státy Evropy Předložky se 3. pádem - Téma: Roční doby Rok, roční doby, svátky, počasí, oblečení Přivlastňovací zájmena, nepravidelná slovesa Tradice a oslavy svátků - Téma: Prázdniny Cestování, země a kontinenty, oblíbené činnosti, plány na dovolenou Perfektum - Duetsch mit Max 2,	EGS – 3.1. (Evropa a svět nás zajímá) MKV – 4.1. a 4.4. (kulturní diferenciacie) Vv – barvy M – číslovky Př – domácí zvířata Čj – internacionalismy Z – německy mluvící země, EU Inf – vyhledávání informací na Internetu, písemná elektronická komunikace

PŘEDMĚT – NĚMECKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ Žák - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1. PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 1. stupeň

R. Mašát, E. Toušová

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	4+1	4	4	3+1	15+2
	celková týdenní hodinová dotace 20 + 5 hodin						celková týdenní hodinová dotace 15 + 2 hodiny				

Charakteristika předmětu

Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Žák si postupně osvojuje některé pojmy, algoritmy, terminologii a matematickou symboliku.

Učí se získávat číselné údaje, měřit, zaokrouhlovat a odhadovat výsledky. Osvojuje si provádění aritmetických operací pamětně i písemně a využívá toho i při matematizaci jednoduchých reálných situací nejen v matematice, ale i v předmětech, které matematické operace a postupy využívají.

Měl by být schopen graficky znázorňovat reálné situace a naopak grafické znázornění dokázat interpretovat do reálných situací. Při této činnosti by se měl zdokonalovat v jemné motorice. Postupně by se měl grafický projev žáka zlepšovat a zefektivňovat používáním základní matematické symboliky.

Velký význam má rozvíjení rovinné i prostorové představivosti, aby byl žák schopen řešit jednoduché polohové i metrické úlohy a problémy, které vycházejí z běžného života.

Nedílnou součástí jsou nestandardní úlohy, při jejichž řešení žák může, ale nemusí, využívat osvojený matematický aparát a může uplatnit i nestandardní metody řešení úloh.

Samozřejmou součástí musí být využívání výpočetní techniky (zejména kapesních kalkulačků a vhodného výukového SW při procvičování učiva), což by mělo zpřístupnit matematiku i méně nadaným žákům a ti tak získávali důvěru ve vlastní schopnosti.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- využívání matematických poznatků v praktických činnostech
- rozvíjení paměti žáka prostřednictvím numerických výpočtů

- rozvíjení myšlení (logické, abstraktní) a paměti
- osvojování si různých metod řešení úloh
- provádění odhadů výsledků
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti a systematickosti v práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- při řešení úloh žák volí vhodné způsoby a metody jejich řešení
- osvojuje si matematické postupy, algoritmy a vztahy pamětně i písemně
- porovnává výsledky se skutečností, z chyby se dokáže poučit

Učitel

- vede žáky k používání základní matematické symboliky
- učí žáky využít matematizaci a řešení úloh i v jiných předmětech (prvouka, přírodověda, vlastivěda)

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém a promyslí vhodný postup s využitím vlastního úsudku
- objevuje různé varianty řešení
- snaží se odvodit možný způsob řešení úlohy a aplikovat známé postupy řešení, případně přijít s jiným, logicky správným postupem

Učitel

- vede žáky k co možná nejefektivnějšímu způsobu řešení úloh
- učí žáky provádět rozbor úlohy a ze zadání úlohy vybrat údaje potřebné k řešení a správně pomocí matematických pojmů definovat, co má zjistit

Kompetence komunikativní

Žák

- snaží se porozumět zadání slovní úlohy, která může být zadána různým způsobem
- pokud zadání úlohy nerozumí, dokáže bez ostychu o pomoc při její interpretaci požádat spolužáka případně učitele

Učitel

- vede žáky k správnému a účelnému používání základní matematické terminologie a symboliky
- učí žáky naslouchat, vyjadřovat se ústně i písemně (graficky)

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- postupně se učí pravidla práce ve skupině – snaží se pracovat samostatně, ale v případě potřeby dokáže o pomoc požádat a tuto pomoc přijmout
- dokáže pomoc poskytnout, je-li o ni požádán

Učitel

- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem
- vede žáky k poznání, že člověk sám lépe pochopí podstatu problému, pokud ji někomu vysvětluje a tím si vytváří pozitivnější představu o sobě samém a začíná si více důvěřovat

Kompetence pracovní**Žák**

- osvojuje si základní pracovní návyky při práci s rýsovacími potřebami a postupně je zdokonaluje
- zlepšuje svoji jemnou motoriku a grafický projev
- učí se účelně využívat pracovní prostor a plochu tak, aby to jeho práci zkvalitnilo a urychlilo
- dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami

Učitel

- vede žáky k účelnému využívání pracovního prostoru a plochy tak, aby to jejich práci zkvalitnilo a urychlilo

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijmutí jiného názoru

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 1. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a početní operace	Žák: - počítá obrázky, předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, čte, porovnává a užívá přirozená čísla v daném oboru do 20 - zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá symbolů $>$, $<$, $=$ - pracuje s číselnou řadou a číselnou osou, dané číslo zobrazí na číselné ose - provádí z paměti a písemně jednoduché početní operace s přirozenými čísly – sčítání a odčítání - dočítá do 10, do 20 - řeší slovní úlohy tak, že podtrhne v zadání důležité údaje zapíše příklad a krátkou odpověď a sám jednoduché úlohy tvoří - seznamuje se s pojmy zvětšit, zmenšit, o n-více, o n-méně - rozkládá čísla na součty - rozumí pojmu záměna sčítanců	- obor přirozených čísel 0 - 20 - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly v oboru přirozených čísel 0 - 20	OSV – 1.1.1. (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) Vv
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: - rozumí pojmu sloupec a řádek - doplňuje tabulky a posloupnosti čísel	- práce s tabulkou - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – 1.1.2. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 1. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a prostoru	Žák: - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - nachází v reálném životě jejich reprezentaci - rozumí pojmům – vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za	- základní útvary v rovině - čtverec - obdélník - trojúhelník - kruh - základní útvary v prostoru - krychle - kvádr - koule - válec	Pč

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 2. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a početní operace	Žák: - sčítá a odčítá přirozená čísla s přechodem desítky v oboru do 20 - řeší příklady s jednou závorkou - provádí početní operace z paměti i písemně - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 100 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - vyhledává a zobrazuje čísla 0 – 100 na číselné ose - zaokrouhluje čísla na desítky - provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace (+, −, *, /) v oboru 0 – 100 - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 - zápis čísel v desítkové soustavě - vlastnosti početních operací - číselná řada, číselná osa - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (+, −, *, /) - vlastnosti početních operací 0 – 100	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol do Aj 3 – numerace do 12 do M 6 – dělitelnost přirozených čísel, nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky OSV – 1.1.1. (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění), 1.1.2. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: - seznamuje se s jednotkami času (den – 24 hodin, hodina – 60 min., minuta – 60 sekund) a popisuje jednoduché závislosti z praktického života - rozumí pojmu sloupec a řádek - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	- závislosti a jejich vlastnosti - práce s tabulkou	do Prv 2 – orientace v čase do M 6 – rovinné útvary (velikost úhlu)
Geometrie v rovině a prostoru	Žák: - odlišuje kreslení od rýsování - osvojuje si správné návyky při rýsování - rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky pomocí proužku papíru - modeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	- základní útvary v rovině (lomená, rovná a křivá čára, úsečka – rýsování, měření délky, porovnávání) - jednotky délky - základní útvary v prostoru (modelování těles, krychle, kvádr)	do M 6 – rovinné útvary do Prv 2 – zemský povrch a jeho tvary do Aj 3 – prostorové útvary

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 3. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a početní operace	Žák: - čte a píše trojčíferná čísla - počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, vytváří soubory o daném počtu prvků - porovnává čísla, řeší úlohy na porovnávání čísel - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce - rozkládá čísla v desítkové soustavě 0-1 000 - zobrazí čísla na číselné ose - sčítá a odčítá násobky sta - provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace (+, −, *, /) a provádí kontrolu výpočtu - řeší pamětně i písemně příklady násobení a dělení v oboru násobílek - dělí se zbytkem v číselném oboru do 100 - řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně - pamětně vynásobí dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek - provádí odhady výsledků	- obor přirozených čísel - zápis čísel v desítkové soustavě - vlastnosti přirozených čísel - rozklad čísel v desítkové soustavě - práce s číselnou osou - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - dělení se zbytkem - písemné algoritmy početních operací	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol do M 6 – dělitelnost přirozených čísel, nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky do Aj 4 – numerace do 100 OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: - využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- závislosti a jejich vlastnosti - práce s tabulkou	OSV – 1.1.2. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 3. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a prostoru	Žák: - rozezná a pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - rýsuje přímky a polopřímky, rovnoběžky a různoběžky - měří úsečky s přesností na milimetry, měří strany rovinných obrazců, provádí odhad délek různých úseček a vzdáleností - sestrojí úsečku dané délky a přenesse ji na danou polopřímku pomocí proužku papíru - osvojuje si práci s kružítkem tak, že sestrojí libovolnou kružnici - určí obvod jednoduchých obrazců sečtením délky stran - provádí převody jednotek délky	- základní útvary v rovině a prostoru - rýsování a měření útvarů v rovině - práce s kružítkem - obvod obrazců - jednotky délky	do M 6 – nezáporná desetinná čísla, rovinné útvary, trojúhelník do M 7, 8 – rovinné útvary (kružnice) do F 6 – jednotky délky do Tv 4, 5 – jednotky délky, měření Pč ROZŠÍŘUJÍCÍ: <i>rýsování kružnic (střed, poloměr), řešení slovních úloh s nadbytečnými údaji</i>

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 4. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a početní operace	Žák: - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících - čte, zapisuje, porovnává čísla v oboru do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice	obor přirozených čísel do 1 000 000	
	Žák: - rozkládá čísla v desítkové soustavě - zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky	- zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - zaokrouhlování	do M 6 – nezáporná desetinná čísla OSV – 1.1.2. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	Žák: zobrazuje čísla na číselné ose	číselná osa	
	Žák: - pamětně násobí a dělí jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem	početní výkony s přirozenými čísly (pamětné a písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení)	do M 6 – nezáporná desetinná čísla. nezáporné zlomky
	Žák: provádí odhad a kontrolu svého výpočtu	kontrola a odhad	OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
	Žák: - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - provádí početní výkony s čísly v daném oboru a na vztahy <i>o n-více, méně a n-krát více, méně</i> - řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony	slovní úlohy	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 4. ročník (5 hodin / týden)

<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Číslo a početní operace	Žák: - o názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - o pojmenuje jednotlivé části zlomku - o řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu - o sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - o modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- o zlomky – celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára - o sčítání zlomků se stejným jmenovatelem - o přirozená čísla, celá čísla, zlomky - o zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	ROZŠIŘUJÍCÍ
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: - o vyhledává, sbírá a třídí data - o čte a sestavuje jednoduché tabulky, seznamuje se s diagramy	o tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru	Žák: - o určí vzájemnou polohu dvou přímek - o sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - o sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - o narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - o rýsuje čtverec a obdélník - o seznámí se s rovnoramenným a rovnostranným trojúhelníkem	- o rovnoběžky, různoběžky, kolmice a kružnice - o čtverec a obdélník - o rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník	- o do M 6 – osová souměrnost - o do M 7 – rovinné útvary - o ROZŠIŘUJÍCÍ: sestrojení trojúhelníka ze 3 stran, sestrojení pravoúhlého trojúhelníka

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 4. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a prostoru	Žák: ○ pozná souměrný útvar ○ určí osu souměrností modelováním, překládáním apod. ○ nakreslí souměrný útvar	○ souměrnost	○ do M 6 – osová souměrnost
	Žák: ○ určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě ○ řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahu obdélníku a čtverce ○ vymodeluje síť kváдру a krychle ○ vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě	○ obsah čtverce a obdélníku ○ síť kváдру a krychle	○ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ○ do M 7 – prostorové útvary ○ Pč

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 5. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a početní operace	Žák: - čte a zapisuje čísla větší než 1 000 000 - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše 2 číslice různé od nuly) - písemně sčítá 3 až 4 přirozená čísla - písemně odčítá 2 přirozená čísla - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech - písemně násobí až 4ciferným činitelem - písemně dělí 1 a 2ciferným dělitelem - provádí kontroly a odhady výpočtů - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k 1 nebo 2 výpočtům	přirozená čísla (do a větší než 1 000 000) - zaokrouhlování - číselná osa - zápis čísla v desítkové soustavě - početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti - písemné algoritmy - kontroly a odhady výpočtů - slovní úlohy - vlastnosti početních operací	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol do M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky OSV – 1.10.1. (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci), 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 5. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a početní operace	Žák: - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - zapiše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin - zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose - zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky - sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinné číslo deseti - užívá desetinné číslo v praktických situacích - řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel	desetinná čísla - zlomky se jmenovatelem 10 a 100, zápis desetinným číslem - desetinná čárka - desetinná setina - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	ROZŠÍŘUJÍCÍ
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: - doplňuje řady čísel a tabulky - čte a sestavuje sloupkový diagram - sestavuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- proměnná a dosazování za proměnnou - grafy a soustava souřadnic	do M 7 – poměr do M 8 – výrazy, závislosti a data ROZŠÍŘUJÍCÍ: seznámení s jízdním řádem a jinými diagramy
e rovi ně a	Žák: - narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník - rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem	konstrukce obdélníku a čtverce	do M 6 – trojúhelník do M 7 – rovinné útvary

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 5. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	Žák: - vypočítá obvod, obsah obdélníku a čtverce - převádí jednotky obsahu (cm^2, mm^2, m^2, ha) - řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce	obvod a obsah obdélníku a čtverce, jednotky obsahu	do F 6 – měřené veličiny do Tv 4, 5 – vymezení hřiště, jednotky obsahu OSV – 1.11.3. (pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu))
	Žák: - vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníků a čtverce, povrchu kváдру a krychle	- obvod a obsah obdélníku a čtverce, jednotky obsahu - povrch kváдру a krychle	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol do M 7 – prostorové útvary Pč

5.2.2. PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 2. stupeň*V. Čejková*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	4+1	4	4	3+1	15+2
	celková týdenní hodinová dotace 20 + 5 hodin						celková týdenní hodinová dotace 15 + 2 hodiny				

Charakteristika předmětu

Matematika je vyučována jako samostatný předmět na 1. i 2. stupni základní školy. Hodinová dotace v jednotlivých ročnících je zřejmá z učebního plánu školy. Výuka je realizována převážně v kmenových učebnách, je ale využívána i počítačová učebna.

Při vzdělávání v matematice na 2. stupni si žák osvojuje zejména provádění aritmetických operací, získávání číselných údajů, zavádění proměnných a jejich využívání při matematizaci reálných situací. Učí se odhadovat výsledky a posuzovat jejich reálnost a to využívat nejen při matematice, ale i v předmětech, které matematické operace a postupy využívají.

Zdokonaluje se v používání matematické terminologie a symboliky, osvojuje si další algoritmy. Rozvíjí znalosti a dovednosti získané během 1. a 2. období.

Učí se graficky znázorňovat reálné situace a naopak grafické znázornění interpretuje do reálných situací. Při této činnosti se učí využívat výpočetní techniku. Postupně se grafický projev žáka zlepšuje a používáním matematické symboliky i zefektivňuje.

Velký význam má rozvíjení rovinné i prostorové představivosti, aby byl žák schopen řešit polohové i metrické úlohy a problémy, které vycházejí z běžného života.

Nedílnou součástí jsou nestandardní úlohy, při jejichž řešení žák může, ale nemusí, využívat osvojený matematický aparát a může uplatnit i nestandardní metody řešení úloh. V dnešním přetechizovaném světě má matematika nezastupitelné místo. Je základem všech technických oborů. Proto je důležité, aby žáci našli v matematice zálibu a byli schopni získané matematické vědomosti a dovednosti uplatňovat v dalších činnostech. K tomu by mělo přispět i zařazení volitelného předmětu „Cvičení z matematiky“, jemuž bude věnována 1 hodina v 9. ročníku. Zařazeno

vány budou zejména nestandardní úlohy, při jejichž řešení bude více uplatňována skupinová práce.

Samozřejmou součástí musí být využívání výpočetní techniky (zejména kapesních kalkulačků, ale i počítačů a vhodného výukového SW), což zpřístupňuje matematiku i méně nadaným žákům a ti tak získávají důvěru ve vlastní schopnosti.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- rozvíjení schopnosti aplikovat matematické dovednosti při řešení úloh z praxe
-
- rozvíjení myšlení (logického, kombinatorického, abstraktního, exaktního) a paměti
- osvojování si různých metod řešení úloh
- matematizaci reálných situací s vědomím, že realita bývá složitější než matematický model
- správnému odhadování výsledků
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti a systematickosti v práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- při řešení typových úloh žák vybírá vhodný způsob jejich řešení
- používá osvojené postupy, algoritmy a vztahy a snaží se je zobecňovat
- správně a účelně používá matematickou symboliku
- matematické postupy dokáže využít při matematizaci a řešení úloh i v jiných oborech (fyzika, chemie, zeměpis)
- posoudí reálnost zjištěných výsledků, z chyby se dokáže poučit

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami – práce ve dvojicích, práce ve větších skupinách
- vede žáky k plánování postupů
- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost volit různé postupy při řešení
- při zadávání úloh využívá ICT
- vede žáky k využívání znalostí i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při řešení neznámého typu úlohy (pro žáka tedy problémové úlohy) se učí hledat shodné, ale i odlišné rysy s již známými typy úloh
- na základě toho se snaží odvodit možný způsob řešení úlohy a aplikovat známé postupy řešení, případně přijít s novým, logicky správným postupem
- v případě nalezení více možných způsobů řešení vybírá co možná nejefektivnější způsob

- učí se správně pomocí matematických pojmů definovat, co má zjistit
- dokáže provést rozbor úlohy a ze zadání úlohy vybrat údaje potřebné k řešení a vyčlenit údaje k řešení nepotřebné, případně určit, které další vztahy bude při řešení úlohy potřebovat
- při řešení těchto úloh dokáže vhodně a správně využívat běžně dostupné zdroje informací (MFČHT), kalkulátor a ICT
- vzorečky si osvojuje jejich vyvozováním
- dokáže provést odhad a posoudit reálnost výsledku

Učitel:

- zadává úlohy obsahující i údaje pro výpočet nepotřebné
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k provádění odhadů výsledků a ověřování výsledků

Kompetence komunikativní**Žák:**

- porozumí zadání slovní úlohy
- pokud zadání úlohy nerozumí, dokáže bez ostychu o pomoc při její interpretaci požádat spolužáka případně učitele
- dokáže zformulovat hypotézu a vhodně argumentovat při jejím ověřování
- používá správně a účelně matematickou terminologii a symboliku

Učitel:

- vede žáky ke správnému a účelnému používání matematické terminologie a symboliky
- zařazuje práci ve skupinách

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák:**

- postupně se učí pravidla práce ve skupině – snaží se pracovat samostatně, ale v případě potřeby dokáže o pomoc požádat a tuto pomoc přijmout
-
- snaží se pomoc poskytnout, je-li o ni požádán
- učí se poznávat, kdy druhý pomoc potřebuje a dokáže se vcítit do situace druhého a podle toho s ním jednat
- dochází k poznání, že člověk sám lépe pochopí podstatu problému, pokud ji někomu vysvětluje a tím si vytváří pozitivnější představu o sobě samém a začíná si více důvěřovat

Učitel:

- zadává úkoly, při nich
- hž je vhodné spolupracovat ve skupině
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje žákům hodnocení výsledků své práce na základě předem daných kritérií

Kompetence pracovní**Žák:**

- učí se účelně využívat kalkulačtor, MFCHT a ICT a tyto dovednosti využívá i v dalších vzdělávacích oblastech
- postupně zdokonaluje práci s rýsovacími potřebami, zlepšuje jemnou motoriku a grafický projev
- učí se účelně využívat pracovní prostor a plochu tak, aby to jeho práci zkvalitnilo a urychlilo
- dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami

Učitel:

- dbá na správné používání rýsovacích potřeb
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům využívat MFCHT
- zařazuje úlohy, při jejichž řešení je vhodné využívat kalkulačtory, případně ICT
- učí žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vyhodnocování tabulek a grafů týkajících se stavu životního prostředí (míra škodlivých látek v ovzduší, ve vodě) při práci s daty (vazby na Př, Ch, F, Ze)

EGS a MEV

- vyhodnocování tabulek a grafů zabývajících se zejména hospodářstvím jednotlivých evropských zemí
- získávání těchto informací z různých mediálních zdrojů

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 6. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Opakování a prohlubování učiva z 5. ročníku	Žák: (OVO 3) - řeší praktické úlohy na využití početních operací s přirozenými čísly - převádí jednotky délky - pro výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku používá vzorce - provede rozbor slovní úlohy a rozhodne o jejím typu (obvod obrazce X obsah obrazce)	- přirozená čísla a početní výkony s nimi - rozeznávání rovinných útvarů - obvod a obsah obrazce - rozeznávání prostorových útvarů - jednoduché konstrukční úlohy - řešení jednoduchých slovních úloh a rozvíjení logického myšlení	- práce ve skupinách - rozvoj jemné motoriky - zlepšování kvality rýsování - technické písmo
	Žák: (OVO 1, 4, 9) - užívá pojmy čísel, jmenovatel, zlomková čára - určí pravý a nepravý zlomek - názorně vyznačí polovinu, třetinu, čtvrtinu - vyjádří část z daného celku - vyjádří celek z dané části - z paměti sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - rozšiřuje a krátí zlomky, porovnává zlomky se stejným jmenovatelem - převádí smíšené číslo na zlomek, nepravý zlomek vyjádří smíšeným číslem - upravuje zlomky na základní tvar - zapiše desetinné číslo desetinným zlomkem a naopak - řeší úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům se zlomky	nezáporné zlomky - celek - část - zlomek - smíšené číslo - základní tvar zlomku - desetinný zlomek - krácení a rozšiřování zlomků - porovnávání zlomků - slovní úlohy z praxe	z M 1.stupeň – operace s přirozenými čísly z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol M 6 – společný násobek do M 7 – celá čísla a racionální čísla, poměr, procenta do Přs 7 – směsi (hmotnostní zlomek) do Ch 8 – chemické reakce (molární hmotnost, látkové množství, molární koncentrace) do Ch 9 – klasifikace chemických reakcí (výpočty z chemických rovnic) do F 6 – měřené veličiny do F 7 – pohyby těles, gravitační pole a gravitační síla, tlaková síla a tlak do F 8 – formy energie do F 9 – elektrický obvod do CvM 9 – aplikační úlohy

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 6. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 1, 2, 4, 9) ○ zapíše a přečte číslo až do řádu milióntin ○ zobrazí na číselné ose číslo do řádu desetin ○ užívá desetinná čísla ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část ○ porovná a uspořádá desetinná čísla podle velikosti (vzestupně, sestupně) ○ zaokrouhlí dané desetinné číslo na celky, desetiny, setiny ○ písemně sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin, setin a tisícín ○ násobí a dělí desetinné číslo 10, 100, 1000 a to využívá při převádění jednotek délky, obsahu, objemu a hmotnosti ○ písemně násobí desetinné číslo číslem přirozeným i desetinným ○ písemně dělí desetinné číslo číslem přirozeným i desetinným ○ užívá kalkulátor při výpočtech s desetinnými čísly ○ řeší úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům s desetinnými čísly	nezáporná desetinná čísla ○ praktické modely des. čísel • peníze • délky • hmotnosti ○ porovnávání des. čísel ○ zaokrouhlování des. čísel ○ početní operace s des. čísly (+, -, *, /) ○ slovní úlohy z praxe číselné a logické řady	○ z M 2, 3, 4 – porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel, jednotky délky ○ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ○ z Pří 4 – převody jednotek ○ do M 7 – celá čísla a racionální čísla, procenta ○ do Přs 7 – směsi (hmotnostní zlomek) ○ do Ch 8 – chemické reakce (molární hmotnost, látkové množství, molární koncentrace) ○ do Ch 9 – klasifikace chemických reakcí (výpočty z chemických rovnic) ○ do F 6 – měřené veličiny ○ do F 7 – pohyby těles, gravitační pole a gravitační síla, tlaková síla a tlak ○ do F 8 – formy energie ○ do F 9 – elektrický obvod ○ do CvM 9 – aplikační úlohy ○ ROZŠÍŘUJÍCÍ: zobrazování čísel na číselné ose do řádu setin, zaokrouhlování daného desetinného čísla s libovolnou přesností

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 6. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 3) - užívá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, deseti - zjistí, zda dané číslo je prvočíslo či číslo složené - určí čísla soudělná a nesoudělná - provádí rozklad čísel na součin prvočísel - určí společný násobek a nejmenší společný násobek nejvýše tří čísel - určí společný dělitel a největší společný dělitel nejvýše tří čísel - řeší slovní úlohy na využití pojmů dělitelnosti – užívá logickou úvahu - účelně využívá kalkulátor	dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo - číslo složené - násobek - dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - znaky dělitelnosti logické úlohy	z M 2, 3 – malá násobilka z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol do Ch 8 – chemické reakce (vyčíslování chemických rovnic) do CvM 9 – aplikační úlohy ROZŠÍŘUJÍCÍ: znaky dělitelnosti šesti, osmi, devíti do F 6 – měřené veličiny
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 15, 16, 17) - rozpozná ostrý, pravý, tupý, přímý a nekonvexní úhel - změří velikost úhlu pomocí úhломěru - sestrojí úhel o velikosti do 180° - uveče a využívá vztah stupeň-minuta-vteřina - sčítá a odčítá úhly graficky - sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách - sestrojí osu úhlu - násobí a dělí graficky úhly dvěma - násobí a dělí velikosti úhlů udané ve stupních a minutách jednociferným přirozeným číslem - vyznačí vrcholové a vedlejší úhly, určí jejich velikost - vyznačí dvojice souhlasných a střídavých úhlů a určí jejich velikost - využívá potřebnou matematickou symboliku	rovinné útvary - přímka - polopřímka - úsečka - úhel - velikost - rozdělení úhlů podle velikosti - konstrukce úhlu dané velikosti - přenášení úhlů - osa úhlu - vedlejší a vrcholové úhly - rovnoběžky protáťe příčkou - převody (stupně–minuty–vteřiny)	z M 2, 3 – základní útvary v rovině z M 2 – jednotky času ROZŠÍŘUJÍCÍ: konstrukce nekonvexního úhlu, konstrukce úhlu o velikosti 60°, 30°, 15°, 90°, 45° pomocí kružítka, grafické dělení úhlu 4, 8

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 6. ročník (5 hodin / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 21, 22) - určí pomocí průsvitky, zda jsou dva rovinné útvary shodné - sestrojí obraz bodu, úsečky, trojúhelníku, čtverce, obdélníku a kružnice v osově souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného útvaru (úsečka, čtverec, obdélník, kruh)	osová souměrnost - shodnost geom. útvarů - ověřování pomocí průsvitky - konstrukce obrazu v osově souměrnosti - určování os osově souměrných obrazců - osa úsečky	z M 4 – základní útvary v rovině, osová souměrnost do Vv 8 – různé typy zobrazení, kompoziční principy ROZŠIŘUJÍCÍ: obraz mnohoúhelníku v osově souměrnosti, určení os souměrnosti dalších obrazců
	Žák: (OVO 15, 16) - užívá vztah pro součet velikostí všech vnitřních úhlů v trojúhelníku - určí velikosti vnitřních a vnějších úhlů v trojúhelníku z vhodně zadaných údajů - vypočítá obvod trojúhelníku - rozliší ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý trojúhelník - rozliší různostranný, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - využívá specifické vlastnosti rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku při výpočtu velikostí jeho stran a vnitřních úhlů - rozhodne, zda je trojúhelník sestrojitelný podle věty sss - načrtne a popíše vrcholy a strany trojúhelníku - zapiše postup konstrukce - sestrojí trojúhelník v jedné polorovině - ověří správnost konstrukce změřením stran - z konstrukce určí počet řešení - sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku - sestrojí osy stran a vnitřních úhlů trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúh.	trojúhelník - vnitřní a vnější úhly - rozdělení trojúhelníků - podle velikosti stran - podle velikosti vnitřních úhlů - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníku podle věty sss (rozbor, náčrtek, postup konstrukce, konstrukce, zkouška, diskuse) - těžnice - výšky - kružnice opsaná - kružnice vepsaná	z M 3 – základní útvary v rovině (kružnice) z M 5 – trojúhelník do M 8 – metrické vlastnosti v rovině (Pyth. věta), konstrukční úlohy do M 9 – podobnost trojúhelníků do CvM 9 – aplikační úlohy ROZŠIŘUJÍCÍ: zápis postupu konstrukce pomocí symboliky, konstrukce středních příček

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 6. ročník (5 hodin / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 23, 24, 25, 26, 27) - načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle - vymodeluje z dané sítě tělesa dané těleso - užívá a převádí jednotky objemu - používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, plášť, síť - vypočítá povrch a objem kváдру a krychle - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles	prostorové útvary - kvádr - krychle	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 4, 5 – kvádr, krychle z F 6 – měřené veličiny do Vv 8 – různé typy zobrazení do M 9 – povrch a objem těles do CvM 9 – aplikační úlohy

V průběhu roku budou zařazovány nestandardní aplikační úlohy a problémy aritmetické i geometrické, při nichž žáci budou využívat nejen naučené postupy a algoritmy, ale také logickou úvahu a úsudek.

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná. Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: (OVO 1, 4, 9) ○ převede daný zlomek na desetinné nebo periodické číslo a desetinné číslo na zlomek ○ určí převrácené číslo k danému zlomku ○ provádí početní operace se zlomky ○ provádí početní operace s desetinnými čísly i zlomky (rozhoduje o vhodnosti použití zlomků nebo desetinných čísel) ○ zapíše kladné a záporné číslo a zobrazí ho na číselné ose ○ určí opačné číslo k danému číslu ○ určí absolutní hodnotu čísla ○ porovná a uspořádá čísla podle velikosti ○ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (+, -, *, /) ○ řeší úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům s celými a racionálními čísly	celá čísla a racionální čísla ○ periodické číslo ○ společný jmenovatel ○ převrácené číslo ○ početní operace se zlomky (+, -, *, /) ○ složený zlomek ○ čísla kladná a záporná ○ odchylka ○ čísla navzájem opačná ○ absolutní hodnota ○ uspořádání čísel ○ početní operace s celými čísly ○ racionální čísla	○ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ○ z M 6 – nezáporná desetinná čísla a nezáporné zlomky ○ z D 6 – časová přímka ○ do D 7 – časová přímka ○ do M 8 – závislosti a data ○ ROZŠÍŘUJÍCÍ: početní operace se složenými zlomky, provádění početních operací s absolutními hodnotami
	Žák: (OVO 2, 4, 5, 9, 12, 13) ○ určí poměr dvou veličin a poměr k němu převrácený ○ zjednodušuje poměr krácením ○ určí postupný poměr veličin ○ řeší slovní úlohy vedoucí k užití poměru, dělení celku na části v daném poměru, změně čísel v daném poměru ○ využívá dané měřítko při práci s mapu a plánem (vzdálenost na mapě X skutečná vzdálenost) ○ zapíše polohu bodu zakresleného v SS pomocí souřadnic, do SS zakreslí bod o daných souřadnicích ○ určuje, zda se ve vztahu dvou veličin jedná o	poměr ○ porovnání poměrem ○ převrácený poměr ○ postupný poměr ○ rozdělení v daném poměru ○ změna v daném poměru ○ měřítko plánu a mapy ○ soustava souřadnic (SS) ○ úměra ○ trojčlenka	○ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ○ z M 5 – tabulky, soustava souřadnic, jednoduché grafy ○ z M 6 – rozšiřování a krácení zlomků ○ ze Z 6 – měřítko mapy ○ z Pč 6 – technické výkresy ○ do F 7 – pohyby těles (pohyb rovnoměrný), tlaková síla a tlak, třecí síla, Newtonovy zákony ○ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ○ do M 9 – funkce

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	přímou nebo nepřímou úměrnost nebo jinou závislost ○ zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti a zakreslí jejich grafy ○ určí koeficient přímé a nepřímé úměrnosti a zapíše jejich rovnice ○ užívá přímou a nepřímou úměrnost při řešení úloh z praxe ○ řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky ○ účelně využívá kalkulátor		○ do CvM 9 – aplikační úlohy ○ do Inf 9 – tabulkový editor (tabulkový editor MS Excel) ○ ROZŠÍŘUJÍCÍ: řešení složitějších slovních úloh s využitím trojčlenky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 2, 4, 6, 9) ○ vypočítá 1 % z daného základu ○ vyjádří počet procent desetinným číslem i zlomkem ○ určí, jak velkou část tvoří daný počet procent ○ určí, kolik procent je daná procentová část ○ určí základ z dané části, z daného počtu procent ○ řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, základu ○ po vhodném zaokrouhlení provádí odhady výsledků ○ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) ○ účelně využívá kalkulátor	procenta ○ procento ○ základ ○ procentová část ○ počet procent ○ jednoduché úrokování	○ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ○ z M 6 – nezáporná racionální čísla ○ do Přs 7 – směsi (složení roztoků) ○ do F 8 – formy energie (účinnost, výkon) ○ do M 8 – závislosti a data (relativní četnost, diagramy) ○ do M 9 – finanční matematika ○ do CvM 9 – aplikační úlohy ○ ROZŠÍŘUJÍCÍ: určování promile z daného základu; výpočet základu z části určené v promilích

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 15, 16, 18, 20, 21, 22) - sestrojí obraz bodu, úsečky, trojúhelníku, čtverce, obdélníku a kružnice ve středové souměrnosti - určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného útvaru (úsečka, čtverec, obdélník, kruh) - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků - užívá pojmy výška a úhlopříčka rovnoběžníku - užívá vlastnosti rovnoběžníků při řešení úloh - vypočítá obvod a obsah trojúhelníků a rovnoběžníků - rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků - užívá pojmy výška a úhlopříčka lichoběžníku - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - užívá a převádí jednotky délky a obsahu - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků - provádí jednoduché konstrukce trojúhelníků (sus, usu), rovnoběžníků a lichoběžníků (náčrtek, postup, konstrukce, zkouška měřením, diskuse) - účelně využívá kalkulátor	rovinné útvary - středová souměrnost - trojúhelník - obecný čtyřúhelník - lichoběžník - rovnoběžník - pravidelné mnohoúhelníky metrické vlastnosti v rovině - obvody a obsahy - trojúhelníků - rovnoběžníků - lichoběžníků	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 3 – základní útvary v rovině (kružnice) z M 4, 5, 6 – základní útvary v rovině do Vv 8 – různé typy zobrazení, kompoziční principy do M 8 – konstrukční úlohy do M 9 – podobnost trojúhelníků do M 7, 9 – prostorové útvary (povrch a objem hranolu, jehlanu) do CvM 9 – aplikační úlohy ROZŠÍŘUJÍCÍ: posunutí

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 7. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 23, 24, 25, 26, 27)	prostorové útvary	o z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol
	- o načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (v jednoduchých případech) - o načrtne a sestrojí síť kvádrů, krychle, hranolu (v jednoduchých případech) - o vymodeluje z dané sítě tělesa dané těleso - o užívá a převádí jednotky objemu - o používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, plášť, síť - o vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle, hranolu (v jednoduchých případech) - o řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles	- o kvádr - o krychle - o hranol - o objem a povrch hranolů	- o z M 4, 5 – kvádr, krychle - o z M 7 – rovinné útvary - o z F 6 – měřené veličiny - o do Vv 8 – různé typy zobrazení - o do M 9 – povrch a objem těles - o do CvM 9 – aplikační úlohy

V průběhu roku budou zařazovány nestandardní aplikační úlohy a problémy aritmetické i geometrické, při nichž žáci budou využívat nejen naučené postupy a algoritmy, ale také logickou úvahu a úsudek.

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 1, 9) - určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k použití druhé mocniny a odmocniny - vyjádří součin stejných činitelů pomocí mocniny s přirozeným mocnitelem - sčítá a odčítá mocniny se stejným základem a stejným přirozeným mocnitelem - násobí a dělí mocniny se stejným základem a přirozeným mocnitelem - umocní mocninu, součin a zlomek - zapiše číslo pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$, $n \in \mathbb{N}$ nebo $n \in \mathbb{Z}$	mocniny a odmocniny - druhá mocnina - druhá odmocnina - třetí mocnina - třetí odmocnina - zápis čísla v exponenciálním tvaru ($a \times 10^n$, $1 \leq a < 10$, $n \in \mathbb{N}$)	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol do M 9 – funkce (kvadratická) do CvM 9 – kvadratická rovnice a nerovnice ROZŠÍŘUJÍCÍ: určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek
	Žák: (OVO 7) - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - dosadí za proměnné číselné hodnoty do výrazu a určí jeho číselnou hodnotu - zjednodušuje celistvé výrazy - sčítá a odčítá celistvé výrazy - násobí celistvý výraz jednočlenem a dvojčlenem - upraví výraz na součin vytýkáním (před závorku, dvojčlenu, postupným vytýkáním) a pomocí vzorců $(a \pm b)^2$; $a^2 - b^2$	výrazy - číselné výrazy, hodnota číselného výrazu - výrazy s proměnnou, celistvý výraz - sčítání a odčítání celistvých výrazů - násobení a dělení celistvých výrazů - úprava výrazů na součin vytýkáním před závorku a pomocí vzorců	z M 5 – dosazování za proměnnou z F 6, 7; M 5 až 7 – dosazování do vzorců do M 9 – lomené výrazy

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 7, 8, 9) - řeší lineární rovnice s jednou neznámou - užívá ekvivalentní úpravy lineárních rovnic a provádí zkoušku správnosti řešení - řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení lineárních rovnic - vypočítá hodnotu neznámé veličiny z jednoduchých vzorců po dosazení všech známých číselných hodnot	rovnice - řešení jednoduchých rovnic - řešení rovnic se zlomkem - slovní úlohy - slovní úlohy koláčového typu - vyjádření neznámé ze vzorce	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z Ch 8 – chemické reakce (molární hmotnost, látkové množství, molární koncentrace) do CvM 9 – aplikační úlohy, nerovnice ROZŠÍŘUJÍCÍ: vyjádří neznámou veličinu obecně a teprve potom vypočítá její hodnotu

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 15, 16, 18, 19, 20) - rozlišuje pojmy kružnice a kruh a správně tyto pojmy používá - sestrojí kružnici s daným středem a poloměrem, určí poloměr (průměr) narýsované kružnice měřením - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (užívá pojmy vnější přímka, tečna, sečna → tětiva) - sestrojí tečnu kružnice v libovolném bodě kružnice (užívá pojem bod dotyku) - určí vzájemnou polohu dvou kružnic (užívá pojem středná) - popíše kruh, kružnici, Thaletovu kružnici, osu úsečky a osu úhlu jako množinu bodů dané vlastnosti - sestrojí množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžka s danou přímkou v dané vzdálenosti) - používá Thaletovu větu, sestrojí tečnu ke kružnici z libovolného bodu ležícího vně kružnice - vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice, poloměr kružnice (kruhu) z dané délky kružnice (obvodu nebo obsahu kruhu) - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, poloměru kružnice	rovinné útvary - kruh, kružnice, oblouk kružnice, kruhová výseč - vzájemná poloha kružnice a přímky. - Thaletova věta, konstrukce tečny ke kružnici z bodu ležícího vně kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obvod kruhu - obsah kruhu - slovní úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu) - konstrukční úlohy, užití Thaletovy kružnic	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 3 – základní útvary v rovině (kružnice) z M 6 – konstrukce trojúhelníku z M 7 – konstrukce trojúhelníku a různých druhů čtyřúhelníků do M 8, 9 – prostorové útvary (povrch a objem válce, kuželu) do CvM 9 – aplikační úlohy ROZŠÍŘUJÍCÍ: důkaz správnosti řešení, diskuse počtu řešení
	Žák: (OVO 1, 2, 15) - vyjádří vlastními slovy geometrický význam Pythagorovy věty - užívá Pythagorovu větu při výpočtech v	metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 6 – trojúhelník z F 7 – výslednice dvou sil

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 8. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	pravoúhlém trojúhelníku a při řešení úloh z praxe		◦ do CvM 9 – aplikační úlohy
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 23, 24, 25, 26, 27) ◦ sestrojí síť válce ◦ užívá a převádí jednotky obsahu a objemu ◦ používá pojmy podstava a výška tělesa, poloměr a průměr podstavy, plášť, síť ◦ vypočítá povrch a objem válce ◦ řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce	prostorové útvary ◦ válec, povrch válce, objem válce a slovní úlohy ◦ kulová plocha, koule ◦ úlohy z praxe	◦ z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol ◦ z M 8 – kruh, kružnice ◦ do M 9 – povrch a objem rotačního kuželu ◦ do CvM 9 – aplikační úlohy
	Žák: (OVO 19) ◦ popíše kruh, kružnici, Thaletovu kružnici, osu úsečky a osu úhlu jako množinu bodů dané vlastnosti ◦ sestrojí množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžka s danou přímkou v dané vzdálenosti) ◦ používá Thaletovu větu, sestrojí tečnu ke kružnici z libovolného bodu ležícího vně kružnice	konstrukční úlohy ◦ množiny všech bodů dané vlastnosti ◦ osa úsečky ◦ osa úhlu	◦ z M 6 – konstrukce trojúhelníku ◦ z M 7 – konstrukce trojúhelníku a různých druhů čtyřúhelníků ◦ ROZŠÍŘUJÍCÍ: důkaz správnosti řešení, diskuse počtu řešení

V průběhu roku budou zařazovány nestandardní aplikační úlohy a problémy aritmetické, algebraické i geometrické, při nichž žáci budou využívat nejen naučené postupy a algoritmy, ale také logickou úvahu a úsudek.

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 7) - dosadí do lomeného výrazu a vypočítá jeho hodnotu - při úpravách lomených výrazů využívá úpravy výrazu na součin - provádí početní operace s lomenými výrazy - upravuje složené lomené výrazy	operace s celistvými algebraickými výrazy - opakování operací s celistvými algebraickými výrazy lomené algebraické výrazy - hodnota lomeného výrazu a jeho smysl - krácení, rozšiřování - sčítání, odčítání, násobení, dělení - složený lomený výraz	
	Žák: (OVO 8, 9) - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku správnosti řešení - řeší soustavy dvou lineárních rovnic metodou dosazovací a sčítací - řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení lineárních rovnic a jejich soustav	rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - užití soustav při řešení slovních úloh - o pohybu - o společné práci - o směsích	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z F 7 – pohyby těles (pohyb rovnoměrný) z F 8 – formy energie z M 8 – výrazy, rovnice do CvM 9 – aplikační úlohy, nerovnice ROZŠÍŘUJÍCÍ: lomené výrazy (určování podmínek, rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení, složený lomený výraz), soustavy – metoda porovnávací, grafické řešení, diskuse počtu řešení

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	Žák: (OVO 2, 4, 6, 9) - řeší aplikační úlohy - užívá pojmy jistina, úrok, úroková míra, úroková sazba, úročitel, úroková doba, úrokovací období - určuje počet dní úrokovací doby - vypočítá úrok - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - řeší aplikační úlohy - k řešení úloh využívá tabulkový kalkulátor (Excel)	základy finanční matematiky - jednoduché úrokování - složené úrokování - vklady a půjčky - DPH - marže - způsoby placení - tvorba ceny	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 7 – procenta z Ov 7 – rozpočet rodiny z Ov 9 – rozpočet státu ROZŠÍŘUJÍCÍ: složené a kombinované úrokování
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: (OVO 2, 10, 11) - provádí jednoduchá statistická šetření a zaznamenává jeho výsledky formou tabulky - data z tabulek vyjadřuje pomocí sloupkového nebo kruhového diagramu - čte jednoduché statistické tabulky a diagramy (sloupkový a kruhový) a interpretuje je v praxi - určí absolutní i relativní četnost jednotlivých jevů, aritmetický průměr a odchylku od aritmetického průměru - určí medián a modus souboru - účelně využívá kalkulátor – postupně se zdokonaluje v používání statistických funkcí na kalkulátoru	základy statistiky - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - četnost znaku - aritmetický průměr - medián - modus - diagramy	

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák: (OVO 13, 14) - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - z daného grafu lineární funkce určí její rovnici - z daného bodu grafu lin. lom. fce i kv. fce určí její rovnici - z funkčního předpisu i grafu určí monotonii lineární funkce - určí z grafu definiční obor a obor hodnot funkce - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčního vztahu	funkce - lineární (+ grafické řešení soustav dvou rovnic o dvou neznámých) - lineární lomená - kvadratická - grafické řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 7 – přímá a nepřímá úměrnost z F 7 – pohyby těles (pohyb rovnoměrný – grafické vyjádření závislostí), tlaková síla a tlak z M 8 – mocniny a odmocniny do Inf 9 – tabulkový editor (tabulkový editor MS Excel) ROZŠÍŘUJÍCÍ: lineární lomená funkce, kvadratická funkce, goniometrické funkce
	Žák: (OVO 2, 10, 11) - provádí jednoduchá statistická šetření a zaznamenává jeho výsledky formou tabulky - data z tabulek vyjadřuje pomocí sloupkového nebo kruhového diagramu - čte jednoduché statistické tabulky a diagramy (sloupkový a kruhový) a interpretuje je v praxi - určí absolutní i relativní četnost jednotlivých jevů, aritmetický průměr a odchylku od aritmetického průměru - určí medián a modus souboru - účelně využívá kalkulátor – postupně se zdokonaluje v používání statistických funkcí na kalkulátoru	závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - nákresy - schémata - diagramy - grafy - tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr - medián - modus	z M 5 – sloupkový diagram z M 7 – celá čísla a racionální čísla, procenta, tabulky, soustava souřadnic, grafy ze Z 6 – plán, mapa; jazyk mapy (statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky) do Inf 9 – Excel (statistické funkce, tabulky, grafy) ROZŠÍŘUJÍCÍ: vypočítá pomocí kalkulátoru směrodatnou odchylku, rozptyl

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ročník (4 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 5, 21) - určí podobné obrazce v rovině a určí příslušný poměr podobnosti - určí rozměry podobného obrazce k danému - užívá věty uu, sss, sus pro určení podobnosti trojúhelníků - užívá měřítko plánu a mapy - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru (početně i graficky) - změní délku úsečky v daném poměru (poč. i gr.)	rovinné útvary - podobnost trojúhelníků - poměr podobnosti	- z M 6, 7 – shodnost trojúhelníků - ze Z 6 – měřítko mapy
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 23, 24, 25, 26, 27) - sestrojí síť jehlanu a kuželu (v jedn. případech) - vymodeluje z dané sítě tělesa dané těleso - načrtne obraz jednoduchých těles v rovině - užívá a převádí jednotky obsahu a objemu - používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška - vypočítá povrch a objem jehlanu (v jednoduchých případech), kužele - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles	prostorové útvary - povrch a objem jehlanu - povrch a objem kuželu	- z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol - z M 7, 8 – rovinné útvary, prostorové útvary

Realizace průřezových témat je začleňována v průběhu všech hodin. Jedná se zejména o témata Osobnostní a sociální výchovy a Multikulturní výchovy. Jsou realizována zejména prací ve skupinách, ve dvojicích, ale i individuální prací, společným stanovováním cílů hodiny, jejich vyhodnocováním, vlastním hodnocením, hodnocením práce druhých. Důležitost je kladena i na integraci některých jedinců obtížněji se přizpůsobujících kolektivu, přičemž je snaha respektovat jejich individualitu.

Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
Technika a způsoby jejího využití	IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	- využití interaktivních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich doplnění, rozšíření a aktualizace (prezentace jsou tvořeny v SW Smart Notebook, jako doplněk těchto prezentací jsou využívány jednotlivé snímky tvořené v SW Power Point – umožňují názornější animace nežli Smart Notebook, lze do nich během prezentace dopisovat, při využití časování, které je snadno nastavitelné se lze individuálně věnovat žákům – výhodné zejména v geometrii při konstrukčních úlohách nebo při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) - možnost vložení příkladů z pracovního sešitu (je k dispozici v elektronické podobě) přímo do prezentace buď předem při tvorbě prezentace nebo přímo v hodině - řešení úkolů přímo v prezentaci – lze se k řešeným příkladům snadno vracet během hodiny i v následujících hodinách (každou hodinu si lze uložit), což umožňuje zpětnou vazbu vyučujícímu i žákům, využít práci s chybou - možnost využití výukového SW – (např. GeoGebra) při různých činnostech frontálního vyučování – vyvozování, výklad, řízená samostatná činnost, ... - možnost využití internetu přímo při hodině (okamžité vložení příkladu z pracovního sešitu do prezentace) - možnost doplňování a dokreslování do obrázků z internetu (např. síť těles, zobrazení těles ve volném rovnoběžném promítání)
	vizualizér	- v matematice využíván zejména ve fázi diagnostické a při vlastním hodnocení žáků, při získávání zpětné vazby - praktické je jeho využívání při učení se práci s kalkulačkou – všichni žáci mohou sledovat postup na kalkulačce - zprostředkovat zobrazení 3D modelů těles, modelů sítí těles - kontrola domácích úkolů, ukázky domácích úkolů všem žákům při práci s chybou - možnost okamžitého zobrazení grafů z různých zdrojů a práce s nimi

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
Technika a způsoby jejího využití		Motivace › lze využít k aktualizaci již známých poznatků › vyučující zároveň zjišťuje míru dřívějšího osvojení poznatků a schopnost vybavování › vyučující získá informaci, které dřívější znalosti nutné pro osvojování nového učiva je třeba důkladněji zopakovat a na které žáky je nutné se více zaměřit Fixace a diagnóza › upevňování znalosti vzorců, což je nutným předpokladem schopnosti tyto vzorce dále využívat při řešení aplikačních úloh › určování správné číselné hodnoty › určování prvků v obrazcích kap. Opakování – všechny dříve osvojené vzorce – obvody a obsahy obrazců, povrchy a objemy těles, rozklady výrazů na součin – procenta promile – určování číselné hodnoty (jedno procento, zlomek jako část celku – vyjádření části zlomkem, desetinným číslem) – určování druhých mocnin a odmocnin – Pythagorova věta – určování přepony a odvěsen kap. Lomené výrazy – zejména opakování vzorců pro rozklad výrazů na součin, určování společného násobku algebraických výrazů kap. Rovnice s neznámou ve jmenovateli – určování společného násobku algebraických výrazů, určování podmínek smyslu kap. Soustavy rovnic – určování společného násobku čísel kap. Řešení slovních úloh – převody jednotek kap. Funkce – určování zda dané vyjádření může nebo nemůže být vyjádřením funkce, určování definičního oboru, oboru hodnot, monotonie kap. Podobnost – určování poměru podobnosti, zmenšení zvětšení kap. Obrazce, tělesa – opakování a upevňování vzorců, upevňování pojmů kap. Finanční matematika – opakování a upevňování pojmů
	o hlasovací zařízení	

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
	- o videokamera - o digitální fotoaparát - o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ v matematice lze využít zejména při vlastním hodnocení žáků – jejich hodnocení zaznamenáno a žáci mohou poté sami posoudit své hodnocení ▸ při skupinové práci u flipchartů – jednotlivé flipcharty lze vyfotit a umístit na stránky internetové stránky třídy – žáci mají možnost vracet se k příkladům, jejichž řešení nemají zapsané v pracovním sešitě ▸ tisk pracovních listů a prověrek pro žáky ▸ tisk hodnotících kritérií pro žáky, kteří si je vlepi do sešitu – mohou s těmito kritérii průběžně pracovat ▸ skenování materiálů, které jsou dále využívány při tvorbě digitálních prezentací
Interaktivní učebnice		▸ na matematiku zatím nebyly pořízeny interaktivní učebnice ▸ až bude příznivější ekonomická situace školy, bude vyhodnocena potřeba těchto učebnic a posouzeno, zda a jaké interaktivní učebnice budou pořízeny
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	- o opakování a motivace - o výklad (expozice)	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následujících hodinách ▸ možnost interaktivních prezentací s využitím nástrojů Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ řešení motivačních příkladů ve skupinách u flipchartů ▸ využití interaktivních prezentací tvořených v aplikaci Smart Notebook, které lze hypertextovým odkazem propojit s prezentací tvořenou v Power Pointu (tyto prezentace umožňují širší využití animací a umožňují i dopisování do prezentací, čímž se zvyšuje interaktivita) nebo v SW GeoGebra (dynamická geometrie) – prezentace tvořené v Power Pointu nebo GeoGebra netvoří samostatný výstup, ale jsou součástí SmartNotebookových prezentací

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	procvičování (fixace)	- práce žáků u IA tabule na předem vložených příkladech, střídání žáků při řešení jednotlivých částí příkladů – učitel funguje pouze jako průvodce a usměrňovatel, stěžejní je práce a zapojení žáků - práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů nebo v lavicích - řešení příkladů do pracovního sešitu se současným zobrazením pomocí vizualizéru – ostatní žáci mají možnost sledovat práci žáka a ten má zároveň příklad zapsaný v sešitě - možnost práce v interaktivních prezentacích tvořených s využitím nástrojů Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků)
	aplikace	jako nejinteraktivnější a nejefektivnější způsob v této fázi se jeví práce ve skupinách u flipchartů – žáky je možno rozdělit do skupin podle úrovně osvojených znalostí a dovedností a lze zařazovat aplikační úlohy různé obtížnosti; společný flipchart a možnost aktivního zapojení každého jednotlivce (každý má v ruce fix) umožňuje rozvíjet analyticko-syntetické myšlení podle schopností žáků a navázat na řešení příkladu i postojovou rovinou
	shrnutí (diagnóza)	- sestavení přehledů z užitých prezentací (přehled vzorců, postup řešení úloh, ...) - shrňující testy a pracovní listy

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení; vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje organizuje a řídí vlastní učení)	› interaktivní metody umožňují vytvářet podmínky podle aktuálních možností žáků › žáci se učí využívat různé informační zdroje (vlastní poznámky, matematické tabulky, nástěnné obrazy, modely) a získané informace se učí aplikovat při řešení konkrétních úloh › důležitá je spolupráce žáků – jsou vedeni k tomu, že sami se nejvíce naučí, když učí někoho jiného – to je umožňováno zejména při práci ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) › při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat a vyvozovat vlastní závěry › žákům je umožněno volit vlastní pořadí řešení nabízených příkladů, čímž se učí posuzovat obtížnost úloh a volí postup, který nejvíce vyhovuje jejich způsobu učení › nejdůležitější části vyučovací látky jsou žákům prezentovány z různých úhlů a různými metodami › i když není matematika založená na dlouhých textech, je práce s textem důležitou součástí učení – prvním krokem při řešení každé matematické úlohy je vždy její pozorné přečtení, vyhledání informací důležitých pro řešení úlohy (úlohy jsou zadávány i širším zadáním) › žáci se učí stanovovat jednotlivé kroky postupu řešení, přičemž uplatňují analyticko-syntetické myšlení, jednotlivé kroky určitého postupu se učí porovnávat s již známými typy úloh, hledají odlišnosti (při krokování úloh lze využívat nástroje Lesson Aktivita Toolkit) › při chybném stanovení kroků se žáci častěji dopouštějí chyb při řešení – je využívána práce s chybou, žáci se učí poznávat, proč se dané chyby dopustili a stanovit správný postup, aby se chyba neopakovala › při chybné interpretaci daných údajů se učí klást otázky, které by odpovídali jejich vlastní interpretaci › při vlastním hodnocení na základě daných kritérií se učí posuzovat příčiny vlastního neúspěchu a hledat způsoby, jak být úspěšnější › žáci se učí hodnotit vlastní pokrok, někdy zvládnou již samostatně, někdy s pomocí otázek, které mohou být součástí připravených prezentací a které vycházejí ze stanovených cílů, tím se žáci učí i posoudit, zda stanovených cílů dosáhli › cíle jsou stanovovány ve spolupráci se žáky a vycházejí vždy z toho, co již žáci znají; k tomu jim pomáhají myšlenkové mapy, které mohou být připraveny předem (tvorba map v aplikaci Smart Ideas) a vloženy do prezentace nebo je žáci vytvářejí v průběhu vyučovací hodiny

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
	○ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ každá matematická úloha je vlastně naznačený problém, který má být žáky vyřešen ▸ žáci se učí určit jádro problému, provést analýzu úkolu (velice vhodná je metoda brainstormingu s využitím flipchartů) ▸ na základě této analýzy se učí členit řešení na jednotlivé kroky, čímž si osvojují algoritmizaci úloh ▸ na podrobnou analýzu navazuje syntetická část, během níž žáci využívají předchozí znalosti a zkušenosti z řešení podobných problémů a uplatňovat logické i empirické metody ▸ po zvládnutí úloh s jednodušším zadáním přistupujeme k úlohám se širším zadáním, kterou žáci řeší ve více fázích ▸ skupinová práce (v lavicích nebo u flipchartů) umožňuje diferencovat zadání podle úrovně žáky zvládnutých dovedností ▸ při řešeních žáci vyvozují vzorečky, přičemž využívají různé analogie, využívají znalosti z příbuzných oborů ▸ žákům je umožněno řešit úlohy různými variantami (opět umožněno při skupinové práci, ale velice vhodná je i práce individuální), porovnáváním získaných řešení mezi sebou se učí posuzovat vhodnost, efektivitu a bezpečnost jednotlivých variant ▸ teoretické znalosti se učí využívat při řešení reálných úloh, s nimiž mohou přijít do styku v běžném životě, čímž se učí chápat matematiku jako nástroj v praxi využitelný ▸ součástí rozvoje této kompetence jsou i testy studijních předpokladů, které žáci pravidelně absolvují a na ně navazující testování matematických znalostí a dovedností

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhajuje)	› rozvoj těchto kompetencí navazuje na obě předchozí › k vyřešení jakékoli úlohy, musí žáci dobře porozumět textu úlohy, umět jej interpretovat a převést do jazyka matematiky - užívat odbornou terminologii a matematickou symboliku › žáci se učí zdůvodňovat postup řešení a obhájit svá tvrzení na základě již osvojených znalostí › jsou-li předem připravené úlohy v prezentacích je možné snáze zapojit více žáků do řešení každé úlohy – vyzkouší si tak řešení různých částí úlohy, během práce sděluje své úvahy, vysvětluje je případně obhajuje; během hodiny je možné se ke kterémukoliv snímku s úlohou vrátit, uložení těchto prezentací je možné se k nim vracet i v následujících hodinách nebo při doučování › během hodiny dostává příležitost promluvit každý žák, ať už je to při práci u interaktivní tabule nebo ve skupině › zejména při kooperativních metodách má žák příležitost sdělovat a obhajovat své názory a učí se přijímat názory druhých › na závěr žáci provádějí vlastní hodnocení na základě stanovených cílů ze začátku hodiny nebo na základě otázek, které ale taktéž vycházejí ze stanovených cílů
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	› rozvíjeny jsou zejména při kooperativní práci ve skupinách, žáci se učí spolupracovat a nacházejí své silnější stránky, které uplatňují, tím je umožněn jejich vlastní posun, rozvíjí své dovednosti a učí se zaujímat postoje › při práci ve skupině (v lavicích nebo u flipchartů) se žáci učí respektovat názor druhého, učí se nesprávný názor slušně vyvracet, to ale předpokládá, že učí aktivně naslouchat › žáci při skupinové práci rychle zjišťují, že aby byla spolupráce efektivní a dosáhli výsledku, musí respektovat pravidla › silným nástrojem k rozvoji této kompetence se ukázalo být i vlastní hodnocení žáků ve skupině, v níž pracovali – žáci se učí posuzovat míru vlastního přispění ke splnění společného cíle

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije, podle svých možností poskytuje účinnou pomoc)	▸ zejména při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace ▸ pro dosažení očekávaného výstupu má žák možnost volit úlohy, které bude řešit, pořadí jejich řešení a způsob ▸ žák může volit individuální řešení a v případě, že potřebuje pomoci, hledá tuto pomoc u spolužáka nebo učitele, ti pomoc poskytují pokládáním vhodných otázek, pomocí nichž žák nachází řešení ▸ žáci pracují ve dvojicích, ale převládá individuální práce ▸ žáci pracují ve skupinách (v lavicích nebo flipchartů), skupiny mohou mezi sebou spolupracovat („vyslání zvěda“) ▸ žák může pracovat u interaktivní tabule v připravené prezentaci pod vedením učitele – toto využívají žáci zejména tehdy, pokud ještě cítí velkou nejistotu v osvojování dovedností ▸ všechny výše uvedené způsoby lze vzájemně kombinovat, vyžaduje to, mít hodinu dobře promyšlenou a připravenou
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ tím, že je žákům umožněno volit úlohy, které budou řešit, pořadí jejich řešení a způsob, učí se zejména vhodně rozvrhnout čas, plánovat postupy, využívat pomoc druhých ▸ řešením úloh v klasických sešitech, v pracovních sešitech, u flipchartu, na klasické tabuli, na interaktivní tabuli se žáci učí rozvrhnout vhodně pracovní plochu, čímž rozvíjejí i plošnou představivost; každá z těchto pracovních ploch dává žákům jiné možnosti, umožňuje využívat různé nástroje, rozvíjí různý stupeň motoriky ▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě, mají možnost nastavená kritéria připomínkovat (vhodným a slušným způsobem), případně je upravovat ▸ posilují své volní vlastnosti

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK	
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ využití interaktivních nástrojů umožňuje názornější výuku ▸ při zařazení práce ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat (žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme nejen žáky se zdravotním postižením, z nich nejčastější jsou u nás vývojové poruchy učení, ale i žáky nadané) ▸ při vhodném sestavení skupin se učí se žáky se zdravotním postižením pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální) ▸ pro práci s těmito žáky se nemusí využívat jen práce ve skupinách, ale i jiné organizační formy ▸ při vlastní práci i následném hodnocení žáků je nutné zohledňovat druh, stupeň a míru znevýhodnění ▸ v případě, že je ve třídě žák s těžkým zrakovým postižením (v 9. ročníku v roce 2011/2012) je velice výhodné využití připravených prezentací pro interaktivní tabuli – žák má možnost tyto prezentace a práci v nich sledovat přímo na monitoru počítače ▸ na monitoru si čte i zadání úkolů připravených pro hlasovací zařízení nebo zadání a následně při kontrole řešení prověrek ▸ pracovní listy a předtištěné prověrky jsou zvětšovány ▸ vytvořené prezentace, které lze ukládat včetně zaznamenané práce žáků z hodiny se využívají při následném doučování, které je žákům (nejen se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i žákům, kteří byli nemocní nebo si pomaleji osvojují nové učivo) umožněno každý den v době od 7:00 do 7:45 i bez předchozí domluvy nebo podle individuální domluvy v odpoledních hodinách

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK**Mezi
předmětové vztahy**

- matematika je přírodní věda, která učí žáky logickému a analyticko-syntetickému myšlení
- znalosti a dovednosti, které při ní žáci získávají využívají následně v dalších přírodních vědách, a to zejména ve fyzice, chemii a přírodovědném semináři, které vyžadují vysokou míru logického myšlení, vzájemného propojování a syntézu dílčích poznatků
- dovednosti získané v hodinách informatiky, kterou se žáci učí již od 5. ročníku využívají při práci v hodinách – v matematice se jedná zejména o využití tabulkového kalkulátoru (v našem případě Excel), který je využíván zejména v matematice v 9. ročníku
 - **Operace s algebraickými výrazy** – Excel umožňuje sestavovat vzorce pro určování hodnot algebraických výrazů a možnost jejich rychlého zjišťování pro různé hodnoty proměnných
 - **Lomené algebraické výrazy** – ověřování ekvivalentnosti prováděných úprav (sestavení vzorců pro výpočet hodnoty počátečního i výsledného výrazu)
 - **Soustavy rovnic** – vedle numerických metod řešení (dosazovací, sčítací, porovnávací) se žáci učí řešit soustavy i graficky – zde využívají možnosti Excelu (rychlého vytváření grafů funkcí ze zdrojové tabulky a rychlého určení řešení)
 - **Funkce** – při hodinách informatiky se žáci naučí sestavovat tabulky hodnot funkcí a vytvořit graf funkce (lineární, lineární lomená, kvadratická); v hodinách matematiky na základě zobrazení grafu funkcí do jedné soustavy souřadnic vyvozují důležité vlastnosti funkcí (monotonie, průsečíky s osami); znalosti z práce s Excelem využívají žáci i při práci se SW GeoGebra – zadávání funkčních předpisů s následným vyobrazením grafů a vyvozováním vlastností funkcí
- textový editor (v našem případě Word) využívají žáci zejména ke tvorbě vlastních přehledů, které vytvářejí buď jako sloupcový text nebo data uspořádaná v tabulkách (vytvářejí si přehledy matematických a fyzikálních vzorců, zde se učí pracovat s editorem rovnic, který umožňuje zapisovat lomené výrazy, výrazy s horními i dolními indexy, s různými typy závorek, výrazy s odmocninami, ...), tyto tabulky formátují (větší formátovací možnosti než v Excelu, který je primárně určen k výpočtům)
- analyticko-syntetický způsob myšlení je ale důležitý i pro další obory – zejména při studiu dějepisu se žáci učí analyzovat historické události, logicky vyvozovat jejich důsledky, což jim umožňuje učit se zaujímat postoje a lépe se tak připravovat na praktický život
- způsob myšlení získávaný při matematice uplatňují žáci i v každodenním životě při řešení náročných situací – musí situaci vyhodnotit, provést analýzu (rozdělit na řešení dílčích problémů) a z dílčích řešení vyvodit konečné řešení situace

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK**Využití nových dovedností pedagogů**

- během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie
- prohloubili jsme dovednosti se softwarem nám již známým, ale začali jsme jej využívat názornějším způsobem – Power Point přestal být pasivním nástrojem pro předvádění prezentací, ale díky možnosti animací a možnosti do prezentací aktivně zasahovat přímo při předvádění se stává i tento software interaktivním nástrojem a jednotlivé snímky lze využít jako doplněk interaktivních prezentací
- některé objekty, jako např. kruhové výseče lze vytvořit v některém grafickém editoru (u nás pracujeme se SW Corel Draw) a do Power Pointu je můžeme vložit
- s textovým editorem má již většina pedagogů zkušenosti, ale nezdá se, aby byl využíván spíše jen jako psací stroj
- při tvorbě prověrek nebo pracovních listů na matematiku je velice efektivní využívat součást textového editoru tzv. editor rovnic, který je určen právě pro psaní matematických výrazů; takto vytvořené objekty lze přetahovat (přes hlavní panel) do Smart Notebooku, ale v něm už je potom nelze dále upravovat, lze je jen zvětšit nebo zmenšit, protože se jedná už jen o grafický objekt (obdoba obrázku)
- stále se učíme pracovat s novým SW – Smart Notebook, protože tento SW v sobě slučuje práci textového editoru, prezentačního softwaru i práci grafického editoru
 - pokud pedagog nezná principy práce v grafickém editoru (označování více objektů, transformace objektů, slučování do skupiny, rozdělení skupiny, vrstvení objektů, propojení textu s obrázkem, ...) je pro něj práce se Smart NoteBookem velice časově náročná a vytvoření mnohdy zdánlivě jednoduché věci zabere hodně času
 - součástí Smart NoteBooku je také editor rovnic, který umožňuje do prezentací vkládat i poměrně složité matematické výrazy
 - je vhodné si tyto výrazy připravit do prezentace předem, pokud nechceme, aby je žáci ihned viděli, je možné k nim přichytit plovoucí lištu (součástí Lesson Activity Toolkit) a vytahovat si je postupně nebo je vložit do vlastního obsahu, který si můžeme tvořit jako součást galerie
 - do vlastního obsahu, který si tvoříme jako součást galerie lze vkládat obrázky, interaktivní a multimediální prvky, soubory a stránky, pozadí a motivy
 - takto vlastnoručně vytvořené objekty máme připravené pro následné použití a není nutné je tvořit vždy znovu, pedagog se tak stává spoluautorem galerie nástrojů
 - využívání nástrojů Smart NoteBooku během vlastní výuky – součástí je velké množství nástrojů, které byly popsány v příloze Metodické příručky pro práci s interaktivním systémem (IAS), která je ve škole k dispozici
 - je vhodné se s těmito nástroji soustavně učit pracovat i když právě netvoříme prezentaci, protože jejich „osahání“ umožňuje snazší využívání během vlastní práce v hodinách a žáci se od nás učí tyto nástroje také využívat – zvýrazňovač, kouzelné pero, lupa, tvary, obrys a výplň objektů, ...

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK

- důležitým softwarem pro přípravu prezentací na matematiku, ale i při vlastní výuce je aplikace GeoGebra – dynamická geometrie
 - v 9. ročníku má významné využití zejména v kapitole Funkce a Povrchy a objemy těles
 - umožňuje rychlé sestavení grafů funkcí, jejich dynamiku, z čehož žáci mohou odvozovat vlastnosti funkcí
 - využitím konstrukčních možností je možné připravovat sítě těles, ale i zobrazovat tělesa ve volném rovnoběžném promítání
 - jednotlivé objekty takto vytvořené v GeoGebře lze exportovat do vytvářených prezentací nebo vkládat do pracovních listů
 - vzhledem k širokým možnostem tohoto softwaru je nutné se s ním učit pracovat v průběhu celého roku, nejen při probírání zmíněných kapitol, aby pedagog získal potřebné dovednosti a využívání tohoto softwaru pro něj bylo skutečným ulehčením a ne zdržováním
- propojení vizualizéru (dokumentační kamera) umožnilo názornější výuku některých kapitol
 - v 9. ročníku zejména v části geometrie – vizualizérem lze snadno zprostředkovat zobrazení 3D modelů těles, modelů sítí těles
 - v dalších ročnících najde široké uplatnění v konstrukční geometrii
 - praktické je jeho využívání při učení se práci s kalkulačkou – všichni žáci mohou sledovat postup na kalkulačce
 - využití najde i při práci s chybou – vyhledávání chyb v sešitech žáků (ve školních sešitech i v domácích úkolech) samotnými žáky
 - výhodné je zejména jeho využití při geometrii
 - umožňuje zobrazovat ukázky z učebnic a zdrojů, které žáci nemají k dispozici, možnost ukázat všem žákům najednou vyhledávání v matematických tabulkách

PŘEDMĚT – MATEMATIKA – 9. ROČNÍK	
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power Pointu	▸ snímky vytvořené v Power Pointu lze importovat do Smart Notebooku, bohužel ale nezůstanou zachované animace, uvidíme jen statický snímek ▸ vhodnější je využití snímků powerpointových prezentací jako doplňku interaktivních prezentací – do interaktivní prezentace lze vložit odkaz na snímek Power Pointu a lze jej tak při vlastní práci rychle spustit a poté se vrátit zpět do interaktivní prezentace ▸ osvědčilo se využití těchto animací doplněných snímků při vyvozování nového učiva (např. úpravy lomených výrazů, řešení rovnic a soustav rovnic, řešení slovních úloh o pohybu, ...)
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při promýšlení, přípravě a tvorbě prezentací – velké množství různých interaktivních nástrojů ve využívaném softwaru, malá zručnost při práci s těmito nástroji ▸ časová náročnost vyhledávání různých materiálů na internetu, ověřování důvěryhodnosti těchto zdrojů a možnosti jejich využití při výuce, tvorba citací při respektování autorských práv ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ občasná nespolehlivost techniky a nemožnost jejího využití při výpadku elektrického proudu ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.2.3. PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 2. stupeň*V. Čejková*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Cvičení z matematiky										0+1	0+1
							celková týdenní hodinová dotace 0 + 1 hodina				

Charakteristika předmětu

Cvičení z matematiky je vyučováno jako volitelný předmět v 9. ročníku. Hodinová dotace je zřejmá z učebního plánu školy. Výuka je realizována převážně v kmenové učebně, je ale využívána i počítačová učebna.

Svým charakterem navazuje na výuku matematiky. Zařazovány jsou nestandardní úlohy, při jejichž řešení žák může, ale nemusí, využívat osvojený matematický aparát a může uplatnit i nestandardní metody řešení úloh. Při jejich řešení bude více uplatňována skupinová práce.

Samozřejmou součástí musí být využívání výpočetní techniky (zejména kapesních kalkulačků, ale i počítačů a vhodného výukového SW), což zpřístupňuje matematiku i méně nadaným žákům a ti tak získávají důvěru ve vlastní schopnosti.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- rozvíjení schopnosti aplikovat matematické dovednosti při řešení úloh z praxe
- rozvíjení myšlení (logického, kombinatorického, abstraktního, exaktního) a paměti
- osvojování si různých metod řešení úloh
- matematizaci reálných situací s vědomím, že realita bývá složitější než matematický model
- správnému odhadování výsledků
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíje
- ní přesnosti, vytrvalosti a systematickosti v práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení****Žák:**

- při řešení typových úloh žák vybírá vhodný způsob jejich řešení
- používá osvojené postupy, algoritmy a vztahy a snaží se je zobecňovat

- správně a účelně používá matematickou symboliku
- matematické postupy dokáže využít při matematizaci a řešení úloh i v jiných oborech (fyzika, chemie, zeměpis)
- posoudí reálnost zjištěných výsledků, z chyby se dokáže poučit

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami – práce ve dvojicích, práce ve větších skupinách
- vede žáky k plánování postupů
- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost volit různé postupy při řešení
- při zadávání úloh využívá ICT
- vede žáky k využívání znalostí i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě

Kompetence k řešení problémů**Žák:**

- při řešení neznámého typu úlohy (pro žáka tedy problémové úlohy) se učí hledat shodné, ale i odlišné rysy s již známými typy úloh
- na základě toho se snaží odvodit možný způsob řešení úlohy a aplikovat známé postupy řešení, případně přijít s novým, logicky správným postupem
- v případě nalezení více možných způsobů řešení vybírá co možná nejefektivnější způsob
- učí se správně pomocí matematických pojmů definovat, co má zjistit
- dokáže provést rozbor úlohy a ze zadání úlohy vybrat údaje potřebné k řešení a vyčlenit údaje k řešení nepotřebné, případně určit, které další vztahy bude při řešení úlohy potřebovat
- při řešení těchto úloh dokáže vhodně a správně využívat běžně dostupné zdroje informací (MFCHT), kalkulátor a ICT
- vzorečky si osvojuje jejich vyvozováním
- dokáže provést odhad a posoudit reálnost výsledku

Učitel:

- zadává úlohy obsahující i údaje pro výpočet nepotřebné
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k provádění odhadů výsledků a ověřování výsledků

Kompetence komunikativní**Žák:**

- porozumí zadání slovní úlohy
- pokud zadání úlohy nerozumí, dokáže bez ostychu o pomoc při její interpretaci požádat spolužáka případně učitele
- dokáže zformulovat hypotézu a vhodně argumentovat při jejím ověřování

- používá správně a účelně matematickou terminologii a symboliku

Učitel:

- vede žáky ke správnému a účelnému používání matematické terminologie a symboliky
- zařazuje práci ve skupinách

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák:**

- postupně se učí pravidla práce ve skupině – snaží se pracovat samostatně, ale v případě potřeby dokáže o pomoc požádat a tuto pomoc přijmout
- snaží se pomoc poskytnout, je-li o ni požádán
- učí se poznávat, kdy druhý pomoc potřebuje a dokáže se vcítit do situace druhého a podle toho s ním jednat
- dochází k poznání, že člověk sám lépe pochopí podstatu problému, pokud ji někomu vysvětluje a tím si vytváří pozitivnější představu o sobě samém a začíná si více důvěřovat

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž je vhodné spolupracovat ve skupině
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje žákům hodnocení výsledků své práce na základě předem daných kritérií

Kompetence pracovní**Žák:**

- učí se účelně využívat kalkulátor, MFCHT a ICT a tyto dovednosti využívá i v dalších vzdělávacích oblastech
- postupně zdokonaluje práci s rýsovacími potřebami, zlepšuje jemnou motoriku a grafický projev
- učí se účelně využívat pracovní prostor a plochu tak, aby to jeho práci zkvalitnilo a urychlilo
- dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami

Učitel:

- dbá na správné používání rýsovacích potřeb
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům využívat MFCHT
- zařazuje úlohy, při jejichž řešení je vhodné využívat kalkulátory, případně ICT
- učí žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu

Integrace průřezových témat

OSV, VDO

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vyhodnocování tabulek a grafů týkajících se stavu životního prostředí (míra škodlivých látek v ovzduší, ve vodě) při práci s daty (vazby na Př, Ch, F, Ze)

EGS a MEV

- vyhodnocování tabulek a grafů zabývajících se zejména hospodářstvím jednotlivých evropských zemí
- získávání těchto informací z různých mediálních zdrojů

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ročník (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák: (OVO 15, 16, 17, 19, 20, 21) - užívá množiny bodů dané vlastnosti při řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků, obecných čtyřúhelníků - provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce pomocí symboliky, provádí konstrukci	Konstrukční úlohy a užití Thaletovy věty - konstrukční úlohy na využití množin všech bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy na využití Thaletovy věty - konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z M 6 – trojúhelník z M 7, 8 – rovinné útvary
	- určí podobné obrazce v rovině a určí příslušný poměr podobnosti - určí rozměry podobného obrazce k danému - užívá věty uu, sss, sus pro určení podobnosti trojúhelníků - užívá měřítko plánu a mapy - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru (početně i graficky) - změní délku úsečky v daném poměru (poč. i gr.)	Podobnost a užití v praxi - podobnost trojúhelníků - užití podobnosti v geometrických úlohách užití podobnosti v praxi	z M 6, M 7 – shodnost geometrických útvarů z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol
	- používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka - vypočítá povrch a objem hranolu, válce - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles	Povrch a objem hranolu a válce hranol, válec – opakování, rozšíření o řešení úloh s využitím Pythagorovy věty	z M 7 – povrch a objem hranolu z M 8 – Pythagorova věta z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 7, 8, 9) - řeší lineární nerovnice a soustavy lineárních nerovnic, řešení znázorní na ose a zapíše pomocí intervalů - řeší jednoduché lineární nerovnice v součinném a podílovém tvaru	Nerovnice - lineární nerovnice - soustava dvou lineárních nerovnic s jednou neznámou - řešení lineárních nerovnic v součinném a podílovém tvaru	z M 8 – rovnice

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ročník (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Číslo a proměnná	Žák: (OVO 7, 8) - rozliší úplnou kvadratickou rovnici od kvadratické rovnice neúplné (bez absolutního členu, ryze kvadratická) - řeší neúplnou kvadratickou rovnici rozkladem na součin - řeší neúplnou i úplnou kvadratickou rovnici pomocí diskriminantu - řeší kvadratickou nerovnici, řešení znázorní graficky a zapíše pomocí intervalů - při řešení kvadratických nerovnic využívá znalost vlastností kvadratické funkce a řešení kvadratických rovnic	Rovnice - neúplné kvadratické rovnice - řešení rozkladem na součin - řešení pomocí diskriminantu - úplné kvadratické rovnice - řešení pomocí diskriminantu - kvadratické nerovnice - grafické řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	z M 8 – úpravy výrazů z CvM 9 – kvadratická funkce
Závislosti, vztahy a práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Žák: (OVO 28, 29) - odvodí goniometrické funkce ostrého úhlu jako pomět stran podobných pravoúhlých trojúhelníků - užívá kalkulátor pro určování hodnot goniometrických fcí - řeší úlohy z praxe vedoucí k využití goniometrických funkcí ostrého úhlu i Pythagorovy věty - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Goniometrické funkce ostrého úhlu - zavedení funkcí sinus, cosinus, tangens, kotangens ostrého úhlu - užití při řešení úloh z praxe včetně řešení úloh na povrch a objem těles	z M 9 – podobnost trojúhelníků z M7, 8 – povrchy a objemy těles z M 8 – Pythagorova věta do F – akustika

5.2.3.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
Technika a způsoby jejího využití	◦ IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	▸ využití interaktivních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich doplnění, rozšíření a aktualizace (prezentace jsou tvořeny v SW Smart Notebook, jako doplněk těchto prezentací jsou využívány jednotlivé snímky tvořené v SW Power Point – umožňují názornější animace nežli Smart Notebook, lze do nich během prezentace dopisovat, při využití časování, které je snadno nastavitelné se lze individuálně věnovat žákům – výhodné zejména v geometrii při konstrukčních úlohách nebo při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) ▸ řešení úkolů přímo v prezentaci – lze se k řešeným příkladům snadno vracet během hodiny i v následujících hodinách (každou hodinu si lze uložit), což umožňuje zpětnou vazbu vyučujícímu i žákům, využít práci s chybou ▸ možnost využití výukového SW – (např. GeoGebra) při různých činnostech frontálního vyučování – vyvozování, výklad, řízená samostatná činnost, ... ▸ možnost doplňování a dokreslování do obrázků (jednoduché konstrukce)
	◦ vizualizér	▸ využíván zejména ve fázi diagnostické a při vlastním hodnocení žáků, při získávání zpětné vazby ▸ praktické je jeho využívání při učení se práci s kalkulačkou – všichni žáci mohou sledovat postup na kalkulačce (nejvíce se osvědčilo při výuce goniometrických funkcí) ▸ kontrola domácích úkolů, ukázky domácích úkolů všem žákům při práci s chybou ▸ možnost okamžitého zobrazení grafů z různých zdrojů a práce s nimi

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
Technika a způsoby jejího využití	◦ hlasovací zařízení	Motivace ▸ lze využít k aktualizaci již známých poznatků ▸ vyučující zároveň zjišťuje míru dřívějšího osvojení poznatků a schopnost vybavování ▸ vyučující získá informaci, které dřívější znalosti nutné pro osvojování nového učiva je třeba důkladněji zopakovat a na které žáky je nutné se více zaměřit Fixace a diagnóza ▸ upevňování znalosti vzorců, což je nutným předpokladem schopnosti tyto vzorce dále využívat při řešení aplikačních úloh ▸ určování správné číselné hodnoty
	◦ videokamera	▸ lze využít zejména při vlastním hodnocení žáků – jejich hodnocení zaznamenáno a žáci mohou poté sami posoudit své hodnocení
	◦ digitální fotoaparát	▸ při skupinové práci u flipchartů – jednotlivé flipcharty lze vyfotit a umístit na stránky internetové stránky třídy – žáci mají možnost vracet se k příkladům, jejichž řešení nemají zapsané v pracovním sešitě
	◦ multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ tisk pracovních listů a prověrek pro žáky ▸ tisk hodnotících kritérií pro žáky, kteří si je vlepí do sešitu – mohou s těmito kritérii průběžně pracovat ▸ skenování materiálů, které jsou dále využívány při tvorbě digitálních prezentací
IA učebnice	▸ nebyly pořízeny interaktivní učebnice ani není zvažováno jejich pořízení	

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následujících hodinách ▸ možnost interaktivních prezentací s využitím nástrojů Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědi (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ řešení motivačních příkladů ve skupinách u flipchartů
	o výklad (expoze)	▸ využití interaktivních prezentací tvořených v aplikaci Smart Notebook, které lze hypertextovým odkazem propojit s prezentací tvořenou v Power Pointu (tyto prezentace umožňují širší využití animací a umožňují i dopisování do prezentací, čímž se zvyšuje interaktivita) nebo v SW GeoGebra (dynamická geometrie) – prezentace tvořené v Power Pointu nebo GeoGebře netvoří samostatný výstup, ale jsou součástí SmartNotebookových prezentací
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o procvičování (fixace)	▸ práce žáků u IA tabule na předem vložených příkladech, střídání žáků při řešení jednotlivých částí příkladů – učitel funguje pouze jako průvodce a usměrňovatel, stěžejní je práce a zapojení žáků ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů nebo v lavicích ▸ řešení příkladů do školního sešitu se současným zobrazením pomocí vizualizéru – ostatní žáci mají možnost sledovat práci žáka a ten má zároveň příklad zapsaný v sešitě ▸ možnost práce v interaktivních prezentacích tvořených s využitím nástrojů Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědi (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků)
	o aplikace	▸ jako nejinteraktivnější a nejefektivnější způsob v této fázi se jeví práce ve skupinách u flipchartů – žáky je možno rozdělit do skupin podle úrovně osvojených znalostí a dovedností a lze zařazovat aplikační úlohy různé obtížnosti; společný flipchart a možnost aktivního zapojení každého jednotlivce (každý má v ruce fix) umožňuje rozvíjet analyticko-syntetické myšlení podle schopností žáků a navázat na řešení příkladu i postojovou rovinou
	o shrnutí (diagnóza)	▸ sestavení přehledů z užitých prezentací (přehled vzorců, postup řešení úloh, ...) ▸ shrnující testy a pracovní listy

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
Rozvoj kompetencí		▸ interaktivní metody umožňují vytvářet podmínky podle aktuálních možností žáků ▸ žáci se učí využívat různé informační zdroje (vlastní poznámky, matematické tabulky) a získané informace se učí aplikovat při řešení konkrétních úloh ▸ důležitá je spolupráce žáků – jsou vedeni k tomu, že sami se nejvíce naučí, když učí někoho jiného – to je umožňováno zejména při práci ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) ▸ při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat a vyvozovat vlastní závěry ▸ žákům je umožněno volit vlastní pořadí řešení nabízených příkladů, čímž se učí posuzovat obtížnost úloh a volí postup, který nejvíce vyhovuje jejich způsobu učení ▸ nejdůležitější části vyučovací látky jsou žákům prezentovány z různých úhlů a různými metodami ▸ důležitou součástí učení je práce s textem – prvním krokem při řešení každé úlohy je vždy její pozorné přečtení, vyhledání informací důležitých pro řešení úlohy ▸ žáci se učí stanovovat jednotlivé kroky postupu řešení, přičemž uplatňují analyticko-syntetické myšlení, jednotlivé kroky určitého postupu se učí porovnávat s již známými typy úloh, hledají odlišnosti (při krokování úloh lze využívat nástroje Lesson Aktivita Toolkit) ▸ při chybném stanovení kroků se žáci častěji dopouštějí chyb při řešení – je využívána práce s chybou, žáci se učí poznávat, proč se dané chyby dopustili a stanovit správný postup, aby se chyba neopakovala ▸ při chybné interpretaci daných údajů se učí klást otázky, které by odpovídali jejich vlastní interpretaci ▸ důležité je poznání žáků, že cvičení z matematiky využívá znalosti principů, které si žáci osvojili během matematiky v průběhu celé školní docházky a tyto principy se učí uplatňovat ▸ při vlastním hodnocení na základě daných kritérií se učí posuzovat příčiny vlastního neúspěchu a hledat způsoby, jak být úspěšnější ▸ žáci se učí hodnotit vlastní pokrok, někdy zvládnou již samostatně, někdy s pomocí otázek, které mohou být součástí připravených prezentací a které vycházejí ze stanovených cílů, tím se žáci učí i posoudit, zda stanovených cílů dosáhli ▸ cíle jsou stanovovány ve spolupráci se žáky a vycházejí vždy z toho, co již žáci znají
	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení; vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje organizuje a řídí vlastní učení)	

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ každá úloha je vlastně naznačený problém, který má být žáky vyřešen ▸ žáci se učí určit jádro problému, provést analýzu úkolu (velice vhodná je metoda brainstormingu s využitím flipchartů) ▸ na základě této analýzy se učí členit řešení na jednotlivé kroky, čímž si osvojují algoritmizaci úloh ▸ na podrobnou analýzu navazuje syntetická část, během níž žáci využívají předchozí znalosti a zkušenosti z řešení podobných problémů a uplatňovat logické i empirické metody ▸ po zvládnutí úloh s jednodušším zadáním přistupujeme k úlohám se širším zadáním, kterou žáci řeší ve více fázích ▸ skupinová práce (v lavicích nebo u flipchartů) umožňuje diferencovat zadání podle úrovně žáky zvládnutých dovedností ▸ při řešeních žáci vyvozují vzorečky, přičemž využívají různé analogie, využívají znalosti z příbuzných oborů ▸ žákům je umožněno řešit úlohy různými variantami (opět umožněno při skupinové práci, ale velice vhodná je i práce individuální), porovnáváním získaných řešení mezi sebou se učí posuzovat vhodnost, efektivitu a bezpečnost jednotlivých variant ▸ teoretické znalosti se učí využívat při řešení reálných úloh, s nimiž mohou přijít do styku b běžném životě

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ rozvoj těchto kompetencí navazuje na obě předchozí ▸ k vyřešení jakékoli úlohy, musí žáci dobře porozumět textu úlohy, umět jej interpretovat a převést do jazyka matematiky - užívat odbornou terminologii a matematickou symboliku ▸ žáci se učí zdůvodňovat postup řešení a obhájit svá tvrzení na základě již osvojených znalostí ▸ jsou-li předem připravené úlohy v prezentacích je možné snáze zapojit více žáků do řešení každé úlohy zapojit – vyzkouší si tak řešení různých částí úlohy, během práce sděluje své úvahy, vysvětluje je případně obhájí; během hodiny je možné se ke kterémukoliv snímku s úlohou vrátit, uložením těchto prezentací je možné se k nim vracet i v následujících hodinách nebo při doučování ▸ během hodiny dostává příležitost promluvit každý žák, ať už je to při práci u interaktivní tabule nebo ve skupině ▸ zejména při kooperativních metodách má žák příležitost sdělovat a obhajovat své názory a učí se přijímat názory druhých ▸ na závěr žáci provádějí vlastní hodnocení na základě stanovených cílů ze začátku hodiny nebo na základě otázek, které ale taktéž vycházejí ze stanovených cílů
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ rozvíjeny jsou zejména při kooperativní práci ve skupinách, žáci se učí spolupracovat a nacházejí své silnější stránky, které uplatňují, tím je umožněn jejich vlastní posun, rozvíjí své dovednosti a učí se zaujímat postoje ▸ při práci ve skupině (v lavicích nebo u flipchartů) se žáci učí respektovat názor druhého, učí se nesprávný názor slušně vyvracet, to ale předpokládá, že učí aktivně naslouchat ▸ žáci při skupinové práci rychle zjišťují, že aby byla spolupráce efektivní a dosáhli výsledku, musí respektovat pravidla ▸ silným nástrojem k rozvoji této kompetence se ukázalo být i vlastní hodnocení žáků ve skupině, v níž pracovali – žáci se učí posuzovat míru vlastního přispění ke splnění společného cíle

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije, podle svých možností poskytuje účinnou pomoc)	▸ zejména při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace ▸ pro dosažení očekávaného výstupu má žák možnost volit úlohy, které bude řešit, pořadí jejich řešení a způsob ▸ žák může volit individuální řešení a v případě, že potřebuje pomoci, hledá tuto pomoc u spolužáka nebo učitele, ti pomoc poskytují pokládáním vhodných otázek, pomocí nichž žák nachází řešení ▸ žáci pracují ve dvojicích, ale převládá individuální práce ▸ žáci pracují ve skupinách (v lavicích nebo flipchartů), skupiny mohou mezi sebou spolupracovat („vyslání zvěda“) ▸ žák může pracovat u interaktivní tabule v připravené prezentaci pod vedením učitele – toto využívají žáci zejména tehdy, pokud ještě cítí velkou nejistotu v osvojování dovedností ▸ všechny výše uvedené způsoby lze vzájemně kombinovat, vyžaduje to, mít hodinu dobře promyšlenou a připravenou
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ tím, že je žákům umožněno volit úlohy, které budou řešit, pořadí jejich řešení a způsob, učí se zejména vhodně rozvrhnout čas, plánovat postupy, využívat pomoc druhých ▸ řešením úloh v sešitech, u flipchartu, na klasické tabuli, na interaktivní tabuli se žáci učí rozvrhnout vhodně pracovní plochu, čímž rozvíjejí i plošnou představivost; každá z těchto pracovních ploch dává žákům jiné možnosti, umožňuje využívat různé nástroje, rozvíjí různý stupeň motoriky ▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě, mají možnost nastavená kritéria připomínkovat (vhodným a slušným způsobem), případně je upravovat ▸ posilují své volní vlastnosti

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK**Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

- využití interaktivních nástrojů umožňuje názornější výuku
- při zařazení práce ve skupinách (v lavicích nebo u flipchartů) lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat (žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme nejen žáky se zdravotním postižením, z nich nejčastější jsou u nás vývojové poruchy učení, ale i žáky nadané)
- při vhodném sestavení skupin se učí se žáky se zdravotním postižením pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální)
- pro práci s těmito žáky se nemusí využívat jen práce ve skupinách, ale i jiné organizační formy
- při vlastní práci i následném hodnocení žáků je nutné zohledňovat druh, stupeň a míru znevýhodnění
 - v případě, že je ve třídě žák s těžkým zrakovým postižením (v 9. ročníku v roce 2011/2012) je velice výhodné využití připravených prezentací pro interaktivní tabuli – žák má možnost tyto prezentace a práci v nich sledovat přímo na monitoru počítače
 - na monitoru si čte i zadání úkolů připravených pro hlasovací zařízení nebo zadání a následně při kontrole řešení prověrek
 - pracovní listy a předtištěné prověrky jsou zvětšovány
- vytvořené prezentace, které lze ukládat včetně zaznamenané práce žáků z hodiny se využívají při následném doučování, které je žákům (nejen se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i žákům, kteří byli nemocní nebo si pomaleji osvojují nové učivo) umožněno každý den v době od 7:00 do 7:45 i bez předchozí domluvy nebo podle individuální domluvy v odpoledních hodinách

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK	
Mezipředmětové vztahy	▸ cvičení z matematiky prohlubuje logické a analyticko-syntetické myšlení, důraz je kladen na to, aby žáci pochopili, že potřebné znalosti již mají z hodin matematiky a již je jen aplikují při odvozování a nechápou tak obsahovou náplň cvičení z matematiky jako něco nového ▸ dovednosti získané v hodinách informatiky, kterou se žáci učí již od 5. ročníku využívají při práci v hodinách – ve cvičení z matematiky se jedná zejména o využití tabulkového kalkulátoru (v našem případě Excel) ▸ Funkce – při hodinách informatiky se žáci naučí sestavovat tabulky hodnot funkcí a vytvořit graf funkce (lineární, lineární lomená, kvadratická); v hodinách cvičení z matematiky se učí zobecňovat, čím své myšlení posouvají na vyšší úroveň
Využití nových dovedností pedagogů	▸ během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie ▸ prohloubili jsme dovednosti se softwarem nám již známým, ale začali jsme jej využívat názornějším způsobem – Power Point přestal být pasivním nástrojem pro předvádění prezentací, ale díky možnosti animací a možnosti do prezentací aktivně zasahovat přímo při předvádění se stává i tento software interaktivním nástrojem a jednotlivé snímky lze využít jako doplněk interaktivních prezentací ▸ při tvorbě prověrek nebo pracovních listů je velice efektivní využívat součást textového editoru tzv. editor rovnic, který je určen právě pro psaní matematických výrazů ▸ stále se učíme pracovat s novým SW – Smart Notebook, protože tento SW v sobě slučuje práci textového editoru, prezentačního softwaru i práci grafického editoru

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK	
	▸ důležitým softwarem pro přípravu prezentací na matematiku, ale i při vlastní výuce je aplikace GeoGebra – dynamická geometrie ▸ ve cvičení z matematiky má významné využití zejména v kapitole Funkce ▸ umožňuje rychlé sestavení grafů funkcí, jejich dynamiku, z čehož žáci mohou odvozovat vlastnosti funkcí ▸ propojení vizualizéru (dokumentační kamera) umožnilo názornější výuku některých kapitol ▸ praktické je jeho využívání při učení se práci s kalkulačkou – všichni žáci mohou sledovat postup na kalkulačce ▸ využití najde i při práci s chybou – vyhledávání chyb v sešitech žáků (ve školních sešitech i v domácích úkolech) samotnými žáky ▸ výhodné je zejména jeho využití při geometrii ▸ umožňuje zobrazovat ukázky z učebnic a zdrojů, které žáci nemají k dispozici, možnost ukázat všem žákům najednou vyhledávání v matematických tabulkách
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power Pointu	▸ snímky vytvořené v Power Pointu lze importovat do Smart Notebooku, bohužel ale nezůstanou zachované animace, uvidíme jen statický snímek ▸ vhodnější je využití snímků powerpointových prezentací jako doplňku interaktivních prezentací – do interaktivní prezentace lze vložit odkaz na snímek Power Pointu a lze jej tak při vlastní práci rychle spustit a poté se vrátit zpět do interaktivní prezentace

PŘEDMĚT – CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 9. ROČNÍK	
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při promýšlení, přípravě a tvorbě prezentací – velké množství různých interaktivních nástrojů ve využívaném softwaru, malá zručnost při práci s těmito nástroji ▸ časová náročnost vyhledávání různých materiálů na internetu, ověřování důvěryhodnosti těchto zdrojů a možnosti jejich využití při výuce, tvorba citací při respektování autorských práv ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ občasná nespolehlivost techniky a nemožnost jejího využití při výpadku elektrického proudu ▸ nemožnost propojení některých aplikací

Poznámky k realizaci PT:

Celou výuku matematiky silně prostupuje naplňování průřezových témat z oblasti OSV. Zařazováním skupinové práce nebo práce ve dvojicích se upevňují zejména charakterové a volní vlastnosti žáků. Opakováním vzorců, pravidel a pouček se u žáků rozvíjí dovednost zapamatování a jejich užíváním při řešení úloh z praxe se žáci učí řešit problémy. K naplňování průřezových témat z této oblasti dále přispívá sama osobnost učitele – jeho chování, způsob vyjadřování, vztah k žákům, řešení vzniklých problémů.

Nejvíce jsou zastoupena témata **1.1.2.** (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů), **1.1.3.** (moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)), **1.2.7.** (moje učení), **1.3.1.** (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle), **1.4.3.** (dobrá organizace času), **1.4.4.** (dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění- relaxace, efektivní komunikace atd.)), **1.8.6.** (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)), **1.9.1.** (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)), **1.9.2.** (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)), **1.9.3.** (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence), **1.10.1.** (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)

Z oblasti VDO celou výukou prostupuje téma **2.1.2.** (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů))

Jelikož je v naší škole poměrně velké procento romských žáků (tito jsou v každé třídě), je samozřejmou součástí praktické naplňování multikulturní výchovy. Učitel zejména svým vlastním příkladem učí žáky bezproblémovému soužití s tímto etnikem a napomáhá jeho zapojení do běžného života třídy. Naplňována jsou zejména témata **4.1.1.** (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti), **4.1.4.** (respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy), **4.2.1.** (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci), **4.2.2.** (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost), **4.2.6.** (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)), **4.2.9.** (lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy), **4.5.2.** (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.3.1. PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 1. a 2. stupeň

V. Čejková

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Informatika					1	1	1	0+1	0+1	0+1	1+3
	celková týdenní hodinová dotace 1 hodina						celková týdenní hodinová dotace 1 + 3 hodiny				

Charakteristika předmětu

Informatika je vyučována jako samostatný předmět od pátého ročníku. Hodinová dotace v jednotlivých ročnících je zřejmá z učebního plánu školy. Výuka je realizována v počítačové učebně. Při větším počtu žáků ve třídě (více než 15 žáků) bude třída dělena na skupiny.

Při vzdělávání v této oblasti by měli žáci dosáhnout informační gramotnosti na základní uživatelské úrovni.

Dobré zvládnutí ICT umožňuje její použití ve všech oborech vzdělávání (využívání výukového SW, vyhledávání a zpracovávání informací, prezentování výsledků své práce, vzájemná komunikace, ...)

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení významu ICT v běžném životě
- vyhledávání informací a práci s nimi
- rozvíjení myšlení (algoritmického a logického)
- osvojování si různých forem a metod práce s ICT
- kritickému hodnocení získaných informací
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti a systematičnosti v práci
- vybudování respektu k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- žák účelně a správně používá terminologii a symboliku, která je často úzce provázána s matematikou
- při práci s informacemi žák vybírá vhodnou aplikaci a způsob jejich zpracování a prezentace
- používá osvojené postupy a algoritmy
- kriticky zhodnotí zdroj informací a reálnou možnost jejich využití, z chyby se dokáže poučit

Učitel

- vyžaduje správné používání terminologie
- umožňuje žákům využívat vlastní poznámky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- v případě více zdrojů informací přemýšlí o rozdílech a shodách a jejich příčinách
- nenechá se odradit počátečním nezdarem
- při řešení úloh dokáže vhodně a správně využívat běžně dostupné zdroje informací (Internet, elektronické encyklopedie, e-mail, ...)
- uvědomuje si zodpovědnost při získávání a šíření informací

Učitel

- zadává takové úkoly, které žáků umožňují využívat různé zdroje informací
- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Žák

- rozumí různým typům informačních prostředků, využívá je ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- pokud neumí rozpoznat a využít příslušný informační zdroj, dokáže bez ostychu požádat o pomoc spolužáka případně učitele
- dokáže prezentovat výsledky své práce a vhodně argumentovat při jejich obhajobě

Učitel

- využívá různé způsoby při zadávání úkolů (předtištěné, rozesílání e-mailem, ...) a odevzdávání úkolů žáky
- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- postupně se učí pravidla práce ve skupině – přijímání různých rolí a ovlivňování kvality společného výsledku
- dokáže pomoc poskytnout, je-li o ni požádán
- učí se poznávat, kdy druhý pomoc potřebuje a snaží se mu pomoc poskytnout
- dochází k poznání, že člověk sám lépe pochopí podstatu problému, pokud ji někomu vysvětluje a tím si vytváří pozitivnější představu o sobě samém a začíná si více důvěřovat

Učitel

- umožňuje žákům při plnění úkolů vzájemně spolupracovat
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení své vlastní práce i na hodnocení práce ostatních žáků na základě předem daných kritérií

Kompetence pracovní**Žák**

- učí se účelně a bezpečně využívat ICT a tyto dovednosti využívá i v dalších vzdělávacích oblastech
- postupně zdokonaluje práci s ICT a dosahuje tak rychleji a kvalitněji výsledků a uvědomuje si využitelnost těchto dovedností ve všech profesích
- dbá na šetrné zacházení se svěřenou technikou

Učitel

- umožňuje žákům využívat ICT nejen při hodinách informatiky, ale i ve volném čase k přípravě referátů a projektů na jiné předměty a je jim nápomocný
- vyžaduje pravidelnou údržbu svěřené techniky

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijmutí jiného názoru

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

MEV

- získávání informací z různých mediálních zdrojů

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Základy práce s počítačem	Žák: vyjmenuje některé informační instituce	základní pojmy informační činnosti - informace - informační zdroje - informační instituce	návštěva místní knihovny – ukázka vedení databáze knih, databáze čtenářů (písemná X v elektronické podobě)
	Žák: (OVO 1) využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - skříň počítače - monitor - klávesnice - myš - scanner - tiskárna - dataprojektor	Aj 5 – popis počítače
	Žák: (OVO 2, 3) používá značení diskových jednotek velkými písmeny při praktických činnostech správně používá pojmy pevný disk, disketa, flash disk, CD, DVD využívá program Průzkumník nebo jiný manažer k organizování uložených dat	operační systémy a jejich základní funkce - MS Windows práce s programem Průzkumník nebo s jiným manažerem - organizace uložených dat - složka - vytváření složek a podsložek - přejmenování složky - přesun složky - odstranění složky	
	Žák: (OVO 2, 3) respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady	seznámení s formáty souborů (doc, gif) multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s HW a SW	

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Základy práce s počítačem	Žák: (OVO 3) - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - uvědomuje si důležitost správného sezení u počítače a dodržování bezpečné vzdálenosti očí od monitoru	zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	z Prv 3, Pří 5 – návykové látky, činnosti a zdraví
Vyhledávání informací a komunikace	Žák: (OVO 5) vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	společenský tok informací vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z Čj 3, 4, 5, – KSV (písemný projev – náležitosti komunikace v písemné formě) MEV – 6.1.4. (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
	Žák: (OVO 6) komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	základní způsoby komunikace e-mail, chat, telefonování	
	Žák: (OVO 4) při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	metody a nástroje vyhledávání informací	
		formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Zpracování a využití informací	Žák: (OVO 7) pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru - o vkládá mezery na správném místě - o napíše velká písmena s použitím klávesy Shift - o píše písmena s diakritikou - o rozčlení souvislý text na řádky a odstavce (souvisle napsanou básničku) - o k opravám chyb používá funkci „kontrola pravopisu“, případně vyvolá nabídku PTM - o k pohybu v textu využívá bezpečně myš nebo klávesy - o označí znak, slovo, větu, odstavec, celý text pomocí myši nebo klávesnice - o kopíruje a přesouvá části textu pomocí myši nebo přes schránku - o vytvořené soubory ukládá do sebou vytvořených složek	základní funkce textového a grafického editoru - o základní pravidla editace textu - o znak, slovo, řádek, odstavec - o základní klávesy (malá a velká písmena, písmena s diakritikou) - o kontrola pravopisu - o členění textu na řádky a odstavce (Shift Enter X Enter) - o pohyb v textu • pomocí myši • pomocí kláves - o blok – označování textu • pomocí myši • pomocí kláves - o kopírování a přesouvání částí textu • pomocí myši • přes schránku - o ukládání souborů do složek	o z Čj 5 – KSV (písemný projev – logické členění textu na odstavce, kontrola pravopisu)

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Zpracování a využití informací	Žák: (OVO 7, 9) ○ ovládá práci s textovým editorem ○ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem ○ zpracuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě • vytvoří a zformátuje text (písmo, odstavec) • k urychlení a zjednodušení formátování používá kopírování stylu • k úpravě textu do sloupců využívá tabulátory • vytvoří jednoduchou tabulku • k tvorbě jednoduchých seznamů využívá odrážky a číslování • vloží obrázek do dokumentu, k správnému umístění využívá funkci „obtékání textu“ • k psaní matematických zápisů využívá „Editor rovnic“ • při tvorbě vlastního dokumentu využívá jako zdroj informací Internet – stahuje text i obrázek	textový editor (MS Word) ○ spuštění, popis prostředí, panely nástrojů ○ formátování písma • font • řez • velikost • barva ○ formátování odstavce • zarovnání • řádkování • mezery ○ kopírování stylu ○ pravítko, tabulátory ○ jednoduché tabulky ○ odrážky a číslování ○ obrázky v dokumentu ○ text ve sloupcích ○ vkládání matematických symbolů Internet ○ vyhledávání textových informací na Internetu ○ přenos textu do textového editoru, jeho úprava a příprava pro tisk ○ vyhledávání obrazových informací na Internetu ○ přenos obrázku do textového editoru, jeho včlenění do textu a příprava pro tisk	○ z Čj 1. a 2. období – KSV (zpracovávání referátů v textovém editoru s využitím informací z Internetu) ○ MEV – 6.1.4. (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Vyhledávání informací a komunikace	Žák: (OVO 8) ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií	uplatnění ve všech dalších vzdělávacích oblastech, v nichž je nutné vyhledávání informací
		hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Zpracování a využití informací	Žák: (OVO 9, 10, 13) - o uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - o zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální podobě - o využívá Power Point při přípravě a prezentaci referátů na ostatní předměty	prezentace informací (prezentační program Power Point) - o pracovní plocha - o snímek - o režimy zobrazení - o nastavení rozvržení - o přidání nového snímku - o odebrání aktuálního snímku - o řazení snímků - o obecný postup při tvorbě prezentace - o editace a formátování textu - o vkládání objektů a práce s nimi - o obrázek - o automatický tvar - o organizační diagram - o tabulka - o graf - o animace objektů - o časování snímků - o spuštění prezentace multimédia	příprava referátů ve formě prezentace ⇒ prezentace pomocí dataprojektoru a notebooku v kmenových učebnách
	Žák: (OVO 9, 10, 13) - o ovládá práci s grafickým editorem - o uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - o zpracuje na uživatelské úrovni informace v grafické podobě • vytvoří jednoduchou pozvánku a plakát na školní akci	počítačová grafika (vektorová grafika – Corel Draw) - o prostředí a ovládání - o kreslicí nástroje - o tužka - o pravoúhelník - o mnohoúhelník - o elipsa - o výběr objektů - o zobrazování objektů	z Čj 6 – KSV (oznámení) z Čj 7 – KSV (pozvánka) z Vv 7 – práce s barvami a tvary, metody současného výtvarného umění do Vv 8 – užitá grafika, písmo, reklama do Vv 9 – metody současného výtvarného umění MEV 6.6.2. (tvorba mediálního

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
		- o vyplňování objektů - o obrys objektů - o transformace objektů - o tvarovací nástroj - o textový nástroj - o efekty - o aranžování objektů - o export a import dat	sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Zpracování a využití informací	Žák: (OVO 9, 10, 13) - o uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - o zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální podobě - o vytvoří jednoduchou webovou stránku třídy a ve spolupráci s vyučujícím ji vystaví na školním webu	prezentace informací (program na tvorbu internetových stránek Front Page) - o stránka - o barva pozadí - o barva písma - o barva hypertextových odkazů - o úprava textu a obrázku - o zarovnávání odstavců - o vkládání obrázku - o velikost obrázku - o ukládání - o prohlížení dokumentu prohlížečem - o odkazy multimédia	z Čj 6 – KSV (zpráva a oznámení) z Čj 7 – KSV (pozvánka) MEV – 6.6.2. (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)
	Žák: (OVO 9, 10, 13) - o uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - o zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální podobě - o vytvoří jednoduchou interaktivní prezentaci a předvede ji spolužákům	prezentace informací (program pro práci s interaktivní tabulí SmartBoard) - o ovládání tabule - o vkládání textu, formátování textu - o vkládání geometrických tvarů - o vkládání obrázku, práce s galerií - o pořadí objektů - o posun objektu, uzamknutí objektu - o seskupování objektů - o kopírování objektů, nekonečný klonovač - o práce s nástrojem Lesson activity toolkit	

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	Žák: (OVO 11, 12) ○ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ○ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	ochrana práv k duševnímu vlastnictví copyright, informační etika	MEV – 6.1.4. (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Zpracování a využití informací	Žák: (OVO 9, 10, 13) - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla - zpracuje na uživatelské úrovni informace ve formě tabulek - edituje a zformátuje textovou tabulku (např. rozvrh hodin) - zadáva jednoduché vzorce i s využitím závorek - využívá funkce „SUMA, PRŮMĚR, COUNTIF, SUMIF, KDYŽ, MIN, MAX“ - k získávání informací z tabulek využívá podmíněné formátování, filtr a souhrny - vytváří různé typy grafů - získané znalosti z práce se vzorci a grafy využívá při sestavování tabulek a kreslení grafů lineární, kvadratické a lineární lomené funkce - s pomocí učitele vytváří tabulky a grafy goniometrických funkcí - s tabulkami a grafy funkcí dále pracuje při hodinách matematiky	tabulkový editor (tabulkový editor MS Excel) - prostředí a ovládání - buňka - změna textu - velikost buňky - označování více buněk (souvislá a nesouvislá oblast) - ohraničení - základní úpravy textu - přesouvání - označování řádků a sloupců - vkládání a odstraňování řádků a sloupců - vzorec - funkce - graf - formát buňky	z M 7, 8, 9 – závislosti a data (zpracování dat do tabulek, kreslení grafů a diagramů)

PŘEDMĚT – INFORMATIKA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Zpracování a využití informací	Žák: - vyjmenuje oblasti a zaměstnání, v nichž se využívají databáze - pomocí „Průvodce“ vytvoří jednoduchou databázi (např. „Knihovna“, „Rejstřík osob“, ...) - pomocí průvodce vytváří jednoduché dotazy - připraví sestavu databáze k tisku	databáze – MS Access (rozšiřující učivo – bude zařazeno u nadanějších žáků) - základní pojmy - databáze - datová tabulka - záznam - pole - základní objekty databáze - tabulky - přepínání mezi zobrazeními tabulky - vytváření tabulek - nastavení tabulek - datové typy - základní operace v tabulkách - dotazy - výběrové dotazy - vytváření dotazů - formuláře - vytváření formulářů - sestavy - vytváření sestav	

5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. PŘEDMĚT – PRVOUKA – 1. stupeň

J. Sedláková, M. Šustáčková, J. Zahálka

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Prvouka	2	2	2			6					
Přírodověda				2	1	3					
Vlastivěda				1	2	3					
	celková týdenní hodinová dotace 12 hodin										

Charakteristika předmětu

Jednotlivé obory oblasti Člověk a jeho svět spolu úzce souvisejí a jsou propojeny, jsou propojeny i s jinými oblastmi. Celé oblast pak souvisí i s problematikou každodenního života. Žáci by měli zejména různými činnostmi odhalovat zákonitosti přírody a jejich vliv na život a životní prostředí člověka.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu

je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- projevuje ochotu k učení a ochotu poznávat něco nového
- je schopen sám nebo za pomoci si vyhledat informace, k tomu využívá encyklopedie nebo dotazy u starších, rodičů, příbuzných i učitelů
- účelně využívá encyklopedie a atlasy

Učitel:

- správně používá obecné pojmy a vede žáky k jejich užívání
- vede žáky k využívání znalostí v ostatních předmětech i v reálném životě
- vede žáky samostatně nebo ve skupině k provádění pokusů

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- respektuje názory druhých
- využívá získané vědomosti a znalosti v různých vědomostních soutěžích a testech

Učitel:

- předkládá žákům problémové úlohy z praktického života
- vede žáky k samostatnému řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých a k vyjádření vlastního názoru

Kompetence komunikativní

Žák:

- dokáže přijmout argumentaci jiných, je schopen pracovat ve skupině
- k získávání nových vědomostí využívá dotazů, nebojí se zeptat na věc, které je mu nejasná

Učitel:

- učí žáky naslouchat, vyjadřovat se ústně i písemně

- využívá různé způsoby zadávání úkolů

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák:**

- zapojuje se do práce ve skupině a přijímá různé role
- sleduje pozorně práci ostatních členů skupiny

Učitel:

- vede žáky k ochraně lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí
- integruje tělesně i mentálně postižené žáky

Kompetence pracovní**Žák:**

- hledá jak uplatnit získané dovednosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
- při provádění praktických činností volí podle rady učitele vhodné pomůcky, nástroje a metody práce tak, aby neohrozil zdraví své ani zdraví druhých, dodržuje zásady bezpečné práce

Učitel:

- zařazuje činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků se zřetelem na jejich další rozvoj

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 1. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Místo, kde žijeme	Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště škola - prostředí školy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace obec (město) - její části naše vlast - domov Evropa a svět - cestování	
Lidé kolem nás	Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny soužití lidí - mezilidské vztahy chování lidí - vlastnosti lidí, - pravidla slušného chování právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy kultura - podoby a projevy kultury	do Tv 1 – vztahy mezi lidmi OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě), 1.7.1. (péče o dobré vztahy) z Čj 1 – vlastnosti postav MKV – 4.2.6. (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy))

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 1. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Lidé a čas	Žák: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	orientace v čase a časový řád - určování času - kalendáře - režim dne - roční období	
Rozmanitost přírody	Žák: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů	do Tv 1 – ochrana přírody

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 1. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk a jeho zdraví	Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	lidské tělo - životní potřeby a projevy - základní stavba péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim - pitný režim - pohybový režim - zdravá strava - nemoc - drobné úrazy a poranění - první pomoc - úrazová zábrana návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace	do Čj 1 – přípravné období čtení z Tv 1 – péče o zdraví do Tv 2 – zdravý životní styl

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 2. ročník (2 hodiny / týden)		
	Očekávané výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme	Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště škola - prostředí školy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy obec (město), místní krajina - její části - poloha v krajině - minulost a současnost obce (města) - význačné budovy - dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary naše vlast - domov - krajina - národ Evropa a svět - cestování
		Přesahy a vazby, PT, poznámky - z Čj 2 – psaní adresy - do Aj 6 – škola - VDO – 2.3.2. (obec jako základní jednotka samosprávy státu) - z M 2 – tělesa, rovinné útvary - z Čj 2 – vlastní jména - do VI 5 – Evropa a svět

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 2. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Lidé kolem nás	Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace - obchod, firmy - zájmové spolky - politické strany - círky - pomoc nemocným, sociálně slabým - společný „evropský dům“ chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - principy demokracie právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy kultura - podoby a projevy kultury základní globální problémy	do Aj 3, 4 – rodina z Tv 2 – kolektivní hry, výchova ke spolupráci do Tv 3 – vlastnosti člověka, vytrvalost do Aj 3 – pozdravy, představení

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 2. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Lidé a čas	Žák: - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - na příkladech porovnává minulost a současnost	orientace v čase a časový řád - určování času - režim dne - roční období současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - bydlení - předměty denní potřeby - průběh lidského života - státní svátky a významné dny regionální památky - péče o památky báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj	do M 2 – jednotky času do Pří 5 – Vesmír a Země do Aj 4 – režim dne do Aj 5 – roční období, měsíce do Aj 5 – čas do Aj 5 – bydlení
Rozmanitost přírody	Žák: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	rostliny, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - význam v přírodě a pro člověka rovnováha v přírodě - základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy	z Čj 2 – slovní zásoba do Aj 3, 4 – ovoce, zelenina do Aj 3, 4 – živočichové EV – 5.1.1. (les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)) do Tv 2 – ochrana životního prostředí do Pří 5 – ochrana přírody

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 2. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk a jeho zdraví	Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	lidské tělo - životní potřeby a projevy - základní stavba a funkce - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou partnerství, rodičovství - rodina a partnerství péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim - pitný režim - pohybový režim - zdravá strava - nemoc, drobné úrazy a poranění - první pomoc - úrazová zábrana - osobní hygiena - návykové látky a zdraví osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace	OSV – 1.2.4. (co o sobě vím a co ne) do Aj 4 – lidské tělo do Pří 5 – lidské tělo z Čj 2 – hygienické návyky při psaní do Aj 5 – zdravý životní styl z Tv 2 – pohybový režim, atletika z Tv 2 – člověk a volný čas, pohybové aktivity do Tv 3 – osobní hygiena, člověk a volný čas do Tv 3 – zdravý živ. styl, relaxace do Pří 5 – osobní bezpečí

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 3. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Místo, kde žijeme	Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	domov - orientace v místě bydliště škola obec (město), místní krajina - dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) - vodstvo na pevnině - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie - světové strany Evropa - cestování mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah - grafika - vysvětlivky	do VI 4 - domov z Čj 3 – pravopis VDO – 2.3.2. (obec jako základní jednotka samosprávy státu) do VI 4 – okolní krajina do VI 5 – mapy do Aj 5 – mapa
Lidé kolem nás	Žák: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace chování lidí - pravidla slušného chování kultura základní globální problémy	z Tv 3 – kolektivní spolupráce
Lidé a čas	Žák: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	orientace v čase a časový řád - kalendáře - letopočet - režim dne - roční období současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny	do VI 4 – orientace v čase

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 3. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Rozmanitost přírody	Žák: roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	látky a jejich vlastnosti - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení, proudění vzduchu - význam pro život nerosty a horniny, půda rostliny, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí rovnováha v přírodě - význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy	do Pří 5 – látky a jejich vlastnosti do Pří 5 – voda a vzduch do Pří 4, 5 – nerosty a horniny EV – 5.1.1. (les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)) do Pří 5 – rovnováha v přírodě
		271	

PŘEDMĚT – PRVOUKA – 3. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk a jeho zdraví	Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozpozná život ohrožující zranění - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	lidské tělo - základní stavba a funkce - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - biologické a psychické změny v dospívání návykové látky, činnosti a zdraví - odmítání návykových látek - počítače osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace - brutalita a jiné formy násilí - služby odborné pomoci - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek situace hromadného ohrožení	do Pří 5 – lidské tělo do Inf 5 – zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky OSV – 1.2.4. (co o sobě vím a co ne)

5.4.2. PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 1. stupeň*J. Sedláková, M. Šustáčková, J. Zahálka*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Prvouka	2	2	2			6					
Přírodověda				2	1	3					
Vlastivěda				1	2	3					
	celková týdenní hodinová dotace 12 hodin										

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jednotlivé obory oblasti Člověk a jeho svět 1. i 2. vzdělávací oblasti spolu úzce souvisejí a jsou propojeny, jsou propojeny i s jinými oblastmi. Celá oblast pak souvisí i s problematikou každodenního života. Žáci by měli zejména různými činnostmi odhalovat zákonitosti přírody a jejich vliv na život a životní prostředí člověka. Poznávají planetu Zemi, učí se o rozdílnosti podmínek života na Zemi, učí o základních podmínkách a o nutnosti jejich zachování

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se

člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu (encyklopedie, publikace pro děti, ...) a dotazy u rodičů, prarodičů, ...
- propojuje výsledky svých pozorování a svého učení s poznatky, které získal v jiných předmětech a praktickými zkušenostmi, které má z běžného života

Učitel:

- zadáváním dobrovolných domácích úkolů (vyhledej, zkus zjistit, ...) vede žáky k vyhledávání informací a využívá jejich zájmu
- odkazuje na témata probíraná v jiných předmětech a využívá praktických zkušeností žáka

Kompetence k řešení problémů**Žák:**

- dokáže odhadnout nebezpečí, které hrozí od některých živočichů, rostlin apod., a dokáže odhadnout a pojmenovat nebezpečí, které hrozí
- na základě získaných poznatků řeší praktické úkoly v běžném životě (dokáže pečovat o zvířata a rostliny, vysvětlí některé přírodní jevy, ...)

Učitel:

- používá při výuce praktické příklady a demonstruje probírané učivo na příkladech z praxe
- využívá vlastní zkušenosti žáků z běžného života, zážitky z cestování

Kompetence komunikativní**Žák:**

- naslouchá druhým
- dokáže krátce vypovědět o zážitku nebo prezentovat zjištěné údaje

Učitel:

- používá správně a účelně a na přiměřené úrovni odbornou terminologii a vede k tomu i žáky
- vede žáky k tomu, aby uměli prezentovat zjištěné údaje a vede je k tomu, aby naslouchali druhým

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák:**

- chápe nutnost ochrany lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí

Učitel:

- vede žáky k ochraně přírody a krajiny, vysvětluje na příkladech její nutnost pro život každého jedince i jeho zdraví

Kompetence pracovní**Žák:**

- používá bezpečně vhodné nástroje
- dodržuje pravidla bezpečné práce
- dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu se zvířaty

- dokáže pečovat o rostliny

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných nástroje a laboratorní vybavení, vede žáky, aby si osvojili užívání laboratorního vybavení (mikroskop, lupa, ...)
- dodržuje pravidla bezpečné práce a vede k tomu i žáky
- dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu se zvířaty a seznamuje žáky s nebezpečími, která hrozí
- seznamuje žáky s péčí o rostliny, seznamuje je s nároky rostlin

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Rozmanitost přírody	Žák: - objevuje propojenost živé a neživé přírody - vyjmenuje základní veličiny, jednotky látek, změní základní veličiny - popíše základní vlastnosti vzduchu a vody - nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka	látky a jejich vlastnosti - druhy látek - změny skupenství - vlastnosti látek - veličiny – měření, měrné přístroje, základní jednotky voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a skupenství vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení, proudění vzduchu - význam vody a vzduchu pro život nerosty a horniny, půda - významné horniny a nerosty - vznik půdy a její význam	z Prv 2 – látky a jejich vlastnosti do F 6 – skupenství látek do M 6 – převody jednotek do Přs 7 – vlastnosti látek z Prv 2 – voda, vzduch do Z 6 – voda, vzduch do Přs 7 – směsi z Prv 2 – nerosty, horniny do Z 6 – nerosty, horniny do Přs 7 – vlastnosti látek, směsi
	Žák: - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	rostliny, houby, živočichové - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka	EV – 5.1.1. (les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)) – beseda + pracovní listy

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk a jeho zdraví	Žák: - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví	osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí - rozpoznání nebezpečnosti situace a její řešení, předcházení úrazům - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)	z Prv 3 – osobní bezpečí z Tv 4, 5 – chování lidí, kolektiv z Čj 4 – telefonický rozhovor do VI 5 – globální problémy
		situace hromadného ohrožení	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Rozmanitost přírody	Žák: - popíše polohu a pohyby Země ve vesmíru - vysvětlí souvislost se střídáním ročních období a dne a noci - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi	Vesmír a Země - sluneční soustava - den a noc - roční období	z Prv 3 – jednotky času do Z 6 – Země jako vesmírné těleso do F 9 – sluneční soustava
	Žák: - zkoumá základní společenstva ve vybraných ekosystémech - vysvětlí vzájemné vztahy mezi organizmy a rozdíly v přizpůsobení organismů jejich prostředí	rostliny, houby, živočichové - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam vody, vzduchu, půdy a Slunce pro život	EV – 5.1.1. (les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) – beseda + pracovní listy) z Prv 3 – rostliny, živočichové, houby do Př 6 – rostliny, houby, živočichové, životní projevy živých organismů do Přs 7 – voda a vzduch do Ch 9 – paliva EV – 5.2.1. (voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) – beseda + pracovní listy)

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Rozmanitost přírody	Žák: - zodpoví podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází souvislosti v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, třídí organismy do známých skupin podle nejzákladnějších znaků - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí jeho výsledek	rovnováha v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva	z Prv 3 – rovnováha v přírodě
	Žák: - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozliší aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí za stav životního prostředí a jeho ochrana - ochrana rostlin a živočichů - třídění a likvidace odpadů	z Prv 3 – ohleduplné chování k přírodě do Př 7 – ochrana přírody
Člověk a jeho zdraví	Žák: - na základě poznatků o lidském těle vysvětlí základní funkce některých orgánů a soustav - chápe podporu vlastního zdraví - vyjmenuje složky zdravého životního stylu a činnosti, které mohou poškodit zdraví - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	lidské tělo - životní potřeby a projevy člověka - základní stavba a funkce některých soustav a orgánů	z Prv 3 – lidské tělo do Př 8 – biologie člověka
	Žák: rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině,	z Prv 2 – vývoj jedince

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
		partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	
Člověk a jeho zdraví	Žák: - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho zachováním - uvědomuje si důležitost vlastního zdraví - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - rozpozná život ohrožující zranění	péče o zdraví, zdravá výživa - zdravý životní styl - denní režim - správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní a duševní hygiena	z Prv 3 – péče o zdraví z Tv 5 – osobní hygiena do Aj 6 – volný čas do Aj 7 – zdravý životní styl do Aj 7 – denní režim do Př 8 – nemoci, úrazy, prevence
	Žák: - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - chápe nebezpečí drog a dokáže rozpoznat nebezpečí, které hrozí	návykové látky, činnosti a zdraví návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	z Prv 3 – návykové látky, činnosti a zdraví do Inf 5 – zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky do Př 8 – návykové látky
	Žák: - vysvětlí pravidla chování v situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - vysvětlí pravidla silničního provozu a chová se podle nich	osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním	z Prv 3 – osobní bezpečí z Tv 5 – chování lidí v krizových situacích

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
		provozu ◦ dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ◦ šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích ◦ bezpečné chování v rizikovém prostředí ◦ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
	Žák: ◦ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ◦ ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	situace hromadného ohrožení ◦ rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ◦ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) ◦ integrovaný záchranný systém	

5.4.2.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití	IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	▸ využití interaktivních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich úprava, doplnění, úprava a aktualizace ▸ možnost využití internetu při výuce (přehrávání videí, vyhledávání obrázků, ...) ▸ možnost vložení odkazů do prezentací na obrázky, videa na internetu ▸ vzájemné propojení prezentací pomocí odkazů ▸ opětovné využití prezentací pro opakování nebo připomenutí v následujících hodinách nebo ve vyšším ročníku ▸ možnost vyhledání informace nebo obrázku z důvodu aktuální potřeby při hodině ▸ možnost zobrazení výukových programů a jeho využití pro frontální výuku ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD
	vizualizér	▸ zobrazení přírodniny (rostlina, živočich, nerost, hornina, houba, ...) položené na stole ▸ zvětšení objektu, jeho digitalizace a popis nebo uložení pro následnou potřebu (využití v následující hodině, vložení do prezentace, ...) ▸ zobrazení materiálů žáků (obrázky, fotografie) při jejich prezentaci
	hlasovací zařízení	▸ využití prezentací vytvořených pro SmartResponse pro opakování, procvičování nebo shrnutí učiva ▸ okamžitá korekce chyb ▸ možnost využití i pro klasifikaci ▸ okamžitá zpětná vazba pro žáky i učitele ▸ zpestření výuky, kdy tyto prezentace nahradí klasické testové zkoušení

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
	o videokamera	▸ nahrávání přírodních dějů ▸ nahrávání přírodnin (rostliny, živočichové, houby,...) ▸ zaznamenání prezentace referátu
	o digitální fotoaparát	▸ fotografování přírodnin donesených učitelem nebo samotnými žáky ▸ vytvoření databáze obrázků různých přírodnin ▸ využití fotografií v době, kdy není živá přírodnina k dispozici ▸ využití fotografií při tvorbě prezentací (odpadá tak problém s autorskými právy)
	o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ tisk pracovních listů ▸ tisk obrázků pro žáky pro vlepění do sešitu ▸ skenování obrázků, nákrešů, mapek, schémat z atlasů, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů a jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	o text	▸ možnost zvětšení části textu, jeho doplnění, zvýraznění nebo úprava ▸ využití textu jako alternativy textu v tištěné učebnici ▸ možnost zakrytí části textu a jeho doplňování
	o audio	▸ přehrávání audioukázek
	o video	▸ přehrávání videoukázek, které jsou součástí učebnice
	o obrázky	▸ možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, dokreslení, doplnění
	o mapy	▸ možnost zvětšení mapy nebo její části, možnost dokreslování do mapy, označení děje, procesu, postupu ▸ možnost doplnění mapy vlastními poznámkami ▸ možnost uložení upravené mapy jako printscreenu a její využití v následující hodině pro opakování, připomenutí

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
	◦ interaktivní cvičení	▸ součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, která obsahují správná řešení (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) ▸ rozdílná obtížnost cvičení, která je v učebnici barevně odlišená ▸ inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	◦ opakování a motivace	▸ využití vytvořených prezentací pro opakování učiva ▸ využití interaktivních prezentací ve více hodinách pro opakování nebo připomenutí ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ vytvoření prezentací pro poznávání přírodnin
	◦ výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací ▸ využití vizualizéru pro zobrazení přírodnin, fotografií, map, obrázků z učebnic a atlasů
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele)
	◦ aplikace	▸ využití interaktivních prezentací – interaktivita se dá využít i pro aplikaci, pro odvozování ▸ návodné otázky vložené do prezentací ▸ postupné odkrývání obrazovky (nástroj roleta)
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy ▸ využití prezentací i pro klasifikaci

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ zadávání referátů nebo otázek a domácích úkolů, kdy mají zjistit nějakou informaci (internet, kniha, rodiče nebo prarodiče) ▸ vyhodnocování věrohodnosti informací z elektronických zdrojů, správná práce s internetem (upozornění na nebezpečí)
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ zadávání problémových úkolů, zadání těchto úkolů může být součástí prezentace ▸ vedení k odvozování souvislostí ▸ úkoly a otázky vedoucí úvaze nebo vyvození z vlastní zkušenosti (postupné odkrývání snímku – nástroj roleta, řazení údajů pomocí nástrojů Lesson Activity Toolkit)
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ prezentace referátů, vyprávění před třídou, možnost využití vizualizéru při prezentaci (obrázek, fotografie, kresba, ...)
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ zadávání skupinové práce (úkoly mohou být součástí prezentací, odkaz pak ukáže správné řešení) ▸ řešení úkolů pomocí pracovních listů
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ vytváření vztahu k životnímu prostředí (obrázky z internetu, různá videa a zpravodajské servery)

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK	
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ opakované využití prezentací, které jsou na internetu a umožňují využití žáky doma při domácí přípravě ▸ interaktivní prezentace jsou k dispozici i asistentům pedagoga, kteří je mohou využívat při samostatné práci, kdy respektují individuální tempo žáka a realizují individuální přístup k žákovi
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost provázání jednotlivých prezentací odkazy, odkaz do prezentace, která byla využita v jiném ročníku a při jiném předmětu ▸ využití jedné prezentace při výkladu různých kapitol v různých ročnících a různých předmětech
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky ▸ pestrost a různorodost práce při využití rozličných softwarů a formátů prezentací

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK	
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.4.3. PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 1. stupeň*J. Sedláková, M. Šustáčková, J. Zahálka*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Prvouka	2	2	2			6					
Přírodověda				2	1	3					
Vlastivěda				1	2	3					
	celková týdenní hodinová dotace 12 hodin										

Charakteristika předmětu

Jednotlivé obory oblasti Člověk a jeho svět 1. i 2. vzdělávací oblasti spolu úzce souvisejí a jsou propojeny, jsou propojeny i s jinými oblastmi. Celé oblast pak souvisí i s problematikou každodenního života. Žáci by měli zejména různými činnostmi odhalovat zákonitosti přírody a jejich vliv na život a životní prostředí člověka. Poznávají planetu Zemi, učí se o rozdílnosti podmínek života na Zemi, učí o základních podmínkách a o nutnosti jejich zachování

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat

a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- je schopen sám nebo za pomoci si vyhledat informace, k tomu využívá encyklopedie, ICT nebo dotazy u starších, rodičů, příbuzných i učitelů
- chápe význam obecně používaných pojmů a správně je používá
- používá běžné používané pojmy a symboly, chápe jejich význam a použití

Učitel

- vede žáky k různým způsobům učení se nabídkou vhodných úkolů (pamětní, logické, činnostní, učení se individuálně, ve dvojicích, ve skupině, zařazujeme pokusy, pozorování)
- vede žáky k prezentaci toho, co se naučili

Kompetence k řešení problémů**Žák**

- dojde-li k ohrožení zdraví dokáže se správně zachovat a oznámit rychle problém učiteli
- dokáže ověřit získané poznatky na příkladech z praxe

Učitel

- předkládá problémové úlohy z praktického života
- spolu se žáky řeší situace, které vznikají při vyučování i mimo něj
- vede žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému

Kompetence komunikativní**Žák**

- používá správně a účelně správné pojmy, nově poznaná slova se naučí rychle a správně používat
- na základě svých pozorování a při vedení učitelem dokáže popsat výsledky pozorování
- dokáže přijmout argumentaci jiných a zapojuje se s nimi do diskuse, je schopen pracovat ve skupině a naslouchat druhým
- k získávání nových vědomostí využívá ICT nebo encyklopedie dotazů, nebojí se zeptat na věc, které je mu nejasná

Učitel

- učíme žáky naslouchat, vyjadřovat se ústně i písemně
- zadáváme takové úkoly, které žáků umožňují využívat různé zdroje informací
- učíme žáky naslouchat

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- respektuje tradice a kulturní dědictví různých národů, respektuje jinou etnickou příslušnost a kulturu

Učitel

- využívá vlastních zkušeností žáků s jinými národy a etniky, vede žáky s respektováním jiných názorů, kultur a zvyků

Kompetence pracovní**Žák**

- využívá získané vědomosti a zkušenosti
- pracuje s mapou, buzolou a dalšími běžnými pomůckami, zná základní mapové značky a běžně užívané symboly

Učitel

- při výuce klade důraz na praktické využití vědomostí a dovedností
- seznamuje žáky s různými druhy map, běžně používanými symboly

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Místo, kde žijeme	Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště - popíše místo svého bydliště	domov - popis krajiny a útvarů v krajině - orientace v místě bydliště	z Prv 3 – domov do VI 5 - domov
	Žák: - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	škola - okolí školy - bezpečná cesta do školy a ze školy okolní krajina - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - půda - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí - světové strany	do Aj 6 – škola
Lidé kolem nás	Žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, příbuzenské vztahy - popíše a vysvětlí vztahy v rodině a role jednotlivých členů rodiny - dodržuje pravidla soužití ve škole - ohleduplně se chová k druhému pohlaví	rodina - postavení jedince v rodině - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - práce, zaměstnání	z Prv 3 – rodina do Aj 6 – rodina
	Žák: - rozlišuje rozdíly mezi lidmi, chápe rozdílnost lidských povah - obhájí a odůvodní své názory při různých činnostech svůj názor, připustí svůj omyl	soužití lidí - mezilidské vztahy - komunikace mezi lidmi - principy demokracie - zájmové spolky, církve - pomoc nemocným, sociálně slabým	z Prv 3 – soužití lidí

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Lidé a čas	Žák: - popíše způsoby měření času v minulosti a současnosti - používá a vysvětlí jednotlivé časové pojmy	orientace v čase a časový řád - způsoby určování času v minulosti a dnes, význam určování času - čas jako fyzikální veličina, měření času - kalendáře, letopočet, generace, roční období	z Prv 3 – orientace v čase z M 2 – jednotky času
	Žák: - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti - vyjmenuje státní svátky a významné dny a vysvětlí jejich původ	současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života v minulosti i současnosti - proměny způsobu bydlení v minulosti i současnosti - průběh lidského života, generace - státní svátky a významné dny	

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 5. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Místo, kde žijeme	Žák: - popíše polohu obce a popíše polohu důležitých nebo historických budov v obci - určí světové strany v přírodě i podle mapy - orientuje se v mapě - účelně používá různé druhy map	obec (město), místní krajina - části a poloha v krajině - minulost a současnost - význačné a historické budovy mapa - druhy map, vysvětlivky, měřítko	VDO – 2.3.2. (obec jako základní jednotka samosprávy státu – beseda + pracovní listy) z Prv 3 – obec, místní krajina do Aj 7 – práce s mapou
	Žák: - zprostředkuje ostatním zážitky a zajímavosti z vlastního cestování - porovná způsob života a přírodu v různých zemích světa - vyhledá a zjistí z mapy údaje o některých státech Evropy	Evropa a svět - kontinenty - evropské státy - naše sousední státy	z Prv 3 – Evropa a svět
	Žák: - orientuje se v mapě ČR - charakterizuje jednotlivé oblasti naší republiky - vyhledá na mapě ČR významné řeky, pohoří a velká sídla a popíše jejich polohu - ukáže na mapě významné historické památky ČR - zprostředkuje ostatním zážitky a zajímavosti z vlastního cestování po naší republice	regiony ČR - Praha - vybrané oblasti ČR – jejich poloha, význam pro celou republiku - významná a známá města a místa	z Prv 3 – regiony ČR do D 6 – naše Země v období pravěku do Aj 7 – ČR
	Žák: rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu	naše vlast - domov, národ - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva, princip demokracie - státní symboly - armáda ČR	VDO – 2.2.3. (úloha občana v demokratické společnosti – beseda + pracovní listy) do Ov 6 – naše vlast Do Aj 6 – ČR do Hv 5 – státní hymna

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 5. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Lidé kolem nás	Žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami	chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	do Aj 6 – pravidla slušného chování
	Žák: - rozlišuje rozdíly mezi jednotlivci, chápe rozdílnost lidských povah - obhájí při různých činnostech svůj názor, připustí svůj omyl - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které už nemohou být tolerovány	právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot kultura - kulturní instituce	do Ov 7 – právo a spravedlnost
	Žák: - rozlišuje v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví - druhy vlastnictví - soukromé, veřejné - osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	do Ov 7 – majetek a vlastnictví
	Žák: poukáže ve svém okolí na problémy se životním	základní globální problémy globální problémy přírodního	z Pří 4 – osobní bezpečí

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 5. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	prostředí - rozpozná činnosti, které životní prostředí poškozují - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí ve svém okolí	prostředí	
Lidé a čas	Žák: - vysvětlí jednotlivé časové pojmy - pracuje správně s časovými údaji - zdůvodní význam ochrany přírody i kulturních památek - rozeznává současné a minulé - vyjmenuje významné kulturní památky na území naší republiky s důrazem na nejbližší okolí	regionální památky - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost	
	Žák: - srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti - vyjmenuje státní svátky a významné dny a vysvětlí jejich původ	báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	

5.4.3.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití	IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	- využití interaktivních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich úprava, doplnění, úprava a aktualizace - možnost využití internetu při výuce (přehrávání videí, vyhledávání obrázků, ...) - možnost vložení odkazů do prezentací na obrázky, videa na internetu - možnost využití slepých map pro práci s mapou, možnost vložení odkazu na správné řešení ev. odkazu na obrázek - vzájemné propojení prezentací pomocí odkazů - opětovné využití prezentací pro opakování nebo připomenutí v následujících hodinách nebo ve vyšším ročníku - možnost vyhledání informace nebo obrázku z důvodu aktuální potřeby při hodině - možnost zobrazení výukových programů a jeho využití pro frontální výuku a následná samostatná práce žáků s výukovým programem - využití fotogalerií přímo na internetu, využití webových stránek muzeí, památek, sdružení, institucí apod. - přehrávání DVD s výukovými programy - využití výukových DVD
	vizualizér	- možnost zobrazení a zvětšení map, obrázků, fotografií a dalším materiálů na plochu interaktivního systému, jeho digitalizace a převedení do prezentace - možnost digitalizace obrázku, mapky, schématu a jeho popis, uložení a následné využití - možnost zobrazení map a jejich dokreslování, popis, zvýraznění, vyznačení aktuální oblasti
	hlasovací zařízení	- využití prezentací vytvořených pro SmartResponse pro opakování, procvičování nebo shrnutí učiva - okamžitá korekce chyb - možnost využití i pro klasifikaci - okamžitá zpětná vazba pro žáky i učitele - zpestření výuky, kdy tyto prezentace nahradí klasické testové zkoušení

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
	o videokamera	▸ nahrávání památek, výstav a jejich následné využití při výuce ▸ vytvoření videosekvencí v průběhu školních exkurzí, výletů a jejich následné využití při výuce i v následujících ročnících
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření databáze obrázků zajímavých míst v regionu ▸ vytvoření obrázků v průběhu školních exkurzí, výletů a jejich následné využití při výuce i v následujících ročnících
	o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ tisk pracovních listů ▸ tisk obrázků pro žáky pro vlepění do sešitu ▸ skenování obrázků, nákrešů, mapek, schémat z atlasů, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů a jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	o text	▸ možnost zvětšení části textu, jeho doplnění, zvýraznění nebo úprava ▸ využití textu jako alternativy textu v tištěné učebnici ▸ možnost zakrytí části textu a jeho doplňování
	o audio	▸ přehrávání audioukázek
	o video	▸ přehrávání videoukázek, které jsou součástí učebnice
	o obrázky	▸ využití obrázků, které doplňují a rozšiřují tištěnou učebnici ▸ možnost dokreslení obrázků, doplnění popisu, znázornění nebo zvýraznění schémat ▸ možnost doplňování informací do obrázků

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
	o mapy	▸ možnost zvětšení mapy nebo její části, možnost dokreslování do mapy, naznačení děje, procesu, postupu ▸ možnost využití slepých map pro práci s mapou ▸ možnost doplnění mapy vlastními poznámkami ▸ možnost uložení upravené mapy jako printscreenu a její využití v následující hodině pro opakování, připomenutí
	o interaktivní cvičení	▸ součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, která obsahují správná řešení (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) ▸ rozdílná obtížnost cvičení, která je v učebnici barevně odlišená ▸ inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o opakování a motivace	▸ využití vytvořených prezentací pro opakování učiva ▸ využití interaktivních prezentací ve více hodinách pro opakování nebo připomenutí - možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ vytvoření prezentací pro poznávání přírodnin
	o výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací ▸ využití vizualizéru pro zobrazení přírodnin, fotografií, map, obrázků z učebnic a atlasů ▸ využití internetu pro výklad nového učiva pro přehrávání videoukázek, audioukázek ▸ využití webových stránek muzeí, památek nebo institucí
	o procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) a aktivní zapojení všech žáků ve třídě

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
	◦ aplikace	▸ využití interaktivních prezentací – interaktivita se dá využít i pro aplikaci, pro odvozování ▸ návodné otázky vložené do prezentací ▸ využití nástrojů softwaru pro aplikaci získaných nebo odvozených údajů (Lesson Activity Toolkit, přiřazování, třídění, ...) ▸ postupné odkrývání obrazovky (nástroj roleta)
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy ▸ využití prezentací i pro klasifikaci
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ zadávání otázek a domácích úkolů, kdy mají zjistit nějakou informaci (internet, kniha, rodiče nebo prarodiče) ▸ vyhodnocování věrohodnosti informací z elektronických zdrojů, správná práce s internetem (upozornění na nebezpečí) ▸ porovnání informací z rozdílných zdrojů, kritické hodnocení informací
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ zadávání problémových úkolů, zadání těchto úkolů může být součástí prezentace ▸ vedení k odvozování souvislostí ▸ úkoly a otázky vedoucí úvaze nebo vyvození z vlastní zkušenosti (postupné odkrývání snímku – nástroj roleta, řazení údajů pomocí nástrojů Lesson Activity Toolkit a další možnosti softwaru)
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ prezentace referátů, vyprávění před třídou, možnost využití vizualizéru při prezentaci (obrázek, fotografie, kresba, ...) nebo webové stránky na dané téma

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK		
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor) ◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ zadávání skupinové práce (úkoly mohou být součástí prezentací, odkaz pak ukáže správné řešení) ▸ skupinová práce při řešení úkolů z pracovních listů
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ opakované využití prezentací, které jsou na internetu a umožňují využití žáky doma při domácí přípravě ▸ interaktivní prezentace jsou k dispozici i asistentům pedagoga, kteří je mohou využívat při samostatné práci, kdy respektují individuální tempo žáka a realizují individuální přístup k žákovi	
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání	
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití	

PŘEDMĚT – VLASTIVĚDA – 4. – 5. ROČNÍK	
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky ▸ pestrost a různorodost práce při využití rozličných softwarů a formátů prezentací
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1. PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 2. stupeň

J. Rábová

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Dějepis							2	2	2	2	8
Občanská výchova							1	1	1	0+1	3+1
Společenskovědní seminář							0	2	2	1	5^{*)}
							celková týdenní hodinová dotace 11+6 hodina				

^{*)} volitelný předmět – určený pro žáky, kteří si nezvolili 2. cizí jazyk; o 1 h bude posílena časová dotace zeměpisu (+0,5 h) a přírodopisu (+0,5 h) v 9. ročníku

Charakteristika předmětu

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáka formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žák se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení, vyvozovat závěry a aplikovat je v reálných životních situacích.

Přesahy dané vzdělávací oblastí se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní předměty.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Žák je veden k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladení otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Úkolem dějepisného vzdělávání ke kultivace historického vědomí žáků. Tím není myšleno rozšiřování faktografického základu, ale hledání a nalézání vazeb a vztahů mezi historickými fakty, jejich vysvětlování, na jehož základě žáci mohou pochopit procesy ve společnosti a zaujmout k nim stanovisko.

Těžiště dějepisného vyučování spočívá v pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů, nikoli v množství osvojených faktů.

Fakta mají charakter jedinečného. Jednání lidí, vztahy a vazby mezi nimi, procesy, které svým jednáním lidé vyvolávají a které je svými důsledky zpětně ovlivňují, jsou opakovatelné – ony tedy při správném pochopení mohou být zdrojem poučení z dějin.

Dějepis nemůže být vyučován bez faktů. Jejich osvojení má význam nejen informační, ale i argumentační. Dějepis bez faktů by se stal bezobsažným povídáním o ničem. Avšak každý fakt prezentovaný ve výuce musí mít své opodstatnění.

V dějepisném vyučování by měla být věnována pozornost především rozvoji schopnosti samostatného zjišťování a vyhodnocování informací, samostatné práci s textem (verbálním i ikonickým) a rozvoji všech myšlenkových pochodů, které jsou základem historické kritiky.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- hledání vztahů mezi současností a minulostí
- rozlišování mýtů a skutečnosti
- úctě k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům (respektu k jiné kultuře i s její odlišností)
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje jednotlivé činnosti
- vyhledává a třídí informace získané z literatury, médií, internetu
- uvádí věci do souvislostí a propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- vyhledává a třídí informace, klade otázky, argumentuje, diskutuje, prezentuje výsledky svého učení

Učitel

- nabízí, doporučuje odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou,
- zařazuje kooperativní činnosti, podporuje zájem žáků o učení tím, že oceňuje jejich aktivitu a snahu

Kompetence k řešení problému

Žák

- žák vnímá nejrůznější problémové situace
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech
- k řešení využívá vlastního úsudku
- je schopen obhájit své názory
- využívá a prezentuje poznatky z naučných televizních pořadů

Učitel

- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- nabízí žákům různé úhly pohledu na problém

Kompetence komunikativní**Žák**

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuse, obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky
- naslouchá druhým
- souvisle a výstižně se vyjadřuje

Učitel

- zadává takové úkoly, které žáků umožňují využívat různé zdroje informací, vyžaduje správné a účelné používání odborné terminologie

Kompetence sociální a personální**Žák**

- žák spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, hledá vlastní uplatnění, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi, chápe potřebu účinně spolupracovat
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- žák spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi

Učitel

- zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích, ve skupině
- umožňuje žákům podílet se na hodnocení své vlastní práce i na hodnocení práce ostatních žáků

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí
- chápe základní principy, na nichž fungují zákony a normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chrání a oceňuje tradice a kulturní i historické dědictví

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede k poznání (exkurze) kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- při pracovní činnosti dodržuje vymezená pravidla

Učitel

- vyžaduje od žáků udržování pracovního místa v pořádku a čistotě
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky.</i>
Žák: - osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - pracuje s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny, pomocné vědy historické, archeologie - periodizace dějin - měření času, časová přímka	OSV 1.8.4 – Komunikace (vyprávění o památkách kolem sebe, dle vlastních zážitků z cest...), archivy, muzea, knihovny v regionu ze Z 6 – kalendář do M 7 – celá čísla ze Z 6 – Země jako vesmírné těleso
Žák: - charakterizuje základní typy člověka - rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	pravěk - vývoj člověka a jeho předchůdci - starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	ze Z 6 – světové strany, světadíly Vv 6 – pravěké malby, pojmy
Žák: - pochopí podmínky a důsledky přechodu od sběračů a lovců k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel	OSV 1.5.1 – Kreativita (pokus o vytvoření kresby s pravěkými motivy, výroba nástrojů) ze Z 6 – orientace v mapě Pč 6 – PTM – řemeslné nástroje
Žák: - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu - orientuje se na mapě, vyjmenuje archeologická naleziště	doba kovů (doba bronzová a železná) - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti	Z 6 – orientace v mapě
Žák: - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa - uvede příklady pravěkých kultur na našem území	naše země v období pravěku shrnutí	- návštěva regionálního muzea – expozice pravěk z VI 5 – mapa ČR do Ov 7 – zajímavá a památná místa do Z 9 – mapa ČR

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky.</i>
Žák: - o pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - o vysvětlí důležitost písma a vznik prvních zákonů - o seznámí se s projevy náboženských představ - o najde na mapě důležitá místa a řeky starověkých států - o pojmenuje nejvýznamnější starověké památky	starověk - o starověké civilizace Mezopotámie, Egypta, Indie, Číny - o přírodní podmínky oblasti - o vývoj společnosti - o náboženské představy - o počátek písma a kultury - o přínos starověkých civilizací, vzdělanost	- o VDO 2.2.4 – Občan, společnost, stát (řízený rozhovor – srovnání společnosti v jednotlivých státech) - o ze Z 6 – plán, mapa - o do Ov 7 – vznik států a první zákony - o do Čj 8 – Bible
Žák: - o pochopí podstatu antické demokracie - o chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - o uvědomí si prolínání kulturních vlivů - o objasní význam antiky - o uvede nejznámější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Řecko - o jednotlivé etapy vývoje řecké společnosti: • homérské Řecko • archaické • klasické • helénistické - o řecká vzdělanost, věda, umění - o mytologie	- o VDO 2.2.4 – Principy demokracie (křížovka - despotie, tyranie, demokracie a vysvětlení rozdílů mezi nimi) - o EGS 3.3.1- Jsme Evropané (sestavit přehled událostí a osobností Řecka, majících vliv na rozvoj evropské civilizace a kultury) - o Vv 6 – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) - o do Čj 6, 7 – eposy, řecké báje a pověsti - o do Ov 7 – demokracie dnes - o Tv – řecké OH a jejich odkaz

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky.</i>
Žák: - o učí se chápat formy státní moci - o uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - o získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - o popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - o porovná barbarské civilizace se světem antiky - o pozná umělecké památky starověkého Říma	Řím - o jednotlivé etapy vývoje: • království • republika • císařství - o rozpad římské říše - o počátky křesťanství - o římská kultura, věda, vzdělanost, umění	- o VDO 2.4.2.– Občanská práva (referáty – portréty osobností různého společenského postavení) - o EGS 3.3.1. – Jsme Evropané (malování římských sloupů - vliv Říma, kultury na raně středověké státy) - o do Vv 6 – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) - o do Čj 6, 7 – římské báje
Žák: o uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	naše země v době římské opakování učiva 6. ročníku	o do Ov 7 – zajímavá a památná místa

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné obrazy, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, ...

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	opakování ◦ pravěk, starověk ◦ časová přímka	◦ z M 7 – celá čísla
Žák: ◦ osvojí si periodizaci středověku ◦ charakterizuje první státní útvary v Evropě ◦ popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu ◦ objasní úlohu náboženské víry ve středověku ◦ charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské ◦ rozpozná znaky románského slohu – uvede příklady v Čechách	středověk ◦ raný středověk • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše • první státní útvary na našem území • český stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • křesťanství, boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku	◦ EGS 3.3.2 – Jsme Evropané – zakreslit do mapy Evropy pohyb nových národů, Západní Slované ◦ MKV 4.1.4– Kulturní difference – srovnat křesťanství a islám, hledat příklady soužití ◦ z Ov 6 – národ, vlast, čeští patroni ◦ z Čj 6 – mýty, báje ◦ Vv 7 – byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) ◦ do Ov 7 – zajímavá a památná místa ◦ do Čj 8, 9 – první písemné památky, české pověsti, kroniky ◦ do Čj 9 – vývoj českého jazyka ◦ do Hv 8,9 – hudební dějiny

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Žák: - popíše způsoby zakládání a práva středověkých měst - objasní pokrok v zemědělství, rozvoj řemesel a obchodu - chronologicky seřadí osobnosti přemyslovských knížat a králů, ke každému uvede hlavní události spojené s jejich vládou - vyjmenuje chronologicky všechny Lucemburky, charakterizuje vládu Karla IV. - uvede hlavní znaky gotiky na konkrétních příkladech, pozná gotické stavby v Čechách a v nejbližším regionu, objasní význam univerzit - vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitské hnutí, rozezná husitské zbraně - s pomocí mapy určí nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky	- vrcholný středověk - kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a umění - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	EV 5.3.6 – Lidské aktivity, problémy životního prostředí – osídlování Šumavy, příklad středověkého dolování v Kašperských Horách OSV 1.8.4 – Komunikace – vyprávět vybrané kapitoly Starých pověstí českých z Čj 6, 8 – Staré pověsti české, nejstarší české kroniky – Kosmova a Dalimilova, rozvoj češtiny, Hus z Ov 6 - náš region (historie), založení Klatov Vv 7 – gotické umění (stavitelství, sochařství, malířství) do Hv 9 – gotická hudba, husitské písně

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: uvědomí si úlohu českého státu, význam Jiřího z Poděbrad pro evropskou politiku	- pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská	EGS 3.3.2 – Jsme Evropané – seznámí se s mírovými iniciativami Jiřího z Poděbrad Vv 7 – pozdní gotika (stavitelství, sochařství, malířství)
Žák: - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - porovná způsob života středověkého a renesančního člověka - uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury - ukáže na mapě cesty zámořských plaveb a objasní jejich význam - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	raný novověk - počátky novověku - humanismus a renesance - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - nástup Habsburků, český stát v předbělohorských poměrech - tricetiletá válka opakování učiva 7. ročníku	EGS 3.2.3 – Jsme Evropané – hledá v mapě klíčové události (1492 objevení Ameriky), prolínání obchodu mezi Evropu, Asii, Afrikou a Amerikou MKV 4.2.3 – Kulturní difference – poznávání jiných zámořských kultur Vv 7 - renesance (stavitelství, sochařství, malířství) do Hv 9 – renesanční hudba do Čj 8 – J.A.Komenský z Ov 7 – humanismus, typy států, zajímavá a památná místa

Pomůcky: viz. 6. ročník

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. - baroko a životní styl - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických shrnutí	VDO 2.2.1 – rekatolizace, náb. nesnášenlivost VDO 2.2.2 – USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod, ústava) EGS 3.3.2 – revoluce USA, Fr., VB, 1848 do Vv 8, Hv 8 – baroko (stav., soch., mal., hudba) do Čj 8 – baroko, osvícenství, klasicismus, poč. národního obrození
Žák: - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran	novověk od konce 18. stol. do r. 1914 - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého	EV 5.1.6. – prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy do Vv 8, Hv 9 – klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) Čj 8 – národní obrození, romantismus, setkání se světovou literaturou do Čj 8, Vv 9, Hv 9 – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. v USA

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
○ chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) ○ seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků ○ chápe historický rozměr pojmu rasismus	○ národa ○ rok 1848 v Evropě a v Čechách ○ postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé ○ procesy sjednocování v Německu a v Itálii ○ občanská válka v USA shrnutí, opakování 8. roč.	

Pomůcky: viz. 6. ročník

Pomůcky: viz. 6. ročník

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - registruje 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - definuje okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - vnímá rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	moderní doba - situace v letech 1914 – 1948 - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik Československa, jeho hospodářsko-politický rozvoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava	MEV 6.5.7 – vliv médií na kulturu EGS 3.3.2 – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN MKV 4.3.1 – rasismus 20.st., lid. solidarita během válek EV 5.3.3 – prům. revoluce a živ. prostředí, tech. vynálezy do Čj 9 – literatura 1. pol. 20. stol. do Vv 9, Hv 9 – umění 1. pol. 20. stol. do Ov 9 – problémy lidské nesnášenlivosti

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - oceňuje odkaz účastníků odboje - posuzuje poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky shrnutí	◦ MKV 4.3.1 ◦ EGS 3.3.2 – OSN

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech - rozpoznává znaky totalitní společnosti - chápe vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	dějiny od poloviny 20. století do současnosti - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy)	VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 EGS 3.3.6 Čj 9 – literatura po roce 1945 Ov 9 – mezinárodní organizace

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Žák: - chápe postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokrat. režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	- charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace shrnutí opakování 9. roč.	VDO 2.4.1 – formy vlády EGS 3.3.3 – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU MKV 6.5.8 – sdělovací prostředky a politika Ov 9 – formy vlády Čj 9 – literatura 2. pol. 20. stol. Vv 9, Hv 9 – umění 2. pol. 20. stol. - učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokrat. režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)

5.5.1.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití	○ IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	▸ využití prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ možnost rozšiřování a aktualizace již hotových prezentací ▸ využití Internetu – promítání filmů přímo z Internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ přehrávání historických dokumentů a autentických materiálů z internetu ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ možnost doplňování textu a dokreslování do obrázků z Internetu (př. historické slohy) ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD
	○ vizualizér	▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákrešů a mapek přímo z učebnice, atlasu, fotografií na plochu interaktivního systému (výhoda možnosti zvětšení, doplnění popisu, ...) ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině
	○ hlasovací zařízení	▸ využití prezentací pro hlasovací zařízení SmartResponse ▸ kontrolní testy ▸ procvičování učiva ▸ opakování učiva ▸ shrnutí učiva

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
	o videokamera	›
	o digitální fotoaparát	› vytvoření fotografií historických objektů, památek, jejich využití při tvorbě prezentací
	o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	› tisk pracovních listů › tisk obrázků pro žáky pro vlepění do sešitu › skenování obrázků, nákrešů, mapek, schémat z atlasů, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů a jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	o text	› možnost zvětšení části textu v učebnici › využití textu jako alternativy textu v učebnici › možnost zvýraznění části textu, jeho popis, doplnění › využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy)
	o audio	› přehrávání autentických ukázek
	o video	› promítání videí, která jsou součástí učebnic
	o obrázky	› možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, doplnění › možnost přiřazování textu k obrázkům
	o mapy	› možnost doplňování a dokreslování do mapek a schémat v učebnici
	o interaktivní cvičení	› součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, která obsahují správná řešení (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) › rozdílná obtížnost cvičení, která je v učebnici barevně odlišená › inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	◦ opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ lze využít k aktualizaci již známých poznatků ▸ tvorba referátů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ vytvoření myšlenkové mapy k ujasnění historických souvislostí
	◦ výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (Internet, videa) ▸ využití obrazového materiálu ▸ využití historických dokumentů ▸ využití autentických video záznamů ▸ využití autentických audio záznamů
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků) ▸ vytváření časové přímky k pochopení časové souslednosti ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné) u flipchartů
	◦ aplikace	▸ možnost tvorby referátů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ procvičování učiva
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy ▸ tvoření myšlenkové mapy k ujasnění historických souvislostí

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě referátů ▸ při vyhledávání informací na Internetu, v učebnicích ▸ žáci se učí využívat různé informační zdroje (vlastní poznámky, nástěnné obrazy, mapy, historické dokumenty, tisk, encyklopedie, Internet) a získané informace se učí aplikovat při tvorbě a prezentaci vlastních referátů ▸ důležitá je spolupráce žáků – jsou vedeni k tomu, že sami se nejvíce naučí, když učí někoho jiného – to je umožňováno zejména při práci ve skupinách ▸ při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat a vyvozovat vlastní závěry ▸ žáci se učí hodnotit vlastní pokrok, někdy zvládnou již samostatně, někdy s pomocí otázek ▸ cíle jsou stanovovány ve spolupráci se žáky a vycházejí vždy z toho, co již žáci znají; k tomu jim pomáhají myšlenkové mapy, které mohou být připraveny předem (tvorba map v aplikaci Smart Ideas) a vloženy do prezentace nebo je žáci vytvářejí v průběhu vyučovací hodiny
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě referátů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů a IA učebnic pro část hodiny ▸ po zvládnutí úloh s jednodušším zadáním přistupujeme k úkolům širšího charakteru, který žáci mohou řešit v několika etapách ▸ skupinová práce (v lavicích, u flipchartů nebo u PC) umožňuje diferencovat zadání podle úrovně žáky zvládnutých dovedností

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhajuje)	▸ k vyřešení jakékoli úlohy musí žáci dobře porozumět textu úlohy, umět jej interpretovat ▸ vytváření referátů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ na základě historických souvislostí si utváří vlastní názor, který se učí prezentovat a vhodnou formou obhájit ▸ jsou vedeni k používání odborné terminologie
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů ▸ na základě historických souvislostí si utváří vlastní názor, který se učí prezentovat a vhodnou formou obhájit, zároveň respektuje a ctí rozdílný názor druhých ▸ při práci ve skupině se žáci učí respektovat názor druhého, učí se nesprávný názor slušně vyvracet, to ale předpokládá, že se učí aktivně naslouchat
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace ▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze současnosti ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití Internetu (zpravodajské servery)
	◦ Kompetence pracovní	▸ učí se vhodně rozvrhnout čas, plánovat postupy, využívat pomoc druhých ▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě, mají možnost nastavená kritéria připomínkovat (vhodným a slušným způsobem), případně je upravovat

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami		▸ využití interaktivních nástrojů umožňuje názornější výuku ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na Internetu žákům ▸ při zařazení práce ve skupinách lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat (žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme nejen žáky se zdravotním postižením, z nich nejčastější jsou u nás vývojové poruchy učení, ale i žáky nadané) ▸ při vhodném sestavení skupin se učí se žáky se zdravotním postižením pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální) ▸ pro práci s těmito žáky se nemusí využívat jen práce ve skupinách, ale i jiné organizační formy ▸ při vlastní práci i následném hodnocení žáků je nutné zohledňovat druh, stupeň a míru znevýhodnění ▸ v případě, že je ve třídě žák s těžkým zrakovým postižením (v 9. ročníku v roce 2011/2012) je velice výhodné využití připravených prezentací pro interaktivní tabuli – žák má možnost tyto prezentace a práci v nich sledovat přímo na monitoru počítače ▸ na monitoru si čte i zadání úkolů připravených pro hlasovací zařízení nebo zadání a následně při kontrole řešení prověrek ▸ pracovní listy a předtištěné prověrky jsou zvětšovány
Mezipředmětové vztahy		▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání ▸ znalosti a dovednosti, které žáci získávají, využívají následně v dalších předmětech – zeměpis, český jazyk – literatura, výtvarná výchova, občanská výchova

PŘEDMĚT – DĚJEPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Využití nových dovedností pedagogů		▸ během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie ▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití ▸ propojení vizualizéru (dokumentační kamera) umožnilo názornější výuku některých kapitol ▸ využívání nástrojů Smart NoteBooku během vlastní výuky – součástí je velké množství nástrojů, které byly popsány v příloze Metodické příručky pro práci s interaktivním systémem (IAS), která je ve škole k dispozici ▸ je vhodné se s těmito nástroji soustavně učit pracovat i když právě netvoříme prezentaci, protože jejich „osahání“ umožňuje snazší využívání během vlastní práce v hodinách a žáci se od nás učí tyto nástroje také využívat – zvýrazňovač, kouzelné pero, lupa, tvary, obrysy a výplň objektů, ▸ do vlastního obsahu, který si tvoříme jako součást galerie lze vkládat obrázky, interaktivní a multimediální prvky, soubory a stránky, pozadí a motivy ▸ takto vlastnoručně vytvořené objekty máme připravené pro následné použití a není nutné je tvořit vždy znovu, pedagog se tak stává spoluautorem galerie nástrojů
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu		▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly, ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky
Negativa		▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.5.2. PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 2. stupeň*M. Chloupková*

Předmět	1. stupeň						2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Dějepis							2	2	2	2	8
Občanská výchova							1	1	1	0+1	3+1
Společenskovědní seminář							0	2	2	1	5^{*)}
							celková týdenní hodinová dotace 11+6 hodina				

^{*)} volitelný předmět – určený pro žáky, kteří si nezvolili 2. cizí jazyk; o 1 h bude posílena časová dotace zeměpisu (+0,5 h) a přírodopisu (+0,5 h) v 9. ročníku

Charakteristika předmětu

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáka formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žák se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení, vyvozovat závěry a aplikovat je v reálných životních situacích.

Přesahy dané vzdělávací oblastí se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní předměty.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáka v sociální realitě a s jeho začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Učí žáka respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání včetně jejich důsledků. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáka, posiluje smysl jednotlivce pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáka k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- ctění vlastního národa i jiných národů a etnik (respektování jiné kultury i s její odlišností)
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití

- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, tisku a na Internetu
- seznamuje se s obecně užívanými znaky, termíny a symboly vzdělávacího oboru výchova k občanství a dává je do vzájemných souvislostí
- vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k žákovi
- podporuje samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problému

Žák

- vnímá nejrůznější společenské problémy, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- volí způsoby řešení, je schopen je obhájit

Učitel

- zařazuje jednoduché diskuze
- poskytne žákovi dostatek prostoru k pátrání po informacích z nejrůznějších pramenů

Kompetence komunikativní

Žák

- chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zapojit se do diskuze
- osvojuje si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a učí se je tvořivě využívat

Učitel

- vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování názorů na společenské dění
- nabízí dostatek možností k utváření vztahu a spolupráce s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině, chápe význam týmové práce
- je schopen přijímat v týmu různé role

Učitel

- utváří dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu a dodržování dohodnutých pravidel chování
- seznamuje s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské**Žák**

- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví a potřebu je chránit
- přijímá základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Učitel

- vede žáka k uplatňování svých práv a respektování práv, zájmů a přesvědčení druhých lidí
- pomáhá nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů a uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí

Kompetence pracovní**Žák**

- nachází způsoby, jak využít znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj

Učitel

- nabízí dostatek příležitostí, které umožňují podílet se na ochraně přírodního a kulturního prostředí svého bydliště
- vede k utváření reálných a podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk a společnost	Žák:	naše škola	◦ VDO – 2.1.2. (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů))
	◦ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci ◦ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ◦ rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalizmu	◦ práva a povinnosti žáků ◦ význam a činnost žákovské samosprávy ◦ společná pravidla a normy ◦ vklad vzdělání pro život naše obec, region, kraj ◦ důležité instituce ◦ zajímavá a památná místa ◦ významní rodáci ◦ místní tradice ◦ ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku naše vlast ◦ pojem vlasti a vlastenectví ◦ zajímavá a památná místa ◦ co nás proslavilo ◦ významné osobnosti ◦ státní symboly ◦ státní svátky ◦ významné dny	◦ VDO – 2.3.2 (obec jako základní jednotka samosprávy státu) ◦ do D 7 – náš region ◦ EV – 5.3.5. (ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV)) ◦ z VI 5 – naše vlast ◦ VDO – 3.2.5. (státní a evropské symboly) ◦ do D 7 – národ, vlast, čeští patroni

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	Žák: zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - pomoc lidem v nouzi	
Člověk a společnost	Žák: - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - případné konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	vztahy mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - konflikty v mezilidských vztazích	
Stát a právo	Žák: rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR	právní základy státu - Ústava ČR - složky státní moci - obrana státu	VDO – 2.4.4. (význam Ústavy jako základního zákona země)
	Žák: uveče příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: ◦ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	lidská práva ◦ základní lidská práva ◦ práva dítěte, jejich ochrana ◦ šikana ◦ diskriminace	◦ MKV – 4.5.4. (otázka lidských práv, základní dokumenty)

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk ve společnosti	Žák: - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura - prostředky masové komunikace, masmédia naše vlast - zajímavá a památná místa naše obec, region, kraj - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	Hv do Aj 9 – kulturní tradice do Z 9 – ČR z D 6 – pravěk, starověk D 7 – středověk EV – 5.3.5. (ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV))
	Žák: - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	lidská setkání - rovnost a nerovnost - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti zásady lidského soužití - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování	

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk ve společnosti	Žák: - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy - mezilidská komunikace - problémy lidské nesnášenlivosti	
Stát a hospodářství	Žák: rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek a vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné - duševní - jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	z VI 5 – majetek a vlastnictví

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Stát a právo	Žák: - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, - dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi - vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	peníze - funkce a podoby peněz - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	z M 7 – procenta
	Žák: rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR	z D 6 – starověk do D 7 – novověk
	Žák: - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - význam a formy voleb do zastupitelstev	z D 6 – demokracie VDO – 2.2.3. (úloha občana v demokratické společnosti)
	Žák: přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	lidská práva - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškození lidských práv - šikana, diskriminace	VDO – 2.2.2. (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana) MKV – 4.5.4. (otázka lidských práv, základní dokumenty)

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Mezinárodní vztahy, globální svět	Žák: popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR	Z 7 – Evropa do Z 9 – Česká republika VDO – 3.3.3. (Evropská integrace)
	Žák: uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy - její výhody - významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	VDO – 3.3.4. (instituce Evropské unie a jejich fungování)

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Člověk ve společnosti	Žák: uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	zásady lidského soužití - dělba práce a činností - výhody spolupráce lidí	do Aj 9 – zásady lidského soužití
	Žák: případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	vztahy mezi lidmi konflikty v mezilidských vztazích	do Aj 9 – mezilidské vztahy
Člověk jako jedinec	Žák: popíše jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání - myšlení a jednání - osobní vlastnosti - dovednosti a schopnosti - charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál	OSV – 1.2.3. (moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty))
	Žák: objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot - sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí	do Pč 8, 9 – volba profesní orientace MKV – 4.1.1. (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)
Stát a hospodářství	Žák: rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod, služby jejich funkce a návaznost	

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Stát a hospodářství	Žák: - o na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - o uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	principy tržního hospodářství - o nabídka, poptávka, trh tvorba ceny, inflace - o podstata fungování trhu - o nejčastější právní formy podnikání	o Pč 8, 9 – podnikání
	Žák: o na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze o formy placení	
Stát a právo	Žák: - o objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - o provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - o dodržuje právní ustanovení, která	právní řád České republiky - o význam a funkce právního řádu - o orgány právní ochrany občanů - o soustava soudů - o právní norma, předpis - o publikování právních předpisů	o VDO – 2.4.3. (základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka))

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Člověk ve společnosti	Žák: zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi projevy lidské nesnášenlivosti	do D 9 – projevy lidské nesnášenlivosti MKV – 4.3.6. (projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku)
Stát a hospodářství	Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatní ve svém jednání - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	majetek, vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné - duševní - jejich ochrana - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
	Žák: rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	peníze - rozpočet státu - význam daní - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	M 9 – finanční matematika
	Žák: rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady součinnosti	výroby, obchod, služby jejich funkce a návaznost	Pč 8, 9 – trh práce
Stát a právo	Žák: - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí a státu - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	státní správa a samospráva orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	MEV – 6.5.6. (role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam)) VDO – 2.3.1. (volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby))

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Stát a právo	Žák: - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv, upravujících občansko právní vztahy – koupě, oprava, pronájem	právní řád České republiky - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů - právní norma, předpis - publikování právních předpisů	VDO – 2.2.4. (základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)), 2.4.3. (základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka))
	Žák: - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu - porušování práv k duševnímu vlastnictví	
	Žák: rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	právo v každodenním životě - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele; - styk s úřady	z Čj 7 – tiskopisy

PŘEDMĚT – OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Mezinárodní vztahy, globální svět	Žák: uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace Evropská unie a ČR	ze Z 7 – Evropa do D 9 – mezinárodní organizace VDO – 3.3.3. (Evropská integrace)
Mezinárodní vztahy, globální svět	Žák: - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální projevy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorizmu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	globalizace - projevy - klady a zápory - významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	ze Z 8 – obyvatelstvo světa

Výukou občanské výchovy silně prostupuje naplňování průřezových témat z oblasti VDO. Z oblasti MKV jsou naplňována zejména témata **4.1.** (Kulturní difference), **4.2.** (Lidské vztahy), **4.3.** (Etnický původ), z oblasti OSV jsou nejvíce zastoupena témata **1.7.** (Mezilidské vztahy)

5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA**5.6.1. PŘEDMĚT – FYZIKA – 2. stupeň***J. Zahálka*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Fyzika							2	2	1+1	1+1	6+2
Přírodovědný seminář								0+1			0+1
Chemie									2	2	4
Přírodopis							2	2	1+1	1+0,5	6+1,5
Zeměpis							2	1+1	1	1+0,5	5+1,5
							celková týdenní hodinová dotace 21 + 6 hodin				

Charakteristika předmětu

Jednotlivé obory oblasti Člověk a příroda spolu úzce souvisejí, navzájem se ovlivňují a působí na sebe. Celá oblast je úzce spojena s problematikou každodenního života. Žáci si osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, běžném životě a praxi.

Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od převážně názorného poznání k poznání reflektujícímu prvky vědeckého poznání, učí žáky přesnému vyjadřování, rozvíjí jejich specifické zájmy a uvádí do možností moderních technologií. Pozorování je využíváno jako samostatná metoda zkoumání nebo je součástí experimentu a různých měření. Pomocí těchto metod a kladením otázek, jimiž se ptají na příčiny pozorovaných jevů, získávají představu o reálném světě. Žáci by ale měli mít na zřeteli, že realita bývá mnohem složitější než pokusy prováděné v laboratorních podmínkách.

Spolu s ostatními přírodovědnými předměty směřuje výuka fyziky i k tomu, aby si žáci uvědomovali bohatost a mnohotvárnost skutečnosti i existenci souvislostí a zákonitostí v ní, aby si uvědomovali hodnotu vědeckého poznání i potřebu jeho využívání ku prospěchu jedince i lidské společnosti. Žáci si musí, ale uvědomovat, že rozvojových moderních technologií musí být v souladu s ochranou životního prostředí. Fyzika silně ovlivňuje každodenní život člověka a proto je nutné, aby získané znalosti dovedli vhodným způsobem využívat v praktické životě. Musí si také osvojit základní pravidla bezpečnosti při provádění měření, experimentování a běžném životě. Naprosto samozřejmou součástí chemie je tedy environmentální výchova.

Velmi úzkou vazbu má fyzika na matematiku, chemii, přírodovědu, vlastivědu a přírodopis. Součástí fyziky je i environmentální výchova.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- zkoumání přírodních zákonitostí s využitím pozorování, měření a experimentu
- propojování výsledků svých zkoumání s dalšími vědními obory
- rozvíjení myšlení (zejména analytického a exaktního) a paměti
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti, systematičnosti v práci a manuální zručnosti
- ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
- pochopení významu ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- nové poznatky si upevňuje průběžně
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu a takto získané informace se učí systematicky třídit a dávat do souvislostí
- samostatně experimentuje a ze svých pozorování vyvozuje závěry a to zejména pro praktický život
- propojuje výsledky svých pozorování a svého učení s dalšími vědními obory (zejména chemie, přírodopis, zeměpis, ale také v praktických činnostech)
- uvědomuje si propojení fyziky a reálného světa – provázanost veškerého průmyslu s fyzikou a následné využívání produktů

Učitel

- při výběru učiva respektuje jeho aktuálnost
- učí žáky práci s informacemi a informačními zdroji
- učí žáky vyhledávat a třídit informace, klást otázky, argumentovat, diskutovat, prezentovat výsledky svého učení
- zadává termínované domácí úkoly
- zařazuje úlohy, při jejichž řešení je vhodné využívat kalkulátory
- vede žáky k využívání znalostí i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě
- umožňuje žákům využívat MFCHT, encyklopedie

Kompetence k řešení problémů

Žák

- při provádění praktických činností volí vhodné pomůcky, nástroje a metody práce tak, aby neohrozil zdraví své ani zdraví druhých

- dojde-li k ohrožení zdraví v souvislosti s prováděním pokusů dokáže vhodně a rychle zareagovat a poskytnout první pomoc – takto získané zkušenosti využívá v případě nutnosti v běžném životě
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení a užívá při řešení problémů logické matematické postupy

Učitel

- zadává problémové úlohy, které předpokládají identifikaci problému a nalezení vhodného způsobu řešení
- předkládá problémové úlohy z praktického života
- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost volit různé postupy při řešení

Kompetence komunikativní**Žák**

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- na základě svých pozorování formuluje hypotézy a vhodně argumentuje při jejich obhajobě
- dokáže přijmout argumentaci jiných a zapojuje se s nimi do diskuse
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu

Učitel

- vyžaduje správné a účelné používání odborné terminologie a symboliky
- zadáváme takové úkoly, které žáků umožňují využívat různé zdroje informací

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- zapojuje se do práce ve skupině a přijímá různé role
- sleduje pozorně práci ostatních členů skupiny, a to zejména při provádění pokusů, aby nebyla ohrožena bezpečnost
- přijímá a respektuje pravidla pro bezpečnou práci
- v situaci ohrožující zdraví dokáže rychle a správně zareagovat, v případě nutnosti poskytne pomoc
- chápe nutnost ochrany lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí

Učitel

- ve výuce i při mimoškolních činnostech zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích, ve skupině
- zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami – práce ve dvojicích, práce ve větších skupinách
- zadává úkoly, při nichž je vhodné spolupracovat ve skupině
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- respektuje individuality ve školním i třídním kolektivu

Kompetence pracovní**Žák**

- používá bezpečně nástroje a laboratorní vybavení
- dodržuje pravidla bezpečné práce
- přizpůsobí se omezeným podmínkám a volí pracovní postup přiměřený daným podmínkám
- udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě, aby nedocházelo k ohrožení zdraví
- získané dovednosti a poznatky se snaží aplikovat v praktickém životě, protože fyzika prostupuje všemi obory lidských činností
- využívá znalosti a zkušenosti získané ve fyzice v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání

Učitel

- dbá na dodržování bezpečnostních zásad
- vyžaduje od žáků udržování pracovního místa v pořádku a čistotě

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volních vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – FYZIKA – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Látky a tělesa	Žák: - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité veličiny charakterizující látku a tělesa - určí vodorovnost plochy libelou - vyjadřuje hodnotu veličiny číselnou hodnotou a jednotkou, znázorní ji i graficky a z grafu ji odečte, určí aritmetický průměr z naměřených hodnot veličin - změří délku, objem, hmotnost a teplotu tělesa, vyjádří délku, objem či hmotnost tělesa ve zvolených jednotkách jinými jednotkami - používá s porozuměním vztah $\rho = m:V$ resp. $\rho = m/V$ pro hustotu látky k jejímu měření a pro řešení problémů a úloh - předpovídá, zda se objem, resp. hustota, při dané změně teploty těles zvětší či zmenší a využívá toho při řešení problémů a úloh - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	měřené veličiny - délka - objem - hmotnost - teplota a její změna - čas	Pč 6 – vlastnosti materiálu z M 3 – jednotky délky z M 5 – jednotky obsahu a objemu z M 6 – číselné a logické řady z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky z M 6 – objem kvádrů a krychle, převody jednotek délky a objemu do M 7 – prostorové útvary
Látky a tělesa	Žák: popíše látku, její stavbu, vlastnosti	vlastnosti látek - stavba látek - vlastnosti látek (elektrické, magnetické)	
Elektromagnetické děje	Žák: - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma obvodu - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrický obvod - elektrický proud - vodiče, izolanty - tepelné spotřebiče, pojistka - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	

PŘEDMĚT – FYZIKA – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Pohyb těles, síly	Žák: - rozhodne jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu - sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa a odečítá z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti	pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý	z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky M 7 – poměr (přímá a nepřímá úměrnost) do M 9 – funkce, úlohy o pohybu
	Žák: - pozná, zda na dané těleso působí síla (nebo síly) - změří velikost působící síly siloměrem - znázorní orientovanou úsečkou působící sílu o dané velikosti, směru a působišti - z orientované úsečky, představující působící sílu, určí velikost a směr této síly - s porozuměním používá vztah mezi gravitační silou a hmotností ($F=m \cdot g$) při řešení problémů a úloh - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech - určí podle olovnice svislý směr	gravitační pole a gravitační síla přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky z M 7 – poměr (přímá úměrnost) do M 9 – funkce

PŘEDMĚT – FYZIKA – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Pohyb těles, síly	Žák: ○ používá s porozuměním vztah pro tlak ($p=F/S$) při řešení problémů a úloh ○ vyjadřuje tlak ve zvolené jednotce pomocí jiné jednotky tlaku ○ využívá k řešení problémů a úloh poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, avšak nikoli s jejich obsahem	tlaková síla a tlak ○ vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy třecí síla ○ smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	○ z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky ○ z M 7 – poměr, přímá a nepřímá úměrnost ○ do M 9 – funkce
	Žák: ○ využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy zákony ○ 1.zákon: pokud na těleso nepůsobí výslední síla, těleso zůstává v klidu nebo přímočarém rovnoměrném pohybu ○ 2.zákon: a) čím větší výsledná síla působí na těleso, tím více v dané době změni rychlost b) čím je hmotnost tělesa větší, tím je změna rychlosti tělesa při působení dané síly v daném čase menší ○ 3.zákon: síly, jimiž na sebe působí dvě tělesa jsou stejně velké a opačné	○ z M 7 – poměr, přímá a nepřímá úměrnost
	Žák: ○ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	rovnováha na páce, pevné kladce a těžiště tělesa	

PŘEDMĚT – FYZIKA – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	Žák:	Pascalův a Archimédův zákon	
	- o používá s porozuměním Pascalův zákon při řešení problémů a úloh - o objasní vznik hydrostatického a atmosférického tlaku - o používá s porozuměním vztah pro výpočet hydrostatického tlaku - o vysvětlí pojem přetlak a podtlak - o používá s porozuměním Archimédův zákon - o na základě gravitační a vztakové síly pozná, zda se bude v kapalině těleso potápět, vznášet nebo plovat	- o atmosférický tlak - o tlak v uzavřeném prostoru - o vztaková síla - o hydrostatický tlak	

PŘEDMĚT – FYZIKA – 8. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Energie	Žák: - určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - s porozuměním používá pojem vnitřní energie tělesa a určí ze znalosti teplot tělesa, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou či konáním práce	formy energie - pohybová a polohová energie - vnitřní energie - elektrická energie a výkon - výroba a přenos elektrické energie přeměny skupenství - tání a tuhnutí - skupenské teplo tání - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	EV – 5.2.6. (energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) – beseda ev. referáty žáků) z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky z M 7 – procenta do M 9 – úlohy o směsích do Ch 9 – klasifikace chemických reakcí (exotermické a endotermické)
	Žák: - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - prokáže znalost složení atomu (částice tvořená jádrem a elektrony, které ho obklopují), znalost složení jádra (protony a neutrony) a znalost druhu náboje protonu, elektronu a neutronu - rozhodne na základě znalosti druhu náboje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - rozhodne ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o kladný či záporný ion nebo (neutrální) atom - kvalitativně objasní (pomocí představy, že látky jsou tvořeny stále se pohybujícími	skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difúze a Brawnův pohyb	z Pří 4 – látky a jejich vlastnosti do Přs 7 – vlastnosti látek do Ch 8 – částicová stavba látek

PŘEDMĚT – FYZIKA – 8. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
	částicemi určitého složení, které na sebe mohou působit), jevy: difúze, stlačitelnost a rozpínavost plynů, tekutost plynů a kapalin, tuhost pevných látek, přeměny skupenství látek, zvyšování teploty těles při tření a průchod elektrického proudu látkami rozhodne, zda daná látka (těleso) je ve stavu plynném, kapalném či pevném a má-li následující vlastnosti: pružnost, tvárnost, křehkost, stlačitelnost, rozpínavost		
Zvukové jevy	Žák: - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce - ozvěna, pohlcování zvuku - výška zvukového tónu	

PŘEDMĚT – FYZIKA – 9. ročník (2 hodiny / týden)			
	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Elektromagnetické děje	Žák: - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma obvodu - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními	elektrický obvod - zdroj napětí - spotřebič - spínač elektrický odpor tepelné účinky elektrického proudu	z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky
	Žák: - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - znázorní průběh indukčních čar magnetu či cívky s proudem - s porozuměním požívá pojem perioda střídavého proudu a kmitočet střídavého proudu - zapojí správně polovodičovou diodu	elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla - elektrický náboj - stejnosměrný elektromotor - transformátor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Ch 9 – chemie a elektřina

PŘEDMĚT – FYZIKA – 9. ročník (2 hodiny / týden)			
	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Světelné děje	Žák: - rozliší zdroj světla a těleso, které světlo jen odráží - rozhodne, zda je dané prostředí čiré, průhledné, průsvitné, či neprůhledné - využívá zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - pokusem rozliší spojku od rozptylky - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka	vlastnosti světla - zdroje světla - šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín, zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazu na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla hranolem	
Energie	Žák: - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vymezi hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie - s porozuměním používá pojem jaderné energie a vymezi hlavní části jaderné elektrárny	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením	- EV – 5.2.7. (přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) – beseda ev. referáty žáků), - z Ch 8 – radioaktivní prvky
Vesmír	Žák: - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - s porozuměním pracuje s pojmem světelný rok	sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze hvězdy a jejich složení	z Pří 5 – Vesmír a Země

5.6.2. PŘEDMĚT – CHEMIE*V. Čejková*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Fyzika							2	2	1+1	1+1	6+2
Přírodovědný seminář								0+1			0+1
Chemie									2	2	4
Přírodopis							2	2	1+1	1+0,5	6+1,5
Zeměpis							2	1+1	1	1+0,5	5+1,5
							celková týdenní hodinová dotace				

Charakteristika předmětu

Chemie je vyučována jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. V rámci realizace projektu SIPVZ "ICT je naším pomocníkem" byl zakoupen výukový program firmy Langmaster "Škola hrou" - verze pro teaching. Jeho součástí je velké množství jednoduchých pokusů, na jejichž realizaci jsou postačující i naše nepříliš ideální podmínky pro výuku chemie.

Jednotlivé obory oblasti Člověk a příroda spolu úzce souvisejí, navzájem se ovlivňují a působí na sebe. Celá oblast je úzce spojena s problematikou každodenního života. Žáci by měli zejména různými činnostmi a bádáním odhalovat zákonitosti přírody a jejich vliv na život a životní prostředí člověka.

Zejména činnostní charakter chemie umožňuje žákům získávat důležité dovednosti – objektivně pozorovat a na základě svých pozorování vyslovovat hypotézy, které se učí ověřovat. Pozorování je využíváno jako samostatná metoda zkoumání nebo je součástí experimentu a různých měření. Pomocí těchto metod a kladením otázek, jimiž se ptají na příčiny pozorovaných jevů, získávají představu o reálném světě. Žáci by ale měli mít na zřeteli, že realita bývá mnohem složitější než pokusy prováděné v laboratorních podmínkách.

Protože chemie silně ovlivňuje každodenní život člověka, učí se žáci zaujímat postoj k využívání produktů chemického průmyslu a na něj navazujících výrob, které silně ovlivňují životní prostředí. Naprosto samozřejmou součástí chemie je tedy environmentální výchova.

Další úzké vazby má chemie na matematiku (kvantitativní část chemie), výchovu ke zdraví (zejména biochemie), biologii člověka (první pomoc při zasažení nebezpečnými látkami), zeměpis (znečištění půdy, vody, ovzduší) dále na oblast Člověk a svět práce, protože chemie má zejména činnostní charakter a na další oblasti.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- zkoumání vlastností látek a přírodních zákonitostí s využitím pozorování, měření a experimentu
- propojování výsledků svých zkoumání s dalšími vědními obory
- rozvíjení myšlení (zejména analytické a exaktní) a paměti
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti, systematičnosti v práci a manuální zručnosti
- ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- vhodnému chování při kontaktu s běžně dostupnými chemikáliemi a látkami chemikálie obsahující
- pochopení významu ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- nové poznatky si upevňuje průběžně a na základě získaných zkušeností rozvíjí získané poznatky v průběhu celého života
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu a takto získané informace se učí systematicky třídit a dávat do souvislostí
- samostatně experimentuje a ze svých pozorování vyvozuje závěry a to zejména pro praktický život
- propojuje výsledky svých pozorování a svého učení s dalšími vědními obory (zejména fyzika, přírodopis, zeměpis, ale také výtvarná výchova, pěstitelské práce)
- uvědomuje si propojení chemie a reálného světa – provázanost veškerého průmyslu s chemií a následné využívání produktů výrob zdánlivě nechemických

Učitel

- zadává úkoly, při jejich řešení žáci využívají ICT
- zařazuje dostatek praktických cvičení, při nichž žáci samostatně provádějí pokusy a vyvozují ze svých pozorování závěry
- nabízí dostatek úkolů, na základě jejichž provádění může žák vyvozovat nové poznatky
- vede žáky k využívání poznatků i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žák

- při provádění praktických činností volí vhodné pomůcky, nástroje a metody práce tak, aby neohrozil zdraví své ani zdraví druhých

- dojde-li k ohrožení zdraví v souvislosti s prováděním pokusů, dokáže vhodně a rychle zareagovat a poskytnout první pomoc – takto získané zkušenosti využívá v případech nutnosti v běžném životě
- na základě získaných poznatků řeší praktické úkoly v běžném životě (příprava různých roztoků a jejich aplikace při různých činnostech)

Učitel

- předkládá problémové úlohy z praktického života
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dbá na dodržování bezpečnostních zásad
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek a nástrojů

Kompetence komunikativní**Žák**

- používá správně a účelně chemickou terminologii a symboliku na přiměřené úrovni
- na základě svých pozorování formuluje hypotézy a vhodně argumentuje při jejich obhajobě
- dokáže přijmout argumentaci jiných a zapojuje se s nimi do diskuse
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu

Učitel

- vyžaduje správné a účelné používání chemické terminologie
- nabízí dostatek úkolů, na základě jejichž provádění může žák vyvozovat nové poznatky
- zadává takové úkoly, které žákům umožňují využívat různé zdroje informací

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- zapojuje se do práce ve skupině a přijímá různé role
- sleduje pozorně práci ostatních členů skupiny, a to zejména při provádění pokusů, aby nebyla ohrožena bezpečnost
- přijímá a respektuje pravidla pro bezpečnou práci
- v situaci ohrožující zdraví dokáže rychle a správně zareagovat, v případě nutnosti poskytne pomoc
- chápe nutnost ochrany lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí

Učitel

- zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích, ve skupině
- umožňuje žákům při plnění úkolů vzájemně spolupracovat
- nabízí dostatek úkolů, při nichž žáci spolupracují ve skupině a přijímají ve skupině různé role

- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence pracovní**Žák**

- používá bezpečně vhodné nástroje a laboratorní vybavení
- dodržuje pravidla bezpečné práce
- přizpůsobí se omezeným podmínkám a volí pracovní postup přiměřený daným podmínkám
- udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě, aby nedocházelo k ohrožení zdraví
- získané dovednosti a poznatky se snaží aplikovat v praktickém životě, protože chemie prostupuje všemi obory lidských činností

Učitel

- zařazuje dostatek praktických cvičení, při nichž žáci samostatně provádějí pokusy a vyvozují ze svých pozorování závěry
- dbá na dodržování bezpečnostních zásad
- vede žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek a nástrojů
- učí žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu
- vyžaduje od žáků udržování pracovního místa v pořádku a čistotě
- organizuje exkurze do různých závodů po celé ČR

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volních vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – CHEMIE – 8. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Částicové složení látek a chemické prvky	Žák: (OVO 10, 11) - rozlišuje významy pojmů atom (atomové jádro – protony a neutrony, elektronový obal – elektrony, valenční elektrony), molekula, chemický prvek, chemická sloučenina a užívá je správně v souvislostech - u vybraných látek určí z jejich vzorců počty atomů v molekulách	částicové složení látek - molekuly - atomy - atomové jádro, protony, neutrony - elektronový obal a jeho změny chemických reakcích, elektrony	z F 6 – částicová stavba látek
	Žák: (OVO 2, 12) - určuje ze známého protonového čísla počet protonů a elektronů v atomech prvků, vyhledává v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak, rozlišuje periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků - pracuje bezpečně s dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - zjednodušeně popíše chemickou vazbu, rozlišuje význam pojmů ion, kation a anion, určuje počet protonů a elektronů v jednoatomárních iontech ze známého protonového čísla prvku a náboje iontu	prvky - názvy, značky - vlastnosti a použití vybraných prvků - skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků - protonové číslo chemické sloučeniny - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin (oxidy, sulfidy)	do F 8 – jaderná energie (radioaktivní prvky, nebezpečí radioaktivity)

PŘEDMĚT – CHEMIE – 8. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Chemické reakce	Žák: (OVO 13, 14) - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - přečte chemické rovnice - zapiše chemickou rovnici neutralizaci a srážecí reakci - zapiše iontovou rovnici srážecí reakci - provádí výpočty molárních hmotností sloučenin a molárních koncentrací roztoků	chemické reakce - zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - molární hmotnost - látkové množství - molární koncentrace	z M 6 – dělitelnost přirozených čísel, nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky z M 8 – rovnice
	Žák: (OVO 16) - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	oxidy - názvosloví - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point) do Př 9 – nerosty a horniny
Anorganické sloučeniny	Žák: (OVO 16, 17, 18) - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - používá stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků, indikátory - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	z Čj 7 – popis pracovního postupu bezpečnost práce s čistícími prostředky první pomoc při zasažení těmito látkami

PŘEDMĚT – CHEMIE – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
Očekávané výstupy		Učivo
	Žák: (OVO 16) - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti a použití vybraných solí - oxidační číslo - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
		Přesahy a vazby, PT, poznámky z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point) do Př 9 – nerosty a horniny

PŘEDMĚT – CHEMIE – 9. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Chemické reakce	Žák: (OVO 15) - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci, zhodnotí jejich využívání - s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	klasifikace chemických reakcí - slučování, rozklad - neutralizace - srážecí reakce - reakce exotermní a endotermní - redoxní reakce - výpočty z chemických rovnic	z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky z F 8 – formy energie
	Žák: (OVO 15) - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - známé chemické reakce zařadí podle zadaného kritéria	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota - koncentrace výchozích látek - plošný obsah povrchu výchozích látek - katalyzátor	
	Žák: (OVO 2) - vysvětlí zásady bezpečné práce s olověným akumulátorem používaným v automobilech - zdůvodní nutnost bezpečné likvidace galvanických článků	chemie a elektřina výroba elektrického proudu chemickou cestou	F 9 – elektromagnetické děje (galvanické články)

PŘEDMĚT – CHEMIE – 9. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Organické sloučeniny	Žák: (OVO 19) - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - používá názvoslovná pravidla při sestavování vzorců a tvorbě názvů jednoduchých organických sloučenin	uhlovodíky - v praxi významné alkany - v praxi významné uhlovodíky s vícenásobnými vazbami - v praxi významné aromatické uhlovodíky - názvosloví jednoduchých organických sloučenin	z Čj 7 – popis pracovního postupu
	Žák: (OVO 20) - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	paliva - ropa - uhlí - zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva	EV – 5.2.7. (přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)) z Pří 5 – životní podmínky Př 9 – nerosty a horniny z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol miniprojekt – zemní plyn, uhlí, ropa (vznik, těžba, doprava ke zpracování, způsob zpracování, využití produktů zpracování, výhody a nevýhody jednotlivých paliv, důsledky těžby, dopravy, zpracování a využívání produktů na životní prostředí)

PŘEDMĚT – CHEMIE – 9. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Organické sloučeniny	Žák: (OVO 21) - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - používá názvoslovná pravidla při sestavování vzorců a tvorbě názvů jednoduchých organických sloučenin	deriváty uhlovodíků - alkoholy významné pro praxi - karboxylové kyseliny významné pro praxi (rozšiřující učivo – halogenderiváty, karbonylové sloučeniny) - názvosloví jednoduchých organických sloučenin	EGS – 3.3.3. (Evropská integrace) vliv freonů a PCB na životní prostředí – zařazení žákovských referátů z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point) z Čj 7 – popis pracovního postupu
	Žák: (OVO 22, 23, 24) - určí výchozí látky a produkty fotosyntézy a koncové produkty biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí - bílkovin - tuků - sacharidů - vitamínů v lidském těle	MEV – 6.1.1. (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) z Př 8 – biologie člověka (anatomie a fyziologie) Vz 9 – životní styl, zdravá výživa zařazení žákovských referátů z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point) z Čj 7 – popis pracovního postupu

PŘEDMĚT – CHEMIE – 9. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Chemie a společnost	Žák: (OVO 25) zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR - výrobky - rizika v souvislosti s životním prostředím - recyklace surovin - korozie	Z 9 – Česká republika bezpečnost práce při hubení plevelů a škůdců na zahradě a v domácnosti vhodný způsob hnojení na zahradě bezpečnost při práci se stavebními hmotami údržba oděvů ze syntetických materiálů bezpečnost při práci s organickými lepidly a rozpouštědly – zejména při zájmových činnostech nevhodné užívání léčiv ⇒ nebezpečí vzniku drogové závislosti z Inf 7 – prezentace inf. (PwP)
	Žák: (OVO 27) - v informačních zdrojích vyhledá způsob výroby a využívání různých látek v praxi - v souvislosti se způsobem používání posoudí jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály - cement - vápno - sádra - keramika	
	Žák: (OVO 27) v souvislosti se způsobem používání posoudí jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka	plasty a syntetická vlákna - vlastnosti - použití - likvidace	
	Žák: (OVO 26) aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	detergenty pesticidy - fungicidy - herbicidy - insekticidy - rodenticidy	z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point – příprava a prezentace žákovských referátů) z Vz 9 – prevence zneužívání návykových látek
		léčiva a návykové látky hořlaviny význam tříd nebezpečnosti	

5.6.3. PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ*V. Čejková*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Fyzika							2	2	1+1	1+1	6+2
Přírodovědný seminář								0+1			0+1
Chemie									2	2	4
Přírodopis							2	2	1+1	1+0,5	6+1,5
Zeměpis							2	1+1	1	1+0,5	5+1,5
							celková týdenní hodinová dotace 21 + 6 hodin				

Charakteristika předmětu

V rámci realizace projektu SIPVZ "ICT je naším pomocníkem" byl zakoupen výukový program firmy Langmaster "Škola hrou" - verze pro teaching. Jeho součástí je velké množství jednoduchých pokusů, na jejichž realizaci jsou postačující i naše nepříliš ideální podmínky pro výuku chemie. Z tohoto důvodu a vzhledem k dobré aprobovanosti je v 7. ročníku zařazen předmět Přírodovědný seminář. Jeho hlavní náplní jsou některá témata chemie. Budou ale více propojována s tématy fyziky a přírodopisu, což by z časových důvodů nebylo možné, pokud by byla témata probírána v rámci těchto předmětů. Větší prostor zde bude vyhrazen také průřezovým tématům EV.

Cílem je vzbudit u žáků zájem o přírodní vědy, a to zejména činnostním charakterem hodin. Z tohoto důvodu bude seminář praktikován ve dvouhodinových blocích ve dvoutýdenním cyklu. Žáci by se měli seznámit a osvojit si nejběžnější metody zkoumání v chemii, a to pozorování a pokus a osvojit si základní bezpečnostní pravidla práce. Uplatňována bude zejména skupinová práce, samostatně prováděné jednoduché pokusy, demonstrační pokusy, práce s ICT. Hodinová dotace v jednotlivých ročnících je zřejmá z učebního plánu.

Jednotlivé obory oblasti Člověk a příroda spolu úzce souvisejí, navzájem se ovlivňují a působí na sebe. Celá oblast je úzce spojena s problematikou každodenního života. Žáci by měli zejména různými činnostmi a bádáním odhalovat zákonitosti přírody a jejich vliv na život a životní prostředí člověka.

Zejména činnostní charakter hodin umožňuje žákům získávat důležité dovednosti – objektivně pozorovat a na základě svých pozorování vyslovovat hypotézy, které se učí ověřovat. Pozorování je využíváno jako samostatná metoda zkoumání nebo je součástí experimentu a různých měření. Pomocí těchto metod a kladením otázek, jimiž se ptají na příčiny pozorovaných jevů, získávají představu o reálném světě. Žáci by ale měli mít na zřeteli, že realita bývá mnohem složitější než pokusy prováděné v laboratorních podmínkách.

Žáci se učí zaujímat postoj k využívání produktů chemického průmyslu a na něj navazujících výrob, které silně ovlivňují životní prostředí. Naprosto samozřejmou součástí je environmentální výchova.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- zkoumání vlastností látek a přírodních zákonitostí s využitím pozorování, měření a experimentu
- propojování výsledků svých zkoumání s dalšími vědními obory
- rozvíjení myšlení (zejména analytické a exaktní) a paměti
- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti, systematickosti v práci a manuální zručnosti
- ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
- vhodnému chování při kontaktu s běžně dostupnými chemikáliemi a látkami chemikálie obsahující
- pochopení významu ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- nové poznatky si upevňuje průběžně a na základě získaných zkušeností rozvíjí získané poznatky v průběhu celého života
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu a takto získané informace se učí systematicky třídit a dávat do souvislostí
- samostatně experimentuje a ze svých pozorování vyvozuje závěry a to zejména pro praktický život
- propojuje výsledky svých pozorování a svého učení s dalšími vědními obory (zejména fyzika, přírodopis, zeměpis, ale také výtvarná výchova, pěstitelské práce)
- uvědomuje si význam základních životně důležitých látek (voda a vzduch) pro život všech organizmů

Učitel

- zadává úkoly, při jejich řešení žáci využívají ICT
- zařazuje dostatek praktických cvičení, při nichž žáci samostatně provádějí pokusy a vyvozují ze svých pozorování závěry
- nabízí dostatek úkolů, na základě jejichž provádění může žák vyvozovat nové poznatky
- vede žáky k využívání poznatků i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žák

- při provádění praktických činností volí vhodné pomůcky, nástroje a metody práce tak, aby neohrozil zdraví své ani zdraví druhých

- dojde-li k ohrožení zdraví v souvislosti s prováděním pokusů, dokáže vhodně a rychle zareagovat a poskytnout první pomoc – takto získané zkušenosti využívá v případech nutnosti v běžném životě
- na základě získaných poznatků řeší praktické úkoly v běžném životě (příprava různých roztoků a jejich aplikace při různých činnostech)

Učitel

- předkládá problémové úlohy z praktického života
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dbá na dodržování bezpečnostních zásad
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek a nástrojů

Kompetence komunikativní**Žák**

- používá správně a účelně odbornou terminologii a symboliku na přiměřené úrovni
- na základě svých pozorování formuluje hypotézy a vhodně argumentuje při jejich obhajobě
- dokáže přijmout argumentaci jiných a zapojuje se s nimi do diskuse
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu

Učitel

- vyžaduje správné a účelné používání odborné terminologie
- nabízí dostatek úkolů, na základě jejichž provádění může žák vyvozovat nové poznatky
- zadává takové úkoly, které žákům umožňují využívat různé zdroje informací

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- zapojuje se do práce ve skupině a přijímá různé role
- sleduje pozorně práci ostatních členů skupiny, a to zejména při provádění pokusů, aby nebyla ohrožena bezpečnost
- přijímá a respektuje pravidla pro bezpečnou práci
- v situaci ohrožující zdraví dokáže rychle a správně zareagovat, v případě nutnosti poskytne pomoc
- chápe nutnost ochrany lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí

Učitel

- zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích, ve skupině
- umožňuje žákům při plnění úkolů vzájemně spolupracovat
- nabízí dostatek úkolů, při nichž žáci spolupracují ve skupině a přijímají ve skupině různé role

- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně vhodné nástroje a laboratorní vybavení
- dodržuje pravidla bezpečné práce
- přizpůsobí se omezeným podmínkám a volí pracovní postup přiměřený daným podmínkám
- udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě, aby nedocházelo k ohrožení zdraví
- získané dovednosti a poznatky se snaží aplikovat v praktickém životě

Učitel

- zařazuje dostatek praktických cvičení, při nichž žáci samostatně provádějí pokusy a vyvozují ze svých pozorování závěry
- dbá na dodržování bezpečnostních zásad
- vede žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek a nástrojů
- učí žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu
- vyžaduje od žáků udržování pracovního místa v pořádku a čistotě
- organizuje exkurze do různých závodů po celé ČR

Integrace průřezových témat

OSV, VDO

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volních vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Žák: (OVO 1) na základě pozorování a pokusu určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek	vlastnosti látek - hustota - rozpuštěnost - tepelná a elektrická vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	OSV – 1.1.1. (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění), 1.4.5 (hledání pomoci při potížích) z Pří 4 – látky a jejich vlastnosti z F 6 – měřené veličiny skupenství látek
	Žák: (OVO 2) - pojmenuje běžné laboratorní nádobí a určí způsob jeho možného použití - vysvětlí základní bezpečnostní pravidla pro práci se skleněnými nádobami, s horkými předměty a těmito pravidly se při práci řídí - pracuje bezpečně s dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) - v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - H-věty (věty rizik) - P-věty (preventivní prohlášení) - varovné piktogramy a jejich význam	bezpečnost práce v domácnosti první pomoc při zasažení nebezpečnými látkami v laboratoři i doma
	Žák: (OVO 3) - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	mimořádné události - havárie chemických provozů - úniky nebezpečných látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam - mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	MEV – 6.1.1. (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) z Čj – čtení s porozuměním a se zaměřením na úkol sledování aktuálních událostí u nás i v zahraničí ⇒ případné zařazení žákovských referátů (získávání informací z různých mediálních zdrojů)

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Směsi	Žák: (OVO 4, 5, 6, 7) - rozlišuje směsi a chemické látky - zařadí látky (o známém složení) do skupin: čistá (chemická) látka, stejnorodá směs (roztok), různorodá směs - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - používá (v souvislostech) pojmy rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi	směsi - různorodé a stejnorodé (roztoky) - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - koncentrovanější, zředěnější - nasycený a nenasycený roztok - vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	z M 6 – nezáporná desetinná čísla, nezáporné zlomky do M 7 – procenta z Pří 4 – nerosty a horniny z Čj 7 – popis pracovního postupu do Př 9 – nerosty a horniny - praktické postupy oddělování složek směsí užívané v domácnosti

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Směsi	Žák: (OVO 8, 9) - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - na základě znalostí o oddělování složek směsí navrhne způsob a provede přečištění vody znečištěné mechanickými nečistotami - uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	voda - destilovaná - pitná - odpadní - výroba pitné vody (exkurze) - čistota vody	EV – 5.2.1. (voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)) - zařazení exkurze do čističky odpadních vod podle místních podmínek z Pří 4 – voda a vzduch z Pří 5 – životní podmínky z Čj 7 – popis pracovního postupu do Př 9 – koloběh látek v přírodě z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point)
	Žák: (OVO 9) uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	vzduch - složení - čistota ovzduší - ozónová vrstva	EV – 5.2.2. (ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)) z Pří 4 – voda a vzduch z Pří 5 – životní podmínky - využití znalostí ze zeměpisu a přírodopisu z Inf 7 – prezentace informací (prezentační program Power Point)

5.6.3.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ, CHEMIE – 7. – 9. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití	IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	- využití interaktivních prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich doplnění, rozšíření a aktualizace - možnost doplňování přímo do prezentace (vyčíslování rovnic, názvosloví, doplnění reaktantů nebo produktů - řešení úkolů přímo v prezentaci - možnost využití výukových programů při frontálním vyučování - možnost využití internetu přímo při hodině (promítání videí, obrázků, ...) - možnost doplňování a dokreslování do videí a obrázků z internetu (záznamy chem. reakcí, které nelze provádět ve škole) - možnost využití webových stránek chemických závodů, muzeí a institucí - možnost vyhledání schématu nebo obrázku při aktuální potřebě při hodině
	vizualizér	- možnost ukázky chemikálie nebo reakce prováděné na stole na ploše interaktivního systému - možnost digitalizace objektu, uložení a následné využití nebo vložení do prezentace
	hlasovací zařízení	- využití prezentací pro hlasovací zařízení SmartResponse (výhodou je okamžitá zpětná vazba jako pro učitele tak pro žáky) - kontrolní testy, možnost jejího využití i pro klasifikaci - procvičování učiva - opakování učiva - shrnutí učiva
	videokamera	- vytvoření databáze chem.pokusů, které jsou prováděny při hodině pro následné využití pro opakování, procvičování nebo připomenutí - možnost vytvoření videí pokusů, které jsou obtížně proveditelné při hodině - možnost zastavení videa, vysvětlení, dokreslení nebo vyznačení dějů a změn - možnost rozfázování pokusu, např. pro lepší vysvětlení nebo postupnou tvorbu zápisu děje
	digitální fotoaparát	vytvoření databáze obrázků chemikálií, chem. nádobí nebo aparatur

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ, CHEMIE – 7. – 9. ROČNÍK		
	multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	- tisk pracovních listů pro procvičování názvosloví, pro zápis chemických rovnic apod. - tisk obrázků pro žáky pro vlepění do sešitu - tisk přehledů názvosloví - skenování obrázků, nákresů, mapek, schémat z atlasů, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů a jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	text	- možnost zvětšení části textu v učebnici - využití textu jako alternativy textu v učebnici - možnost zvýraznění části textu, jeho popis, doplnění - využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy)
	video	promítání videí průběhu chemických reakcí a dějů
	obrázky	- využití obrázků jako alternativy učebnice nebo interaktivní prezentace - možnost zvětšení části obrázku, jeho dokreslení, doplnění popisem, zvýraznění některé jeho části
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	opakování a motivace	- opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině - možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) - vytvoření prezentací pro poznávání přírodnin - tvorba referátů v podobě prezentací samotnými žáky

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ, CHEMIE – 7. – 9. ROČNÍK		
	○ výklad (expoze)	▸ využití interaktivních prezentací ▸ využití pro zobrazení chemických dějů a reakcí, fotografií chemických látek, map, obrázků z učebnic a atlasů nebo pokusů prováděných přímo ve třídě, jejich digitalizace a opětovné využití při opakování nebo procvičování ▸ využití internetu pro výklad nového učiva pro přehrávání videoukázek ▸ využití webových stránek muzeí, památek nebo institucí
	○ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků)
	○ aplikace	▸ možnost tvorby referátů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ využití interaktivních prezentací pro procvičování učiva ▸ využití prezentací pro vyvozování souvislostí a nových poznatků (využití nástroje Lesson Activity Toolkit, postupné odkrývání snímku, nebo odkazy na další snímky) ▸ doplnění prezentací o návodné otázky a úkoly vedoucí k vyvozování
	○ shrnutí (diagnóza)	▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy
Rozvoj kompetencí	○ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě referátů ▸ při vyhledávání informací na internetu, v učebnicích ▸ vyhodnocování věrohodnosti informací z elektronických zdrojů, správná práce s internetem (upozornění na nebezpečí) ▸ porovnání informací z rozdílných zdrojů, kritické hodnocení informací

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ, CHEMIE – 7. – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě referátů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů pro část hodiny
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ vytváření referátů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze života ▸ EVVO ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití internetu (zpravodajské servery) ▸ vyhledávání informací o nebezpečných látkách, o znečišťování ŽP

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ, CHEMIE – 7. – 9. ROČNÍK		
	◦ Kompetence pracovní (žák si uvědomuje, že nejdůležitější hodnotou v životě člověka je jeho zdraví a podle toho se sám k sobě i k ostatním bude chovat)	▸ prezentace upozorňující na nebezpečí při práci s chemickými látkami ▸ instruktážní videa pro práci s chem. látkami a se způsoby chování při krizových situacích (únik látek) ▸ videoukázky o nebezpečnosti látek ▸ využití internetu pro zobrazení účinku látek na ŽP
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům	
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání	
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ, CHEMIE – 7. – 9. ROČNÍK	
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.6.4. PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 2. stupeň*J. Zahálka*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Fyzika							2	2	1+1	1+1	6+2
Přírodovědný seminář								0+1			0+1
Chemie									2	2	4
Přírodopis							2	2	1+1	1	6+1
Zeměpis							2	1+1	1	1+1	5+2
							celková týdenní hodinová dotace				

Charakteristika předmětu

Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, na naší škole je vyučování s dotací 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a s dotací 1 hodina v 8. a 9. ročníku.

Přírodopis umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírody – živé i neživé. Poznání a porozumění přírodě jim pomůže poznat i sama sebe, zařadit člověka do systému přírody, dále si uvědomí vliv člověka na životní prostředí a nutnost ochrany přírody pro další zachování nejen trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti, ale i vlastního života na Zemi.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Přírodopis se promítne i v praktickém životě člověka – jako je péče o zdraví a zásady první pomoci, přírodní katastrofy a jejich příčiny a následky, význam rostlin pro výživu obyvatel, význam živočichů, jejich chov pro zábavu nebo pro hospodářský užitek, ochrana životního prostředí, naprosto samozřejmou součástí přírodopisu je tedy environmentální výchova.

Úzké vazby má přírodopis například na chemii, fyziku, zeměpis, výchovu ke zdraví nebo třeba pracovní činnosti (pěstitelství). Všechny tyto obory jsou součástí vzdělávacího celku Člověk a příroda.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozorování přírody a přírodních zákonitostí s využitím pozorování, měření a pokusu
- propojování výsledků svých zkoumání s dalšími vědními obory
- rozvíjení chápání významu přírody a jejích principů

- rozvíjení schopnosti práce v týmu a schopnosti komunikovat a sdělovat výsledky svých pozorování ostatním a porovnávat svoje údaje s údaji ostatních spolužáků
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti, systematickosti v práci i některých činnostech
- ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
- vhodnému chování při kontaktu s živočichy
- seznámení se s nároky rostlin a živočichů a jejich praktickým využitím v běžném životě, naučí se znát podmínky nutné pro pěstování rostlin nebo chování živočichů
- poznání rizik a nebezpečí, která souvisejí s přírodou (kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny, nebezpečí některých přírodních jevů, příčiny některých nemocí, ...)
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- pochopení významu ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu a takto získané informace se učí systematicky třídit a dávat do souvislostí
- propojuje výsledky svých pozorování a svého učení s dalšími vědními obory (zejména fyzika, chemie, zeměpis, pěstitelské práce)

Učitel:

- zadáváním referátů a dobrovolných domácích úkolů (vyhledej, zkus zjistit, ...) vede žáky k vyhledávání informací
- odkazuje na témata probíraná v jiných předmětech a využívá vědomostí a dovedností žáků získané v jiných předmětech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže odhadnout nebezpečí, které hrozí od některých živočichů, rostlin, apod., a dojde-li k ohrožení zdraví, dokáže vhodně a rychle zareagovat a poskytnout první pomoc – takto získané zkušenosti využívá v případě nutnosti v běžném životě
- na základě získaných poznatků řeší praktické úkoly v běžném životě (poskytne první pomoc, umí pečovat o zvířata a rostliny, vysvětlí některé přírodní jevy, ...)

Učitel:

- používá při výuce praktické příklady a demonstruje probírané učivo na příkladech z praxe
- využívá vlastní zkušenosti žáků

Kompetence komunikativní**Žák:**

- používá správně a účelně odbornou biologickou terminologii na přiměřené úrovni

Učitel:

- používá správně a účelně odbornou biologickou terminologii na přiměřené úrovni a dbá, aby ji používali i žáci při všech činnostech během výuky

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák:**

- chápe nutnost ochrany lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí

Učitel:

- vede žáky k ochraně přírody a krajiny, vysvětluje na příkladech její nutnost pro život každého jedince i jeho zdraví

Kompetence pracovní

- používá bezpečně vhodné nástroje a laboratorní vybavení
- dodržuje pravidla bezpečné práce
- dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu se zvířaty
- umí pečovat o rostliny

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných nástrojů a laboratorní vybavení, vede žáky, aby si osvojili užívání laboratorního vybavení (mikroskop, lupa, ...)
- dodržuje pravidla bezpečné práce a vede k tomu i žáky
- dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu se zvířaty a seznamuje žáky s nebezpečími, která hrozí
- seznamuje žáky s péčí o rostliny, seznamuje je s nároky rostlin

Integrace průřezových témat

OSV, VDO

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volních vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Obecná biologie a genetika	Žák: rozliší základní projevy života	vznik, vývoj a projevy života - výživa - dýchání - růst - druhy rozmnožování - vývin - reakce na podněty různé názory na vznik života a planety Země	z Pří 5 – životní projevy živých organismů ze Z 6 – Země jako vesmírné těleso
	Žák: - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a buňkou bakterií a vyjmenuje některé organely - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin i živočichů	základní struktura života - buňka - stavba - druhy buněk - jednobuněčnost a mnohobuněčnost organismů, kolonie	
	Žák: třídí organismy a zařadí vybrané organismy do systému podle jejich stavby	význam a zásady třídění organismů	
	Žák: - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	dědičnost a proměnlivost organismů	
	Žák: uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	víry a bakterie - výskyt - význam - praktické využití	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Biologie hub	Žák: - uvede příklad praktického využití hub bez plodnic - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	houby bez plodnic - plísňe - využití v praxi - význam v přírodě houby s plodnicemi - stavba - výskyt - význam - zásady sběru a konzumace - první pomoc při otravě houbami	z Pří 5 – houby
	Žák: objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky - stavba - symbióza - výskyt a význam	
Biologie rostlin	Žák: - vysvětlí závislost a přizpůsobení nižších rostlin podmínkám prostředí - uvede příklady dějů, které probíhají v rostlinách	fyziologie rostlin - fotosyntéza - dýchání - růst - rozmnožování systém řas a sinic - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas - jejich vývoj - využití hospodářsky významných zástupců	z Pří 5 – rostliny

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Biologie živočichů	Žák: porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka - orgány - orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	z Pří 5 – živočichové
	Žák: - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů - určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin podle stavby těla nebo podle základních znaků	vývoj, vývin a systém živočichů - prvoci - žahavce - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci (pavoukovci, roztoči, hmyz)	
	Žák: - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	význam a ochrana živočichů hospodářsky a epidemiologicky významné druhy projevy chování živočichů zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	
Základy ekologie	Žák: - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému	
	Žák: uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí	z Pří 5 – ochrana přírody

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Praktické poznávání přírody	Žák: ◦ používá praktické metody poznávání přírody ◦ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	praktické metody poznávání přírody ◦ pozorování lupou a mikroskopem významní biologové a jejich objevy	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Biologie živočichů	Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny obratlovců - určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin podle základních společných znaků	vývoj, vývin a systém živočichů - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci stavba těla živočichů, základní orgánové soustavy nejběžnější zástupci živočichů - způsob jejich života a jejich prostředí	z Pří 5 – živočichové
	Žák: na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozšíření, význam a ochrana živočichů - nejběžnější zástupci - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci	
	Žák: - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Biologie rostlin	Žák: uvede na příkladech uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin - kořen - stonek - list - květ - semeno - plod	- EV – 5.1.1. (les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)) - z Pří 5 – rostliny
	Žák: - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich význam pro rostlinu i využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin - fotosyntéza - dýchání - růst - druhy rozmnožování rostlin - praktické využití	
	Žák: odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	význam rostlin a jejich ochrana	
	Žák: rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů - mechorosty - kaprad'orosty (plavuně, přesličky, kapradiny) - nahosemenné a krytosemenné rostliny (jednoděložné a dvouděložné) - jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Základy ekologie	Žák: - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	organismy a prostředí - vzájemné vztahy - mezi organismy - mezi organismy a prostředím	do Z 8 – ochrana přírody
	Žák: uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území - ochrana rostlin	- z Pří 5 – ochrana přírody - do Z 8 – ochrana přírody
Praktické poznávání přírody	Žák: - používá praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	používá praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře	

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 8. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Biologie živočichů	Žák: porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných skupin savců	významní zástupci savců - stavba jejich těla - prostředí, ve kterém žijí - způsob jejich života	
Biologie člověka	Žák: - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	rozšíření, význam a ochrana živočichů základy ekologie projevy chování živočichů (etologie)	
	Žák: objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - genetika - časová období lidského života	
	Žák: určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - orgány - orgánové soustavy - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací - trávicí - vylučovací a rozmnožovací - řídící - vyšší nervová činnost - hygiena duševní činnosti	- z Pří 5 – člověk - do Vz 8 – základy sexuální výchovy, zdravá výživa - do Aj 9 – lidské tělo

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 8. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Biologie člověka	Žák: - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - objasní význam zdravého způsobu života	nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy - epidemie životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	▸ EV – 5.4.4. (prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) – referáty žáků) ▸ do Vz 9 – zdravý životní styl, osobní bezpečí ▸ do Ch 9 – přírodní látky ▸ do Aj 9 – zdravý životní styl

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 9. ročník (1,5 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Neživá příroda	Žák: objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země vznik a stavba Země	do F 9 – vesmír
	Žák: rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerosty a horniny - vznik - vlastnosti - kvalitativní třídění - praktický význam a využití zástupců - určování jejich vzorků	- z Ch 8 – oxidy, soli – názvosloví, chemické složení a vlastnosti - do Ch 9 – paliva
	Žák: rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i koloběhu vody a některých prvků	vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky koloběh látek v přírodě - voda a některé prvky	
	Žák: - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	půda - složení - vlastnosti - význam půdy - její hospodářský význam pro společnost - nebezpečí a příklady její devastace - rekultivace	
Neživá příroda	Žák: rozlišuje jednotlivá geologická období	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny - vznik života - geologická období v minulosti Země geologický vývoj území ČR - Český masiv - Karpaty	do Z 9 – Česká republika

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 9. ročník (1,5 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - o dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	podnebí a počasí ve vztahu k životu - o význam vody a teploty prostředí pro život - o ochrana a využití přírodních zdrojů - o význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - o vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy - o příčiny vzniku mimořádných událostí - o přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - o praktické metody poznávání přírody	

5.6.4.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití	IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	▸ využití prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ využití internetu - promítání filmů přímo z internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce přírodniny (rostliny, živočicha, nerostu, horniny, ...)) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ přehrávání zvuků, která vydávají zvířata (ptačí zpěv) ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD
	vizualizér	▸ zobrazování přírodnin, ukázky přírodniny (výhoda možnosti zvětšení, doplnění popisu, ...) ▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákrešů a mapek přímo z učebnice, atlasu, fotografií na plochu interaktivního systému ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině
	hlasovací zařízení	▸ využití prezentací pro hlasovací zařízení SmartResponse ▸ kontrolní testy ▸ procvičování učiva ▸ opakování učiva ▸ shrnutí učiva

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
	o videokamera	▸ nahrávání přírody ▸ nahrávání pohybu živočicha, rostliny ▸ záznam přírodního děje
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření databáze fotografií zástupců rostlin, živočichů, nerostů a hornin ▸ vytvoření fotografií přírodnin, jejich využití při tvorbě prezentací ▸ poznávání přírodnin
	o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ tisk pracovních listů ▸ tisk obrázků pro žáky pro vlepění do sešitu ▸ skenování obrázků, nákresů, mapek, schémat z atlasů, knih, učebnic a dalších tištěných zdrojů a jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Interaktivní učebnice	o text	▸ možnost zvětšení části textu v učebnici ▸ využití textu jako alternativy textu v učebnici ▸ možnost zvýraznění části textu, jeho popis, doplnění ▸ využití odkazů na jiné učebnice (mezipředmětové vztahy)
	o audio	▸ přehrávání zvuků, která vydávají zvířata (ptačí zpěv)
	o video	▸ promítání videí živočichů, rostlin, která jsou součástí učebnic
	o obrázky	▸ možnost zvětšení obrázku nebo jeho části, jeho popis, doplnění
	o mapy	▸ možnost doplňování a dokreslování do mapek a schémat v učebnici

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
	◦ interaktivní cvičení	▸ součástí učebnic jsou interaktivní cvičení, která obsahují správná řešení (doplňovačky, vynechané části textu, popis obrázků, ...) ▸ rozdílná obtížnost cvičení, která je v učebnici barevně odlišená ▸ inspirace pro tvorbu vlastních interaktivních prezentací, materiálů
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	◦ opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele) ▸ vytvoření prezentací pro poznávání přírodnin ▸ tvorba referátů v podobě prezentací samotnými žáky
	◦ výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (internet, videa)
	◦ procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací SmartResponse, výhodou je okamžitá korekce odpovědí (zpětná vazba pro žáky i učitele, aktivní zapojení žáků)
	◦ aplikace	▸ možnost tvorby referátů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ procvičování učiva ▸ vytvoření prezentací pro poznávání přírodnin
	◦ shrnutí (diagnóza)	▸ sestavení přehledů z užitých prezentací ▸ shrnující testy a pracovní listy

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. – 9. ROČNÍK		
Rozvoj kompetencí	◦ Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	▸ při tvorbě referátů ▸ při vyhledávání informací na internetu, v učebnicích
	◦ Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	▸ při tvorbě referátů ▸ zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly ▸ možnost využití počítačů pro část hodiny
	◦ Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	▸ vytváření referátů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním ▸ doplnění prezentací o otázky a problémové úkoly
	◦ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů
	◦ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze života ▸ EVVO ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití internetu (zpravodajské servery)

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. – 9. ROČNÍK	
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání
Využití nových dovedností pedagogů	▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky

PŘEDMĚT – PŘÍRODOPIS – 6. – 9. ROČNÍK	
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.6.5. PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 2. stupeň*M. Chloupková, J. Rábová*

	1. stupeň						2. stupeň					
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem	
Fyzika							2	2	1+1	1+1	6+2	
Přírodovědný seminář								0+1			0+1	
Chemie										2	2	4
Přírodopis							2	2	1+1	1	6+1	
Zeměpis							2	1+1	1	1+1	5+2	
							celková týdenní hodinová dotace 21 + 6 hodin					

Charakteristika předmětu

Obory oblasti Člověk a příroda zahrnují okruh problémů spojených s poznáváním přírody a životního prostředí člověka. V oboru zeměpis poznává žák souvislosti přírodních podmínek a života lidí, poznává lidskou společnost, blízké okolí, region, ČR i svět. Seznamuje se s různými kulturami a zvyky lidí v různých částech světa. Při výuce jsou využívány vlastní zkušenosti žáků z cestování, jejich poznatky o jiných částech světa.

Vzdělávací obor Zeměpis navazuje na vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a společnost.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- porovnávání rozdílnost životních podmínek různých oblastech světa a chápání způsobu života lidí v těchto rozdílných podmínkách
- poznávání a chápání rozdílnosti kultur, způsobu života lidí v rozdílných částech světa v závislosti na přírodních podmínkách, náboženství, kulturní vyspělosti
- porovnávání rozdílné hospodářské vyspělosti jednotlivých částí světa
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a jejich přírodním nebo životním prostředím
- získávání vztahu k životnímu prostředí a jeho ochraně pro zachování trvale udržitelného rozvoje
- posuzování získaných vědomostí a znalostí více pohledy
- práci s různými mapami, atlasy, tabulkami, encyklopediemi, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- propojuje výsledky svých zjištění a svého učení s dalšími vědními obory (zejména přírodopis, občanská výchova, matematika ...)
- uvědomuje si provázanost zeměpisu a reálného světa

Učitel

- využívá při výuce mezipředmětových vztahů
- odkazuje při výuce na aktuální události

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledané informace je schopen třídit a rozpozná jejich důležitost
- na základě získaných poznatků řeší praktické úkoly v běžném životě (práce s mapou, orientace v přírodě, vyhledávání informací o cílech své cesty, ...)

Učitel

- zadává referáty
- využívá zkušenosti žáků při práci s mapou a zadává úkoly s důrazem na využití praktických zkušeností žáků

Kompetence komunikativní

Žák

- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu
- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, vyzná se v různých mapách, atlasech, tabulkách, slovnících, příručkách, encyklopediích, ... a je schopen získaná data prezentovat

Učitel

- používá správně terminologii na přiměřené úrovni
- využívá při výuce mapy, tabulky, encyklopedie a další zdroje informací, vede žáky aby s nimi správně a účelně pracovali
- získaná data prezentovat

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák**

- respektuje tradice a kulturní dědictví různých národů, respektuje jinou etnickou příslušnost a kulturu

Učitel

- využívá vlastních zkušeností žáků s jinými národy a etniky, vede žáky s respektováním jiných názorů, kultur a zvyků

Kompetence pracovní**Žák**

- využívá získané vědomosti a zkušenosti ke svému vlastnímu rozvoji a dalšímu vzdělávání
- pracuje s mapou, buzolou a dalšími běžnými pomůckami, zná základní mapové značky a běžně užívané symboly

Učitel

- při výuce klade důraz na praktické využití vědomostí a dovedností
- seznamuje žáky s různými druhy map, symboly

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	Žák: - o používá s porozuměním základní mapy a plány - o používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii a symboliku	plán, mapa; jazyk mapy - o symboly, smluvené značky, vysvětlivky - o statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky	• do M 8 – závislosti a data (tabulky) • do D 6 – starověk
	Žák: o orientuje se v mapách a plánech, pracuje s různými druhy map, určuje zeměpisnou polohu, pracuje s měřítkem mapy	geografická kartografie a topografie - o glóbus, měřítko glóbu - o zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky - o zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - o měřítko a obsah plánů a map - o orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	• z VI 5 – mapa • do D 6 – světové strany • do M 7 – poměr (měřítko plánu a mapy) • do M 9 – podobnost
Přírodní obraz Země	Žák: - o zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - o prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso - o tvar, velikost a pohyby Země - o střídání dne a noci - o střídání ročních období - o světový čas - o časová pásma, pásmový čas, datová hranice	• z Pří 5 – Vesmír a Země • do D 6 – kalendář • do Vv 8 – vyjádření námětu barvami
Přírodní obraz Země	Žák: - o rozlišuje a porovnává složky přírody, jejich vzájemnou souvislost - o rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - o porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	přírodní složky a oblasti Země - o litosféra - o hydrosféra - o atmosféra - o biosféra - o pedosféra - o socioekonomická sféra podnebné pásy, výškové stupně vegetační pásy	• z Pří 4 – voda, vzduch, půda, nerosty a horniny • do Vv 6 – smyslové zážitky z přírodních dějů • EV – 5.2.1. (voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení))

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 6. ročník (2 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Společenské a hospodářské prostředí	Žák: - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla	Jak žijí lidé na Zemi - obyvatelstvo - sídla - zemědělství - průmysl - doprava - služby	do D 6 – starověké osídlení
	Žák: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu s pomocí turistické mapy a mapy místní krajiny	orientační body, jevy, pomůcky a přístroje určování hlavních a vedlejších světových stran pohyb podle mapy a azimutu odhad vzdáleností	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	Žák: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 7. ročník (2 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Regiony světa	Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých regionů	světadíly, oceány Austrálie, Afrika, Antarktida - poloha - povrch - oblasti Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán - poloha - okrajová a vnitřní moře - průlivy	- z D 6 – světadíly - do Aj 9 – světadíly
	Žák: - lokalizuje na mapách světadíly - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Asie - lokalizuje na mapě jednotlivé oblasti Asie, porovnává jejich polohu, přírodní a hospodářské podmínky	Asie - poloha - povrch - oblasti - hospodářství - státy - regiony - významná města	
	Žák: - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Ameriky - lokalizuje na mapě jednotlivé oblasti Ameriky, porovnává jejich polohu, přírodní a hospodářské podmínky	Amerika - poloha - povrch - oblasti - hospodářství - státy - regiony - významná města	do Hv 8 – vznik a vývoj jazzové hudby

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Společenské a hospodářské prostředí	Žák: posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby	obyvatelstvo světa základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky	Hv 8 – vznik a vývoj jazzové hudby do Ov 9 – globalizace
	Žák: posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - společenské, politické a hospodářské poměry současného světa - urbanizace	
	Žák: zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství - průmysl - energetika - doprava - zemědělství - vodní a lesní hospodářství - rybolov	
	Žák: - porovnává předpoklady pro rozmístění hospodářských aktivit člověka - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	regionální společenské, politické a hospodářské útvary hlavní hospodářské oblasti světa	
Životní prostředí	Žák: porovnává různé krajiny, rozlišuje na konkrétních příkladech znaky a funkce krajin	krajina - přírodní a společenské prostředí - typy krajin	

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 8. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - uvádí na konkrétních příkladech vliv lidských činností na životní prostředí	vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	▸ EV – 5.3.1. (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství), 5.3.2. (doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)), 5.3.3. (průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)) ▸ z Př 7 – ochrana přírody

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 9. ročník (1,5 hodiny / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Česká republika	Žák: - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy - lokalizuje na mapě jednotlivé oblasti Evropy, porovnává jejich polohu, přírodní a hospodářské podmínky	Evropa - poloha - povrch - oblasti - hospodářství - státy - regiony - významná města	• Ov 7 – evropská integrace • z VI 5 – Evropa a svět • do Ov 9 – evropská integrace • do Aj 8, 9 – Evropa, státy
	Žák: hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje České republiky	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry - obyvatelstvo - základní geografické, demografické a hospodářské podmínky republiky - sídla – druhy, význam - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě	• z VI 5 – regiony ČR • do Př 9 – geologický vývoj území ČR • Ch 9 – chemie a hospodářství • z D 6 – naše země v období pravěku
	Žák: - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění, kraj místního regionu, - přeshraniční spolupráce se sousedními státy i s evropskými státy	
	Žák: - lokalizuje místní oblast - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje	místní region - zeměpisná poloha - kritéria pro vymezení místního regionu - vztahy k okolním regionům	• z Ov 7 – evropská integrace

PŘEDMĚT – ZEMĚPIS – 9. ročník (1,5 hodiny / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	vazby místního regionu k vyšším územním celkům	o základní přírodní a socioekonomické podmínky	

5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1. PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň

J. Sedláková a M. Chloupková

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	2	1	1	6
	celková týdenní hodinová dotace 12 hodin						celková týdenní hodinová dotace 10 hodin				

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova má časovou dotaci 1 hodina týdně v každém ročníku. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. Důraz je kladen na aktivizující metody a formy, které posilují zdravé sebevědomí žáka a vedou k rozvoji hudebnosti, k obohacování emocionálního života a k rozvoji pozitivního vztahu k hudbě (hudebně pohybové a instrumentální hry, simulace, tanec, vystoupení na veřejnosti, žákovské koncerty a hudební pořady, návštěvy kulturních akcí).

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem, dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i fčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Hudební činnosti umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, jeho pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby, umožňují mu „interpretovat“ hudbu podle jeho individuálního zájmu a zaměření.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- chápání hudby jako specifického způsobu poznání
- chápání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence
- rozvíjení subjektivního vnímání, cítění a prožívání
- spoluvytváření podnětné atmosféry pro tvorbu pochopení a poznání
- rozvíjení tolerantního přístupu ke kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům různých národů
- k obohacování emocionálního života
- chápání vlastní tvorby jako způsobu vyjadřování osobních prožitků
- rozvíjení pozitivního vztah k hudbě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- získané informace využívá v tvůrčích činnostech (vokální interpretace, vlastní nápad improvizace)
- sleduje zápis jednoduché písně (skladby) a podle svých schopností a dovedností ji realizuje
- dokáže sluchově rozlišit kvalitu tónů, změny v tempu, dynamice...

Učitel

- podporuje zájem žáků o učení tím, že oceňuje jejich aktivitu a snahu
- vede žáky k prezentaci toho, co se naučili (vokální interpretace, vlastní nápad, improvizace) a k vytváření pozitivního vztahu k hudbě

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže vytvořit (obměnit) jednoduché hudební motivy
- dokáže realizovat (dle svých dispozic) vlastní hudební nápad
- sleduje vlastní hudební pokrok

Učitel:

- vede žáka k rozpoznání odlišných a podobných znaků
- vede žáka k realizaci vlastních hudebních nápadů
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní**Žák:**

- porozumí soudům ostatních, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuze, obhájí svůj názor
- rozumí běžně užívaným gestům, zvukům a tvořivě je využívá

Učitel:

- podporuje žáka ve formulaci vlastních názorů na poslouchanou hudbu
- umožňuje žákovi vyjádřit své emocionální zážitky

Kompetence sociální a personální**Žák:**

- zapojuje se do práce ve skupině
- učí se přijímat různé role

Učitel:

- zadává úkoly, při nichž je vhodné spolupracovat ve skupinách
- integruje mentálně i tělesně postižené žáky, vede k poznání potřeby vzájemného respektu
- poskytuje prostor pro osobité i hudební projevy žáků

Kompetence občanské**Žák:**

- respektuje výsledky druhých žáků, váží si jejich hudebního projevu

Učitel:

- vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k uměleckým dílům a kult. tradicím
- seznamuje žáky s významnými hudebními díly a jejich autory

Kompetence pracovní**Žák:**

- učí se využívat techniku v hudbě a ITC
- zdokonaluje pohybové vyjádření poslouchané hudby
- využívá hudební znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Učitel:

- vede žáka k bezpečnému a účelnému používání hudebních nástrojů
- vede ke zdokonalování pohybového vyjádření

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Vokální činnosti	Žák: - dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - rozlišuje hlasy, zvuky, tóny kolem sebe - vytleská rytmus podle vzoru	pěvecký a mluvní projev hudební rytmus realizace písní ve 2/4 taktu	- do Tv 1 – správné dýchání - do Tv 1, 2 – rytmická cvičení
Poslechové činnosti	Žák: - pozná písničky s doprovodem hudebního nástroje a bez doprovodu - podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, pochod, píseň, tanec) - poslechem pozná hymnu ČR	druhy hudebních nástrojů hudební styly - pochod - ukolébavka - taneční píseň text hymny - vysvětlení významu	- do Tv 2 – taneční píseň, krok - do Aj 3 – hudební nástroje - OSV – 1.8.2. (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)
Instrumentální činnosti	Žák: - používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfova instrumentáře) rytmizace, hudební hry	do Vv 1 – 3 – kresba – linie, tvar
Hudebně pohybové činnosti	Žák: provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	taktování, pohybový doprovod znějící hudby 2/4 takt pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace	- z Tv 2 – vyjádření hudby pohybem - gymnastika - do Tv 1 až 5 – rytmické činnosti s hudbou, tanec

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Vokální činnosti	Žák: - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - vytleská rytmus podle říkadel a písní, pozná notovou osnovu, základní druhy not a houslový klíč	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena hudební rytmus - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu	do Vv 1 – 3 – vyjádření rytmu
Poslechové činnosti	Žák: - rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	lidová a umělá píseň poslechové skladby	
Instrumentální činnosti	Žák: - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku (klavír, housle, trubka, pikola) - používá dětské hudební nástroje	hra na hudební nástroje Orfův instrumentář rytmizace hudební hry hudební improvizace	
Hudebně pohybové činnosti	Žák: - pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje - pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem	taktování, pohybový doprovod znějící hudby 2/4 takt pohybové vyjádření hudby	do Tv 2 až 5 – rytmické činnosti s hudbou, tanec

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Vokální činnosti	Žák: - o pojmenuje notovou osnovu, rozliší a napíše notu celou, půlovou a čtvrt'ovou - o rozliší v notovém zápisu takt 2/4 , 3/4 a vytleská jej	hudební rytmus - o realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu pěvecký a mluvní projev - o pěvecké dovednosti - o hlasová hygiena - o dynamicky odlišný zpěv	› MKV – 4.2.3. (vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti))
Poslechové činnosti	Žák: - o poslechem rozezná hudební nástroje - o seznámí se se známými díly B. Smetany a A. Dvořáka	hudba - o vokální - o instrumentální - o vokálně instrumentální - o lidský hlas - o hudební nástroj hudební styly - o hudba pochodová - o taneční - o ukolébavka	
Instrumentální činnosti	Žák: - o rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad - o doprovází na rytmické nástroje	hra na hudební nástroje - o Orfův instrumentář - o rytmižace - o hudební hry (otázka – odpověď)	
Hudebně pohybové činnosti	Žák: - o rozliší rytmus valčíku a polky (polkové a valčíkové kroky) - o pohybově vyjadřuje hudbu	taktování hudby o 2/4 a 3/4 takt pohybové vyjádření hudby	› do Tv 3 až 5 – rytmické činnosti s hudbou, tanec

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Vokální činnosti	Žák: - porozumí a vysvětlí význam pojmů repetice, houslový klíč a napíše jej - rozlišuje a zapisuje délky not - pojmenuje a zazpívá noty stupnice Cdur	hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas - kánon - lidový dvojhlas	▸ MKV – 4.1.4. (respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy))
Poslechové činnosti	Žák: - vyjmenuje známé opery B. Smetany, seznámí se s nejdůležitějšími údaji o něm - stručně se seznámí s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	hudební styly a žánry - hudba pochodová - taneční - ukolébavka, ... život a dílo B. Smetany, A. Dvořáka a L. Janáčka hudební formy - malá a velká písňová forma	▸ do Čj 4 – vypravování ▸ z Čj 4 – mluvený projev
Instrumentální činnosti	Žák: - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí - doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytmizuje říkadla	hra na hudební nástroje - Orfův instrumentář druhy hudebních nástrojů rytmizace, melodizace, hudební improvizace - tvorba hudeb. doprovodu	▸ do Vv 4 až 5 – práce s linií
Hudebně pohybové činnosti	Žák: pohybem vyjadřuje hudbu, jednoduché taneční kroky (polka, valčík)	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - valčík - menuet - polka	▸ z Tv 3 – koordinace pohybu, hudba – tanec ▸ z Tv 3 – napodobování rytmu, miniaerobik ▸ do Tv 4 až 5 – tanec, rytmické činnosti

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Vokální činnosti	Žák: - vyjmenuje noty stupnice C dur - pozná basový klíč, čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - seznámí se s původem státní hymny	pěvecký a mluvní projev hudební rytmus realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) dvojhlas, kánon státní hymna	- z Tv 4 – rytmičká cvičení - EGS – 3.2.1. (naše vlast a Evropa)
Poslechové činnosti	Žák: - poslechem pozná smyčcové a dechové nástroje, pozná varhanní hudbu - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru	druhy hudebních nástrojů hudební styly a žánry	OSV – 1.8.2. (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)
Instrumentální činnosti	Žák: - doprovodí písně na rytmičké a melodické hudební nástroje - tvoří vlastní rytmičké motivy	hra na hudební nástroje Orfův instrumentár) rytmizace říkadel	z Čj 1 – pamětné osvojení říkadel
Hudebně pohybové činnosti	Žák: - pohybem vyjadřuje obsah hudby - na základě svých individuálních dispozic pohybem vyjadřuje taneční rytmus	dramatizace písní taneční kroky	- z Tv 4 – vyjádření hudby pohybem, gymnastika - z Tv 5 – koordinace pohybu, tanec – hudba - do Tv 5 – tanec

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Vokální činnosti	Žák: - využívá správné pěvecké návyky - dokáže dle svých individuálních dispozic intonačně, čistě a rytmicky předně zpívat v jednohlase (popřípadě v dvojhlasu) - vnímá rozdíl mezi stupnicí a tóninou, rozliší melodii vzestupnou a sestupnou	intonační cvičení	- z VI 5 – regiony ČR - Čj – nářečí
	Žák: - rozliší lidovou a umělou píseň - srovnává charakter lidových písní v různých krajích naší vlasti	píseň lidová a umělá	
	Žák: - sleduje jednoduchý notový zápis - vyhledá určené takty a rytmy	- zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - malá forma písňová	
Poslechové činnosti	Žák: - při poslechu poznává různorodé výrazové prostředky - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů, dokáže je pojmenovat	- hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, dynamika) - poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin	- OSV – 1.8.2. (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání) - Čj – divadlo, film
	Žák: - rozliší skladbu vokální a instrumentální - seznámí se s vybranými skladbami a jejich autory	- komorní hudba - variac - velká písňová forma - opera, opereta, muzikál - Národní divadlo	
	Žák: rozeznává hudební druhy a žánry	- hudba a tanec, balet - melodram	

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Instrumentální činnosti	Žák: doprovází zpěv rytmicky (hra na tělo, Orffovy nástroje)	- doprovody známých písní s důrazem na první dobu taktu - rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy (pochod, polka, mazurka)	
	Žák: tvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry	- rytmizace říkadel - rozšiřující učivo – tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje	
Hudebně pohybové činnosti	Žák: - na základě svých individuálních dispozic pohybem vyjadřuje taneční rytmus - pohybem reaguje na změny tempové, dynamické, rytmické	taneční kroky – pochod, polka, mazurka	• do Tv 6 až 9 – rytmická a kondiční gymnastika
	Žák: pohybem vyjadřuje obsah písně	dramatizace písní	

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Vokální činnosti	Žák: ○ při zpěvu využívá správné pěvecké návyky ○ podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon) ○ rozlišuje dur a mol tóninu	○ intonační cvičení ○ polyfonie – kánon	▸ z Čj 6 – jazyk a jeho útvary ▸ Čj – lidová slovesnost ▸ MKV – 4.3.1. (rovnocennost všech etnických skupin a kultur), 4.4.4. (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)
	Žák: ○ srovnává charakter lidových písní v různých krajích naší vlasti ○ sleduje notový záznam písně	○ lidová píseň – typy lidový písní, koledy, písně zlidovělé ○ výběr písní různých období ○ rozdělení lidských hlasů	
Poslechové činnosti	Žák: ○ poznává rozdíly komorní a symfonické hudby ○ rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	○ koncert – Bach, Mozart ○ sonátová forma ○ symfonie – Stamic, Beethoven	▸ OSV – 1.8.2. (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)
	Žák: ○ vnímá mimohudební obsah skladby, princip kontrastu a gradace	○ symfonická báseň – Smetana	
	Žák: ○ seznamuje se s některými výraznými skladateli a jejich skladbami	○ kantáta, oratorium, hudba církevní, světská ○ muzikál ○ skladatel, interpret ○ druhy tance	
Instrumentální činnosti	Žák: ○ uplatňuje instrumentální dovednosti při	○ instrumentální doprovody známých písní	

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	doprovodu zpěvu		
	Žák: doprovází zpěv jednoduchými rytmy (hra na tělo, Orffovy nástroje)	rytmická hra na tělo	
Hudebně pohybové činnosti	Žák: - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - rozlišuje dvoudobé a třídobé takty	- taneční kroky – polka, mazurka - pantomima	- do Tv 7 až 9 – rytmická cvičení - OSV – 1.8.1. (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků), 1.8.3. (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování))
	Žák: taktuje ve dvoučtvrtovém a tříčtvrtovém taktu	- vlastní pohybové ztvárnění - taktování (2, 3, 4 doby) - hra na dirigenta a orchestr	

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Vokální činnosti	Žák: ◦ dodržuje správné pěvecké návyky ◦ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně ◦ rozliší durovou a mollovou stupnici	◦ hlasová cvičení	
	Žák: ◦ osvojuje si druhy vokálních projevů (brumendo, scat) ◦ seznámí se s jednoduchými kytarovými akordy	◦ populární hudba ◦ spirituál ◦ scat ◦ akord ◦ rock, pop (Beatles, Olympic)	
Poslechové činnosti	Žák: ◦ postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu ◦ poslechne si ukázky jazzové a rockové hudby, vyjádří vlastní názor na tuto hudbu ◦ seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby a z prolínáním hudby jazzové a symfonické	◦ vznik a vývoj jazzové hudby ◦ blues, spirituál, ragtime ◦ klasický jazz, swing (L. Armstrong) ◦ rock and roll (Elvis Presley) ◦ Gershwin ◦ country and western ◦ rock 60.let ◦ hudební styly 70.a 80. let v moderní populární hudbě	▸ ze Z 7 – Amerika ▸ Z 8 – obyvatelstvo světa ▸ MKV – 4.3.1. (rovnocennost všech etnických skupin a kultur), 4.4.4. (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem) ▸ MEV 6.1.3. (hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)), 6.5.5. (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Poslechové činnosti	Žák:	◦ hudební dějiny ◦ středověk – gregoriánský chorál ◦ renesance – vokální polyfonie ◦ baroko – nové hudební formy (Bach, Monteverdi) ◦ klasicismus – znaky, sonátová forma, vídeňští klasikové ◦ romantismus – programní hudba, symfonické básně ◦ vážná hudba 20. století ◦ impresionismus – (Ravel, Debussy) ◦ hudba seriální, elektronická, aleatorní	▸ z D7 – středověk ▸ z D 8 – novověk
	◦ vnímá rozdíl mezi polyfonií a homofonií ◦ vyjádří své pocity z poslouchané hudby, zhodnotí hudební dílo ◦ porovnává proměnu hudby v jednotlivých slohových obdobích		
Instrumentální činnosti	Žák:	◦ instrumentální doprovody známých písní	
	◦ tvoří jednoduché doprovody s použitím Orffových nástrojů	◦ noty osminové, šestnáctinové, noty s tečkou	
Hudebně pohybové činnosti	Žák:	◦ taneční kroky – blues, country ◦ vlastní pohybové ztvárnění ◦ taktování	▸ do Tv 8 až 9 – rytmiická cvičení
	◦ pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy		

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Vokální činnosti	Žák: ◦ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ◦ podle svých individuálních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně vybrané skladby jednotlivých hudebních slohů a některých žánrů populární hudby		
	Žák: ◦ poznává nejstarší hudební památky a zařazuje je do historických souvislostí ◦ seznamuje se s českou hudbou jednotlivých hudebních období	◦ výběr písní období: středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus ◦ hudební žánry 20.století: jazz, divadla malých forem, folk, country, trampská píseň, pop, rock	▸ z D 7 – vrcholný středověk
Poslechové činnosti	Žák: ◦ poznává ukázky i autory české vážné i populární hudby ◦ seznamuje se s tvorbou a životem významných autorů ◦ vyjádří své názory a pocity z poslouchané hudby ◦ poznává významné hudební tvůrce regionu ◦ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami	◦ česká hudba období středověku ◦ hudební renesance v Čechách ◦ české hudební baroko (Michna) ◦ český hudební klasicismus (Mysliveček, Stamic) ◦ hudba Vánoc (J.J. Ryba) ◦ český hudební romantismus (Smetana, Dvořák) ◦ 20.století v české vážné hudbě (Janáček, Martinů) ◦ přehled české populární hudby: ◦ Osvobozené divadlo (J.Ježek) ◦ divadla malých forem (Semafor) ◦ pop, rock	▸ z D 7 – středověk ▸ z D 8 – novověk ▸ Ov – významné osobnosti ▸ z Čj 8 – Národní obrození ▸ z D 9, Vv 9 – 20. století ▸ Čj 9 – divadelní hry ▸ MEV – 6.1.3. (hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů), 6.5.5. (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)

PŘEDMĚT – HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Instrumentální činnosti	Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- hra a tvorba doprovodu s využitím Orffových nástrojů (případně i klasických hudebních nástrojů) - zápis not - vytleskávání rytmu	
Hudebně pohybové činnosti	Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období - na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění - pamětné uchování a reprodukce pohybů dováděných při tanci (blues, country)	▸ Tv 9 – rytmická a relaxační cvičení ▸ ROZŠIŘUJÍCÍ: tango, cha-cha

Výukou hudební výchovy prostupuje naplňování průřezových témat z oblasti OSV, nejvíce jsou zastoupena témata **1.1.1.** (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění), **1.1.2.** (já jako zdroj informací o sobě), **1.5.1.** (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích), **1.8.2.** (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)

5.7.2. PŘEDMĚT – SBOROVÝ ZPĚV (nepovinný předmět) – 1. a 2. stupeň*M. Chloupková*

	2. – 9. ročník
Sborový zpěv	celková týdenní hodinová dotace 1 hodina

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Sborový zpěv má časovou dotaci 1 hodina týdně, vyučuje se ve 2. – 9.ročníku. Důraz je kladen na aktivizující metody a formy, které posilují zdravé sebevědomí žáka a vedou k rozvoji hudebnosti.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Hudební činnosti umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- k obohacování emocionálního života
- rozvíjení pozitivního vztah k hudbě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení****Žák:**

- získané informace využívá v tvůrčích činnostech (vokální interpretace, vlastní nápad improvizace)
- zdokonaluje pěvecké, rytmické a instrumentální dovednosti
- rozvíjí vícehlasý zpěv

Učitel

- vede žáky k prezentaci toho, co se naučili

Kompetence k řešení problémů**Žák:**

- dokáže realizovat (dle svých dispozic) vlastní hudební nápad
- sleduje vlastní hudební pokrok

Učitel:

- otevírá před žáky možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní**Žák:**

- rozumí běžně užívaným gestům, zvukům a tvořivě je využívá

Učitel:

- umožňuje žákovi vyjádřit své emocionální zážitky

Kompetence sociální a personální**Žák:**

- zapojuje se do práce ve skupině
- spoluzodpovídá za výsledky svých činností

Učitel:

- poskytuje prostor pro osobité i hudební projevy žáků

Kompetence občanské**Žák:**

- respektuje výsledky druhých žáků, váží si jejich hudebního projevu
- vnímá radost z dobrého pěveckého výkonu
- podílí se na veřejné prezentaci školy

Učitel:

- vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k uměleckým dílům a kult. tradicím

Kompetence pracovní**Žák:**

- využívá hudební znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Učitel:

- vede žáka k bezpečnému a účelnému používání hudebních nástrojů

PŘEDMĚT – SBOROVÝ ZPĚV (1 hodina / týden)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky

PŘEDMĚT – SBOROVÝ ZPĚV (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Vokální činnosti	Žák: - dbá na správné dýchání a držení těla - zřetelně vyslovuje - snaží se zpívat intonačně čistě - rozvíjí vícehlasý zpěv	pěvecký a mluvní projev realizace písni různých žánrů	do Tv – správné dýchání
Poslechové činnosti	Žák: prohlubuje si estetické citění poslechem hudby	lidová a umělá píseň	OSV – 1.8.2. (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)
Instrumentální činnosti	Žák: používá hudební nástroje k hudebnímu doprovodu (podle složení a schopností členů sboru)	hra na hudební nástroje tvorba a realizace doprovodů pomocí melodických nástrojů a nástrojů z Orffova instrumentáře	
Hudebně pohybové činnosti	Žák: provádí hudebně pohybovou činnost (pohybuje se podle daného rytmu)	příprava hudebních pásem pro vystoupení sboru na veřejnosti	do Tv – rytmické činnosti s hudbou

5.7.3. PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň*M. Šustáčková a J. Rábová*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	2	1	1	6
	celková týdenní hodinová dotace 12 hodin						celková týdenní hodinová dotace 10 hodin				

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti
- uvědomění si sebe samého jako svobodného jedince (vlastní tvořivý přístup ke světu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

Učitel

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problému

Žák

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žák

- naslouchá druhým, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- je schopen prezentovat výsledky své činnosti

Učitel

- vede žáka k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- učí žáka diskutovat o zvolených postupech

Kompetence sociální a personální

Žák

- žák účinně spolupracuje ve skupině, respektuje společně dohodnutá pravidla chování, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a přispívá k upevňování mezilidských vztahů

Učitel

- zařazuje kooperační činnosti (práce ve dvojicích nebo skupinách)
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- pomáhá žákům objevovat a rozvíjet svoje silné stránky, nadání a talent

Kompetence občanské

Žák

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- váží si přesvědčení a práce druhých lidí
- chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje kladný postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel

- vede žáka ke kladnému vztahu ke kulturnímu a historickému dědictví, k uměleckým dílům a podporuje smysl pro kulturu a tvořivost
- respektuje individuality ve školním kolektivu

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dokáže rozpoznat kvalitní práci
- využívá získané znalosti a dovednosti pro vlastní rozvoj

Učitel

- vede žáka k získávání pozitivního vztahu k práci, učí používat při výtvarné práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- učí žáka chránit zdraví své i druhých, neničit

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Žák: - o používá vodové barvy, tempery, suchý pastel, voskovky - o míchá barvy - o používá různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) - o využívá plochu a prostor - o používá techniku rozfukávání barev - o rozliší teplé a studené barvy	malba - o rozvíjení smyslové citlivosti - o teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti - o kombinace barev - o Goethův kruh	▸ do Prv 1, 2 – člověk a příroda ▸ z Hv 1 až 3 – vyjádření rytmu
Žák: o kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem	kresba - o rozvíjení smyslové citlivosti - o výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše - o uspořádání objektu do celků - o vnímání velikosti	▸ Hv 1 až 3 – hudební nástroje ▸ Čj 1 – přípravné období čtení, tvořivé činnosti s literárním textem
Žák: - o modeluje z plastelíny, moduritu - o tvaruje papír	techniky plastického vyjádření - o reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - o hmatové, pohybové podněty	▸ do Hv 1 až 3 – hudební nástroje
Žák: - o vytvoří jednoduchou koláž, frotáž - o jednoduše výtvarně zpracuje přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	další výtvarné techniky o motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	
Žák: o pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod.	ilustrátoři dětské knihy	▸ do Čj 1 až 3

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Žák: - o používá výtvarné techniky na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ - o komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření		

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - o maluje stěrkou, používá techniku rozlévání barev a kombinaci různých technik - o barevně vyjadřuje své pocity a nálady - o pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - o komunikuje o obsahu svých děl	malba - o hra s barvou - o emocionální malba - o míchání barev - o Goethův barevný kruh ověřování komunikačních účinků - o osobní postoj v komunikaci - o proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl	▸ z Čj 1 až 3 – základní literární pojmy ▸ do Pří 4 až 5 – vztah člověka k prostředí
Žák: - o prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - o kresbou vystihne tvar, strukturu materiálu - o pracuje s linií - o užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - o zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	kresba - o výrazové vlastnosti linie - o kompozice v ploše kresba různým materiálem - o pero a tuš - o dřívko a tuš - o rudka, uhl např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru	▸ z Čj 1 až 3 – základní literární pojmy ▸ Hv 4 až 5 – hudební nástroje, práce s linií
Žák: - o rozeznává grafické techniky - o zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - o hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	grafické techniky - o tisk z koláže, ze šablon - o otisk - o vosková technika	

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. – 5. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - výtvarně zpracovává přírodní materiály – nalepování, dotváření apod.	techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů další techniky - koláž - frotáž - základy ikebany	
Žák: - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další - vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	ilustrátoři dětské knihy	▸ do Čj 4 až 5

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru - jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy - řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování - přímka, křivka	▸ do Hv 6 – rytmus, melodie
Žák: užívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	rozvíjení smyslové citlivosti souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů např. - hmat - reliéfní autoportrét - sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů - tvary ze zmačkaného papíru. plastická tvorba - papír - hlína - drát - sádra	▸ do Hv 6 – hudební nahrávky
Žák: správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	malba - teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné	▸ z D 6 – pravěk

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů	plastická a prostorová tvorba společná práce na jednom objektu - koordinace - komunikace	
Žák: využívá perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	nauka o perspektivě - perspektiva paralelní a šikmá - umístění postav na plochu - velikost objektů	- z D 6, Čj 6 – Řecko, Řím – báje a pověsti - do Čj 7 – báje a pověsti, pohádky
Žák: k tvorbě užívá některou z metod současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	třetí prostor budovaný liniemi netradiční výtvarné techniky práce s www stránkami	
Žák: zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	subjektivní vyjádření fantastických představ - využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky - kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě	
Žák: využívá znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	přírodní motivy - rostliny - neživá příroda - živočichové člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události zvětšování (makrokosmos) zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek	
Žák: osobitě stylizuje vizuální skutečnost, aplikuje teoretické poznatky o kompozici, vhodně rozvrhne hlavní motivy na ploše	lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím tvarová a barevná kompozice - např. Babylónská věž - Mezopotámie	z D 6 – Řecko

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: využívá dekorativní postupy - rozvíjí si estetické cítění	dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů písmo a užitá grafika např. - plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	do Inf 7 – Corel Draw
Žák: výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru např. - vitráž - malba na sklo - vystřihování - vyřezávání	
Žák: užívá obrazové vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	subjektivní výtvarné vyjádření reality vnímání okolních jevů	

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: o užívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- o rozvíjení smyslové citlivosti - o přenášení prostoru na plochu - o záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	▸ ze Z 6 – přírodní děje
Žák: - o správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - o hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	- o barevné vyjádření - o byzantské, arabské umění - o odstín • sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru)	▸ z D 6 – byzantské umění ▸ do Inf 7 – počítačová grafika
Žák: o rozliší působení obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	o kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	
Žák: o využívá dekorativní postupy – rozvíjí si estetické cítění	- o užitá grafika - o písmo - styly a druhy písma - o tematické práce • Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic	▸ do Inf 7 – počítačová grafika ▸ do Čj 9 – úvaha
Žák: o vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	- o vlastní prožívání - o interakce s realitou	
Žák: o užívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- o rozvíjení smyslové citlivosti - o přenášení prostoru na plochu - o záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	
Žák: o užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích	o událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky	▸ Čj 7 – literární texty, vypravování
Žák:	o uplatnění subjektivity ve viz. obr.	

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
o užívá obrazové vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	vyjádření – např. fantazijní variace na základní tvary písmen	
Žák: o uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace	- o práce s uměleckým dílem - o experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou	
Žák: - o vytváří společné kompozice v prostoru – instalace - o ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích - o nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	o architektura	▸ D 7 – románský sloh, gotický sloh
Žák: o k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- o kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci - o barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice	▸ z Inf 7 – počítačová grafika

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - užívá obrazové vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	- kresebné etudy - etuda s linií jako výtvarným prostředkem - různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) - praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	▸ z M 6 – osová souměrnost ▸ z M 7 – rovinné útvary, prostorové útvary (zobrazení v rovině)
Žák: rozpozná grafické techniky	linoryt, tisk, papírorýt	
Žák: - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - pozoruje, porovnává a zařazuje do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko	- práce s uměleckým dílem - teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování	▸ z Čj 7 – práce s uměleckým dílem ▸ D 8, Čj 8 – renesance, baroko, klasicismus, romantismus
Žák: rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativní postupy	- tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích - písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	▸ z Inf 7 – Corel Draw ▸ do Čj 9 – publicistické útvary

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	○ zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast	
Žák: ○ zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	○ práce s netradičními materiály	
Žák: ○ správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	○ objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné ○ subjektivní barevná škála	▸ ze Z 6 – mapa světa
Žák: ○ užívá perspektivní postupy	○ lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková	▸ z D 7 – renesance
Žák: ○ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace	○ práce s Internetem – vyhledávání www stránek – orientace ○ výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	▸ z Inf 5, 6, 7 – práce s Internetem
Žák: ○ využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	○ správná technika malby – zvládnutí větší plochy ○ krajinářské školy 19. stol. ○ technika akvarelu, pastel	▸ D 8 – přelom 19. a 20. století

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě	- techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka - dynamická kresba – např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty)	
Žák: využívá znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- komplementární barvy – textura - symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami - kontrast (barevný, světelný)	
Žák: rozpozná grafické techniky	grafické techniky	
Žák: - prokáže znalost různých oblastí umění - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. – např. kubismus, surrealismus, impresionismus - seznámení s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). - hledání a pojmenovávání základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů při práci s um. dílem - porovnávání rozdílů výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.)	• D 9, Hv 9 – umění 20. století

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ vyjadřuje se k zachycení jevů v proměnách , vývoji a ve vztazích	○ společná práce - komunikace ○ vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn	
Žák: ○ vyjadřuje se k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	○ reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly ○ uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření ○ převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	
Žák: ○ k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	○ animovaný film - spolupráce, komunikace ○ reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	• z Inf 7 – Corel Draw
Žák: ○ užívá obrazové vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ○ zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé	○ vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí ○ prostorová tvorba – modelování	
Žák: ○ zachycuje pomíjivý okamžik – skicování.	○ práce v plenéru ○ krajinomalba ○ frotáž	

Celou výukou výtvarné výchovy prostupuje průřezové téma OSV **1.5.1.** (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích), **1.4.1.** (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) a MEV **6.7.3.** (stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti)

5.7.3.1. Interaktivní způsoby výuky

PŘEDMĚT – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK		
Technika a její způsoby využití	IA systém (počítač, dataprojektor, interaktivní tabule)	▸ využití prezentací vytvořených v rámci projektu, jejich další doplňování a rozšiřování, aktualizace ▸ možnost rozšiřování a aktualizace již hotových prezentací ▸ využití Internetu - promítání filmů přímo z Internetu ▸ možnost vložení odkazů na internetové stránky do prezentací ▸ využití při hledání obrázků na Internetu (aktuální potřeba při hodině, využití při ukázce) ▸ možnost využití prezentací při domácí přípravě, prezentace jsou k dispozici na internetu žákům ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině ▸ možnost doplňování textu a dokreslování do obrázků z Internetu (př. historické slohy) ▸ přehrávání DVD s výukovými programy ▸ využití výukových DVD
	vizualizér	▸ zobrazování textů, obrázků, schémat, nákresů, fotografií na plochu interaktivního systému (výhoda možnosti zvětšení, doplnění popisu, ...) ▸ možnost doplnění popisu, zvýraznění částí ▸ možnost digitalizace obrazovky a vložení snímku přímo do prezentace nebo jeho uložení a využití v následující hodině
	hlasovací zařízení	▸ procvičování učiva ▸ opakování učiva ▸ shrnutí učiva

PŘEDMĚT –VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK		
	o videokamera	▸ nahrávání výstav, památek a jejich následné využití při výuce ▸ vytvoření video sekvencí z průběhu školních exkurzí, výletů a jejich následné využití při výuce i v následujících ročnících ▸ vytvoření záznamu práce žáků , využití při hodnocení i sebehodnocení
	o digitální fotoaparát	▸ vytvoření fotografií historických objektů, památek, jejich využití při tvorbě prezentací a samostatné práci žáků
	o multifunkční zařízení (kopírka, tiskárna, scanner)	▸ tisk pracovních listů ▸ tisk obrázků pro žáky pro vlepění do sešitu ▸ skenování obrázků, nákresů a jejich využití při hodině nebo při tvorbě prezentací
Metody a formy práce v jednotlivých fázích hodiny (interaktivní zapojení žáků)	o opakování a motivace	▸ opakované využití prezentací, uložení doplněných prezentací a jejich využití v následující hodině ▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit nebo prezentací ▸ lze využít k aktualizaci již známých poznatků ▸ tvorba referátů v podobě prezentací samotnými žáky ▸ vytvoření myšlenkové mapy k ujasnění historických souvislostí
	o výklad (expozice)	▸ využití interaktivních prezentací a ostatních zdrojů (Internet, videa) ▸ využití obrazového materiálu ▸ využití historických dokumentů ▸ využití autentických video záznamů
	o procvičování (fixace)	▸ možnost interaktivních prezentací s nástrojem Lesson Activity Toolkit ▸ vytváření časové přímky k pochopení časové souslednosti ▸ práce žáků ve skupinách (dvou až čtyřčlenné)
	o aplikace	▸ možnost tvorby referátů v podobě prezentací samotnými žáky

PŘEDMĚT –VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK		
	shrnutí (diagnóza)	- sestavení přehledů z užitých prezentací - pracovní listy - tvoření myšlenkové mapy k ujasnění historických souvislostí
Rozvoj kompetencí	Kompetence k učení (žák získává a vyhodnocuje informace různými způsoby z různých zdrojů a tyto informace využívá k dalšímu učení)	- při tvorbě referátů - při vyhledávání informací na Internetu, v učebnicích - žáci se učí využívat různé informační zdroje (vlastní poznámky, nástěnné obrazy, historické dokumenty, encyklopedie, Internet) a získané informace se učí aplikovat při tvorbě a prezentaci vlastních referátů - důležitá je spolupráce žáků - při práci ve skupinách se učí prezentovat a obhajovat svůj názor, učí se argumentovat a vyvozovat vlastní závěry - žáci se učí hodnotit vlastní pokrok - cíle jsou stanovovány ve spolupráci se žáky a vycházejí vždy z toho, co již žáci znají
	Kompetence k řešení problémů (žák přemýšlí o problémech, řeší je sám nebo s něčí pomocí, o pomoc se nebojí požádat a problémy neodsouvá)	- při tvorbě referátů - zadávání domácích úloh „vyhledej a připrav pro ostatní spolužáky“ - skupinová práce (v lavicích, u flipchartů nebo u PC) umožňuje diferencovat zadání podle úrovně žáky zvládnutých dovedností
	Kompetence komunikativní (žák umí naslouchat, utváří si vlastní názor a tento slušně a vhodně obhájí)	- k vyřešení jakékoli úlohy, musí žáci dobře porozumět textu úlohy, umět jej interpretovat - vytváření referátů v podobě prezentací, jejich prezentace ostatním - na základě historických souvislostí si utváří vlastní názor, který se učí prezentovat a vhodnou formou obhájit - jsou vedeni k používání odborné terminologie

PŘEDMĚT –VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK		
	○ Kompetence sociální, personální (žák se nebrání spolupráci s ostatními, respektuje a ctí jejich svobodu a názor)	▸ skupinová práce při tvorbě prezentací a jejich prezentace ostatním ▸ skupinové vyplňování pracovních listů, vzájemná kooperace při řešení zadaných úkolů ▸ utváří si vlastní názor, který se učí prezentovat a vhodnou formou obhájit, zároveň respektuje a ctí rozdílný názor druhých ▸ při práci ve skupině se žáci učí respektovat názor druhého, učí se nesprávný názor slušně vyvracet, to ale předpokládá, že se učí aktivně naslouchat
	○ Kompetence občanské (pro žáka je samozřejmá péče o prostředí, v němž žije)	▸ při práci ve skupinách – pokud žáci chtějí dospět k řešení, musí respektovat názor druhého a respektovat nastavená pravidla komunikace ▸ doplnění prezentací o praktické příklady ze současnosti ▸ zařazení aktuálních témat, možnost využití Internetu (zpravodajské servery)
	○ Kompetence pracovní	▸ učí se vhodně rozvrhnout čas, plánovat postupy, využívat pomoc druhých ▸ na základě předem daných kritérií se učí odevzdávat úkol v dohodnutém čase a kvalitě, mají možnost nastavená kritéria připomínkovat (vhodným a slušným způsobem), případně je upravovat
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	▸ využití interaktivních nástrojů umožňuje názornější výuku ▸ při zařazení práce ve skupinách lze diferencovat zadávané úkoly, je možné se individuálně těmto žákům věnovat (žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme nejen žáky se zdravotním postižením, z nich nejčastější jsou u nás vývojové poruchy učení, ale i žáky nadané) ▸ při vhodném sestavení skupin se učí se žáky se zdravotním postižením pracovat i nadaní žáci, kteří se učí je vést při učení a prohlubují tím získávané kompetence (zejména kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální) ▸ pro práci s těmito žáky se nemusí využívat jen práce ve skupinách, ale i jiné organizační formy ▸ při vlastní práci i následném hodnocení žáků je nutné zohledňovat druh, stupeň a míru znevýhodnění ▸ v případě, že je ve třídě žák s těžkým zrakovým postižením (v 9. ročníku v roce 2011/2012) je velice výhodné využití připravených prezentací pro interaktivní tabuli – žák má možnost tyto prezentace a práci v nich sledovat přímo na monitoru počítače	

PŘEDMĚT –VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK	
Mezipředmětové vztahy	▸ možnost využití jedné prezentace ve více předmětech nebo ročnících ▸ opakované využití jedné prezentace pro výklad při jiné kapitole ▸ doplnění odkazů do prezentací a jejich provázání ▸ znalosti a dovednosti, které žáci získávají, využívají následně v dalších předmětech – zeměpis, český jazyk- literatura, dějepis, občanská výchova
Využití nových dovedností pedagogů	▸ během realizace projektu začaly být pro přípravu výuky i ve vlastní výuce využívány nové technologie ▸ při větším a častějším využívání interaktivní techniky učitel objevuje možnosti jejího dalšího využití ▸ propojení vizualizéru (dokumentační kamera) umožnilo názornější výuku některých kapitol ▸ využívání nástrojů Smart NoteBooku během vlastní výuky – součástí je velké množství nástrojů, které byly popsány v příloze Metodické příručky pro práci s interaktivním systémem (IAS), která je ve škole k dispozici ▸ je vhodné se s těmito nástroji soustavně učit pracovat i když právě netvoříme prezentaci, protože jejich „osahání“ umožňuje snazší využívání během vlastní práce v hodinách a žáci se od nás učí tyto nástroje také využívat – zvýrazňovač, kouzelné pero, lupa, tvary, obrysy a výplň objektů, ▸ do vlastního obsahu, který si tvoříme jako součást galerie lze vkládat obrázky, interaktivní a multimediální prvky, soubory a stránky, pozadí a motivy ▸ takto vlastnoručně vytvořené objekty máme připravené pro následné použití a není nutné je tvořit vždy znovu, pedagog se tak stává spoluautorem galerie nástrojů
Propojení prezentací Smart Notebooku a Power pointu	▸ možnost vložení odkazů a propojení prezentací nejen v rámci jedné kapitoly, ale i mezi předměty a ročníky ▸ výhodnější využití jiného, vhodnějšího softwaru pro výklad učiva dané problematiky

PŘEDMĚT –VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK	
Negativa	▸ přílišná časová náročnost při přípravě a tvorbě prezentací ▸ přílišná časová náročnost při přípravě techniky před hodinou ▸ nespolehlivost techniky ▸ nemožnost propojení některých aplikací

5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1. PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 2. stupeň

V. Čejková

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Výchova ke zdraví									1	1	2
Tělesná výchova									2	2	8+1
	celková týdenní hodinová dotace 10 hodin						celková týdenní hodinová dotace 10+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Výchova ke zdraví je vyučována jako samostatný předmět v osmém a devátém ročníku. Hodinové dotace v jednotlivých ročnících jsou zřejmé z učebního plánu školy.

Oba obory oblasti Člověk a zdraví spolu úzce souvisejí, navzájem se ovlivňují a působí na sebe. Celá oblast je úzce spojena s duševní i tělesnou rovnováhou. Žáci se učí poznávat sami sebe a chápat hodnotu zdraví, smysl chování podporujícího zdraví a problémy spojené s nemocemi nebo poškozením zdraví v běžném životě i za mimořádných situací.

Zejména činnostní charakter výchovy ke zdraví umožňuje žákům získávat důležité dovednosti – poskytnutí první pomoci, péče o nemocného, soužití s hendikepovanými spoluobčany a pomoc zdravotně postiženým. Žáci by ale měli mít na zřeteli, že realita bývá mnohem složitější než teorie.

Výchova ke zdraví by měla směřovat k utváření kladného postoje k vlastnímu zdraví a k odpovědnosti za jeho zachování. K tomu nestačí jen teoretické znalosti, ale žáci by si měli osvojit zejména praktické dovednosti a upevnit návyky při jejich provádění (hygienické, stravovací, pracovní a zdravotně preventivní návyky) a naučit rozpoznat činnosti a situace, při nichž by mohlo docházet k ohrožení zdraví nebo k úrazu.

Výchova ke zdraví je úzce propojena s oblastmi Člověk a příroda a Člověk a svět práce, v nichž žák získává teoretické znalosti i praktické dovednosti úzce související s jeho zdravím.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a chápání nutnosti dobré duševní i fyzické pohody jako nutného předpokladu pro úspěšný a spokojený život

- řešení problémů jiným způsobem než činnostmi ohrožujícími zdraví a vyhledáváním rizikových skupin lidí (drogy, náboženské sekty, ...)
- rozvíjení poznání toho, co je zdravé a co zdraví ohrožuje nebo poškozuje
- rozvíjení schopnosti komunikovat a nebát se svěřit se svými pocity a problémy, k rozvoji mezilidských vztahů
- aktivní ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- rozšiřování a prohlubování poznatků o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a hodnotí informační zdroje související s podporou a ochranou zdraví a na základě jejich pochopení je využívá v praktickém životě
- využívá při dalším učení výsledků z dalších vědních oborů (zejména fyziky, chemie, přírodopisu, pracovních činností, tělesné výchovy a občanské výchovy)
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu a takto získané informace se učí systematicky třídit a dávat do souvislostí

Učitel

- předkládá žákům dostatek informačních zdrojů s tematikou ochrany a podpory zdraví a vede je k jejich využívání v praktickém životě
- s problematikou zdraví žáky seznamuje ve vzájemných vztazích a souvislostech
- prostřednictvím aktivizujících metod žáky vede k celoživotní potřebě pečovat o své zdraví a soustavně ho chránit

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémy související se zdravím člověka a vyvozuje z nich závěry vzhledem ke svému chování, rozhodování a jednání
- vnímá rizikové situace, které vedou k ohrožení zdraví a dokáže řešit problémy z nich vyplývající
- dojde-li k ohrožení zdraví, dokáže vhodně a rychle zareagovat a poskytnout první pomoc – takto získané zkušenosti využívá v případě nutnosti v běžném životě

Učitel

- promyšlenými postupy žáky aktivizuje k uvažování o problému a jeho možném řešení (dialog, diskuse, kooperace, brainstorming, kritické myšlení, učení ze zkušenosti)
- předkládá žákům náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů v souvislosti s ochranou tělesného, duševního a sociálního zdraví
- vede žáky ke kritickému posuzování textů a mediálních sdělení a k obhajobě vlastních nebo týmových názorů

Kompetence komunikativní, sociální a personální

Žák

- při řešení dílčích úkolů, problémových a krizových situací uplatňuje osvojené modely specifických komunikativní dovedností
- přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty; rozvíjí interakční a vztahové dovednosti pro život; v případě potřeby poskytne pomoc
- dokáže problém rozpoznat a pojmenovat a svěřit se s ním
- dokáže empaticky naslouchat druhým, pochopit jejich problémy
- dokáže přijmout argumentaci jiných a zapojuje se s nimi do diskuse
- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu a nové poznatky vědy využívá k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních
- zapojuje se do práce ve skupině, přijímá různé role a přispívá k vytváření příjemné atmosféry
- přijímá a respektuje stanovená pravidla
- v situaci ohrožující zdraví dokáže rychle a správně zareagovat, v případě nutnosti poskytne pomoc
- chápe nutnost ochrany lidského zdraví a z toho vyplývající nutnost ochrany životního prostředí

Učitel

- prostřednictvím základních komunikačních dovedností pomáhá žákům hledat cestu založenou na dobrých mezilidských vztazích a vytváří příležitosti k rozvíjení pozitivních interakčních vztahových dovedností pro život (aktivní naslouchání, vedení dialogu, obhajování stanovisek, vyjednávání, komunikování v týmu, podřízení se, vedení aj.)
- prostřednictvím efektivních strategií rozvíjí u žáků specifické dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (odmítání, řešení konfliktů a rizikových situací, vyjednávání aj.)
- pomocí aktivizujících výukových metod vytváří žákům předpoklady osvojit si dovednosti potřebné pro řešení problémů a rozhodování se z hlediska různých sociálních rolí (diskusní, situační a didaktické hry aj.)
- nabízí žákům dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k zapojení se do diskusí o ochraně a podpoře zdraví
- v zájmu podpory a ochrany zdraví vede žáky k odpovědnému chování vůči sobě i ostatním.

Kompetence a občanské

Žák

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví; prokazuje odpovědnost ochránit zdraví své i jiných

Učitel

- vytváří žákům příležitosti zapojit se v rámci školy a zájmových aktivit do činností souvisejících s ochranou a podporou zdraví (aktivní účast na projektech, při sportovních aktivitách, akcích obce aj.).

Kompetence pracovní**Žák**

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- získané dovednosti a poznatky se snaží aplikovat v praktickém životě

Učitel

- praktickými výukovými metodami umožňuje žákům propojovat osvojené poznatky a dovednosti z oblasti ochrany a podpory zdraví s praktickými činnostmi ve škole i mimo ni (sportovní soutěže, škola v přírodě, lyžařské kurzy aj.)

Integrace průřezových témat**OSV, VDO**

- rozvoj a upevňování zejména charakterových a volných vlastností (vytrvalost, trpělivost – zejména při samostatné práci; sebekontrola, sebeovládání, plánování a organizace – zejména při práci ve skupině)
- učení se sebedůvěře, přijetí jiného názoru
- chování člověka v situacích ohrožujících zdraví nebo život

MKV

- zejména při práci ve skupině se žáci učí rozvíjet spolupráci i s jiným etnikem a udržovat tolerantní vztah

EV

- vliv aktivit člověka na životní prostředí – zejména zpracováním referátů (úzká souvislost s mediální výchovou – vyhledání informací a jejich kritické zhodnocení)

EGS a MEV

- vliv různých ekologických havárií na životní prostředí a zdraví člověka nejen u nás, ale i v dalších zemích (šíření vodou, vzduchem, ...) a spolupráce jednotlivých zemí při odstraňování jejich následků
- získávání informací o těchto událostech z různých mediálních zdrojů a jejich kritické zhodnocení

PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ◦ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ◦ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví ◦	vztahy mezi lidmi a formy soužití ◦ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ◦ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	z Prv 1 až 3, Ov 6 – domov, rodina, škola, třída, obec z Ov 7 – vztahy mezi lidmi do Sh – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách OSV – 1.2.8. (moje vztahy k druhým lidem), 1.2.9. (zdravé a vyrovnané sebepojetí), 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě), 1.6.2. (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech), 1.7.2. (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc), 1.8.1. (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků) VDO – 2.1.1. (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) MKV – 4.2.1. (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci), 4.2.5. (důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích), 4.2.6. (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)), 4.2.7. (význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)

PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	MKV – 4.2.8. (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého) z Př 8 – biologie člověka (anatomie a fyziologie) OSV – 1.2.3. (moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)) MKV – 4.1.2. (člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika)
Žák: - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými i chorobami - cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a	z Př 8 – biologie člověka (anatomie a fyziologie) do Sh – bezpečnost při sportu Tv 6 až 9 – relaxační cvičení, uvolňovací cvičení MKV – 4.4.4. (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem) EV – 5.4.2. (naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)) MEV – 6.5.5. (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje

PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ○ ochrana před chronickými nepřenosinými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	a chování)

PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ◦ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ◦ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ◦ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ◦ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ◦ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ◦ stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti ◦ auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky (předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) ◦ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci ◦ bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ◦ manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	OSV – 1.2.8. (moje vztahy k druhým lidem), 1.2.9. (zdravé a vyrovnané sebepojetí), 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle), 1.3.3. (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení), 1.4.2. (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích), 1.4.5. (hledání pomoci při potížích), 1.8.2. (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání), 1.8.7. (efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace) MKV – 4.4.4. (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem) MEV – 6.1.1. (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě), 6.5.5. (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování) do Ch 9 – přírodní látky, chemie a společnost z Tv 6 až 9 – průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá

PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
		cvičení z Tv 9 – činnosti ovlivňující zdraví
Žák: - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	z Pč 8 – potraviny, příprava pokrmů Ch 9 – přírodní látky z PŘ 8 – biologie člověka
Žák: - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných	z PŘs 7 – ochrana člověka za mimořádných událostí OSV – 1.11.4. (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

PŘEDMĚT – VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	událostí	
◦ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ◦ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu ◦ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ◦ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ◦ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	osobnostní a sociální rozvoj ◦ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity ◦ seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování ◦ psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech ◦ mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – 1.2.3. (moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)), 1.2.8. (moje vztahy k druhým lidem), 1.2.9. (zdravé a vyrovnané sebepojetí), 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle), 1.3.3. (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení), 1.7.2. (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc) MKV – 4.1.2. (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika) z Př 8 – biologie člověka (anatomie a fyziologie)

5.8.1. PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. a 2. stupeň*E. Toušová, R. Mašát*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Výchova ke zdraví									1	1	2
Tělesná výchova									2	2	8+1
	celková týdenní hodinová dotace 10 hodin						celková týdenní hodinová dotace 10+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v této oblasti přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, (poznatky, činnosti, způsoby chování) jež se žáci učí využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci si osvojují dovednosti, způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování či posílení zdraví a získávání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy o poznávání zásadních životních hodnot, utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění takových záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je nutné klást důraz na praktické dovednosti. Zpočátku musí být vzdělávání kladně ovlivněno příkladem učitele příznivou atmosférou ve škole, později se přidává důraz na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto cípané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení****Žák**

- osvojuje si cvičební dovednosti s využitím pomůcek usnadňujících jejich zvládnutí (náradí, náčiní)
- prezentuje své naučené dovednosti
- využívá své dovednosti i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě
- učí se sebehodnocení

Učitel

- zařazuje kooperativní činnosti
- nabízí dovednostní soutěže

- podporuje zájem žáků o sport, oceňuje jejich aktivitu a snahu
- při výběru učiva respektuje jeho aktuálnost a zájmy žáků, vytváří podmínky podle jejich aktuálních možností a zájmu

Kompetence k řešení problému**Žák**

- využívá vlastní poznatky z tělesných aktivit
- s chybou pracuje jako s příležitostí, jak najít cestu ke správnému zvládnutí tělesného úkonu
- hledá více možných způsobů řešení problému (herní strategie)

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- spolu s žáky řeší situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a chováním
- kladně hodnotí nalezení více možných způsobů řešení herních dovedností

Kompetence komunikativní**Žák**

- učí se naslouchat, vyjadřovat se a spolupracovat s ostatními žáky
- využívá správně a účelně odbornou terminologii
- využívá různé zdroje informací

Učitel

- společně s žáky rozvíjí nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi učiteli žáky, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- realizuje sportovní utkání žáků pro širokou veřejnost

Kompetence sociální a personální**Žák**

- učí se spolupracovat ve skupině (kolektivní hry, štafetové hry...)
- objevuje a rozvíjí své silné stránky, nadání a talent
- přispívá k budování pozitivního školního a třídního klimatu
- podílí se na hodnocení své vlastní práce a práce ostatních žáků

Učitel

- obměňuje skupiny, ve kterých žáci pracují a vede je k přijímání různých rolí ve skupině
- integruje tělesně a mentálně postižené žáky
- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence občanské**Žák**

- učí se dodržovat pravidla slušného chování
- bere ohled na druhé
- snaží se reprezentovat školu na různých sportovních soutěžích

Učitel

- respektuje individuality ve školním a třídním kolektivu
- snaží se v žácích pěstovat hrdost na školu, do které chodí
- buduje společně s žáky pravidla demokratického chování a dbá na jejich dodržování

Kompetence pracovní**Žák**

- osvojuje si správné cvičební a hygienické návyky
- dodržuje bezpečnostní zásady
- plánuje a učí se organizovat práci, udržuje pořádek, je důsledný při plnění zadaných úkolů

Učitel

- zařazuje cvičební činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků se zřetelem na jejich další rozvoj, místní a regionální potřeby
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek (nářadí a náčiní)
- nabízí různé zájmové kroužky

Poznámky.

Ve dvou po sobě následujících ročnících (nejčastěji ve 4. a 5. ročníku) žáci absolvují plavecký výcvik – v nižším ročníku základní výcvik, ve vyšším ročníku zdokonalovací výcvik (2 x 20 hodin).

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - reaguje na jednoduché povely a signály - používá vhodné oblečení a obuv na sport - respektuje význam přípravy organismu před cvičením - respektuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	poznatky z Tv a sportu	- do Prv 1 – péče o zdraví - OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
- správně provádí cviky pod vedením učitele - provádí správné držení těla	průpravná, kondiční cvičení	- z Hv 1 – rytmické činnosti s hudbou - do Čj 1 – psaní, správné držení těla
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním	gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed - přeskok – lavička - kladina – chůze bez dopomoci - šplh o tyči s přírazem - cvičení s náčiním	- z Hv 1 – rytmická cvičení - OSV – 1.4.5. (hledání pomoci při potížích)
Žák: - opakuje po učiteli běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) - předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony - zlepšuje výkony	atletika - běžecká abeceda - rychlé běhy - vytrvalostní běh - běh v terénu - skok do dálky z místa - hod míčkem	- z Hv 1 – správné dýchání - OSV – 1.3.3. (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ ovládá a dodržuje základní pravidla ○ snaží se spolupracovat s ostatními hráči ○ dodržuje pravidla fair play	sportovní hry ○ minifotbal ○ vybíjená ○ minikošíková ○ florbal	▸ z Prv 1 – vztahy mezi lidmi ▸ OSV – 1.9.1. (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.))
Žák: ○ respektuje ochranu životního prostředí ○ překonává přírodní překážky	cvičení v přírodě ○ přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	▸ z Prv 1 – ochrana přírody ▸ EV – 5.3.5. (ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV))
	turnaje v průběhu roku ○ atletika – víceboj (50 m, 600 m, hod míčkem bez rozběhu, skok daleký z místa)	▸ zúčastní se všichni žáci v ročníku

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o správně reaguje na jednoduché povely a signály - o nastoupí s ostatními do řady, dvojřadu, do družstev - o pozná vhodné oblečení a obuv na sport - o vysvětlí, proč se rozcvičuje - o dodržuje zásady fair play a pozná přestupek - o dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	poznatky z Tv a sportu	▸ z Prv 1 – zdravý životní styl ▸ OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
Žák: - o správně provádí cviky pod vedením učitele - o předvede jednoduché taneční kroky s hudbou	průpravná, kondiční, rytmičná, kompenzační a relaxační cvičení	▸ OSV – 1.4.1. (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) ▸ z Hv 1, 2 – rytmičná cvičení s hudbou, taneční krok
Žák: - o dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - o předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš	gymnastika - o akrobacie • kotoul vpřed • průprava na kotoul vzad • přeskok – lavička • kladina – chůze bez dopomoci • šplh o tyči s přírazem	▸ do Hv 2 – vyjádření hudby pohybem – gymnastka ▸ OSV – 1.3.3. (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
Žák: - o opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu - o předvede základní pohybové výkony	atletika - o běžecká abeceda - o rychlé běhy - o vytrvalostní běh - o běh v terénu - o skok do dálky s rozběhem - o hod míčkem bez rozběhu	▸ do Prv 2 – pohybový režim, atletika

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ ovládá a dodržuje základní pravidla ○ spolupracuje s ostatními hráči ○ dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek ○ adekvátně na přestupek reaguje	sportovní hry ○ minifotbal ○ vybíjená ○ minikošíková ○ florbal	▸ do Prv 2 – výchova ke spolupráci, soužití lidí ▸ MKV – 4.2.6. (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy))
Žák: ○ respektuje ochranu životního prostředí ○ dokáže překonat přírodní překážky	cvičení v přírodě	▸ EV – 5.3.5. (ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV))
Žák: ○ dodržuje bezpečnost při bruslení ○ obuje se s dopomocí ○ předvede chůzi a skluz	bruslení	▸ do Prv 2 – člověk a volný čas, sportovní aktivity ▸ MKV – 6.5.7. (vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti))
	turnaje v průběhu roku ○ fotbal – turnaj v minikopané ○ atletika – víceboj (50 m, 600 m, hod míčkem, skok daleký s rozběhem)	▸ zúčastní se všichni žáci v ročníku ▸ turnaj v minikopané – zúčastní se vybraní žáci z ročníku

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ pozná vhodné oblečení a obuv na sport ○ dodržuje zásady fair play chování ○ vysvětlí důležitost rozcvičení	poznatky z TV a sportu	▸ z Prv 2 – osobní hygiena ▸ OSV – 1.2.5. (jak se promítá mé já v mém chování)
Žák: ○ reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod ○ nastoupí s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu	pořadová cvičení	
Žák: ○ pod vedením učitele přesně opakuje cviky	průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	▸ z Prv 2 – zdravý živ. styl, relaxace ▸ do Vz – pohybová aktivita a zdraví ▸ OSV – 1.4.1. (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
Žák: ○ předvede kotoul vpřed ○ předvede kotoul vzad	gymnastika ○ akrobacie	▸ do Hv 4 – koordinace pohybu, hudba – tanec ▸ MKV – 6.5.7. (vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti))
○ provede rozběh a odraz z můstku snožmo	○ přeskok	
○ předvede průvlek přes švédskou bednu	○ hrazda	
○ rozšiřující: s pomocí učitele provede: ○ náskok , podmet ○ kotoul vpřed	○ kladina	
○ přejde kladinu bez dopomoci	○ šplh	
○ vyšplhá 3 metry na tyči		
Žák:	rytmická a kondiční	▸ OSV – 1.1.1.

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- o pod vedením učitele přesně opakuje cviky - o po předvedení opakuje cvičení miniaerobiku	gymnastika	(cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) ▶ z Hv 3 – rytmické činnosti s hudbou ▶ do Hv 4 – napodobování rytmu
Žák: - o po učiteli opakuje běžeckou abecedu (lifting, skipping, zakopávání) - o na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu - o při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem	atletika o běh	▶ z Prv 2 – vlastnosti člověka, vytrvalost ▶ OSV – 1.3.3. (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
o skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy	o skok daleký	
o rozšiřující: přeskočí laťku stylem střižným	o skok vysoký	
o odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje	o hod	
Žák: - o přihráje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - o ovládá základní pravidla minifotbalu	sportovní hry o minifotbal	▶ do Prv 3, M 3, Čj 3 – kolektivní spolupráce ▶ MKV – 6.5.7. (vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti))
o chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou	o vybíjená	
o ovládá pravidla vybíjené		
- o správně drží míč (oběma rukama) - o předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - o přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - o dribluje na místě a za pohybu - o ovládá základní pravidla minibasketbalu	o minibasketbal	
o ovládá základní pravidla miniházené	o miniházená	

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- odehraje míč tahem a příklepem - vede míč za pohybu - ovládá základní pravidla florbalu	florbal	
- chytá a hází tenisový (softbalový) míček - ovládá obíhání met s došlapováním na mety	minisoftbal	
Žák: - samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led - samostatně jezdí popředu - zastaví	bruslení	OSV – 1.4.5. (hledání pomoci při potížích)
	sportovní akce pro 3.ročník - turnaj v minikopané - atletický čtyřboj (běh 50m, 600m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky) - florbalový turnaj - turnaj ve vybíjené	MKV – 4.2.8. (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ pozná vhodné oblečení a obuv na sport ○ dodržuje zásady fair play chování ○ vysvětlí důležitost rozcvičení, protahování a relaxačního cvičení	poznatky z TV a sportu	▸ do Pří 5 – chování lidí
Žák: ○ rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod ○ nastoupí s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu	pořadová cvičení	▸ OSV – 1.2.1. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
Žák: ○ pod vedením učitele přesně opakuje cviky	průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	▸ OSV – 1.4.1. (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) ▸ do Vz – pohybová aktivita a zdraví
Žák: ○ předvede kotoul vpřed ○ předvede kotoul vzad ○ předvede spojení kotoulů vpřed a vzad ○ provede rozběh a odraz z můstku snožmo ○ předvede průvlek přes švédskou bednu ○ rozšiřující: s pomocí učitele provede: ○ náskok ○ podmet ○ kotoul vpřed ○ doskok ○ přejde kladinu bez dopomoci	gymnastika ○ akrobacie ○ přeskok ○ hrazda ○ kladina	▸ do Tv 5 – vyjádření hudby pohybem, gymnastika ▸ MKV – 4.2.8. (tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
vyšplhá 3m na tyči.	šplh	
Žák: - pod vedením učitele přesně opakuje cviky - po předvedení opakuje: krok přísuný, poskočný, polkový	rytmická a kondiční gymnastika	▸ OSV – 1.5.1. (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích) ▸ z Hv 4 – rytmické činnosti s hudbou ▸ do Hv 5 – rytmická cvičení

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - po předvedení opakuje běžeckou abecedu - na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu	atletika běh	z M 3 – jednotky délky, měření
skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (rozmezí odrazu cca 1m)	skok daleký	
- provede úpravu doskočiště rozšiřující: nacvičuje styl flop, přeskočí stylem střizným	skok vysoký	
odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje	hod	
Žák: - přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - ovládá základní pravidla minifotbalu	sportovní hry minifotbal	z M 4 – vymezení hřiště, jednotky obsahu MKV – 4.2.7. (význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)
- chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou - přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou - spolupracuje se svými spoluhráči - ovládá pravidla vybíjené	vybíjená	
- používá správné držení míče (oběma rukama) - předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - dribluje na místě a za pohybu - ovládá základní pravidla minibasketbalu	minibasketbal	
- spolupracuje se svými spoluhráči - ovládá základní pravidla miniházené	miniházená	
- odehraje míč tahem a přiklepem - předvede střelbu po vedení míče - ovládá základní pravidla florbalu	florbal	
- chytá a hází tenisový (softbalový) míček - ovládá obíhání met s došlapováním na mety - ovládá základní pravidla minisoftbalu	minisoftbal	

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti ○ splývá, dýchá do vody ○ ovládá jeden plavecký způsob	plavání	OSV – 1.3.3. (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
Žák: ○ samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led ○ samostatně jezdí popředu ○ zastaví ○ zatočí	bruslení	
	sportovní akce pro 4.ročník ○ turnaj v minikopané ○ atletický čtyřboj (běh 50m, 600m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky) ○ florbalový turnaj ○ turnaj ve vybíjené	do Př 5 – chování lidí, kolektiv

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ○ pozná vhodné oblečení a obuv na sport ○ dodržuje zásady fair play chování ○ vysvětlí důležitost rozvíčování ○ vysvětlí nutnost relaxačních a protahovacích cviků	poznatky z TV a sportu	▸ do Př 5 – osobní hygiena
Žák: ○ rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod ○ s ostatními nastoupí do: řadu, dvojřadu, zástupu	pořadová cvičení	
Žák: ○ samostatně se rozvíčí. ○ předvede některé posilovací cviky ○ předvede některé relaxační cviky	průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	▸ OSV – 1.1.2. (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) ▸ do Vz – pohybová aktivita a zdraví
Žák: ○ předvede kotoul vpřed ○ předvede kotoul vzad ○ předvede spojení kotoulu vpřed a vzad ○ předvede stoj na rukou s dopomocí učitele	gymnastika ○ akrobacie	▸ do Hv 5 – koordinace pohybu, hudba – tanec ▸ MKV – 4.2.6. (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy))
○ provede rozběh a odraz z můstku snožmo ○ předvede průvlek přes švédskou bednu ○ předvede roznožku přes kozu	○ přeskok	
○ rozšiřující: samostatně provede: ○ náskok ○ kotoul vpřed ○ podmet ○ doskok ○ výmyk s dopomocí	○ hrazda	
○ přejde kladinu bez dopomoci	○ kladina	
○ vyšplhá 3 metry na tyči	○ šplh	

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o pod vedením učitele přesně opakuje cviky - o po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový, mazurkový krok	rytmická a kondiční gymnastika	▸ z Hv 5 – taneční kroky
Žák: - o předvede běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) - o na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu - o nastaví si startovní blok	atletika o běh	▸ z M 3 – jednotky délky, měření
- o skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna) - o podle pokynů učitele si rozměří rozběh - o provede úpravu doskočiště	o skok daleký	
o rozšiřující: přeskočí laťku stylem flop nebo střižným	o skok vysoký	
o odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje	o hod	
Žák: - o přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem - o spolupracuje se svými spoluhráči při hře - o ovládá základní pravidla minifotbalu	sportovní hry o minifotbal	▸ z M 4 – vymezení hřiště, jednotky obsahu ▸ OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
- o chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou - o přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou - o spolupracuje se svými spoluhráči při hře - o ovládá pravidla vybíjené	o vybíjená	
- o používá správné držení míče (oběma rukama) - o předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem - o přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem - o dribluje na místě a za pohybu - o spolupracuje se svými spoluhráči při hře - o ovládá základní pravidla minibasketbalu	o minibasketbal	
- o spolupracuje se svými spoluhráči - o ovládá základní pravidla miniházené	o miniházená	

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
- odehraje míč tahem a přiklepem - předvede střelbu po vedení míče - spolupracuje se svými spoluhráči při hře - ovládá základní pravidla florbalu	florbal	
- chytá a hází tenisový (softbalový) míček - ovládá obíhání met s došlapováním na mety - ovládá základní pravidla minisoftbalu	minisoftbal	
- přehodí hřiště na přehazovanou - spolupracuje se svými spoluhráči při hře - ovládá pravidla přehazované	přehazovaná	
Žák: - samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led - samostatně jezdí popředu - zastaví - zatočí překládáním	bruslení	
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti - splývá, dýchá do vody - ovládá jeden plavecký způsob	plavání	▸ do Pří 5 – chování lidí v krizové situaci ▸ OSV – 1.4.5. (hledání pomoci při potížích)
	sportovní akce pro 5.ročník - turnaj v minikopané - atletický čtyřboj (běh 50m, 600m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky) - florbalový turnaj - turnaj v přehazované	▸ do Pří 5 – chování lidí v krizové situaci ▸ MKV – 4.2.6. (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy))

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - reaguje na povel a signály - vhodně se chová a zodpovědně plní pokyny učitele - předchází možným poraněním tím, že používá vhodné oblečení a obuv na sport - respektuje význam přípravy organismu před cvičením, zejména svalových skupin následně zatěžovaných - respektuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech - připravuje a uklízí nářadí a náčiní	poznatky z Tv a sportu, bezpečnost	▸ do PŘ 8 – člověk a zdraví (činnost lidského organismu, reakce na fyzickou zátěž) ▸ do Vz 8 – zdravý způsob života a péče o zdraví (základy duševní a tělesné hygieny, režim dne (aktivní pohyb během dne))
Žák: - soustředí se na správné provedení cviků - chápe, že různá cvičení mají různé účinky - uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje	průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	▸ do Vz – pohybová aktivita a zdraví (zdravý životní styl, relaxace, předcházení stresu pomocí sportovních aktivit)
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, různé druhy chůze po kladině a obrat (D), šplh o tyči a laně s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním, svis vznesmo a svis střemhlav, houpání na kruzích, na hrazdě náskok do vzporu, podmet, výmyk jednonož s dopomocí - ve spolupráci s učitelem zajišťuje dopomoc při osvojovaných cvicích	gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace, ve vazbách - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí - přeskok - roznožka a skrčka přes kozu našíř - kladina - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty (D) - šplh	▸ OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	• o tyči • na laně s přírazem ○ cvičení s náčiním • švihadlo • míč ○ kruhy • svis vznesmo • svis střemhlav s dopomocí • -houpání ○ hrazda • náskok do vzporu • podmet • výmyk jednož s dopomocí	
Žák: ○ provádí cviky z běžecké abecedy ○ odstartuje z nízkého a polovysokého startu ○ předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony ○ usiluje o jejich zlepšení ○ upraví doskočiště ○ vydá povely pro starty ○ zapíše výkon v osvojovaných disciplínách	atletika ○ běžecká abeceda ○ starty ○ rychlé běhy ○ vytrvalostní běhy ○ skok do dálky s rozběhem ○ hod míčkem	do M 6 – jednotky délky, času (měření, zápis číselných údajů)
Žák: ○ uplatňuje základní pravidla sportovních her ○ zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) ○ vysvětlí základní role při hře, význam sportovních her ○ spolupracuje s ostatními hráči ○ dodržuje pravidla fair play	sportovní hry ○ fotbal ○ basketbal ○ přehazovaná ○ házená ○ florbal ○ vybíjená ○ rozšiřující učivo – dle počtu žáků a dle přírodních podmínek:	do Vz 8 – Vztahy mezi lidmi a formy soužití – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	softbal, hokej	
Žák: hraje pohybové hry a využívá jich pro rozvoj svých pohybových schopností a dovedností	pohybové hry	▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)
Žák: - cvičí s hudbou, chápe relaxační a zdravotní účinky tohoto cvičení, uplatňuje základní aerobní cvičení a správné estetické držení těla (D) - používá s důrazem na bezpečnost pomůcky při kondičních cvičeních (činky, těžké míče, švihadla) - vysvětlí pojem kruhový trénink a aktivně se kruhového tréninku účastní	rytmické, relaxační a kondiční cvičení	▸ do Vz 8 – základy duševní a tělesné hygieny (relaxace pomocí hudby a pohybu) ▸ do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravotní funkce aktivního pohybu) ▸ Hv 6 – taneční kroky
Žák: - aktivně zasahuje do organizace svého pohybového režimu - v hodinách tělesné výchovy usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - je si vědom škodlivosti návykových látek - předvídá nebezpečí úrazu - uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí a dodržuje pravidla fair play	činnosti ovlivňující zdraví	▸ do Vz 9 – zakázané látky ve sportu (vliv alkoholu, tabáku a drog na zdraví, odmítání návykových látek, zdravotní a sociální rizika zneužívání drog a podpurných látek) ▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravotní funkce aktivního pohybu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ◦ respektuje ochranu životního prostředí ◦ překonává přírodní překážky ◦ rozšiřující: ujde trasu s délkou do 30km používá vhodnou obuv, oblečení a výbavu pro turistiku včetně základní zdravotnické výbavy využívá základních pravidel pro orientaci v terénu	turistika a pobyt v přírodě	▸ z PŘ 6 – praktické poznávání přírody, ochrana přírody a životního prostředí ▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Žák: - reaguje na povely a signály - vhodně se chová a zodpovědně plní pokyny učitele - předchází možným poraněním tím, že používá vhodné oblečení a obuv na sport - respektuje význam přípravy organismu před cvičením, zejména svalových skupin následně zatěžovaných - respektuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech - připravuje a uklízí nářadí a náčiní	poznatky z Tv a sportu, bezpečnost	▸ do PŘ 8 – člověk a zdraví (činnost lidského organismu, reakce na fyzickou zátěž) ▸ do Vz 8 – zdravý způsob života a péče o zdraví (základy duševní a tělesné hygieny, režim dne – aktivní pohyb během dne)
Žák: - soustředí se na správné provedení cviků - chápe, že různá cvičení mají různé účinky - uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje	průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	▸ do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravý životní styl, relaxace, předcházení stresu pomocí sportovních aktivit)
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, různé druhy chůze po kladině a obrat (D), šplh o tyči a laně s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkovaním, vybrané cvičení s náčiním, svis vznesmo a svis střemhlav, houpání na kruzích, na hrazdě náskok do vzporu, podmet, výmyk jednonož s dopomocí - ve spolupráci s učitelem zajišťuje dopomoc při osvojovaných cvicích	gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace, ve vazbách - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí - přeskok - roznožka a skrčka přes kozu našíř - kladina - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty (D) - šplh - o tyči	▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních ▸ OSV – 1.3.1. (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
	• na laně s přírazem ○ cvičení s náčiním • švihadlo • míč ○ kruhy • svis vznesmo • svis střemhlav s dopomocí • houpání ○ hrazda • náskok do vzporu • podmet • výmyk jednož s dopomocí	
Žák: ○ provádí cviky z běžecké abecedy ○ odstartuje z nízkého a polovysokého startu ○ předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony ○ usiluje o jejich zlepšení ○ upraví doskočiště ○ vydá povely pro starty ○ zapíše výkon v osvojovaných disciplínách	atletika ○ běžecká abeceda ○ starty ○ rychlé běhy ○ vytrvalostní běhy ○ skok do dálky s rozběhem ○ hod míčkem	z M 6 – jednotky délky, času (měření, zápis číselných údajů)
Žák: ○ uplatňuje základní pravidla sportovních her ○ zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) ○ vysvětlí základní role při hře, význam sportovních her ○ spolupracuje s ostatními hráči ○ dodržuje pravidla fair play	sportovní hry ○ fotbal ○ basketbal ○ přehazovaná ○ házená ○ florbal ○ vybíjená ○ rozšiřující učivo – dle počtu žáků a dle přírodních podmínek: softbal, hokej	do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Žák: hraje pohybové hry a využívá jich pro rozvoj svých pohybových schopností a dovedností	pohybové hry	▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)
Žák: - cvičí s hudbou, chápe relaxační a zdravotní účinky tohoto cvičení, uplatňuje základní aerobní cvičení a správné estetické držení těla (D) - používá s důrazem na bezpečnost pomůcky při kondičních cvičeních (činky, těžké míče, švihadla) - vysvětlí pojem kruhový trénink a aktivně se kruhového tréninku účastní	rytmické, relaxační a kondiční cvičení	▸ do Vz 8 – základy duševní a tělesné hygieny (relaxace pomocí hudby a pohybu) ▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravotní funkce aktivního pohybu) ▸ z Hv 6 až 7 – taneční kroky
Žák: - aktivně zasahuje do organizace svého pohybového režimu - v hodinách tělesné výchovy usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - je si vědom škodlivosti návykových látek - předvídá nebezpečí úrazu - uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí a dodržuje pravidla fair play	činnosti ovlivňující zdraví	▸ do Vz 9 – zakázané látky ve sportu (vliv alkoholu, tabáku a drog na zdraví, odmítání návykových látek, zdravotní a sociální rizika zneužívání drog a podpurných látek) ▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>PT, přesahy a vazby</i>
Žák: ◦ respektuje ochranu životního prostředí ◦ překonává přírodní překážky ◦ rozšiřující: ujde trasu s délkou do 30km používá vhodnou obuv, oblečení a výbavu pro turistiku včetně základní zdravotnické výbavy využívá základních pravidel pro orientaci v terénu	turistika a pobyt v přírodě	▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních ▸ z Př 7, 8 – základy ekologie, praktické poznávání přírody
Žák: ◦ zúčastní se lyžařského výcviku	lyžování	▸ OSV – 1.6.1. (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - reaguje na povely a signály - vhodně se chová a zodpovědně plní pokyny učitele - předchází možným poraněním tím, že používá vhodné oblečení a obuv na sport - respektuje význam přípravy organismu před cvičením, zejména svalových skupin následně zatěžovaných - respektuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech - připravuje a uklízí nářadí a náčiní	poznatky z Tv a sportu, bezpečnost	- OSV – 1.2.9. (zdravé a vyrovnané sebepojetí) - z PŘ 8 – člověk a zdraví (činnost lidského organismu, reakce na fyzickou zátěž) - z Vz 8 – zdravý způsob života a péče o zdraví (základy duševní a tělesné hygieny, režim dne – aktivní pohyb během dne)
Žák: - soustředí se na správné provedení cviků - chápe, že různá cvičení mají různé účinky - uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje	průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravý životní styl, relaxace, předcházení stresu pomocí sportovních aktivit)
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, různé druhy chůze po kladině a obrat (D), šplh o tyči a laně s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkovaním, vybrané cvičení s náčiním, svis vznesmo a svis střemhlav, houpání na kruzích, na hrazdě náskok do vzporu, podmet, výmyk jednonož s dopomocí - ve spolupráci s učitelem zajišťuje dopomoc při osvojovaných cvicích	gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace, ve vazbách - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí - přeskok - roznožka a skrčka přes kozu našíř - kladina - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty (D) - šplh - o tyči	

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	• na laně s přírazem ○ cvičení s náčiním • švihadlo • míč ○ kruhy • svis vznesmo • svis střemhlav s dopomocí • houpání ○ hrazda • náskok do vzporu • podmet • výmyk jednonož s dopomocí	
Žák: ○ provádí cviky z běžecké abecedy ○ odstartuje z nízkého a polovysokého startu ○ předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony ○ usiluje o jejich zlepšení ○ upraví doskočiště ○ vydá povely pro starty ○ zapíše výkon v osvojovaných disciplínách	atletika ○ běžecká abeceda ○ starty ○ rychlé běhy ○ vytrvalostní běhy ○ skok do dálky s rozběhem ○ hod míčkem ○ vrh koulí	▸ z M 6 – jednotky délky, času (měření, zápis číselných údajů)
Žák: ○ uplatňuje základní pravidla sportovních her ○ zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) ○ vysvětlí základní role při hře, význam sportovních her ○ spolupracuje s ostatními hráči ○ dodržuje pravidla fair play	sportovní hry ○ fotbal ○ basketbal ○ přehazovaná ○ házená ○ florbal ○ vybíjená ○ rozšiřující učivo – dle počtu žáků a dle přírodních podmínek: softbal, hokej	▸ Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ OSV – 1.9.3. (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: hraje pohybové hry a využívá jich pro rozvoj svých pohybových schopností a dovedností	pohybové hry	▸ z Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)
Žák: - cvičí s hudbou, chápe relaxační a zdravotní účinky tohoto cvičení, uplatňuje základní aerobní cvičení a správné estetické držení těla (D) - používá s důrazem na bezpečnost pomůcky při kondičních cvičeních (činky, těžké míče, švihadla) - vysvětlí pojem kruhový trénink a aktivně se kruhového tréninku účastní	rytmické, relaxační a kondiční cvičení	▸ do Vz 8 – základy duševní a tělesné hygieny (relaxace pomocí hudby a pohybu) ▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravotní funkce aktivního pohybu) ▸ z Hv 6 až 8 – taneční kroky
Žák: - aktivně zasahuje do organizace svého pohybového režimu - v hodinách tělesné výchovy usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - je si vědom škodlivosti návykových látek - předvídá nebezpečí úrazu - uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí a dodržuje pravidla fair play	činnosti ovlivňující zdraví	▸ do Vz 9 – zakázané látky ve sportu (vliv alkoholu, tabáku a drog na zdraví, odmítání návykových látek, zdravotní a sociální rizika zneužívání drog a podpůrných látek) ▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ◦ respektuje ochranu životního prostředí ◦ překonává přírodní překážky ◦ rozšiřující: ujde trasu s délkou do 30km používá vhodnou obuv, oblečení a výbavu pro turistiku včetně základní zdravotnické výbavy využívá základních pravidel pro orientaci v terénu	turistika a pobyt v přírodě	• z Př 6, 7 – praktické poznávání přírody, ochrana přírody a životního prostředí

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - reaguje na povely a signály - vhodně se chová a zodpovědně plní pokyny učitele - předchází možným poraněním tím, že používá vhodné oblečení a obuv na sport - respektuje význam přípravy organismu před cvičením, zejména svalových skupin následně zatěžovaných - respektuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech - připravuje a uklízí náradí a náčiní	poznatky z Tv a sportu, bezpečnost	- z Př 8 – člověk a zdraví (činnost lidského organismu, reakce na fyzickou zátěž) - z Vz 8 – zdravý způsob života a péče o zdraví – základy duševní a tělesné hygieny, režim dne (aktivní pohyb během dne)
Žák: - soustředí se na správné provedení cviků - chápe, že různá cvičení mají různé účinky - uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje	průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (zdravý životní styl, relaxace, předcházení stresu pomocí sportovních aktivit)
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, různé druhy chůze po kladině a obrat (D), šplh o tyči a laně s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním, svis vznesmo a svis střemhlav, houpání na kruzích, na hrazdě náskok do vzporu, podmet, výmyk jednonož s dopomocí - ve spolupráci s učitelem zajišťuje dopomoc při osvojovaných cvicích	gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace, ve vazbách - stoj na lopatkách - stoj na rukou s dopomocí - přeskok - roznožka a skrčka přes kozu našír - kladina - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty (D) - šplh - o tyči	

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	• na laně s přírazem ○ cvičení s náčiním • švihadlo • míč ○ kruhy • svis vznesmo • svis střemhlav s dopomocí • houpání ○ hrazda • náskok do vzporu • podmet • výmyk jednonož s dopomocí	
Žák: ○ provádí cviky z běžecké abecedy ○ odstartuje z nízkého a polovysokého startu ○ předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony ○ usiluje o jejich zlepšení ○ upraví doskočiště ○ vydá povely pro starty ○ zapíše výkon v osvojovaných disciplínách	atletika ○ běžecká abeceda ○ starty ○ rychlé běhy ○ vytrvalostní běhy ○ skok do dálky s rozběhem ○ hod míčkem ○ vrh koulí	▸ z M 6 – jednotky délky, času (měření, zápis číselných údajů)
Žák: ○ uplatňuje základní pravidla sportovních her ○ zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) ○ vysvětlí základní role při hře, význam sportovních her ○ spolupracuje s ostatními hráči ○ dodržuje pravidla fair play	sportovní hry ○ fotbal ○ basketbal ○ přehazovaná ○ házená ○ florbal ○ vybíjená ○ rozšiřující učivo – dle počtu žáků a dle přírodních podmínek: softbal, hokej	▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ OSV – 1.9.1. (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
		druhé a rozvíjet vlastní linku jejích myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
Žák: hraje pohybové hry a využívá jich pro rozvoj svých pohybových schopností a dovedností	pohybové hry	▸ z Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)
Žák: - cvičí s hudbou, chápe relaxační a zdravotní účinky tohoto cvičení, uplatňuje základní aerobní cvičení a správné estetické držení těla (D) - používá s důrazem na bezpečnost pomůcky při kondičních cvičeních (činky, těžké míče, švihadla) - vysvětlí pojem kruhový trénink a aktivně se kruhového tréninku účastní	rytmické, relaxační a kondiční cvičení	▸ do Vz 9 – pohybová aktivita a zdraví (relaxace pomocí hudby a pohybu, zdravotní funkce aktivního pohybu) ▸ z Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ z Hv 6 až 9 – taneční kroky
Žák: - aktivně zasahuje do organizace svého pohybového režimu - v hodinách tělesné výchovy usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - je si vědom škodlivosti návykových látek - předvídá nebezpečí úrazu - uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí a dodržuje pravidla fair play	činnosti ovlivňující zdraví	▸ z Vz 9 – zakázané látky ve sportu (vliv alkoholu, tabáku a drog na zdraví, odmítání návykových látek, zdravotní a sociální rizika zneužívání drog a podpurných látek) ▸ z Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu)

PŘEDMĚT – TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník (2 hodiny / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: ◦ respektuje ochranu životního prostředí ◦ překonává přírodní překážky ◦ rozšiřující: ujde trasu s délkou do 30km používá vhodnou obuv, oblečení a výbavu pro turistiku včetně základní zdravotnické výbavy využívá základních pravidel pro orientaci v terénu	turistika a pobyt v přírodě	▸ z Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ z PŘ 6, 7- praktické poznávání přírody, ochrana přírody a životního prostředí

5.8.2. PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň*E. Toušová a R. Mašát*

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Sportovní hry							1				0+1
	celková týdenní hodinová dotace 10 hodin						celková týdenní hodinová dotace 0+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v této oblasti přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), jež se žáci učí využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdelávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci si osvojují dovednosti, způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování či posílení zdraví a získávání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy o poznávání zásadních životních hodnot, utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění takových záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je nutné klást důraz na praktické dovednosti. Zpočátku musí být vzdělávání kladně ovlivněno příkladem učitele příznivou atmosférou ve škole, později se přidává důraz na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto cípané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení****Žák**

- prezentuje své naučené dovednosti
- využívá své dovednosti i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě
- učí se sebehodnocení

Učitel

- zařazuje kooperativní činnosti
- podporuje zájem žáků o sport, oceňuje jejich aktivitu a snahu
- vytváří podmínky podle aktuálních možností a zájmu

Kompetence k řešení problému**Žák**

- využívá vlastní poznatky z tělesných aktivit
- s chybou pracuje jako s příležitostí, jak najít cestu ke správnému zvládnutí úkonu
- hledá více možných způsobů řešení problému (herní strategie)

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- spolu s žáky řeší situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a chováním
- kladně hodnotí nalezení více možných způsobů řešení herních dovedností

Kompetence komunikativní**Žák**

- učí se naslouchat, vyjadřovat se a spolupracovat s ostatními žáky
- využívá správně a účelně odbornou terminologii
- využívá různé zdroje informací

Učitel

- společně s žáky rozvíjí nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi učiteli žáky, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- realizuje sportovní utkání žáků pro širokou veřejnost

Kompetence sociální a personální**Žák**

- učí se spolupracovat ve skupině
- objevuje a rozvíjí své silné stránky, nadání a talent
- přispívá k budování pozitivního školního a třídního klimatu
- podílí se na hodnocení své vlastní práce a práce ostatních žáků

Učitel

- obměňuje skupiny, ve kterých žáci pracují a vede je k přijímání různých rolí ve skupině
- integruje tělesně a mentálně postižené žáky
- funguje jako poradce a směřuje žáky tak, aby se nenechali odrazit počátečním nezdarem

Kompetence občanské

Žák

- učí se dodržovat pravidla slušného chování
- bere ohled na druhé
- snaží se reprezentovat školu na různých sportovních soutěžích

Učitel

- respektuje individuality ve školním a třídním kolektivu
- snaží se v žácích pěstovat hrdost na školu, do které chodí
- buduje společně s žáky pravidla demokratického chování a dbá na jejich dodržování

Kompetence pracovní

Žák

- osvojuje si správné cvičební a hygienické návyky
- dodržuje bezpečnostní zásady
- plánuje a učí se organizovat práci, udržuje pořádek, je důsledný při plnění zadaných úkolů

Učitel

- zařazuje činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků se zřetelem na jejich další rozvoj
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek (náčiní)

PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Fotbal	Žák: - účastní se hry na správném herním postu a plní úkoly tímto postem dané (samostatně nebo za pomoci učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - používá základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi	utkáni základy herních systémů - postupný útok, rychlý protiútok, územní obrana - herní kombinace – útočná kombinace založená na přihrávce, útočná kombinace založená na „přihraj a běž“ - obránná kombinace založená na zajišťování a přebírání do šířky a hloubky	do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) Vz 8 – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách (dohoda o taktice hry, komunikace při hře) Vz 8 – zakázané látky ve sportu (záporný vliv na zdraví člověka, zneužití těchto prostředků)
	Žák: - plní si hráčské funkce v družstvu spojené s konkrétním postem - vede míč slalomem - přihraje správným způsobem - zpracuje dobrou přihrávku po zemi správným způsobem na krátkou vzdálenost - vhodí správným způsobem míč	herní činnosti jednotlivce - výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru - zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče - přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, přihrávka hlavou - vhazování míče - střelba z místa a po vedení míče - uvolňování, obcházení soupeře s míčem, obsazování - odebírání míče - učivo pouze pro vybrané jednotlivce – činnost brankáře (chytání a vyrážení přízemních a polovysokých střel, výkop, přihrání rukou)	

PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Házená	Žák: - účastní se hry na správném herním postu a plní úkoly tímto postem dané (samostatně nebo za pomoci učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - používá základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi	utkáni základy herních systémů - postupný útok proti osobní obraně - osobní obranný systém 0:6 herní kombinace - útočná kombinace založená na přihrávání, na přebíhání - obránná kombinace zajišťování, proklouzávání	do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) Vz 8 – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách (dohoda o taktice hry, komunikace při hře) Vz 8 – zakázané látky ve sportu (záporný vliv na zdraví člověka, zneužití těchto prostředků)
	Žák: - plní si hráčské funkce v družstvu spojené s konkrétním hráčským postem - dribluje s míčem v běhu správným způsobem - přihraje správným způsobem - zpracuje dobrou přihrávku správným způsobem	herní činnosti jednotlivce - výběr místa při hře - uvolňování bez míče a s míčem - přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu, ve výskoku, po uvolnění) - střelba vrchní jednoruč (ze země, z naskoku, po uvolnění 2-3 kroky) - obsazování s míčem a bez míče - učivo pouze pro vybrané jednotlivce – postoj brankáře, vyražení a chytání střel z různých prostorů	

PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Basketbal	Žák: - účastní se hry na správném herním postu a plní úkoly tímto postem dané (samostatně nebo za pomoci učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - používá základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - hraje podle zvolené taktiky hry, dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele	utkáni základy herních systémů - osobní obranný systém - útočný systém založený na rozestavení útočníků bez míče kolem útočníka s míčem herní kombinace - obránná kombinace založená na proklouzávání - útočná kombinace založená na početní převaze útočníků, na akci hod' a běž	do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) Vz 8 – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách (dohoda o taktice hry, komunikace při hře) Vz 8 – zakázané látky ve sportu (záporný vliv na zdraví člověka, zneužití těchto prostředků)
	Žák: - plní si hráčské činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - dribluje s míčem v běhu správným způsobem - přihraje správným způsobem - zpracuje dobrou přihrávku správným způsobem	herní činnosti jednotlivce - uvolňování bez míče a s míčem (driblingem, obrátkou) - přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu) - střelba jednoruč a obouruč z místa, rožskok, vyhazování - krytí útočníka s míčem, bez míče, prostoru	

PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Volejbal	Žák: - účastní se hry na správném herním postu a plní úkoly tímto postem dané (samostatně nebo za pomoci učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - používá základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - hraje podle zvolené taktiky hry, dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele	utkáni - na zmenšeném hřišti základy herních systémů - hráč, který nepřijímá je nahrávačem(2:2), střední u sítě je nahrávačem (3:3, 6:6) herní kombinace - s nahrávačem u sítě - postavení při příjmu podání	do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) Vz 8 – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách (dohoda o taktice hry, komunikace při hře) Vz 8 – zakázané látky ve sportu (záporný vliv na zdraví člověka, zneužití těchto prostředků)
	Žák: - plní si hráčské činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - přihraje správným způsobem - zpracuje dobrou přihrávku správným způsobem	herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč(lob, v pádu) - podání spodní, vrchní - přihrávka	
Softbal	Žák: - účastní se hry na správném herním postu a plní úkoly tímto postem dané (samostatně nebo za pomoci učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - používá základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - hraje podle zvolené taktiky hry, dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele	utkáni - pravidla hry - rozlosování, pořadí hráčů na pálce - rozdělení pozic v poli	do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) Vz 8 – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách (dohoda o taktice hry, komunikace při hře)

PŘEDMĚT – SPORTOVNÍ HRY – 2. stupeň (volitelný předmět – 1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
	Žák: - plní si hráčské činnosti jednotlivce - přihraje správným způsobem spoluhráči, na metu či nadhazovače - zpracuje dobrou přihrávku správným způsobem	herní činnosti jednotlivce - odpal, nadhoz míčku - chytání míčů - aut protihráče - činnost v poli - bránění met	
Hokej, bruslení (dle klimatických podmínek)	Žák: - účastní se hry na správném herním postu a plní úkoly tímto postem dané (samostatně nebo za pomoci učitele) - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - používá základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - hraje podle zvolené taktiky hry, dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele	utkání v hokeji - zásady hygieny a bezpečnosti při pohybu na ledě - nebezpečí bruslení na zmrzlé přírodní ploše	▸ do Vz 8 – odpovědnost za zdraví své i ostatních (sebekontrola žáka, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti v kolektivu) ▸ Vz 8 – verbální a neverbální komunikace při sportovních hrách ▸ Vz 8 – zakázané látky ve sportu (záporný vliv na zdraví člověka, zneužití těchto prostředků)
	Žák: - plní si hráčské činnosti jednotlivce - přihraje správným způsobem spoluhráči, na metu či nadhazovače - zpracuje dobrou přihrávku správným způsobem	činnosti jednotlivce - pohyb po ledové ploše - jízda vpřed, vzad - zastavení - změna směru jízdy - jízda na vytrvalost hokej - přihrávka a její zpracování - střelba po ledě obranný systém, útočný systém	

5.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1. PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. a 2. stupeň

R. Mašát a M. Chloupková

	1. stupeň						2. stupeň				
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	6.	7.	8.	9.	Celkem
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0+1	1	1	1	3+1
	celková týdenní hodinová dotace 5 hodin						celková týdenní hodinová dotace 3+1 hodina				

Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáka k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesionální orientace žáků.

Koncepce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žák přichází do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Pracovní činnosti se cíleně zaměřují na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňují celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od předmětů ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Jsou založeny na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1.stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Na druhém stupni bude škola zabezpečovat tyto tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Využití digitálních technologií a Svět práce. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- získávání praktických pracovních dovedností a návyků z různých oblastí
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- organizování a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- rozvíjení přesnosti, vytrvalosti, systematičnosti v práci a manuální zručnosti
- osvojování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví a hygieny práce
- získání prvotních poznatků a dovedností významných pro jejich další životní a profesní orientaci
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá využívá vhodné pracovní postupy
- získané výsledky své práce porovnává, kriticky posuzuje a vyvodí závěry pro využití v budoucnosti
- svou praktickou činnost plánuje a organizuje na úrovni svého věku

Učitel:

- při výběru učiva respektuje jeho aktuálnost a zájmy žáků, vytváří podmínky podle jejich aktuálních možností a zájmu
- vede žáky k využívání znalostí i v ostatních předmětech a zejména v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při provádění praktických činností volí vhodné pomůcky, nástroje a metody práce tak, aby neohrozil zdraví své ani zdraví druhých
- dojde-li k ohrožení zdraví v souvislosti s prováděním praktických činností dokáže vhodně a rychle zareagovat a poskytnout první pomoc – takto získané zkušenosti využívá v případě nutnosti v běžném životě
- samostatně řeší problémy a navrhne vhodné způsoby řešení

Učitel:

- umožňuje žákům využívat vlastní poznámky
- vede žáky k aktivnímu a samostatnému přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- pojmenuje druhy zpracovaného materiálu a určí jeho vlastnosti
- dokáže přijmout argumentaci jiných a zapojuje se s nimi do diskuse

- k získávání nových vědomostí a zejména zajímavostí využívá ICT i vhodnou literaturu
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření kvalitní spolupráce s ostatními spolužáky

Učitel:

- učí žáky naslouchat, vyjadřovat se ústně i písemně
- vyžaduje správné a účelné používání odborné terminologie a symboliky vzhledem k věku žáků

Kompetence sociální, personální a občanské**Žák:**

- dokáže pracovat samostatně a v případě potřeby se zapojuje do práce ve skupině a přijímá různé role
- chápe základní ekologické souvislosti a respektuje požadavky na ochranu životního prostředí
- přijímá a respektuje pravidla pro bezpečnou práci
- v situaci ohrožující zdraví dokáže rychle a správně zareagovat, v případě nutnosti poskytne pomoc
- chápe nutnost ochrany lidského zdraví

Učitel:

- ve výuce i při mimoškolních činnostech zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích , ve skupině
- umožňujeme žákům podílet se na hodnocení své vlastní práce i na hodnocení práce ostatních žáků
- fungujeme jako poradci a směřujeme žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence pracovní**Žák:**

- používá bezpečně nástroje a materiály
- dodržuje pravidla bezpečné práce
- přizpůsobí se omezeným podmínkám a volí pracovní postup přiměřený daným podmínkám
- udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě, aby nedocházelo k ohrožení zdraví
- získané dovednosti a poznatky se snaží aplikovat v praktickém životě

Učitel:

- zařazuje pracovní činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků se zřetelem na jejich další rozvoj, místní i regionální potřeby
- vede žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k tomu, aby si před použitím vždy zkontrolovali stav pomůcek a nástrojů

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. – 3. ročník (1 hodina / týden)			
<i>Očekávané výstupy</i>		<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Práce s drobným materiálem, modelovací hmotou, kartonem, textilem	Žák: ○ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje kázeň	○ rozlišování přírodních a technických materiálů ○ poznávání vlastností materiálů	
	Žák: ○ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů	○ pracovní pomůcky – jejich účel, způsob použití, vlastnosti a bezpečnost ○ drobné materiály, modelovací hmoty, papír a karton, textil	▸ z Čj 1 – tvořivé činnosti s literárním textem
	Žák: ○ reaguje na pokyny učitele v pracovních postupech ○ pracuje dle organizace učitele a plánuje si svoji pracovní činnost	○ jednoduché pracovní operace a postupy ○ organizace práce ○ důležité technologické postupy	
	Žák: ○ pracuje dle předem stanoveného pracovního postupu za občasné dopomoci učitele ○ tvořivě přispívá svými podněty k originalitě, prohlubuje svoji tvořivost	○ respektování návodů a postupů práce ○ rozvoj tvořivosti	
	Žák: ○ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím ○ seznamuje se s tradicemi	○ odpad při pracovní činnosti a jeho třídění, životní prostředí ○ práce a využití volného času ○ tradice a řemesla	▸ EV – 5.3.4. (odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny))
Příprava pokrmů	Žák: ○ připraví tabuli pro jednoduché stolování ○ dodržuje zásady hygieny a správného stolování	○ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
Konstr. činnosti	Žák: ○ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	○ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. a 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Práce s drobnými materiálem, modelovací hmotou, kartonem, textilem	Žák:		
	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje kázeň - provádí jednoduché práce podle návodů a předloh - stavebnice	- rozlišování přírodních a technických materiálů - poznávání vlastností materiálů - sestavování modelů podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - respektování návodů a postupů práce - rozvoj tvořivosti	
	Žák:		
	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- pracovní pomůcky – jejich účel, způsob použití, vlastnosti a bezpečnost - drobné materiály, modelovací hmoty, papír a karton, textil	
	Žák:		
	organizuje a plánuje si svoji pracovní činnost	- jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce - důležité technologické postupy	OSV – 1.3.2. (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
	Žák:		
	- pracuje dle předem stanoveného pracovního postupu - tvořivě přispívá svými podněty k originalitě, prohlubuje svoji tvořivost	- respektování návodů a postupů práce - rozvoj tvořivosti	ČJ – sloh
	Žák:		
	- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - seznamuje se s tradicemi	- odpad při pracovní činnosti a jeho třídění, životní prostředí - práce a využití volného času - tradice a řemesla	

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. a 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Konstrukční činnosti	Žák: provádí jednoduché práce podle návodů a předloh - stavebnice	- sestavování modelů podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - respektování návodů a postupů práce - rozvoj tvořivosti	ČJ – čtení
	Žák: - provádí montáž, demontáž a údržbu některých jednoduchých dílů - poznává vlastnosti materiálů - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- pracovní pomůcky – jejich účel, způsob použití, vlastnosti a bezpečnost - jednoduché stavebnice z plastů, konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly - pracovní pomůcky – jejich účel, způsob použití, vlastnosti a bezpečnost - drobné materiály, modelovací hmoty, papír a karton, textil	MKV – 4.2.2. (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost)
	Žák: - organizuje a plánuje si svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - seznamuje se s tradicemi	- jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce - důležité technologické postupy - odpad při pracovní činnosti a jeho třídění, životní prostředí - práce a využití volného času - tradice a řemesla	OSV – 1.3.2. (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
	Žák: - organizuje a plánuje si práci vzhledem k náročnosti sestavovaného výrobku - provádí jednoduché práce podle návodů, předloh a své představivosti - stavebnice	- organizace a plánování práce - sestavování modelů podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - respektování návodů a postupů práce - rozvoj tvořivosti	OSV – 1.5.1. (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích)

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. a 5. ročník (1 hodina / týden)		
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby, PT, poznámky</i>
Žák: - o dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím - o provádí montáž, demontáž a údržbu některých jednoduchých dílů - o poznává vlastnosti materiálů - o organizuje a plánuje si práci vzhledem k náročnosti sestavovaného výrobku - o dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím	- o hygiena a bezpečnost práce, pořádek na pracovním místě - o práce a využití volného času - o pracovní pomůcky – jejich účel, způsob použití, vlastnosti a bezpečnost - o jednoduché stavebnice z plastů, konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly - o organizace a plánování práce - o hygiena a bezpečnost práce, pořádek na pracovním místě - o práce a využití volného času - o	• OSV – 1.3.2. (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
Žák: - o provádí montáž, demontáž a údržbu některých jednoduchých dílů - o poznává vlastnosti materiálů	- o pracovní pomůcky – jejich účel, způsob použití, vlastnosti a bezpečnost - o jednoduché stavebnice z plastů, konstrukční stavebnice se spojovacími prvky a díly	
Žák: o organizuje a plánuje si práci vzhledem k náročnosti sestavovaného výrobku	o organizace a plánování práce	• OSV – 1.3.2. (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
Žák: o dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím	- o hygiena a bezpečnost práce, pořádek na pracovním místě - o práce a využití volného času	

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. a 5. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Příprava pokrmů	Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni – historie a význam	
Práce pěstitelské	Žák: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. a 7. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Práce s technickými materiály	Žák: ○ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	○ vlastnosti materiálu ○ užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	▸ F 6 – měřené veličiny
	Žák: ○ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	○ pracovní pomůcky ○ nářadí a nástroje pro ruční opracování	
	Žák: ○ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	○ jednoduché pracovní operace a postupy ○ organizace práce ○ důležité technologické postupy	▸ do Čj 7 – popis pracovního postupu
	Žák: ○ užívá technickou dokumentaci ○ připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	○ technické náčrty a výkresy ○ technické informace ○ návody	▸ do M 7 – poměr (měřítko plánu)
	Žák: ○ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím – poskytne první pomoc při úrazu	○ úloha techniky v životě člověka ○ zneužití techniky ○ technika a životní prostředí ○ technika a volný čas ○ tradice a řemesla	

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. a 9. ročník (1 hodina / týden)				
Očekávané výstupy			Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Příprava pokrmů	Žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Žák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně - základní vybavení - udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu	EV – 5.4.2. (naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí))
	Žák: připraví jednoduché pokrmy se zásadami zdravé výživy		potraviny - výběr, nákup, skladování - skupiny potravin - sestavování jídelníčku příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	do Vz 9 – zdravá výživa OSV – 1.11.3. (pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)), 1.11.4 (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) do Čj 7 – popis pracovního postupu
	Žák: dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině - zdobné prvky a květiny na stole	do Vz 8 – rodina, domov MKV – 4.2.6. (uplatňování principu slušného chování (základní morální normy))

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. a 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Svět práce	Žák: o k vybraným profesím přiřazuje pracovní činnosti a naopak	trh práce - o povolání lidí - o druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů - o charakter a druhy pracovních činností - o požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - o rovnosti příležitostí na trhu práce	▸ Ov 9 – výroba, obchod, služby
	Žák: o posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace - o základní principy - o sebepoznávání - o osobní zájmy a cíle - o tělesný a zdravotní stav - o osobní vlastnosti a schopnosti - o sebehodnocení - o vlivy na volbu profesní orientace - o informační základna pro volbu povolání - o práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	▸ do Vz 9 – rozvoj osobnosti ▸ Ov 8 – vnitřní svět člověka ▸ OSV – 1.2.1. (já jako zdroj informací o sobě) ▸ z Čj 7 – životopis, žádost ▸ z Čj 9 – tiskopisy
	Žák: o využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání - o náplň učebních a studijních oborů - o přijímací řízení - o informace a poradenské služby	▸ Čj ▸ OSV – 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.))

PŘEDMĚT – PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. a 9. ročník (1 hodina / týden)			
Očekávané výstupy		Učivo	Přesahy a vazby, PT, poznámky
Svět práce	Žák:	zaměstnání	▸ z Čj 7, 9 – životopis ▸ z Ov – mezilidská komunikace ▸ OSV – 1.8.5. (dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)), 1.8.6. (komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)) ▸ VDO – 2.2.1. (občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku))
	○ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (napíše strukturovaný životopis, prokáže komunikační schopnosti v modelovém přijímacím pohovoru)	○ pracovní příležitosti v obci (regionu) ○ způsoby hledání zaměstnání ○ psaní životopisu ○ pohovor u zaměstnavatele ○ problémy nezaměstnanosti ○ úřady práce ○ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání ○ druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků schvaluje školská rada.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení

Hodnocení žáků je běžná činnost, kterou učitel ve škole vykonává po celý školní rok. Cílem je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Učitel se snaží také podat konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale mělo by se soustředit zejména na individuální pokrok každého žáka při naplňování předem stanovených požadavků. Měla by být posilována zejména vnitřní motivace, kdy každý žák by měl docházet k poznání, že se učí pro život a sám pro sebe, ne pro známky a je zodpovědný za své učení. To podpoříme, pokud žákovi umožníme vlastní hodnocení (sebehodnocení).

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků. Posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků, motivace k učení a rozvíjí se zejména komunikační a sociální kompetence. Chybu se musí žák naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení a jako důležitý prostředek učení. Sebehodnocení s argumentací by mělo předcházet vlastnímu hodnocení učitelem, případně spolužáky. Učitel by měl žáka vést (přiměřeně věku), aby se ten sebehodnocení učil a zdokonaloval se v něm. Při sebehodnocení se žák snaží popsat nejen vlastní výsledek své práce, ale zejména činnosti a procesy, které ho k výsledku dovedly – co se mu podařilo a daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky. K sebehodnocení slouží také skupinové, kooperativní a podobné formy práce, při kterých se žák může porovnávat s ostatními.

Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Celkově hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP se v případě použití klasifikace hodnotí

1	výborný
2	chvalitebný
3	dobrý
4	dostatečný
5	nedostatečný

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6.1.1. Hodnocení chování žáka

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

6.1.1.1. Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.1.2. Způsoby hodnocení prospěchu

- klasifikace (1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný)
- slovní hodnocení
- kombinované hodnocení (část klasifikací, část slovně)

Při hodnocení klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon (např. u žáků cizinců, kteří plní povinnou školní docházku v ČR, se za závažnou souvislost považuje úroveň znalosti českého jazyka), a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

V případě slovního hodnocení bude závěr hodnocení formulován:

učivo ovládá bezpečně	odpovídá známce 1
učivo ovládá	odpovídá známce 2
učivo ovládá s menšími obtížemi	odpovídá známce 3
učivo ovládá s většími obtížemi	odpovídá známce 4
učivo neovládá	odpovídá známce 5

Žák je hodnocen pololetně v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech. Na 1. stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl (a) s vyznamenáním
prospěl (a)
neprospěl (a)
nehodnocen (a)

Žák je hodnocen stupněm

prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace se postupuje s využitím formulace slovního hodnocení

prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí

nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem na konci 1. pololetí

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno ředitelkou školy na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žáci 9. ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jdou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do 9. ročníku.

6.1.2.1. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledek hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, přičemž žák musí znát předem kritéria hodnocení. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogového listu žáka a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci požádají.

Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

Vyučující dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikuje žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (popřípadě výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě nebo provozních poradách.

6.1.2.2. Zásady klasifikace

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitel(ka) dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

6.1.2.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při průběžné klasifikaci se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost

uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí, kvalita myšlení, především logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a

praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.1.2.4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Při průběžné klasifikaci se klasifikuje teoretická část podle bodu 6.1.2.3. a praktická podle bodu 6.1.2.5..

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace, poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a v kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný, pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

6.1.2.5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají na základní škole pracovní činnosti. Při klasifikaci předmětů s převahou praktického zaměření se podle požadavků učebních osnov hodnotí: vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:**Stupeň 1 (výborný)**

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálu a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků

6.1.2.6. Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamenává do dokumentace školy a zaznamená se na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení.

Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

6.1.2.7. Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení speciálně pedagogických nebo psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Žákům, u nichž bylo diagnostikováno zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění nebo sociální znevýhodnění, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení nebo znevýhodnění negativní vliv. Pokud je nutné, nebude dítě s postižením nebo znevýhodněním vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k postižení nebo znevýhodnění nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního nebo kombinovaného (slovně a známkou) hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Ředitelka školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.1.3. Komisionální a opravné zkoušky

6.1.3.1. Komisionální zkoušky

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.

Komisi pro přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) **předseda**, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený(á) učitel(ka), nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- b) **zkoušející učitel**, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) **přisedící**, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se ŠVP.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.1.3.2. Opravné zkoušky

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Pro složení komise a její činnost platí stejná pravidla jako v případě komisionálního přezkoušení.

6.2. Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora žáků
- spolupráce s rodiči
- vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání
- výsledky vzdělávání
- řízení školy
- DVPP
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Nástroje autoevaluace

- hospitace – vedení školy, vzájemné hospitace učitelů
- dotazníková šetření a ankety – pro učitele, pro rodiče, pro žáky
- rozhovory – s učiteli, se žáky, s rodiči

- diskuse – s učiteli, se žáky
- pozorování
- prohlídky
- jednání pedagogické rady
- jednání vedení školy
- sledování odborného růstu učitelů
- analýzy (např. analýza SWOT, analýza klasifikace, respektive hodnocení žáků, rozbor písemností žáků, analýza dokumentace učitelů, analýza dokumentace školy).

6.2.1. Oblasti, cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení autoevaluačních činností

6.2.1.1. Podmínky vzdělávání

– jejich úroveň je pravidelně sledována ředitelem školy (materiálně technické, bezpečnostní a personální) i jednotlivými učiteli (zejména materiálně technické a bezpečnostní), kteří sledují technický stav pomůcek (hlásí nutnost oprav případně vyřazení) a každoročně dávají návrhy na nákup dalších učebních pomůcek do jednotlivých kabinetů. Je přihlíženo i k zájmu žáků. V průběhu roku ředitel sleduje personální zajištění výuky.

Cíle a kritéria

- postupné zlepšování materiálně technického vybavení školy, aby bylo možné naplňovat cíle ŠVP
- zajistit bezpečné podmínky, aby nedocházelo k úrazům
- zvyšování odborného růstu učitelů, aby byla zajištěna dostatečně kvalitně i výuka předmětů, na něž ve škole není aprobovaný učitel

Nástroje a časové rozvržení:

▪ kontrolní činnost ředitele školy a učitelů, předkládání požadavků na nákup pomůcek	průběžně, návrhy 1 x ročně
▪ sledování technického stavu pomůcek	průběžně
▪ vyhodnocování příčin a počtu úrazů	2 x ročně
▪ rozhovory se žáky (návrhy na nákup pomůcek)	průběžně
▪ sledování a vyhodnocení personálního zajištění výuky na příští školní rok	průběžně

▪ sledování zájmu učitelů o DVPP	průběžně
▪ kontrolní a hospitační činnost ředitele	podle plánu hospitací
▪ jednání školské rady	zpravidla 2x ročně
▪ jednání pedagogické rady	minimálně 5 x ročně

6.2.1.2. Průběh vzdělávání**Cíle a kritéria:**

- plnění tematických a časových plánů učiteli – rovnoměrné rozložení „zátěže“ na žáky
- vést pracovníky ke zkvalitnění jejich výchovné a vzdělávací práce – výsledky žáků v jednotlivých předmětech, v olympiádách, soutěžích
- připravit žáky ke studiu na všech typech středních škol – úspěšnost absolventů ve středoškolském studiu
- vytvořit ve škole příjemné pracovní prostředí pro žáky, učitele i ostatní pracovníky – bezkonfliktní vstřícné prostředí

Nástroje a časové rozvržení:

▪ kontrolní a hospitační činnost ředitele	podle plánu hospitací
▪ sledování zájmu učitelů o DVPP	průběžně
▪ dotazníková šetření pro žáky, rodiče a učitele	1 x za dva roky
▪ vyhodnocení účasti a úspěšnosti v soutěžích	1 x ročně
▪ rozhovory se žáky	průběžně
▪ rozhovory s bývalými žáky	průběžně
▪ jednání školské rady	zpravidla 2 x ročně
▪ jednání pedagogické rady	minimálně 5 x ročně

6.2.1.3. Podpora žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů ve vzdělávání**Cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení:**

- zajistit bezproblémový chod a využívání počítačové učebny, žákovské knihovny, školní družiny, tělocvičny – využívání počítačů ve volném čase, výpůjčky knih, naplněnost školní družiny, využívání školní tělocvičny
 - sledování vyučujícími a ředitelem školy průběžně
- podílet se na volnočasových aktivitách žáků, zapojit rodiče do vedení kroužků – předložení co nejpestřejší nabídky kroužků a jejich naplněnost, spolupráce s rodiči
 - vyhodnocování dokumentace 1 x ročně
- zajistit poskytnutí pomoci v případě, že o ni žák požádá – zajištění možnosti doučování a jeho využívání
 - kontrolní činnost ředitele průběžně
- pomoc výchovného poradce při řešení problémů – poskytnutí pomoci žákům i rodičům
 - kontrolní činnost ředitele průběžně
- zlepšování informovanosti rodičů i veřejnosti o dění ve škole – příspěvky do Měčínských novin a Klatovského deníku, pravidelná aktualizace internetových stránek školy
 - kontrolní činnost ředitele průběžně
- zvyšování zájmu rodičů o průběh a výsledky vzdělávání – využívání osobních konzultací, návštěvnost třídních schůzek
 - analýza dokumentace třídních schůzek 2 x ročně
- zlepšovat vzájemné vztahy (žák–žák, žák–učitel, učitel–rodič, učitel–učitel, učitel–vedení školy) – dodržování pravidel slušného chování, důvěra žáka a rodičů, důvěra učitelů ve vedení školy
 - pozorování, rozhovor se žáky, s rodiči průběžně
 - dotazníkové šetření pro žáky, rodiče učitele 1 x za dva roky
- včasnost diagnostikování různých typů znevýhodnění žáků a doporučení k odbornému vyšetření – spolupráce s PPP a SPC
 - analýza dokumentace výchovného poradce 1 x ročně
- rozvoj nadání a talentu žáků – účast a výsledky v soutěžích, navštěvování kroužků a nepovinných předmětů
 - vyhodnocení dosažených výsledků 1 x ročně
- pořádání akcí otevřených široké veřejnosti – návštěvnost těchto akcí

- pozorování průběžně (na akcích)
- zlepšování spolupráce se zřizovatelem – přenášení návrhů školské rady prostřednictvím zástupců zřizovatele
 - analýza vztahů se zřizovatelem 1 x ročně

6.2.1.4. Výsledky vzdělávání

Cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení:

- upevňovat a rozvíjet vědomosti a dovednosti, učit žáky zaujímat postoje – zlepšení komunikačních dovedností, schopnost řešení problémů, kultivované vyjadřování vlastních názorů
 - hospitační činnost vedení školy podle plánu hospitací
 - rozbor písemností žáků, pozorování průběžně
- uplatnění v soutěžích – dosahování dobrých výsledků v soutěžích
 - vyhodnocení dosažených výsledků 1 x ročně

6.2.1.5. Řízení školy

Cíle:

- spokojený žák ve své třídě a spokojený učitel ve své práci
- zajištění optimálních podmínek ke vzdělávání
- průhledný systém odměňování na základě kritérií stanovených v Organizačním řádu školy
- vytvoření příznivé pracovní atmosféry ve škole
- respektování zákonů a pravidel ve všech oborech činnosti
- funkční přenos informací oběma směry
- podpora DVPP a samostudia

Kritéria:

- výsledky všech kontrol

Nástroje a časové rozvržení:

- systém kontrol vedení školy dle plánu kontrol

- kontrolní činnost ze strany zřizovatele 2 x ročně
- dotazníková šetření 1 x za dva roky

6.2.1.6. DVVP

Cíle a kritéria:

- zvyšování odborného růstu učitelů, aby byla zajištěna dostatečně kvalitně i výuka předmětů, na něž ve škole není aprobovaný učitel (zejména výuka jazyků a ICT) – účast na vzdělávacích akcích, aktivní samostudium

Nástroje a časové rozvržení:

- sledování zájmu učitelů o DVPP průběžně

6.2.1.7. Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíle a kritéria:

- zvýšení zájmu žáků o vzdělání – porovnání výsledků po dvou letech realizace ŠVP

Nástroje a časové rozvržení:

- dotazníkové šetření 1 x za dva roky

7. Přílohy

7.1. PŘÍLOHA 1

PROJEKT: EVROPA A SVĚT NÁS ZAJÍMÁ – týdenní projekt

Příprava

1. den

- zadání úkolu – každý ročník bude mít přidělen některý stát
- náměty
 - zeměpisná poloha, povrch
 - jak se kde mluví
 - co dělají lidé
 - kultura (hudební skupiny, filmy, literatura, ...)
 - sport
 - zajímavosti (jídlo, oblečení, technika, význačné osobnosti)
- vyhledání informací a zpracování informací z různých zdrojů – Internet, žákovská knihovna, encyklopedie, atlasy, obrazové slovníky (připraví si na hodinách – Vl, Př, Z, Prv, Nj, Aj, Čj, Hv, Inf, F, ...)

2. den

- příprava prezentace v digitální nebo výtvarné podobě
- každá třída připravuje úkol v jiném předmětu ⇒ zapojení všech vyučujících
- každá třída připraví nástěnku nebo prezentaci na počítači, referát,... (všechny třídy – způsob zpracování odpovídá věku)

Realizace

3. den

- prezentace tříd – každá třída prezentuje určitou oblast života lidí dané země
- dané téma jednotlivých tříd odprezentují 2 – 3 žáci, ostatní navštěvují jednotlivá stanoviště (1. – 2. vyučovací hodina)
 - 1. stupeň
 - 3. vyučovací hodina – pohádky a pověsti dané země
 - 4. vyučovací hodina – výtvarné zpracování (soutěž) pohádek a pověstí
 - 2. stupeň
 - 3. – 4. vyučovací hodina – film dané země nebo o dané zemi
 - 5. vyučovací hodina: „Co se nám nejvíce líbilo“ – výtvarná soutěž

4. den

- Dětský den
 - sportovní den
 - ☞ otázky z poznatků předchozího dne
 - ☞ sportovní disciplíny charakteristické pro danou zemi
 - vyhodnocení výtvarné soutěže
 - nejzajímavější část z předchozího dne (nejzajímavější třída)
 - výsledky sportovní části dětského dne

7.2. PŘÍLOHA 2

Očekávané výstupy RVP: Matematika, 2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

žák

- (OVO1) provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- (OVO2) zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- (OVO3) modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- (OVO4) užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- (OVO5) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- (OVO6) řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- (OVO7) matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- (OVO8) formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- (OVO9) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

- (OVO10) vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- (OVO11) porovnává soubory dat
- (OVO12) určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- (OVO13) vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- (OVO14) matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

- (OVO15) zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- (OVO16) charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

- (OVO17)** určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- (OVO18)** odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- (OVO19)** využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- (OVO20)** načrtne a sestrojí rovinné útvary
- (OVO21)** užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- (OVO22)** načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- (OVO23)** určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- (OVO24)** odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- (OVO25)** načrtne a sestrojí síť základních těles
- (OVO26)** načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- (OVO27)** analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

- (OVO28)** užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- (OVO29)** řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

7.3. PŘÍLOHA 3

Očekávané výstupy RVP: Informatika, 1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

žák

- (OVO1) využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- (OVO2) respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- (OVO3) chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

žák

- (OVO4) při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- (OVO5) vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- (OVO6) komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

žák

- (OVO7) pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Očekávané výstupy RVP: Informatika, 2. stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

žák

- (OVO8) ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

žák

- (OVO9) ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- (OVO10) uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- (OVO11) pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- (OVO12) používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- (OVO13) zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

7.4. PŘÍLOHA 4

Očekávané výstupy RVP: Chemie

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

žák

- (OVO1) určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- (OVO2) pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- (OVO3) objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

SMĚSI

žák

- (OVO4) rozlišuje směsi a chemické látky
- (OVO5) vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- (OVO6) vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- (OVO7) navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- (OVO8) rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- (OVO9) uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

žák

- (OVO10) používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- (OVO11) rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- (OVO12) orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

žák

- (OVO13) rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- (OVO14) přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- (OVO15) aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

žák

- (OVO16) porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- (OVO17) vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- (OVO18) orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

žák

- (OVO19) rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- (OVO20) zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- (OVO21) rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- (OVO22) orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
- (OVO23) určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- (OVO24) uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

žák

- (OVO25) zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- (OVO26) aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- (OVO27) orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka